

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 1: Úvod do technické dokumentace

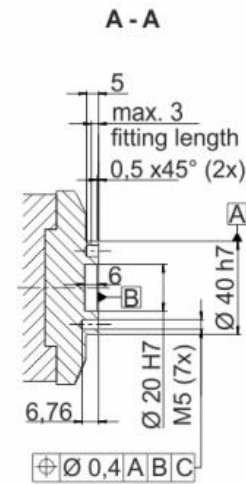
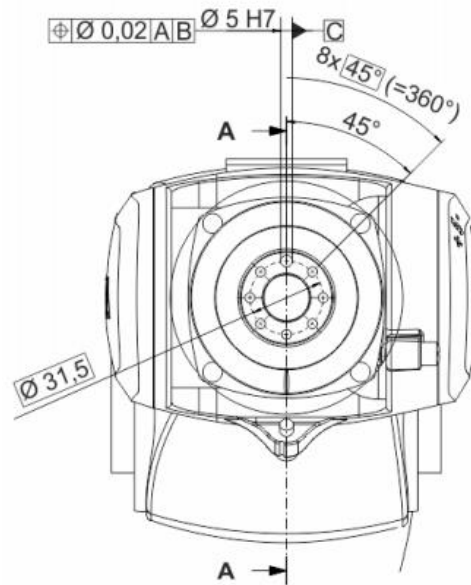
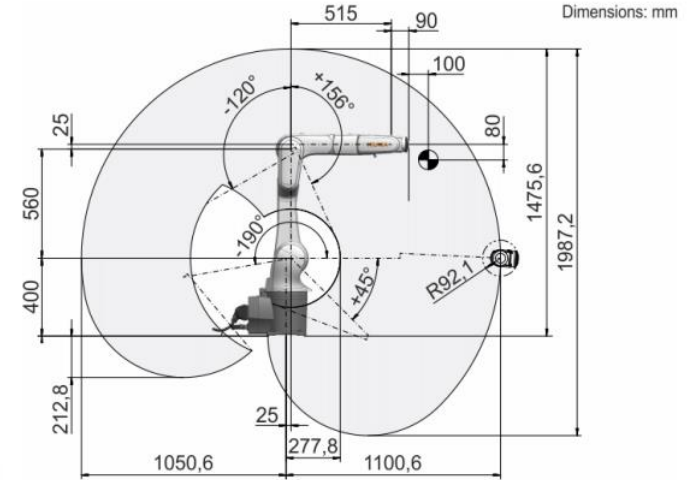
Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Technická dokumentace

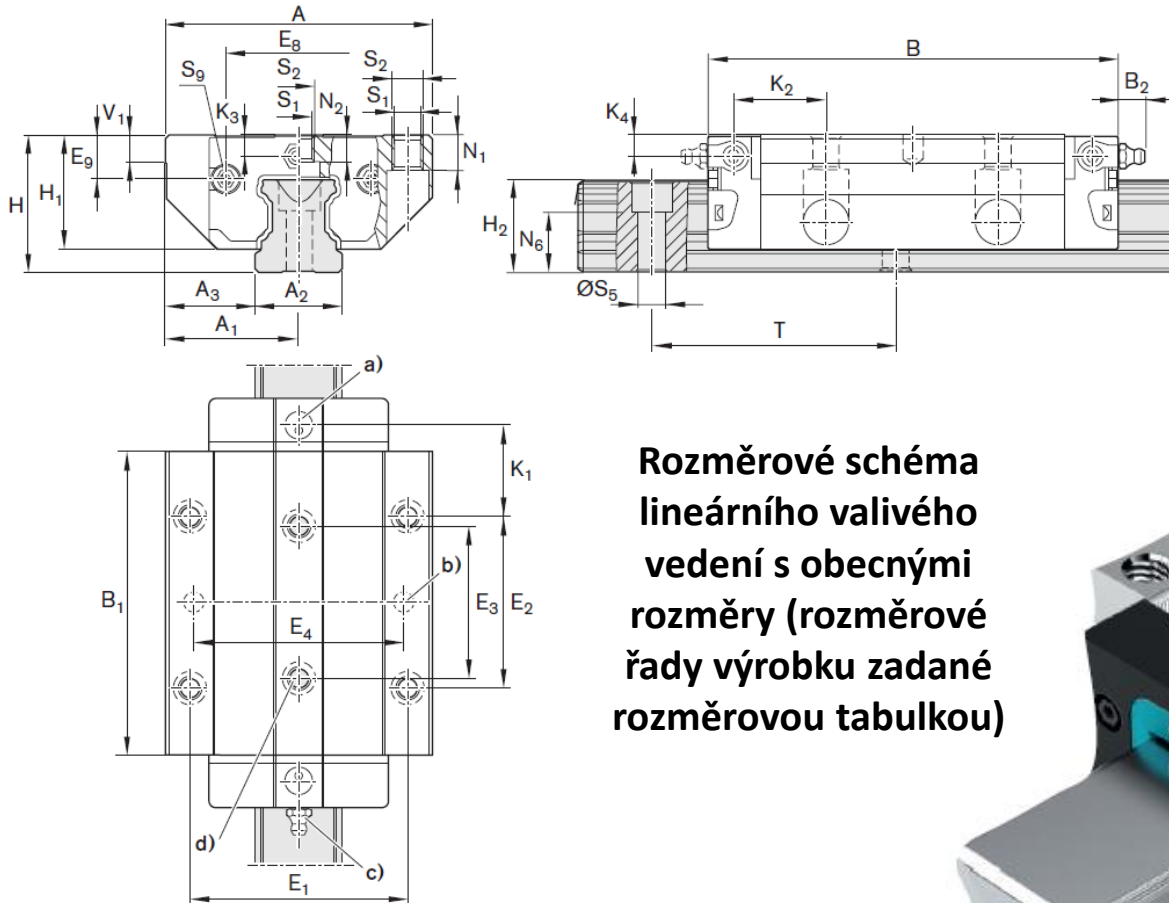

Rozměrové schéma
výrobního robotu

Technická dokumentace

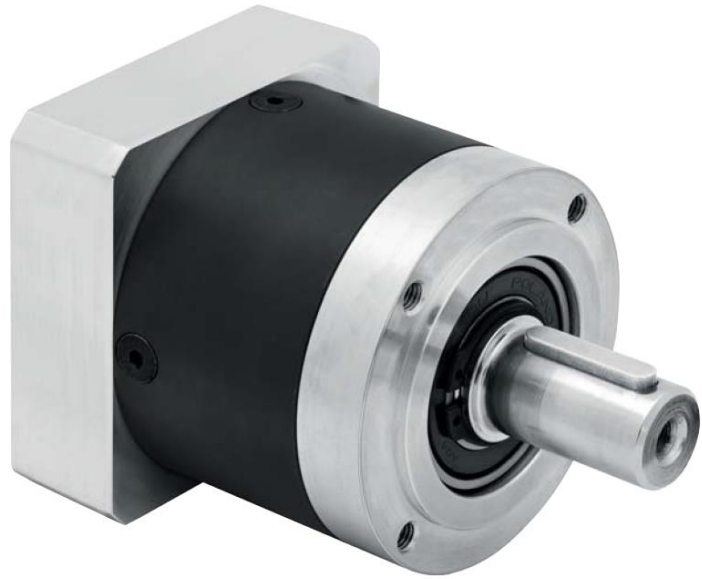

**Rozměrové schéma
lineárního valivého
vedení s obecnými
rozměry (rozměrové
řady výrobku zadané
rozměrovou tabulkou)**

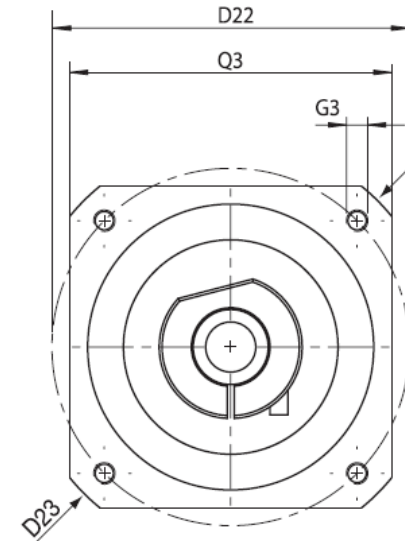
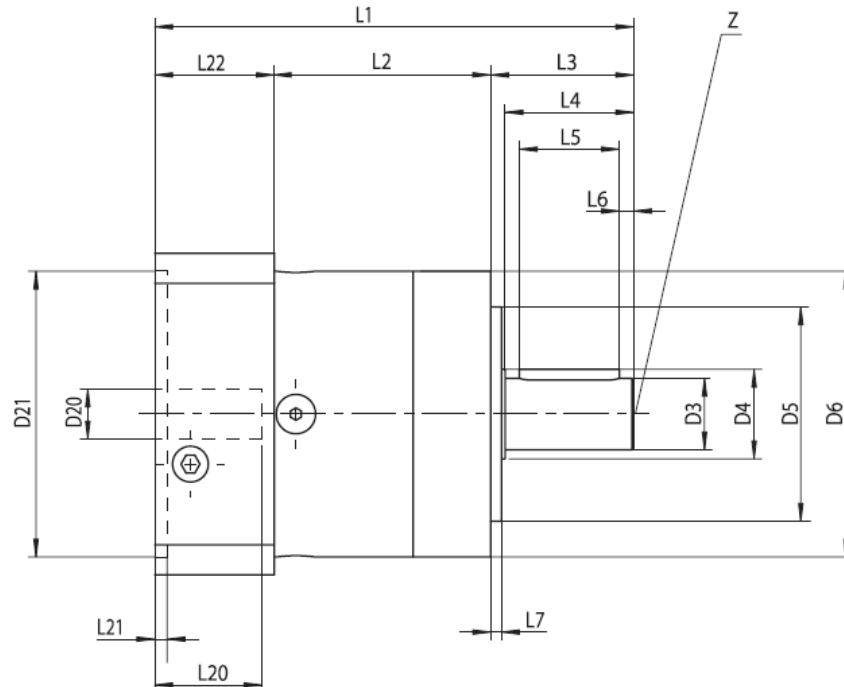
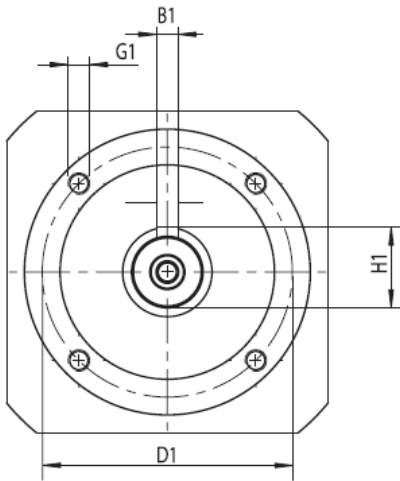

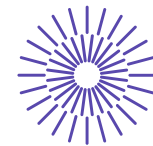

Technická dokumentace

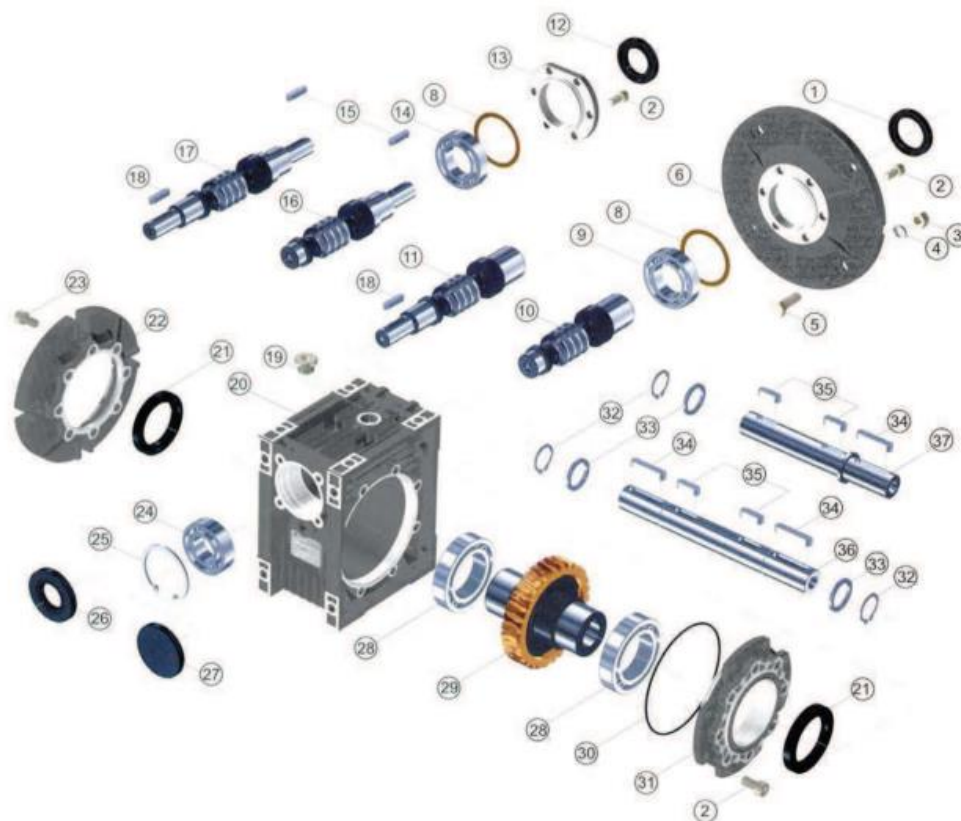
Rozměrové schéma planetové převodovky s obecnými rozměry (rozměrové řady výrobku zadané rozměrovou tabulkou)

Technická dokumentace

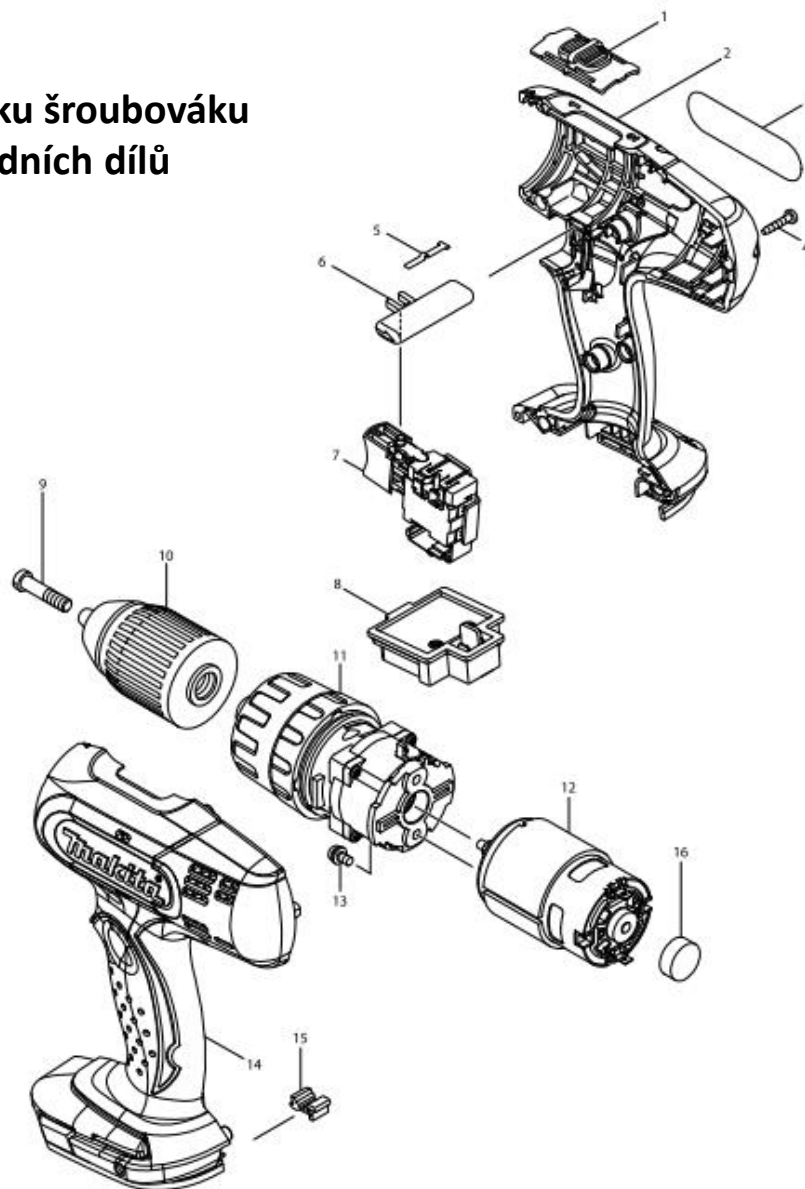
Rozpadové schéma šnekové převodovky s pozicemi náhradních dílů

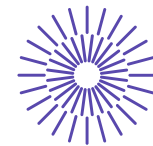

Technická dokumentace

Rozpadové schéma aku šroubováku
s pozicemi náhradních dílů

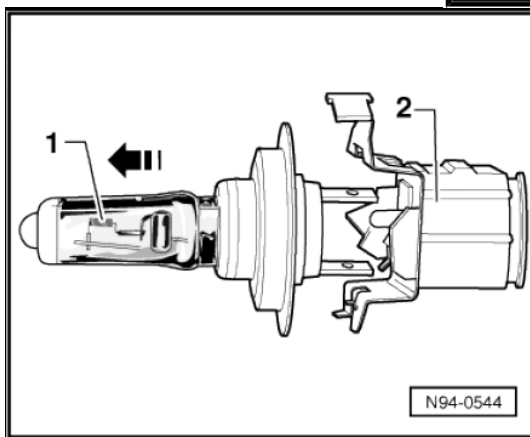
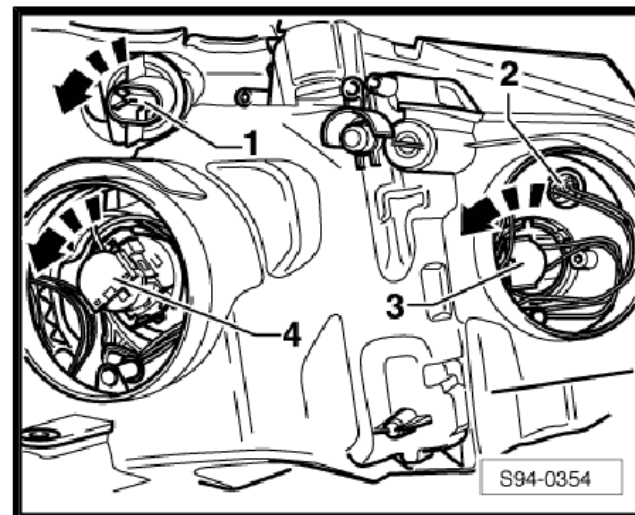

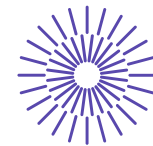

Technická dokumentace

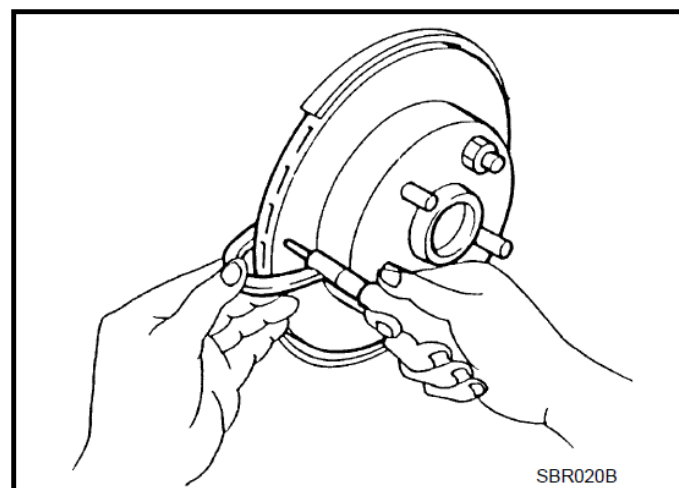
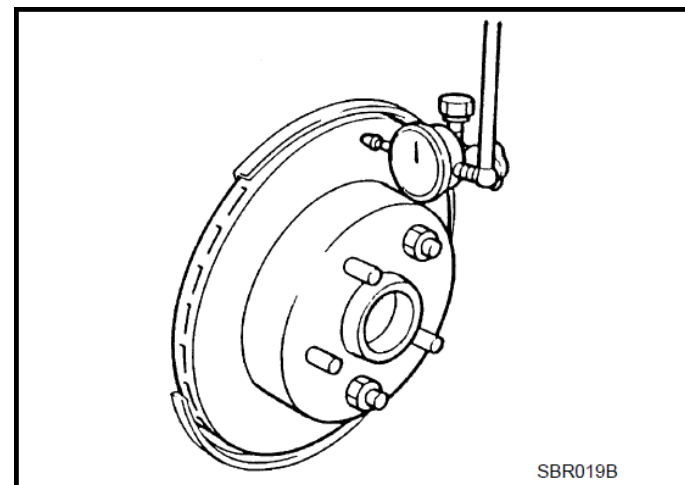
Montážní / demontážní schéma
žárovek světlometu

Technická dokumentace

Schéma inspekční kontroly brzdového kotouče

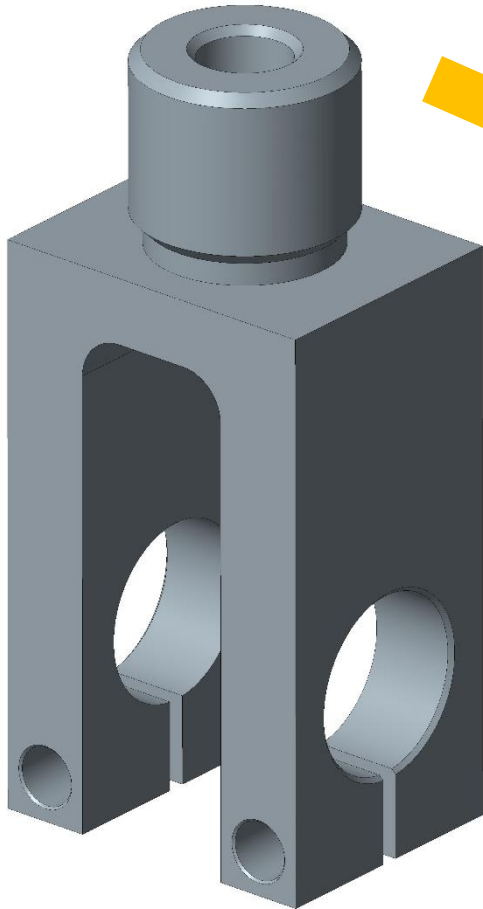

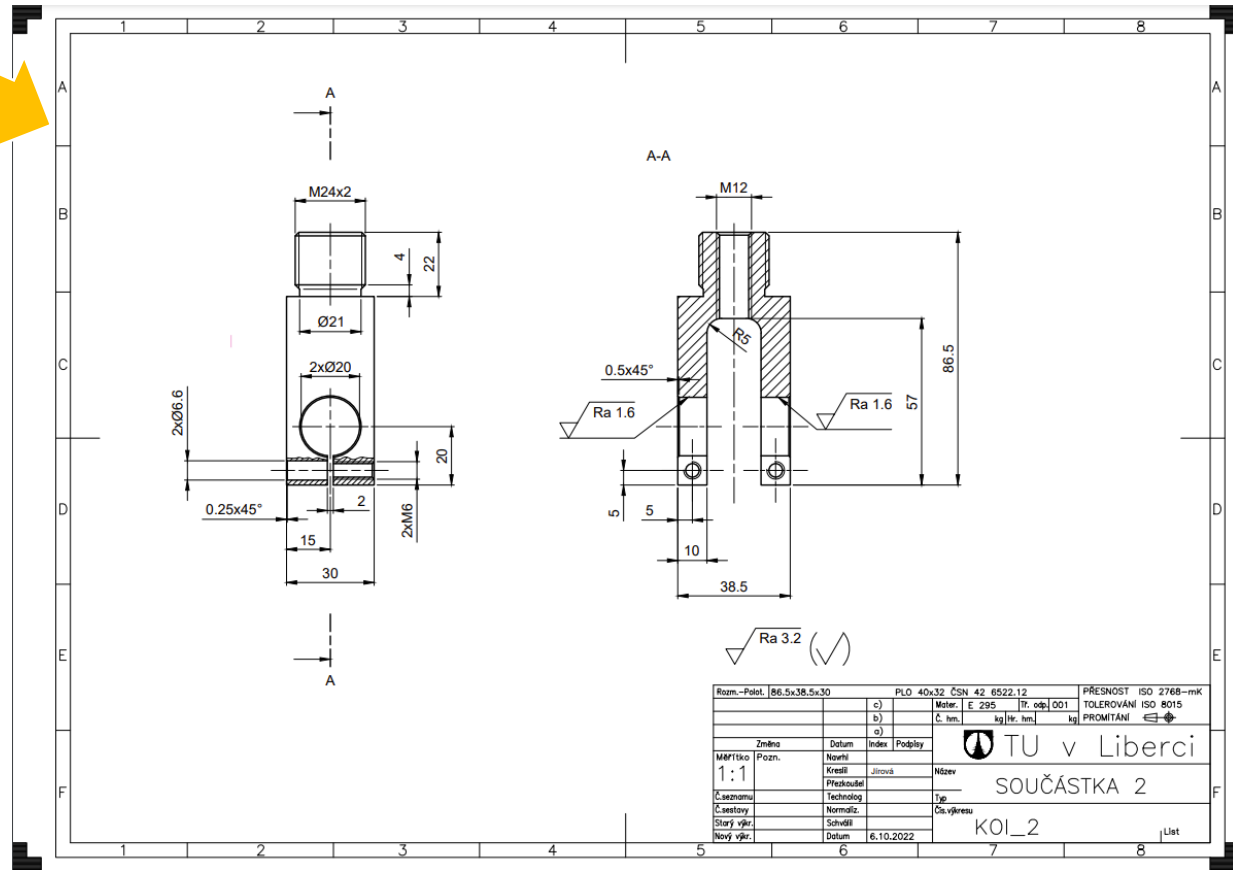

Výrobní výkres

3D model

Výrobní výkres

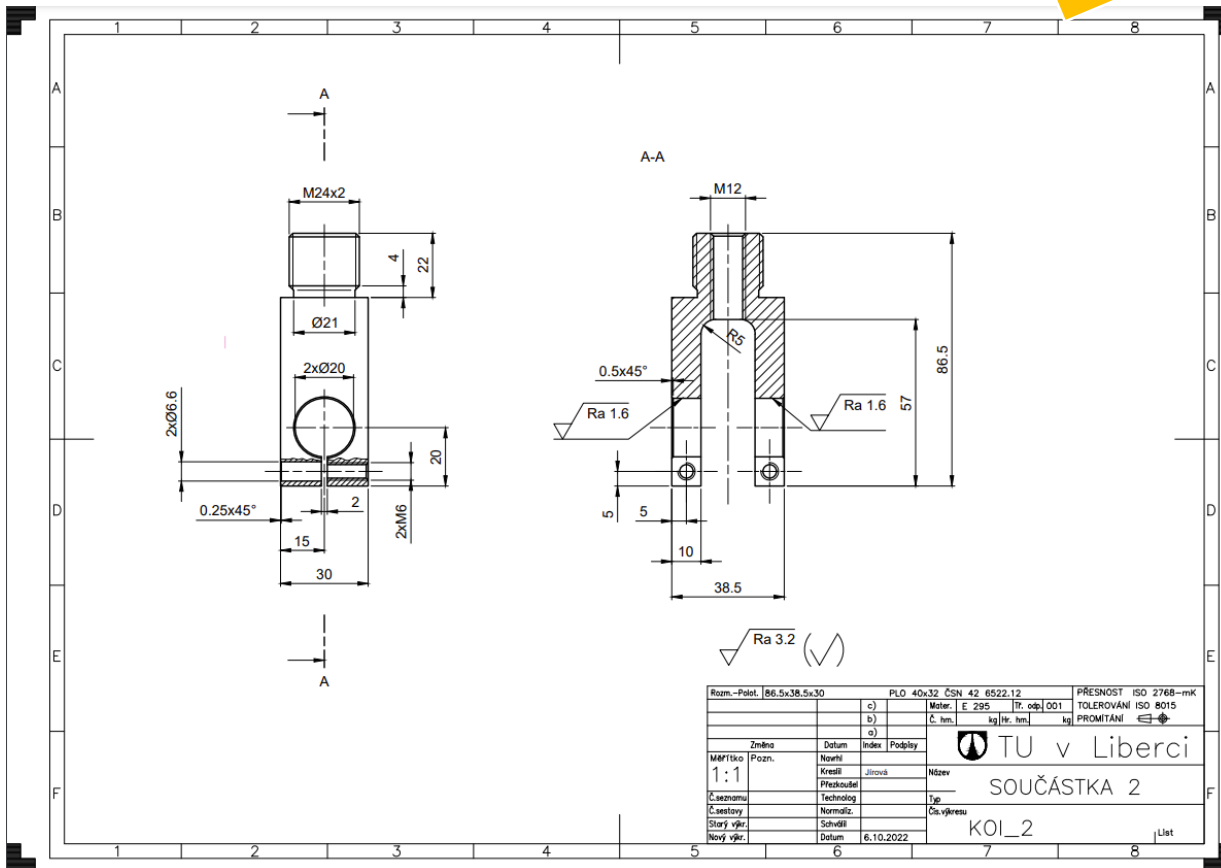

Výrobní výkres

Výrobek

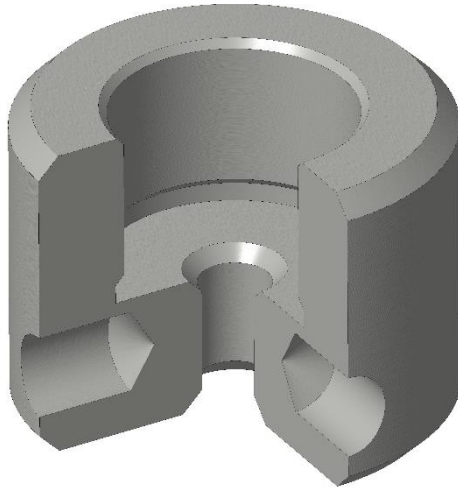
Výrobní výkres

Výrobní výkres

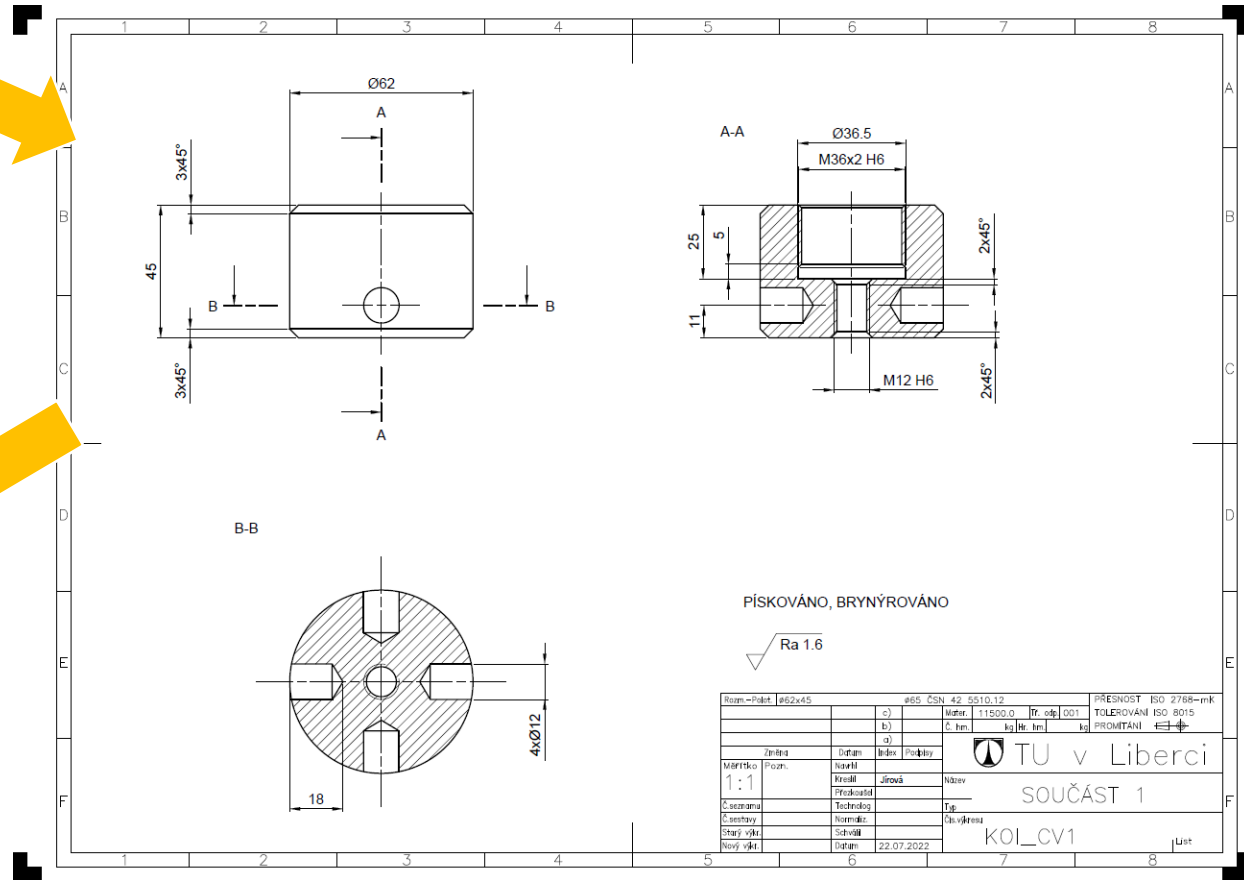
3D model

Výrobek

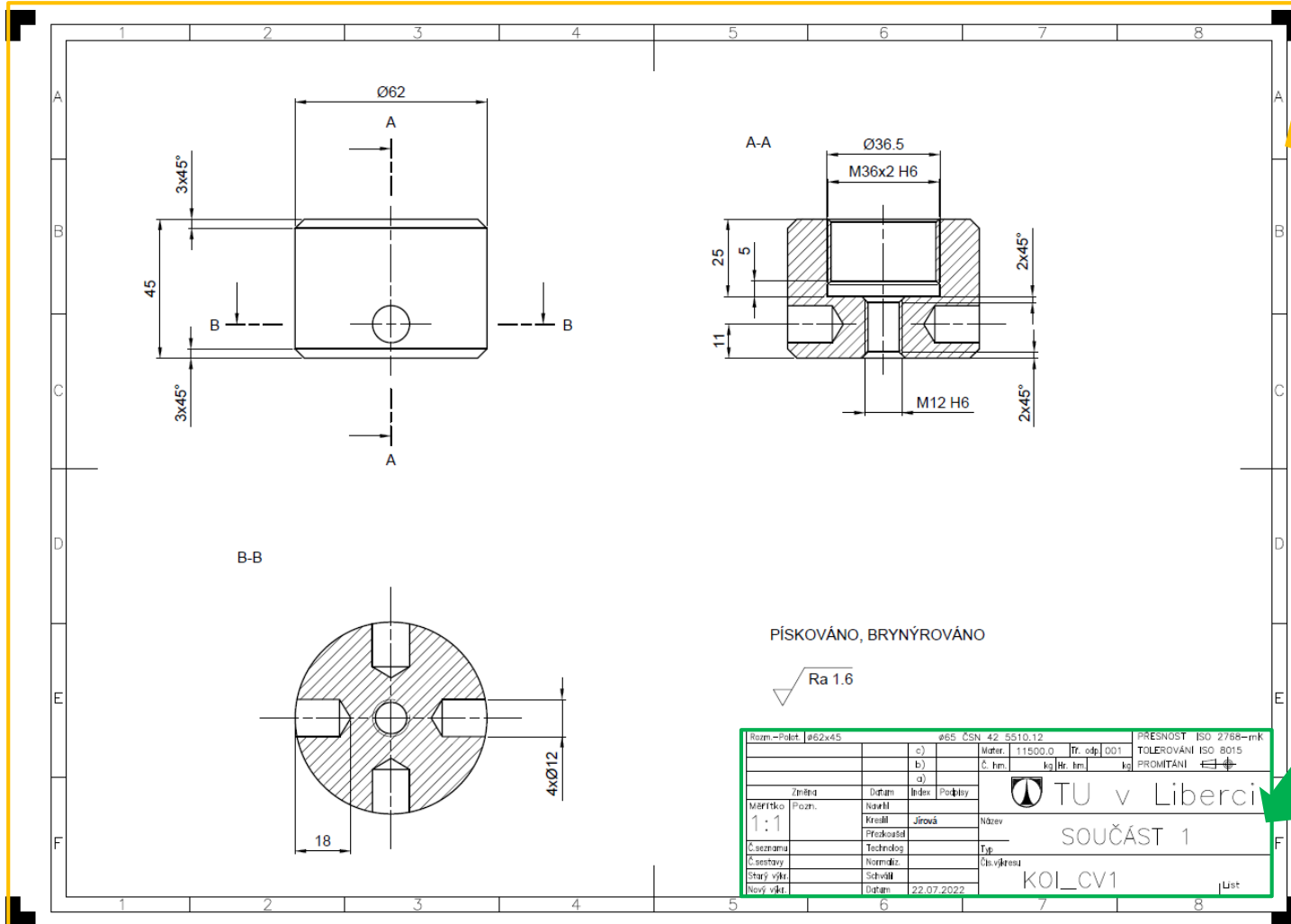
Výrobní výkres

Výrobní výkres

Výrobní výkres

Formát

Popisové pole

PÍSKOVÁNO, BRYNĚROVÁNO

Ra 1.6

Rozm.-Palet		ø65 ČSN 42 5510.12		PŘESNOST ISO 2768-mK	
		c)	Mater.	11500.0	Tř. odp. 001
		b)	Č. hm.	kg	hm. kg
		a)			
Změna	Datum	Index	Podpis	TU v Liberci	
Měřítko	1:1	Název	Jírová	Název	
Č. sestavy		Překlad		SOUČÁST 1	
Č. sestavy		Technolog		Typ	
Číslo výkresu		Norma		Čís. výkresu	
Název výkresu		Schválil		KOI_CV1	
		Datum	22.07.2022	List	

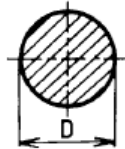

Výrobní výkres

Popisové pole

Polotovar

Profil / tyč / plech ...

Ø 20 ČSN 42 5510.12

Průměr <i>D</i> (mm)	Mezní úchytky přesnosti (mm)		Plocha průřezu (mm ²)	Hmotnost 1 m (kg)	Průměr <i>D</i> (mm)	Mezní úchytky přesnosti (mm)		Plocha průřezu (mm ²)	Hmotnost 1 m (kg)
	normální	zvýšené				normální	zvýšené		
5,5			23,8	0,187	40			1 260	9,86
6,0			28,3	0,222	42			1 390	10,90
7,0			38,5	0,302	45	±0,8	±0,6	1 590	12,50
8,0			50,3	0,395	48			1 810	14,20
9,0			63,6	0,499	50			1 960	15,40
10,0	±0,4	±0,3	78,5	0,617	55			2 380	18,70
11,0			95,0	0,746	60			2 830	22,20
12,0			113,0	0,888	65	±1,0	±0,8	3 320	26,00
13,0			133,0	1,040	70			3 850	30,20
14,0			154,0	1,210	75			4 420	34,70
15,0			177,0	1,390	80			5 030	39,50

Rozm.–Polot. Ø62x45 –		Ø65 ČSN 42 5510.12				PŘESNOST ISO 2768–mK		
		c)	Mater. 11500.0		Tr. odp. 001		TOLEROVÁNÍ ISO 8015	
		b)	Č. hm. kg		Hr. hm. kg		PROMITÁNÍ	
		a)						
Změna		Datum						Index
Měřítko	Pozn.	Navrhl	NÁZEV SOUČÁSTKA 1					
1:1		Kreslil						Jírová
		Přezkoušel						
Č.seznamu		Technolog	Typ Čís.výkresu KOI_1					
Č.sestavy		Normaliz.						
Starý výkr.		Schválil	List					
Nový výkr.		Datum						12.10.2021

Výrobní výkres

Popisové pole

Polotovar

Odlitek

Výkovek

Výlisek

Výpalek

Rozm.-Polot.	Ø62x45 -	Ø65 ČSN 42 5510.12				PŘESNOST ISO 2768-mK			
		c)		Mater.	11500.0	Tř. odp.	001		
		b)		Č. hm.	kg	Hr. hm.	kg		
		a)		TOLEROVÁNÍ ISO 8015					
Změna		Datum	Index	Podpisy	PROMÍTÁNÍ				
Měřítko	Pozn.	Navrhl							
1:1		Kreslil	Jírová	Název				SOUČÁSTKA 1	
		Přezkoušel							
Č.seznamu		Technolog			Typ				
Č.sestavy		Normaliz.			Čís.výkresu	KOI_1			
Starý výkr.		Schválil							
Nový výkr.		Datum	12.10.2021			List			

Výrobní výkres

Popisové pole

Materiál

Třída odpadu

Označení podle ČSN 42 0002 (neplatná norma)

Označení podle ČSN (obsah C %)	Mechanické vlastnosti			Třída odpadu	Vlastnosti a použití
	R_m (MPa)	$R_{e\ min}$ (MPa)	tvrdost HB		
11 500 (0,38)	441 až 647 ¹⁾	245 až 490 ¹⁾	max. 268 ¹⁾	001	Svařitelnost obtížná. NŽ: 850 až 880 °C; ŽM: 680 až 720 °C; K: 850 až 870 °C (voda, olej); P: 530 až 670 °C (vzduch). Na strojní součásti namáhané staticky i dynamicky: hřídele, ozubená kola, čepy, kolíky, příruby, podložky, pouzdra, základové desky, šrouby, matice, kladky, klikové hřídele a rychloběžné turbíny.

Rozm.-Polot.	ø62x45 -		ø65 ČSN 42 5510.12		PŘESNOST ISO 2768-mK		
		c)	Mater.	11500.0	Tř. odp.	001	
		b)	Č. hm.	kg	Hr. hm.	kg	
		a)	TOLEROVÁNÍ ISO 8015				
Změna			PROMÍTÁNÍ				
Měřítko	Pozn.	Navrhl	 TU v Liberci SOUČÁSTKA 1				
1:1		Kreslil					Jírová
		Přezkoušel					
Č.seznamu		Technolog	Název				
Č.sestavy		Normaliz.	Typ				
Starý výkr.		Schválil	Čís. výkresu				
Nový výkr.		Datum	KOI_1				
						List	

Označení podle ČSN EN 10027-1

E 295

Výrobní výkres

Popisové pole

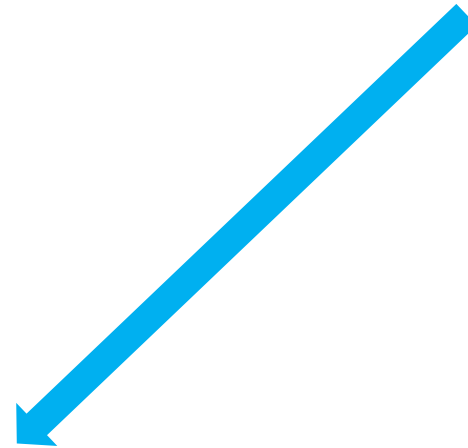
Rozměr

Kreslil

Datum

Rozm.-Polot. Ø62x45 -		Ø65 ČSN 42 5510.12				PŘESNOST ISO 2768-mK	
		c)		Mater.	11500.0	Tř. odp.	001
		b)		Č. hm.	kg	Hr. hm.	kg
		a)		PROMITÁNÍ			
Změna		Datum	Index	Podpisy	TU v Liberci		
Měřítko	Pozn.	Navrhl					
1:1		Kreslil	Jírová	Název	SOUČÁSTKA 1		
		Přezkoušel		Typ			
Č.seznamu		Technolog		Čís.výkresu	KOI_1		
Č.sestavy		Normaliz.					
Starý výkr.		Schválil					
Nový výkr.		Datum	12.10.2021		List		

Výrobní výkres

Popisové pole

Měřítko

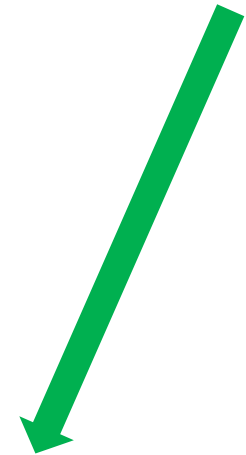
Číslo sestavy

Název

Číslo výkresu

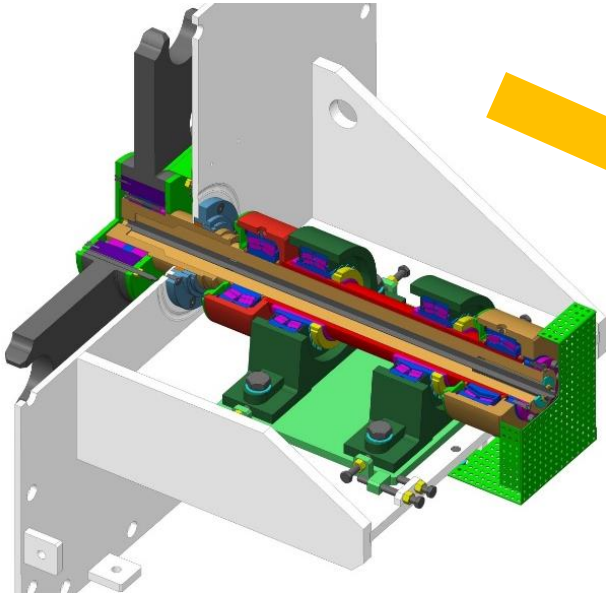

Rozm.-Polot.	ø62x45 -			ø65 ČSN 42 5510.12			PŘESNOST ISO 2768-mK		
		c)		Mater.	11500.0	Tř. odp.	001	TOLEROVÁNÍ ISO 8015	
		b)		Č. hm.	kg	Hr. hm.	kg	PROMĚTÁNÍ	
		a)		TU v Liberci Název SOUČÁSTKA 1 Typ Čís. výkresu KOI_1					
Změna	Datum	Index	Podpisy						
Měřítko	Pozn.	Navrhl							
1:1		Kreslil	Jírová						
Č.seznamu		Přezkoušel							
Č.sestavy		Technolog							
Starý výkr.		Normaliz.							
Nový výkr.		Schválil							
		Datum	12.10.2021						
							List		

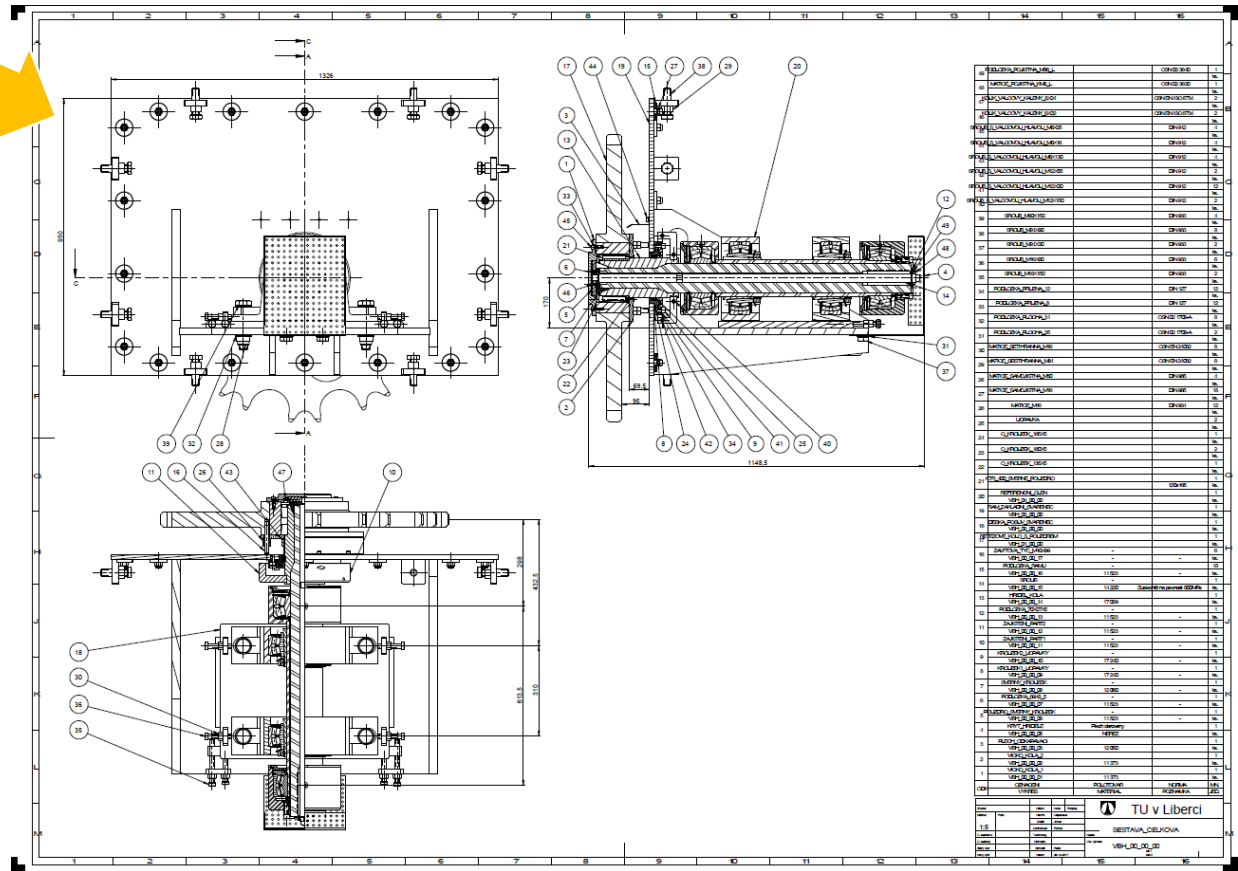

Výkres sestavení

3D model

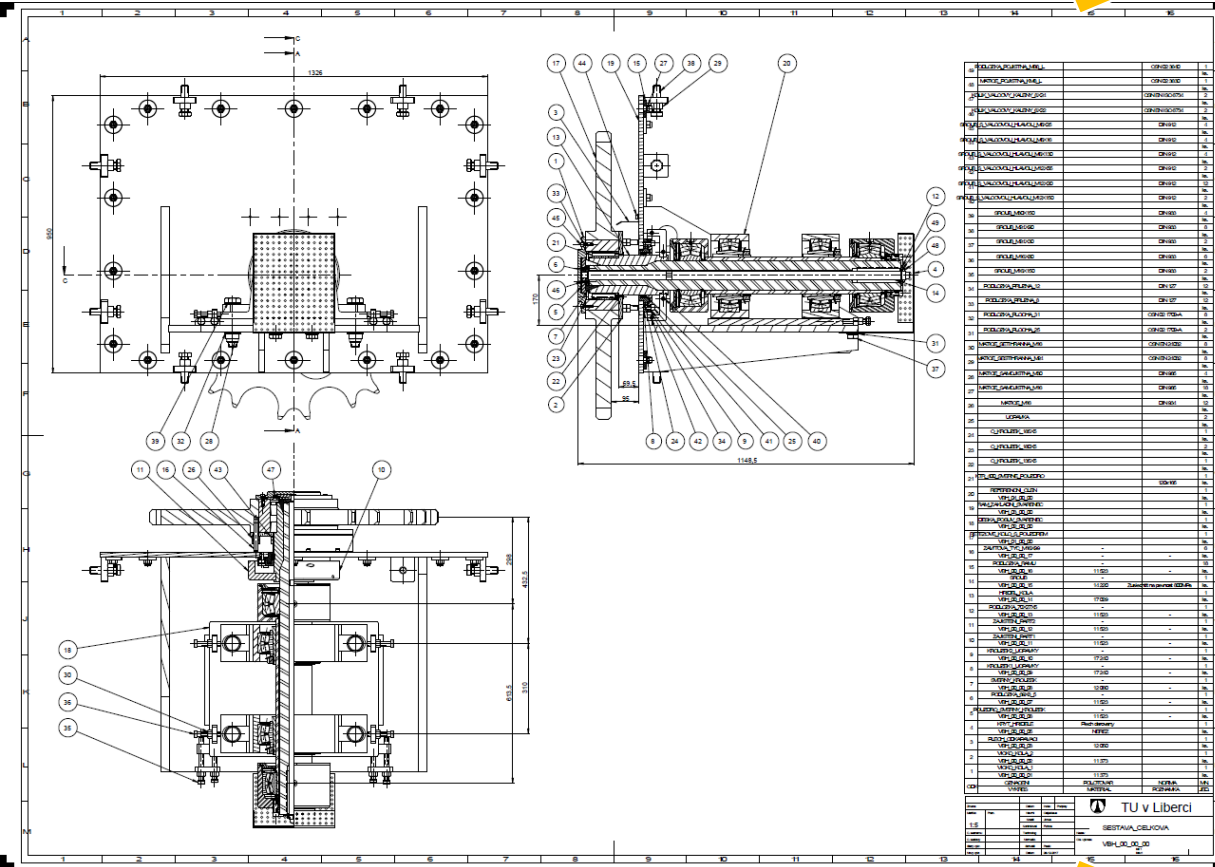
Výkres sestavení

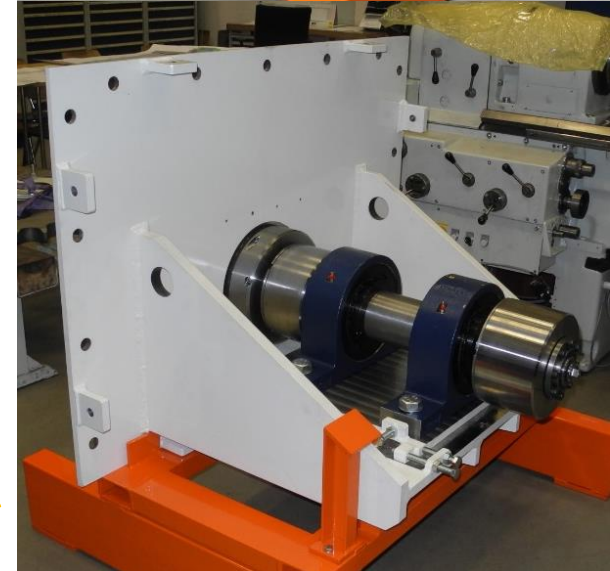
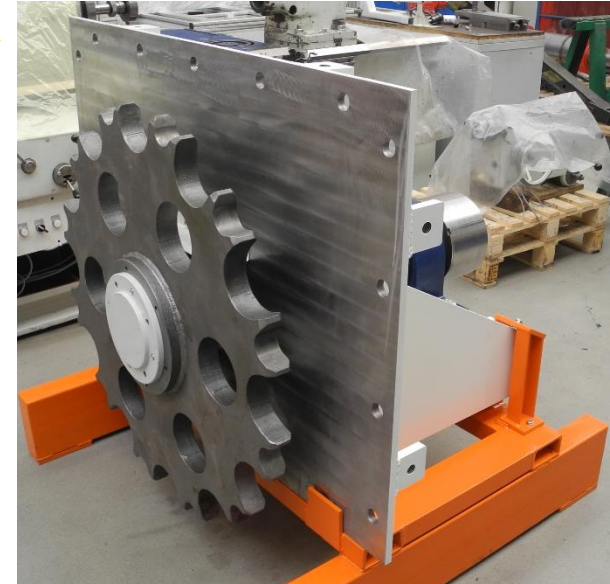

Výkres sestavení

Výkres sestavení

Výrobek

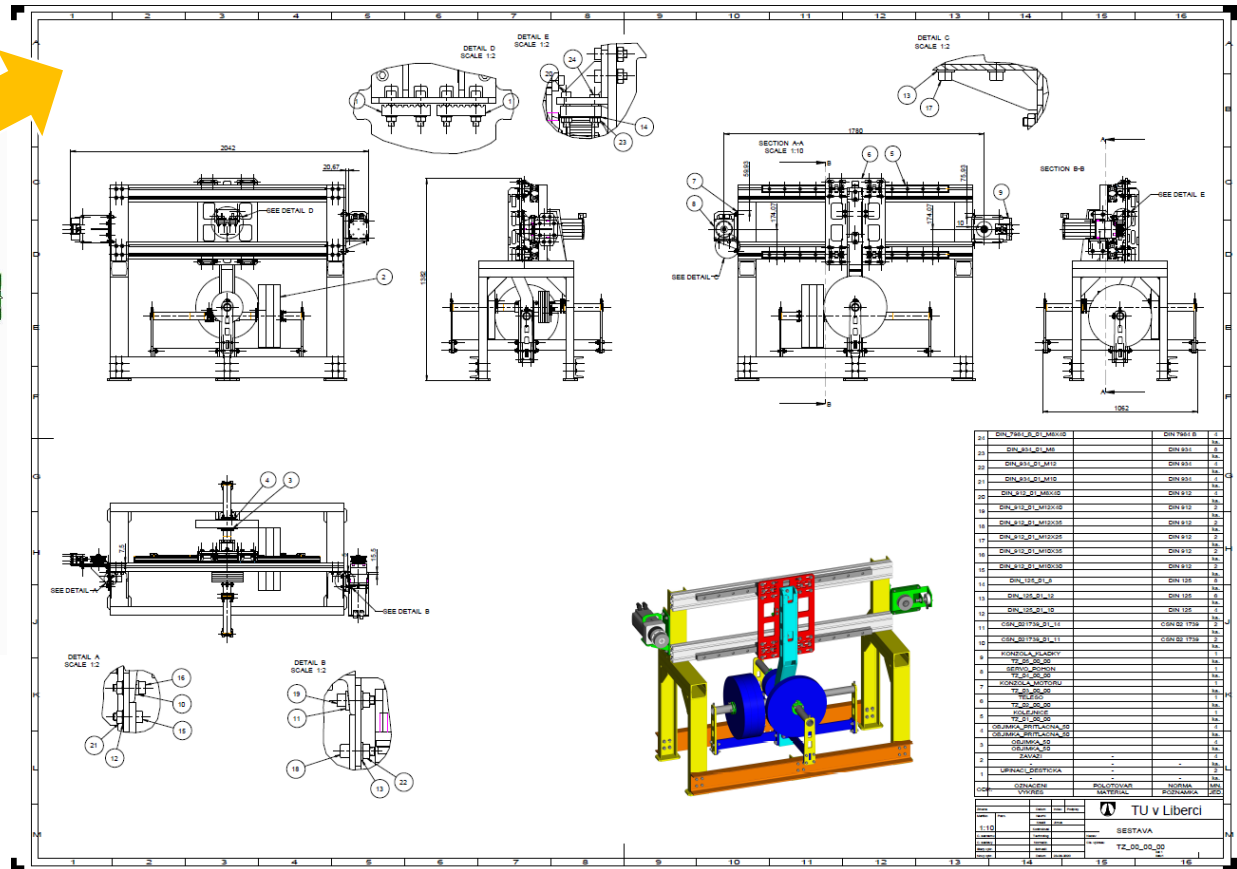
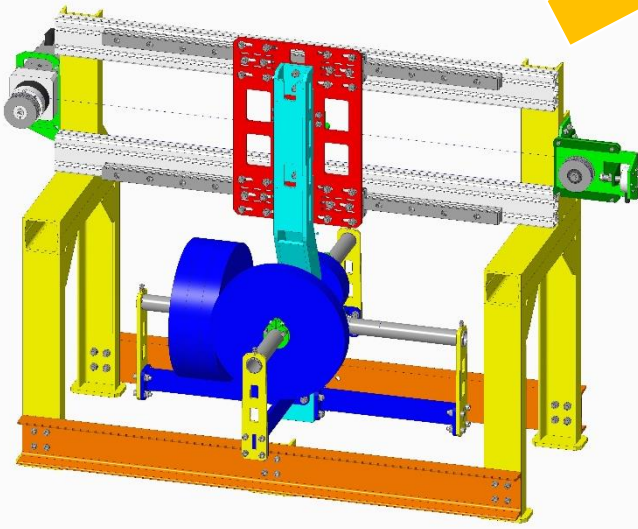

Výkres sestavení

Výkres sestavení

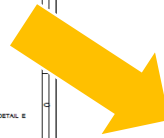
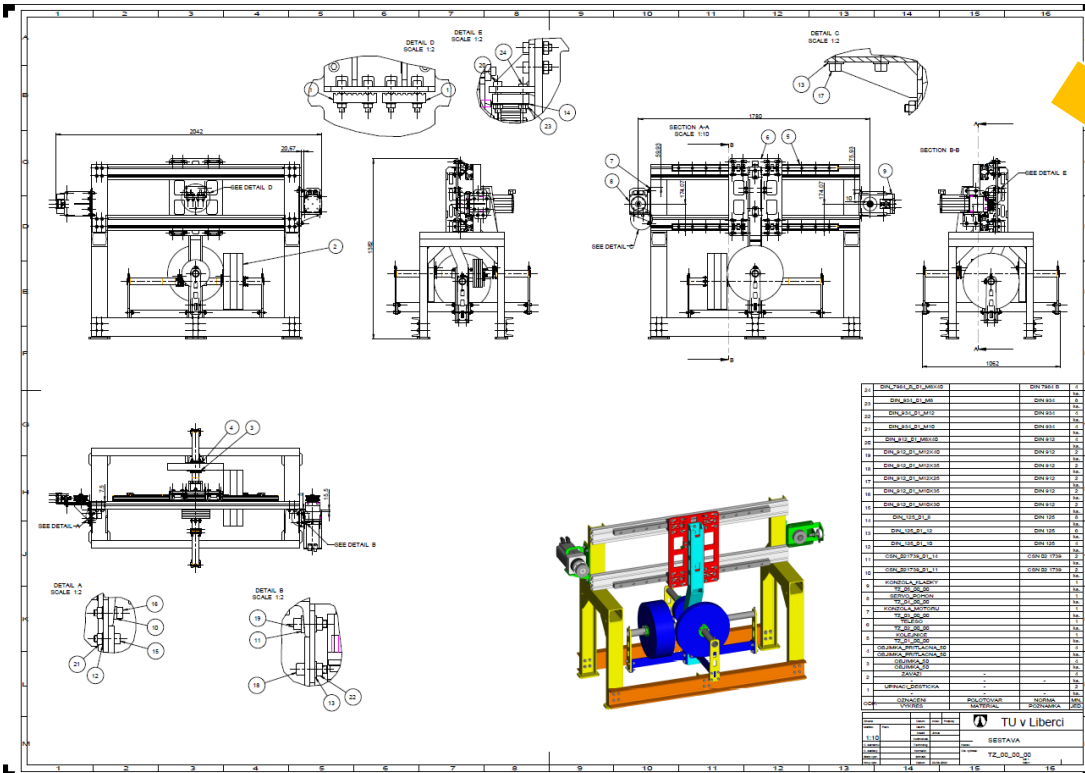
3D model

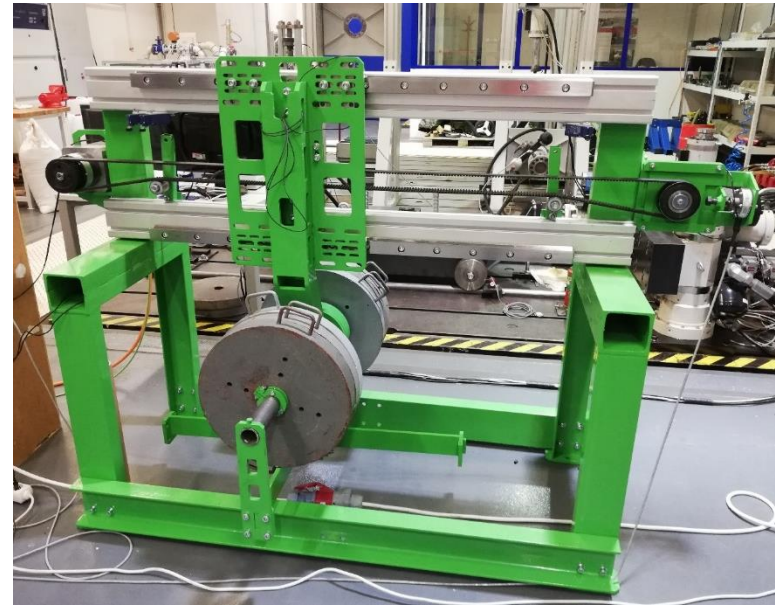

Výkres sestavení

Výkres sestavení

Výrobek

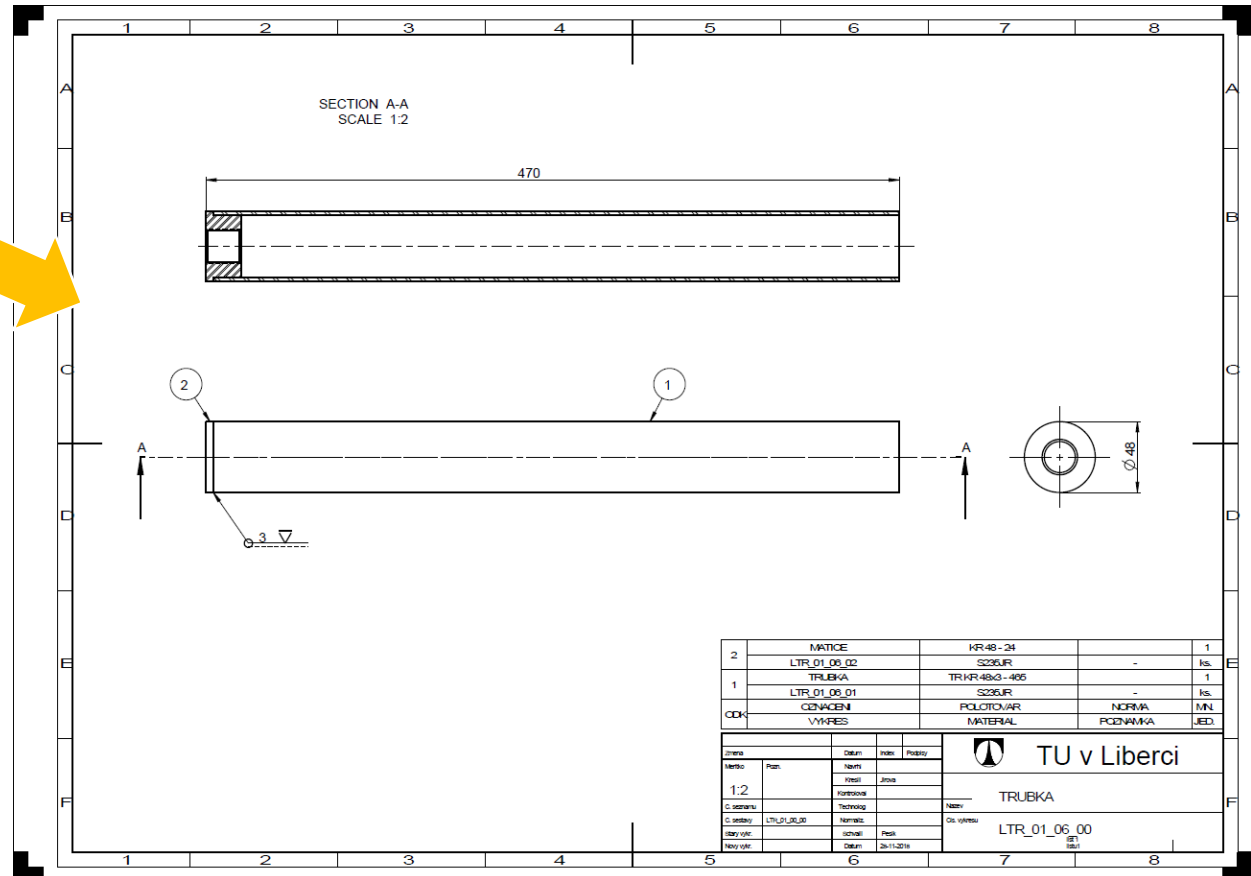
Výkres sestavení

Svařenec

3D model

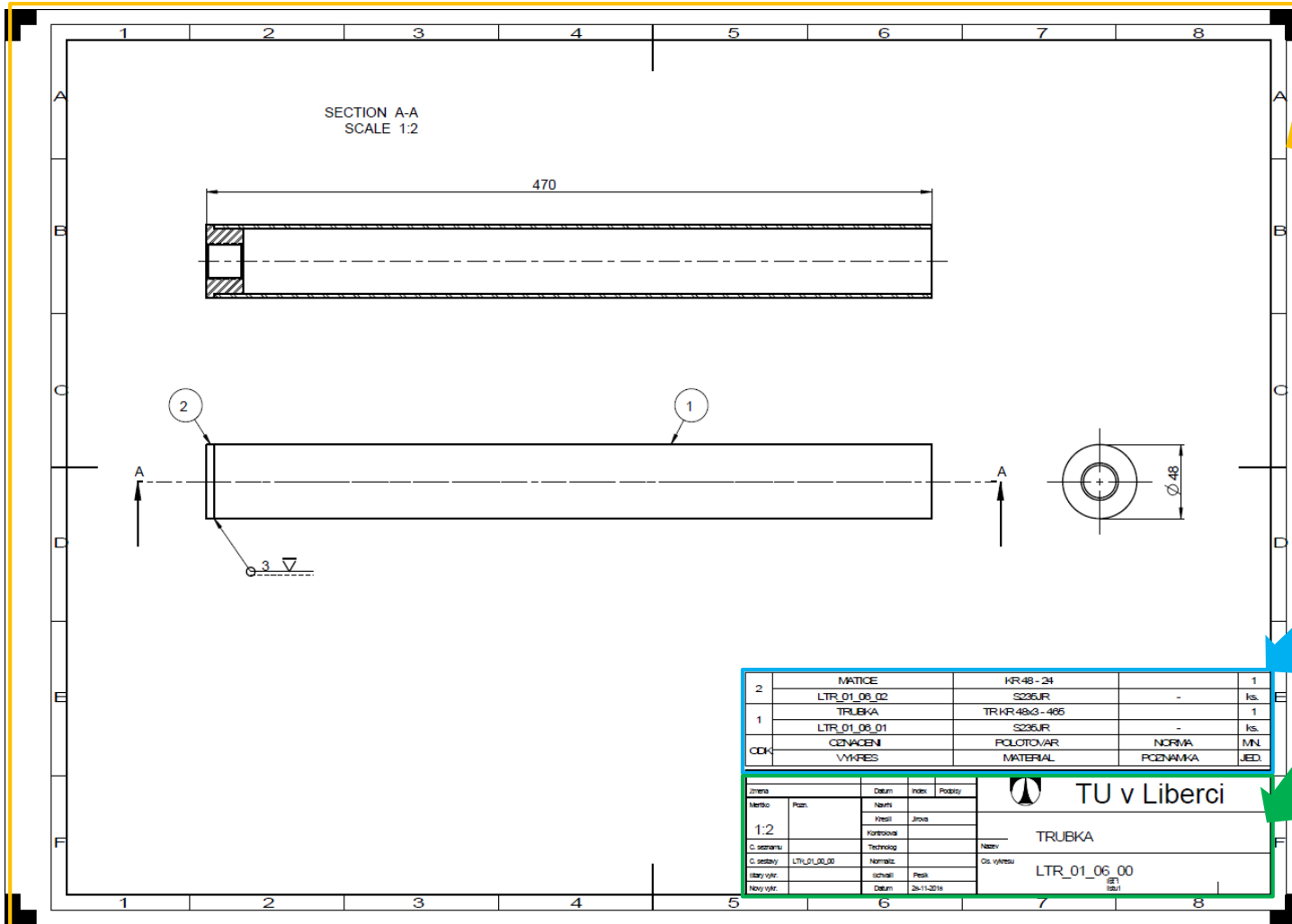
Výkres sestavení

Výkres sestavení

Výkres sestavení

Formát

Seznam položek

Popisové pole

Výkres sestavení

Popisové pole

Diagram illustrating the components of a technical drawing assembly drawing title block, with arrows pointing to specific fields:

- Měřítko** (Scale): 1:2
- Číslo sestavy** (Assembly Number): LTR_01_00_00
- Kreslil** (Drawn by): Jirova
- Datum** (Date): 28-11-2018
- Název** (Name): TRUBKA
- Číslo výkresu** (Drawing Number): LTR_01_06_00

Zmena	Datum	Index	Podpisy
Měřtko	Pozn.	Navrhl	
1:2		Kreslil	Jirova
C. seznamu		Kontroloval	
C. sestavy	LTR_01_00_00	Technologie	
Starý výkr.		Normaliz.	
Nový výkr.		Schválil	Pešek
		Datum	28-11-2018

	TU v Liberci
	TRUBKA
Název	
Čís. výkresu	LTR_01_06_00
	list 1 listu1

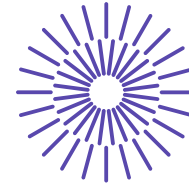

Výkres sestavení

Seznam položek

Číslo výkresu	Název	Polotovar	Materiál	Norma (pro normalizované součásti)	Počet KS
2	MATICE LTR_01_06_02	KR48-24 S235JR			1 ks.
1	TRUBKA LTR_01_06_01	TRKR48x3-465 S235JR			1 ks.
ODK	OZNACENI	POLOTOVAR		NORMA	MN.
	VYKRES		MATERIAL	POZNAMKA	JED.

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 2: Základy technického kreslení

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Normalizace

- ČSN (Česká státní norma)
  - EN (Evropská norma – European Norm)
  - ISO (Mezinárodní norma – International Standards)
-

- ČSN EN (Převzatá evropská norma)
  - ČSN ISO (Převzatá mezinárodní norma)
  - ČSN EN ISO (Převzatá evropská a mezinárodní norma)
-
-

Třídy ČSN

- 0130 – Všeobecné požadavky na technickou dokumentaci
- 0131 – Technické výkresy
- 0132 – Výkresy ve strojírenství

Normalizace

Příklady normalizace technické dokumentace: Třída ČSN 0130 – Všeobecné požadavky na technickou dokumentaci

- ČSN ISO 15226 (013020): Technická dokumentace – Model životního cyklu a přiřazení dokumentů

Příklady normalizace technické dokumentace: Třída ČSN 0131 – Technické výkresy

- ČSN 01 3102: Technické výkresy. Druhy konstrukčních dokumentů
- ČSN EN ISO 6428 (013105): Technické výkresy – Požadavky pro mikrografické zpracování
- ČSN EN ISO 6433 (013108) – Technická dokumentace produktu – Odkazy částí
- ČSN EN ISO 5457 (013110): Technická dokumentace – Rozměry a úprava výkresových listů
- ČSN 01 3111: Technické výkresy. Skládání výkresů
- ČSN ISO 5455 (013112): Technické výkresy. Měřítko
- ČSN EN ISO 7200 (013113) – Technická dokumentace – Údaje v popisových polích a záhlavích dokumentů
- ČSN EN ISO 128 (013114): Technická dokumentace produktu – Obecná pravidla zobrazování
- ČSN EN ISO 3098 (013115): Technická dokumentace produktu – Písmo
- ČSN EN ISO 5456 (013123): Technické výkresy – Metody promítání
- ČSN ISO 7573 (013125) – Technická dokumentace produktu – Seznamy částí
- ČSN EN ISO 129 (013130): Technická dokumentace produktu – Kótování a tolerování
- ČSN ISO 15786 (013133): Zjednodušené zobrazení a kótování děr
- ČSN EN ISO 3040 (013135): Geometrické specifikace produktu – Kótování a tolerování – Kužely

Normalizace

Příklady normalizace technické dokumentace: Třída ČSN 0131 – Technické výkresy

- ČSN EN ISO 7083 (013138): Technická dokumentace produktu – Značky používané v technické dokumentaci produktu
- ČSN EN ISO 1660 (013139): Geometrické specifikace produktu – Geometrické tolerování – Tolerování profilu
- ČSN EN ISO 5261 (013142): Technické výkresy – Zjednodušené označování tyčí a profilů
- ČSN ISO 15787 (013146) – Technická dokumentace produktu – Tepelné zpracování součástí ze železných kovů – Zobrazování a označování
- ČSN EN ISO 15785 (013151) – Technické výkresy – Zjednodušené zobrazování a označování lepených, sdrápkových a slisovaných spojů
- ČSN EN ISO 5845 (013152) – Zjednodušené zobrazení spojení na výkresech sestavení
- ČSN EN ISO 2553 (013155) – Svařování a příbuzné procesy – Zobrazování na výkresech – Svarové spoje
- ČSN ISO 16016 – Technická dokumentace produktu – Ochranné nápisy zamezující zneužití dokumentů a produktů

Normalizace

Příklady normalizace technické dokumentace: Třída ČSN 0132 – Výkresy ve strojírenství

- ČSN EN ISO 13715 (013205) – Technická dokumentace produktu – Hrany neurčitých tvarů – Označování a kótování
- ČSN EN ISO 2162 (013210) – Technická výrobní dokumentace – Pružiny
- ČSN EN ISO 6410 (013213) – Technické výkresy – Závity a závitové části
- ČSN ISO 2203 (013215) – Výkresy ve strojírenství. Zobrazování ozubených kol
- ČSN 01 3216 – Výkresy ve strojírenství. Pravidla kreslení výkresů ozubených kol
- ČSN 01 3218 – Výkresy ve strojírenství. Výkresy řetězových kol
- ČSN EN ISO 8826 (013222) – Technické výkresy. Valivá ložiska
- ČSN EN ISO 6413 (013228) – Technická dokumentace produktu – Zobrazování drážkování a jemného drážkování
- ČSN ISO 9222 (013235) – Technické výkresy. Těsnění pohybujících se částí
- ČSN EN ISO 6411 (013240) – Technické výkresy – Zjednodušené zobrazování středících důlků
- ČSN ISO 13444 (013242) – Technická dokumentace produktu – Kótování označování rýhování

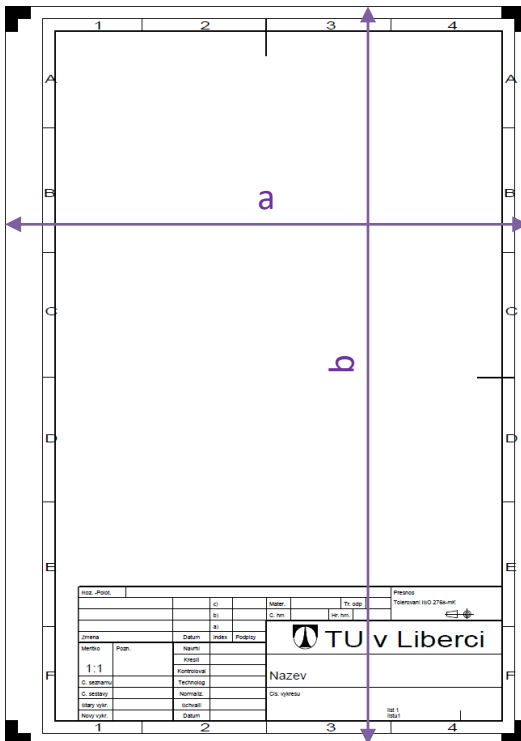
Formáty výkresů

Podle ČSN EN ISO 5457 (013110) – řada A

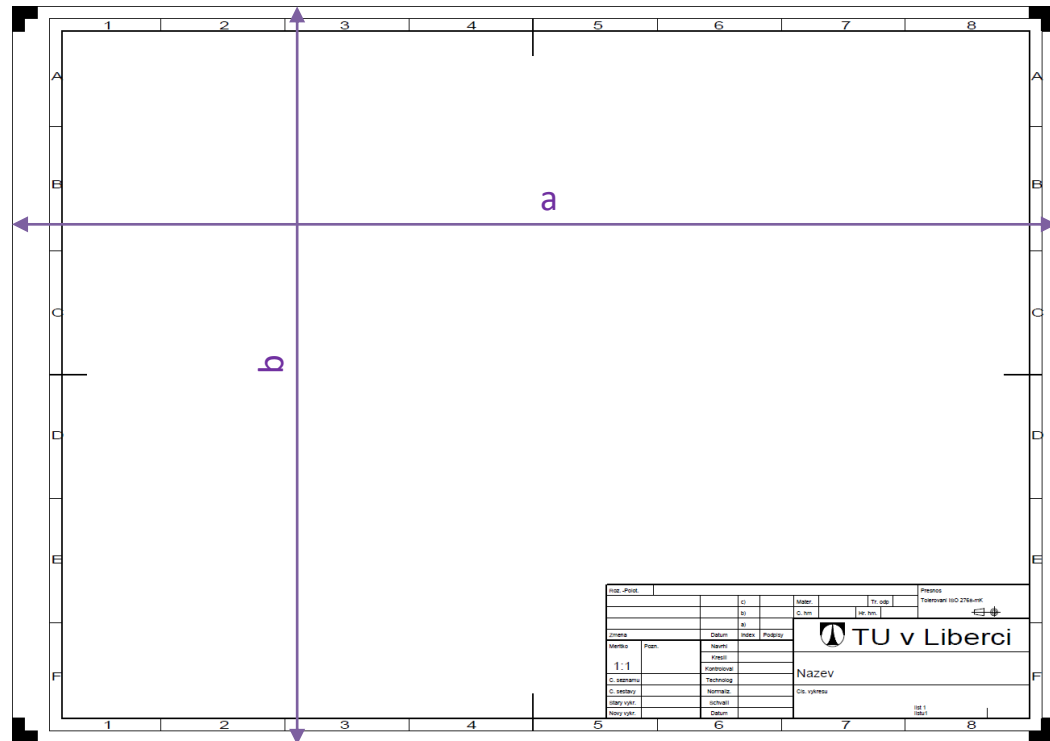
Oříznutý formát

	a [mm]	b [mm]
A0	841	1189
A1	594	841
A2	420	594
A3	297	420
A4	210	297

A4: vertikální orientace

A3 – A0: horizontální orientace

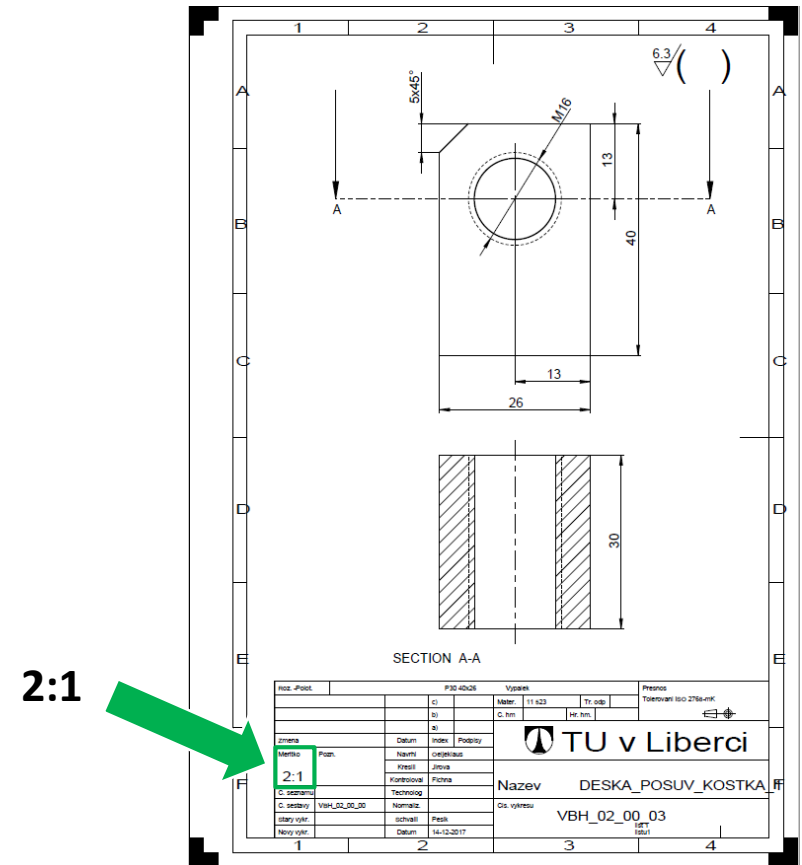
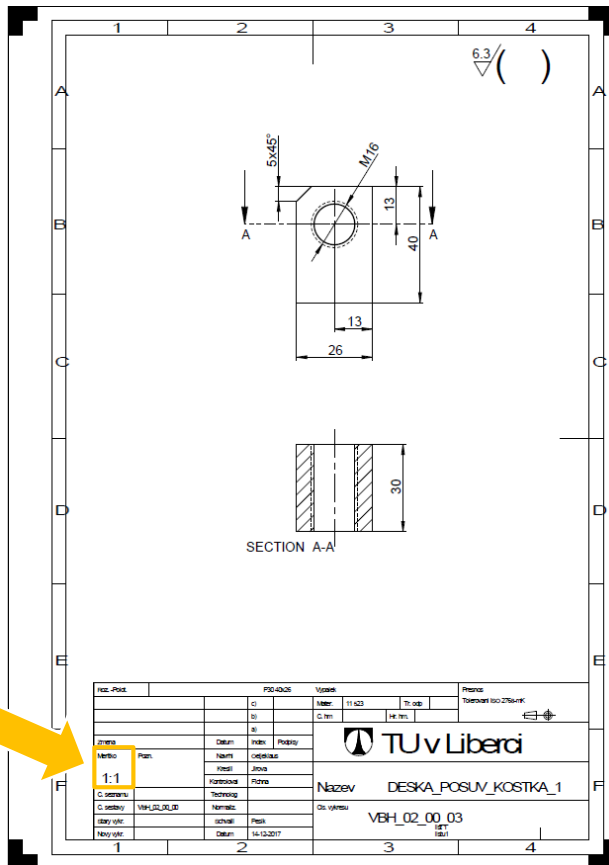

Měřítka zobrazení

Podle ČSN ISO 5455 (013112) – doporučená měřítka

Měřítka												
Skutečná velikost	1:1											
Měřítko zvětšení	2:1	5:1	10:1	20:1	50:1							
Měřítko zmenšení	1:2	1:5	1:10	1:20	1:50	1:100	1:200	1:500	1:1000	1:2000	1:5000	1:10000

Typy a tloušťky čar

Podle ČSN EN ISO 128 (013114)

Souvislá tenká čára

- šrafování
- závity
- kóty a odkazové čáry
- neurčité hrany a průniky

Čerchovaná tenká čára

- osy souměrnosti
- roztečné kružnice

Čárkovaná tenká čára

- neviditelné hrany a obrysy

Souvislá tenká čára od ruky

- ukončení nebo přerušení obrazu

Souvislá tenká čára se zlomy

- ukončení nebo přerušení obrazu

Souvislá tlustá čára

- viditelné hrany a obrysy
- ukončené délky závitů

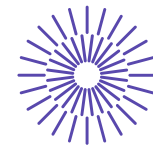
Čerchovaná tlustá čára

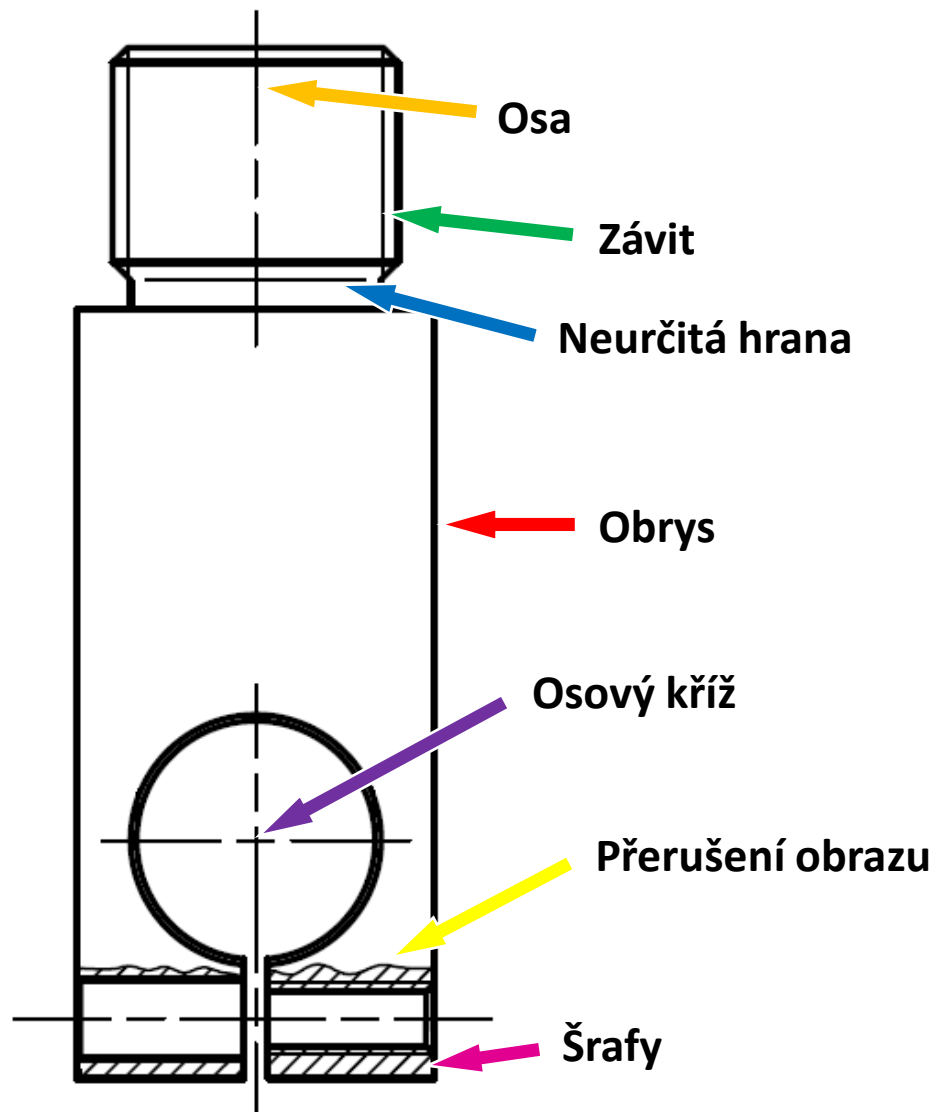
- označení rovin řezů a průřezů

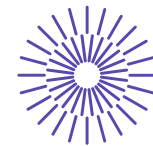
Tenká čára 0,25mm

Tlustá čára 0,5mm

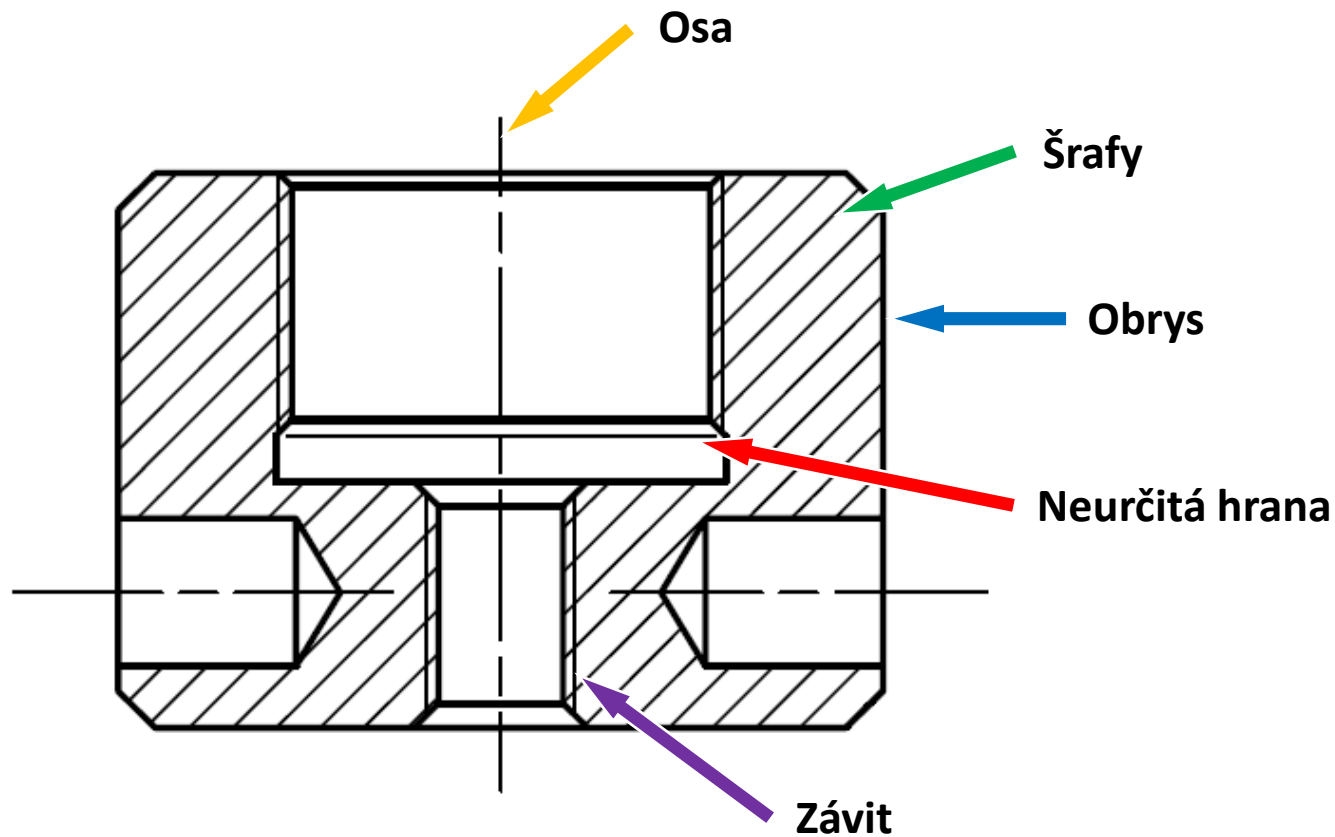

Typy a tloušťky čar

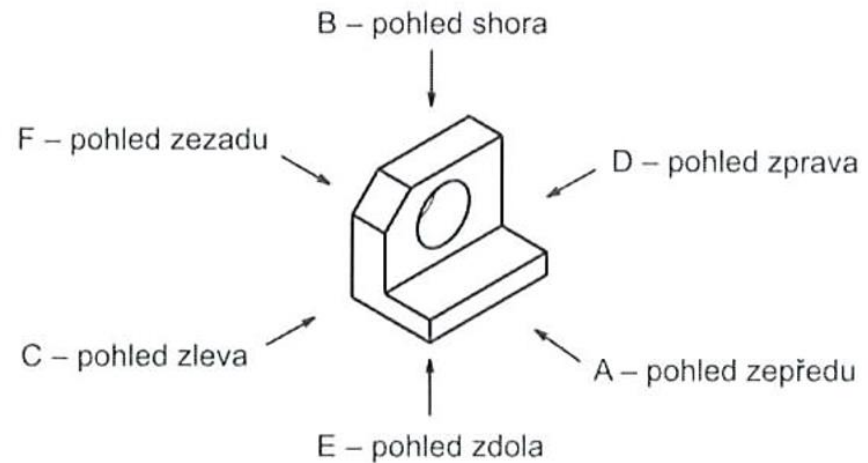
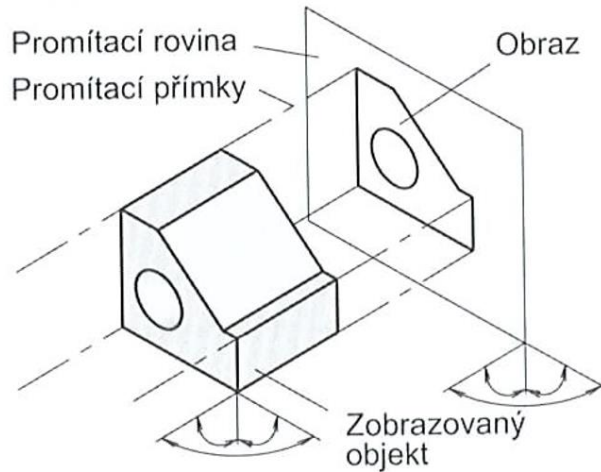
Typy a tloušťky čar

Metody promítání

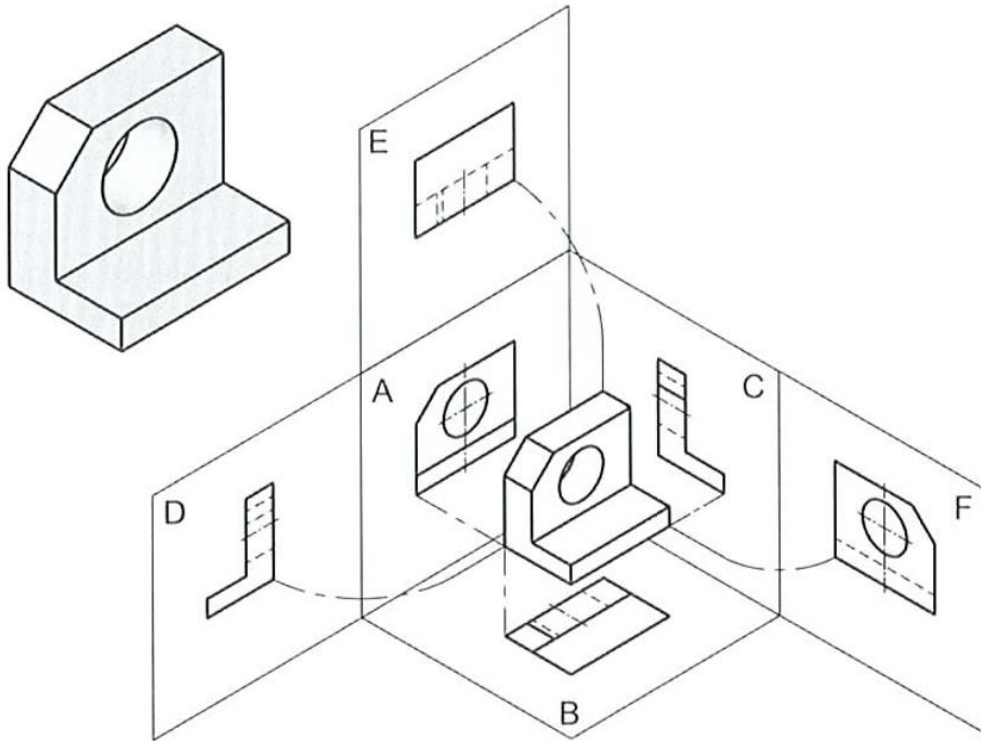
Podle ČSN EN ISO 5456 (013123) – pravoúhlé promítání na více průměten

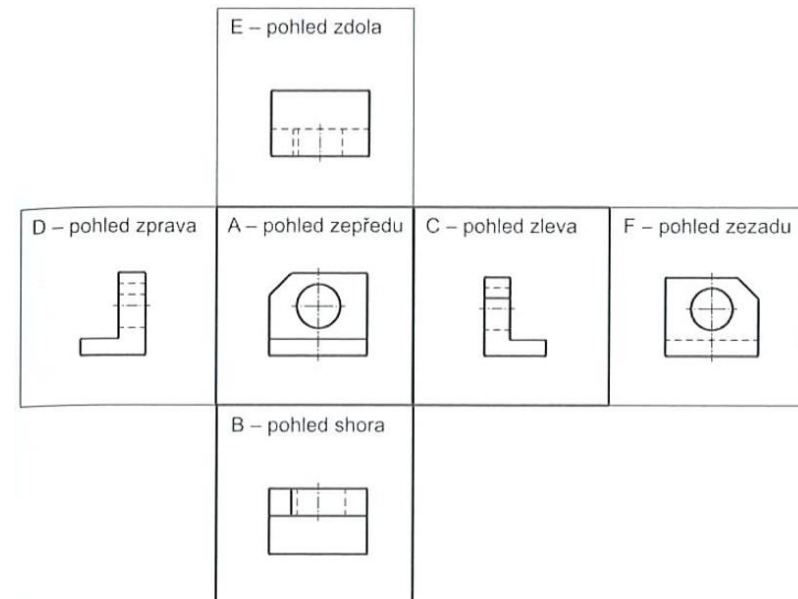
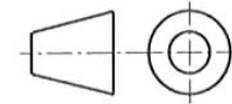

Metody promítání

Podle ČSN EN ISO 5456 (013123) – pravoúhlé promítání na více průměten

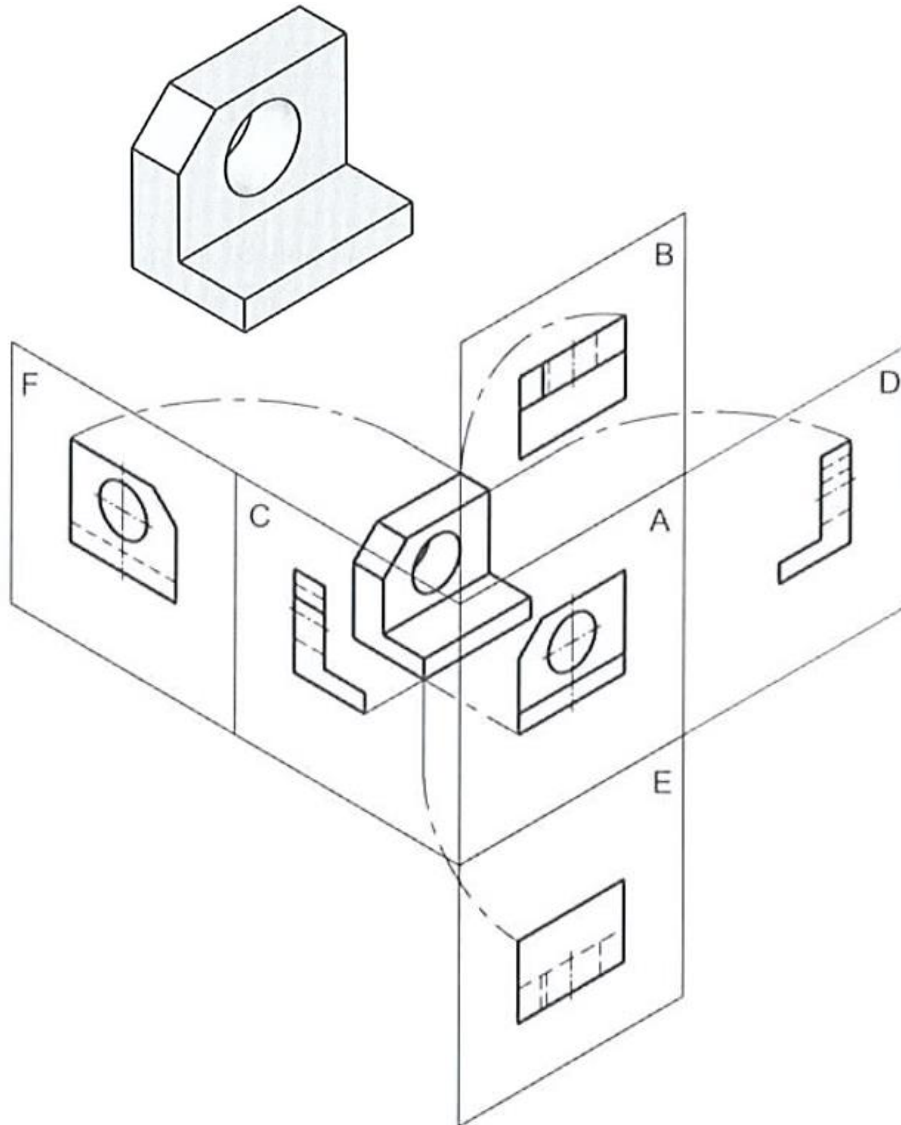
První kvadrant:
„evropské“ promítání

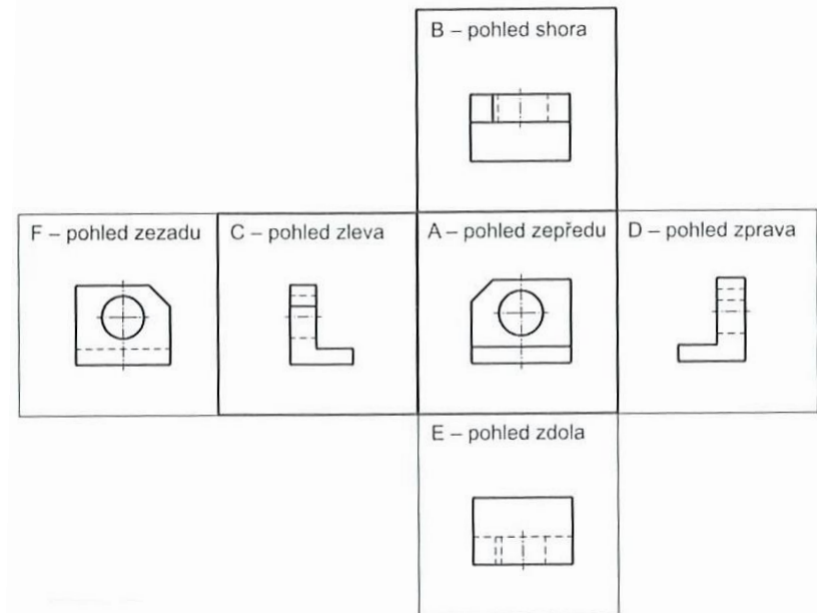
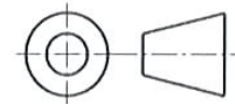

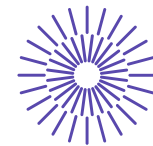
Metody promítání

Podle ČSN EN ISO 5456 (013123) – pravoúhlé promítání na více průměten

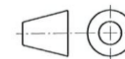
Třetí kvadrant:
„americké“ promítání

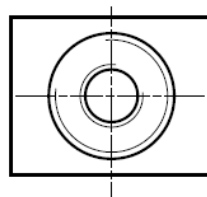
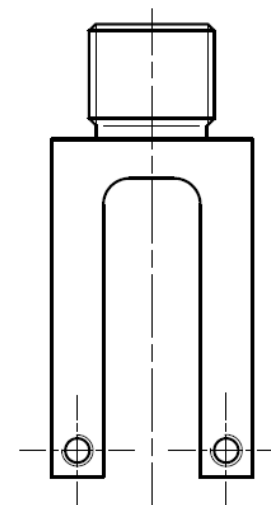
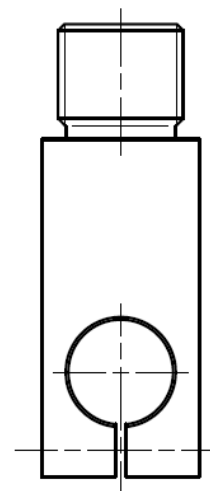
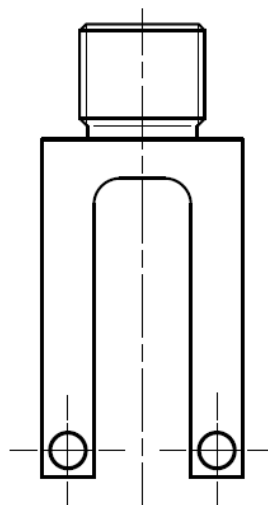
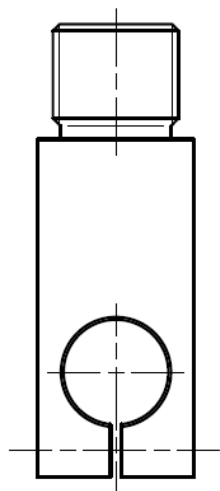
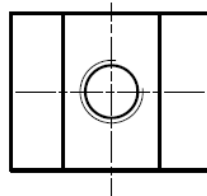
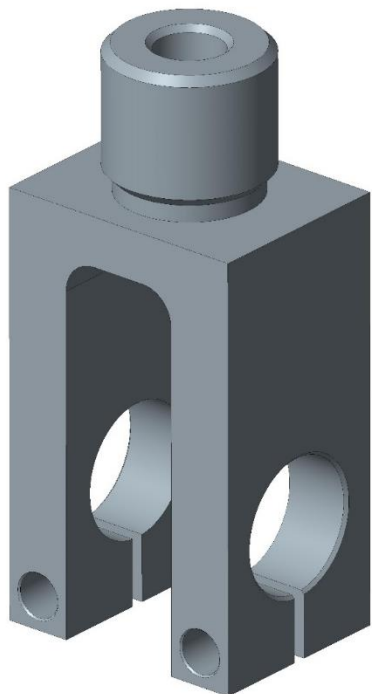

Metody promítání

Sdružené obrazy pohledů

3D model

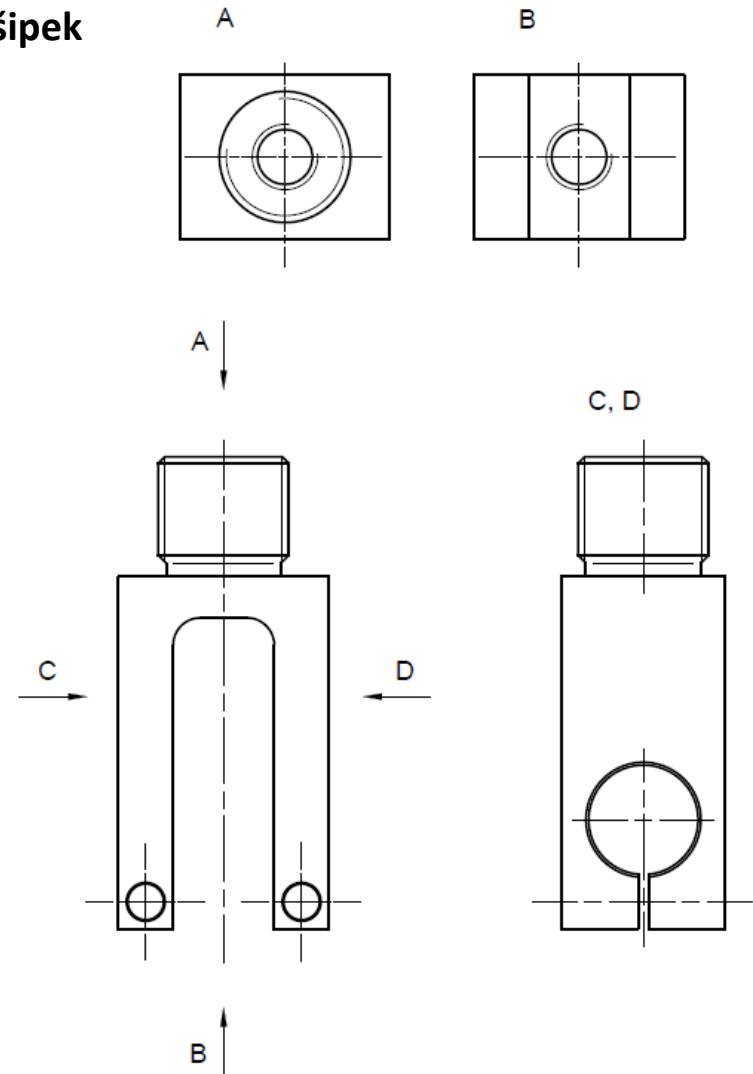
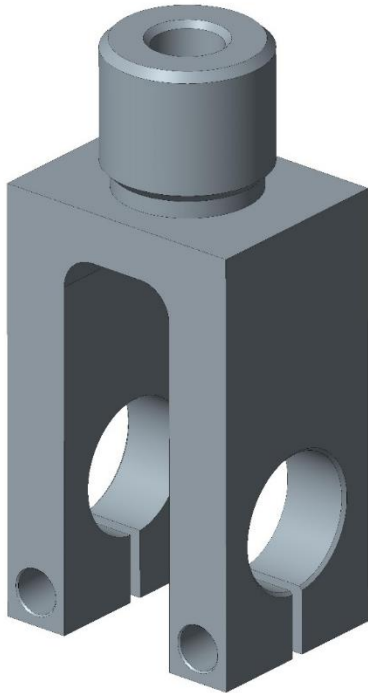

Metody promítání

✗ Metoda odkazových šipek
* není preferované

3D model

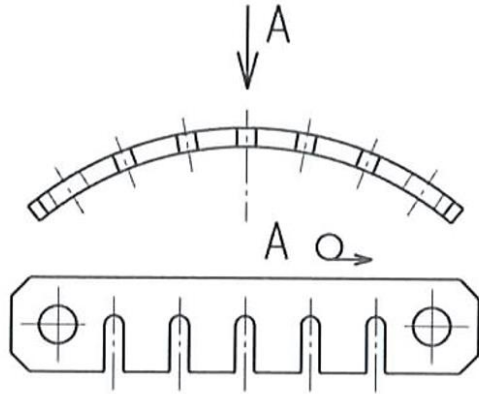

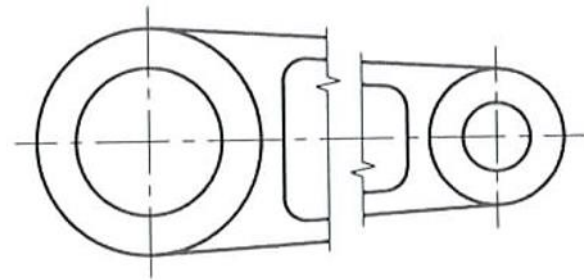
Pravidla zobrazování

Podle ČSN ISO 128 (013114)

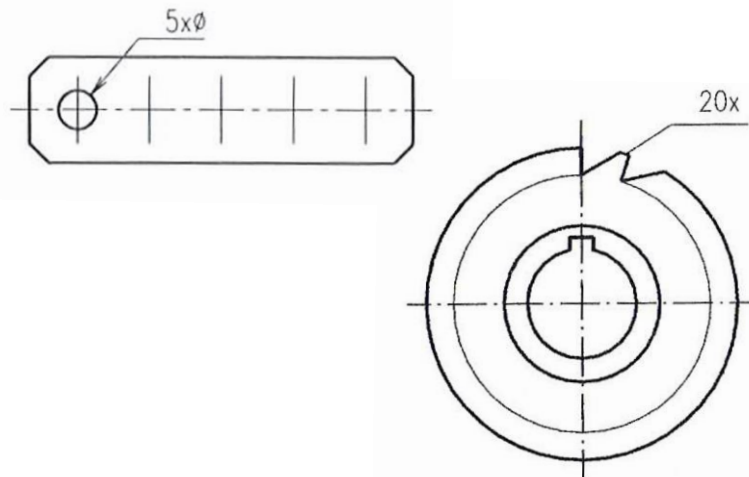
Zobrazení výchozího a konečného stavu - rozvin

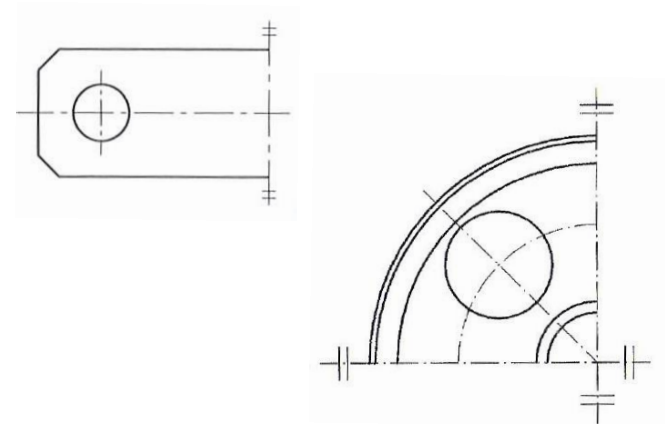
Přerušení obrazu

Opakující se shodné prvky

Souměrné předměty

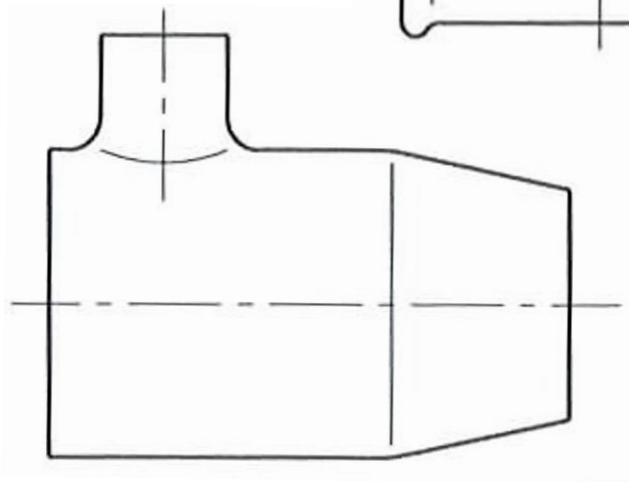
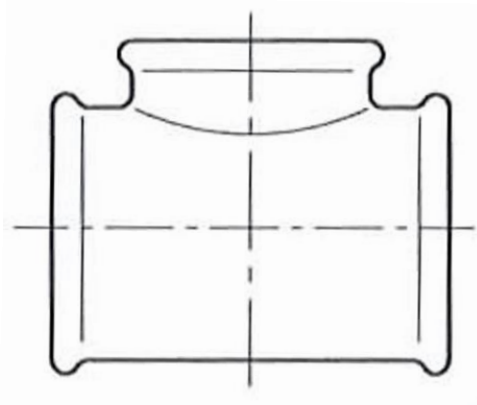

Pravidla zobrazování

Podle ČSN ISO 128 (013114)

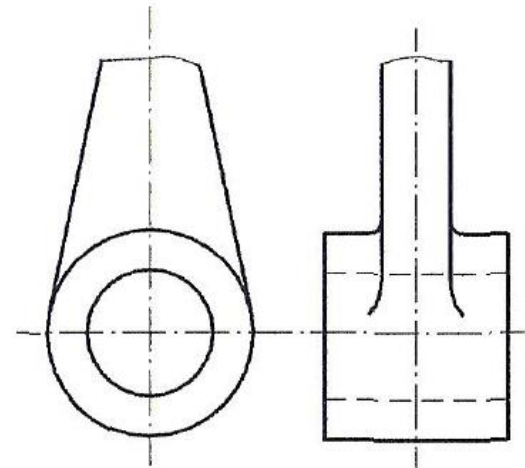
Nezřetelné průniky ———

- souvislá tenká čára (nesmí se dotýkat obrysových čar)

Zřetelné průniky ———

- souvislá tlustá čára

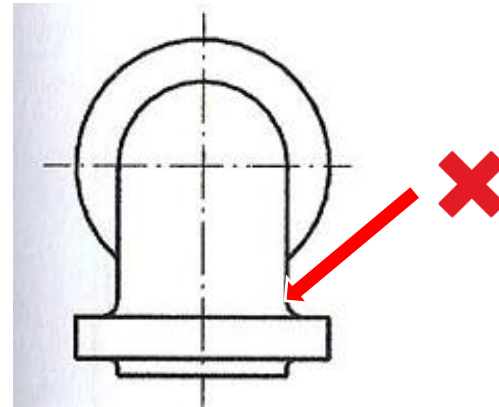
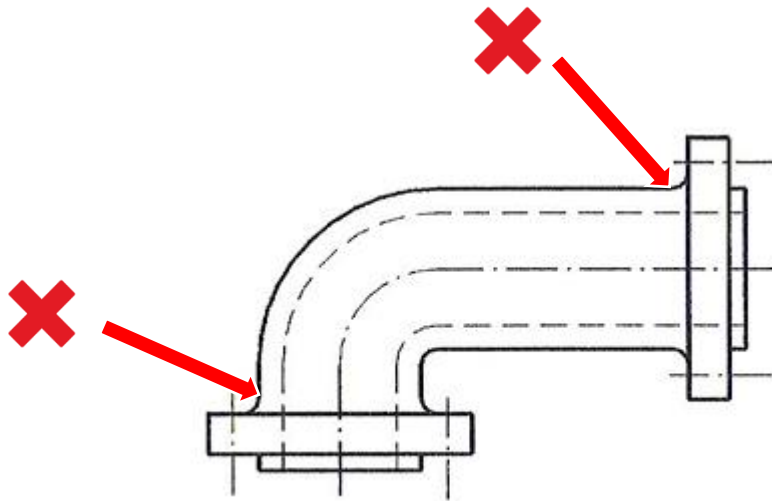

Pravidla zobrazování

Podle ČSN ISO 128 (013114)

- ✘ Zaoblení hran**
- zaoblené hrany se nezobrazují

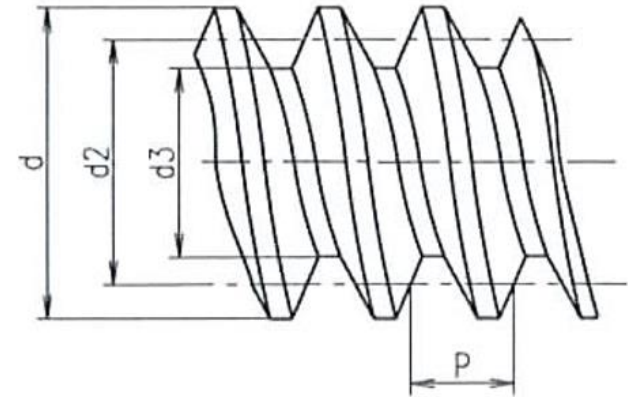

Pravidla zobrazování

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Zobrazení vnějších závitů

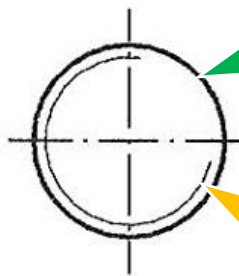
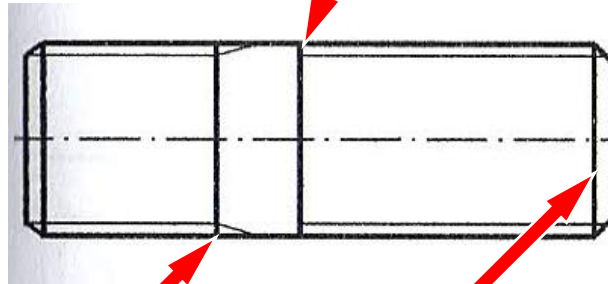

Ukončení závitu

- s běžným výběhem (nezobrazuje se)
- tlustá čára

Vnější průměr (obrys)

- tlustá čára

Vnitřní průměr

- tenká čára

Ukončení závitu

- standardní zkosení
- tlustá čára

Ukončení závitu

- tlustá čára

Výběh závitu

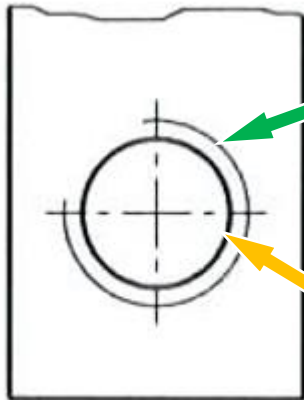
- tenká čára

Pravidla zobrazování

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Zobrazení vnitřních závitů

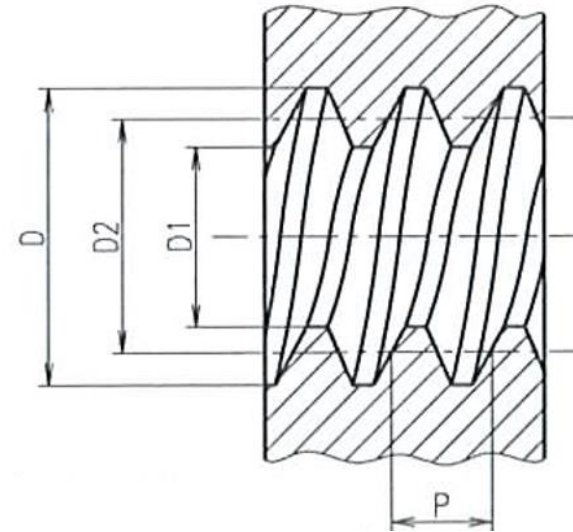

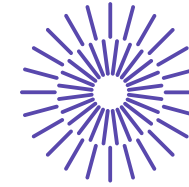
Vnější průměr

- tenká čára

Vnitřní průměr (obrys)

- tlustá čára

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

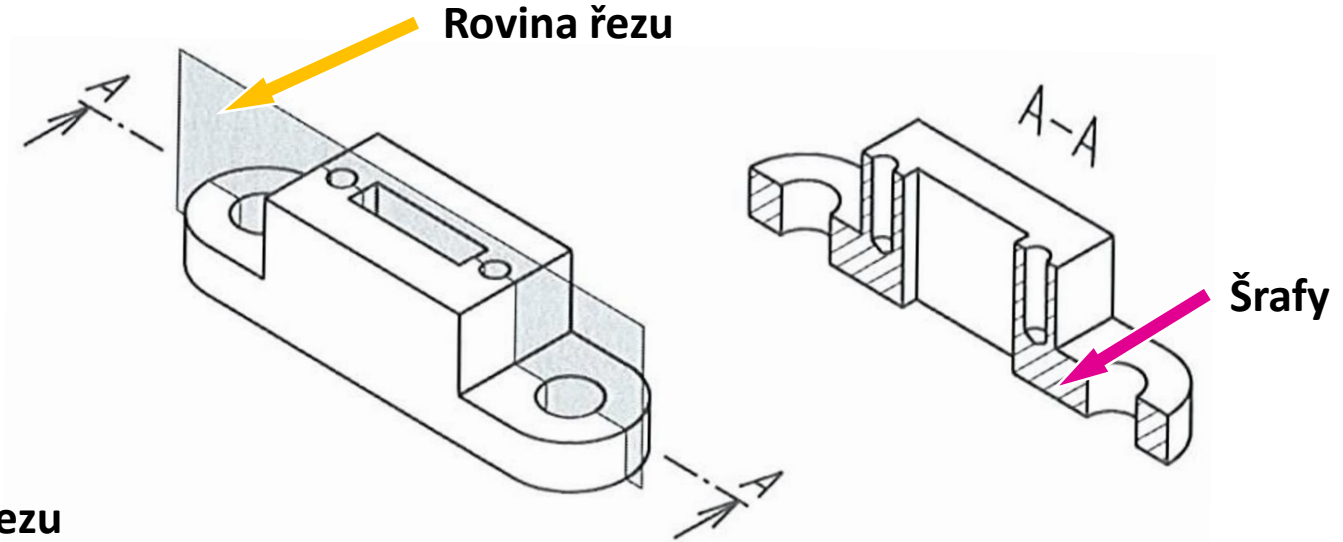
Přednáška č. 3: Zobrazování řezů

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

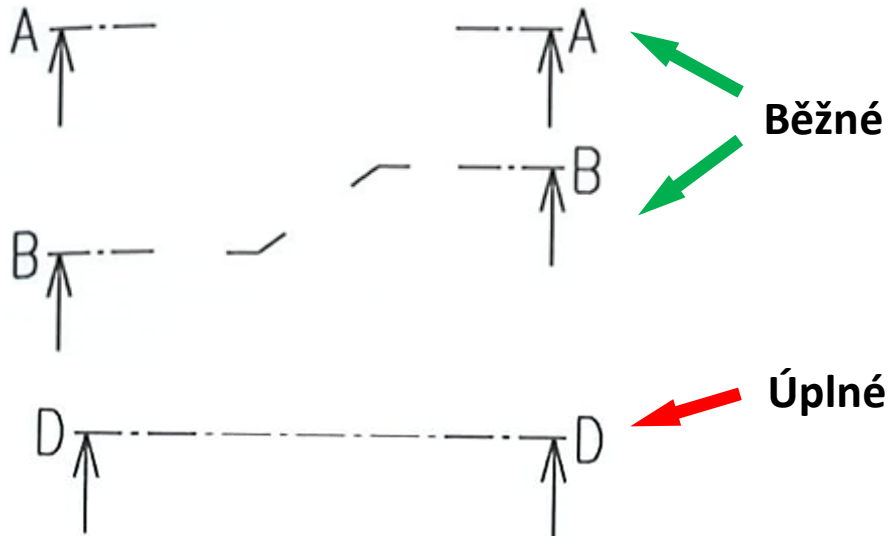

Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Označení řezu / průřezu

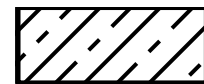
Šrafy konstrukčních materiálů

Kovy

Pryže, plasty

Beton

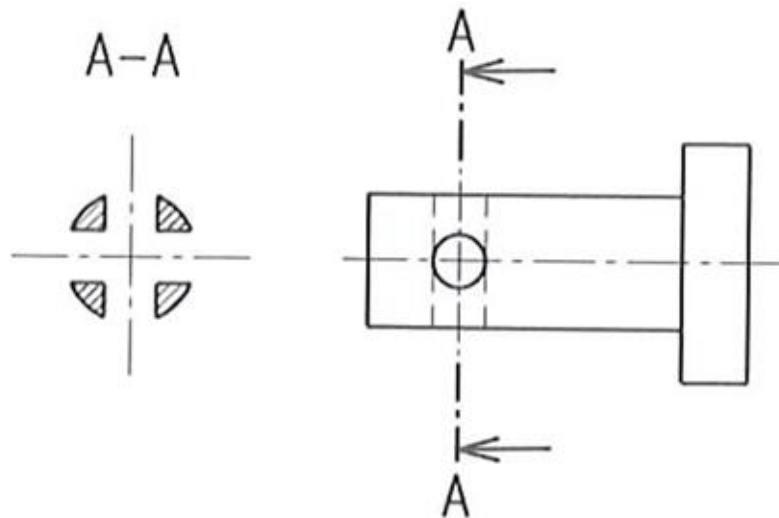
Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

ŘEZ vs. PRŮŘEZ

Nedovolený průřez / řez ❌

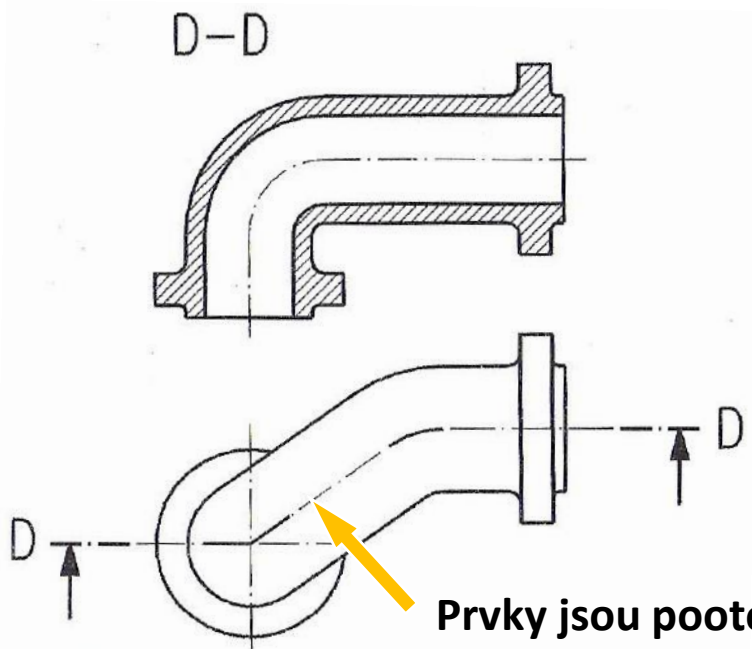

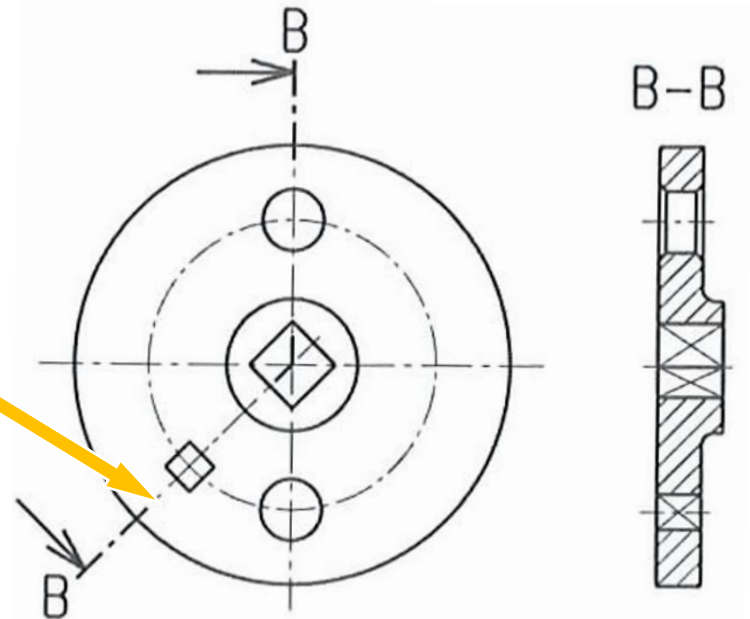
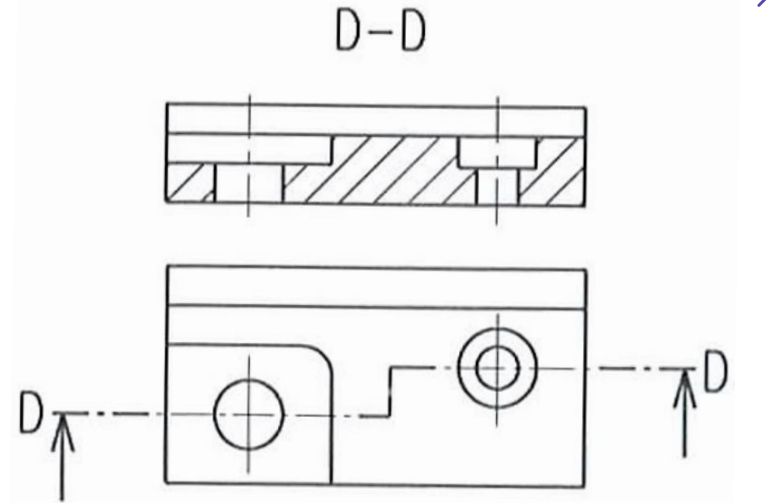
Řezy a průřezy

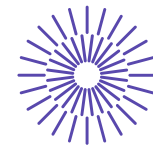
Podle ČSN ISO 128 (013114)

Lomený řez

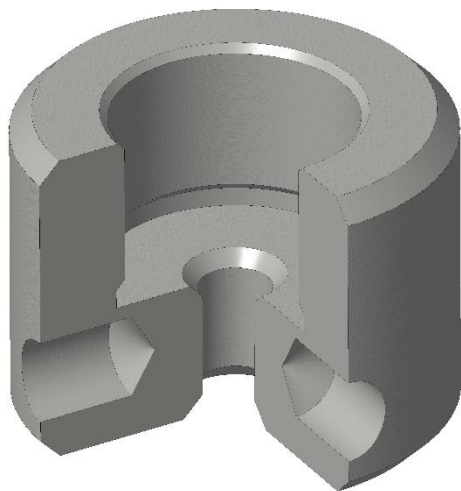
Prvky jsou pootočený
a zobrazeny průmětem
do roviny promítání

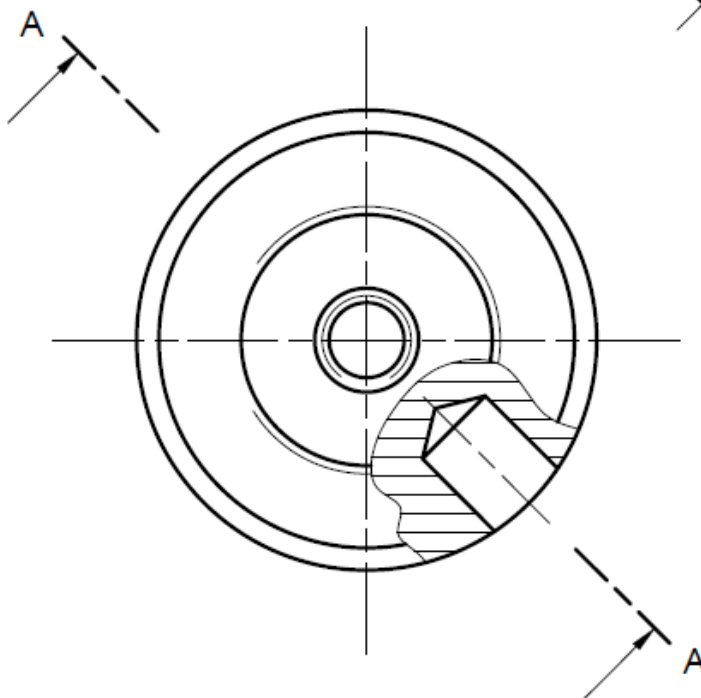

Řezy a průřezy

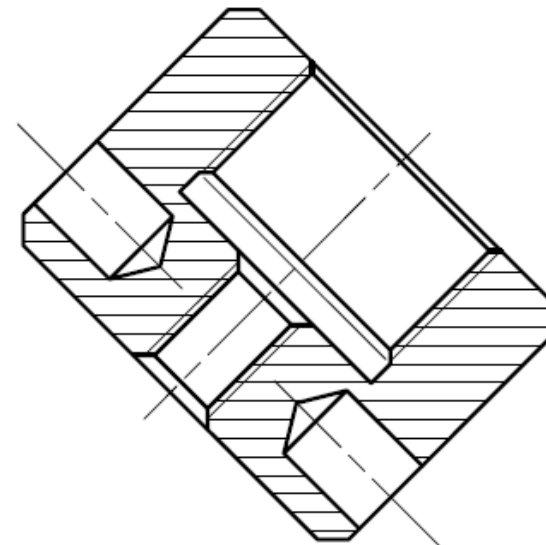
3D model

! Řez musí být vynesen pod úhlem shodným s rovinou řezu

A-A

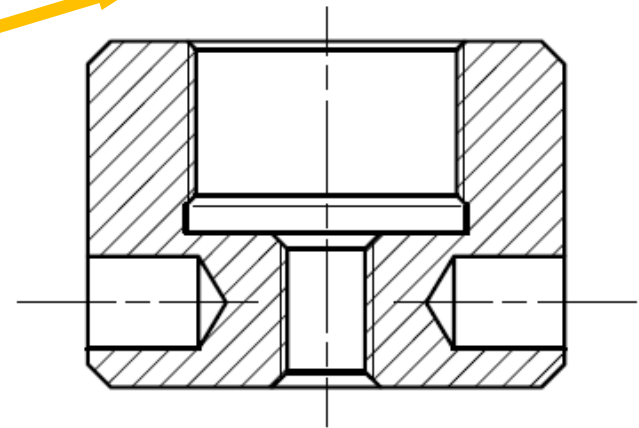

Řezy a průřezy

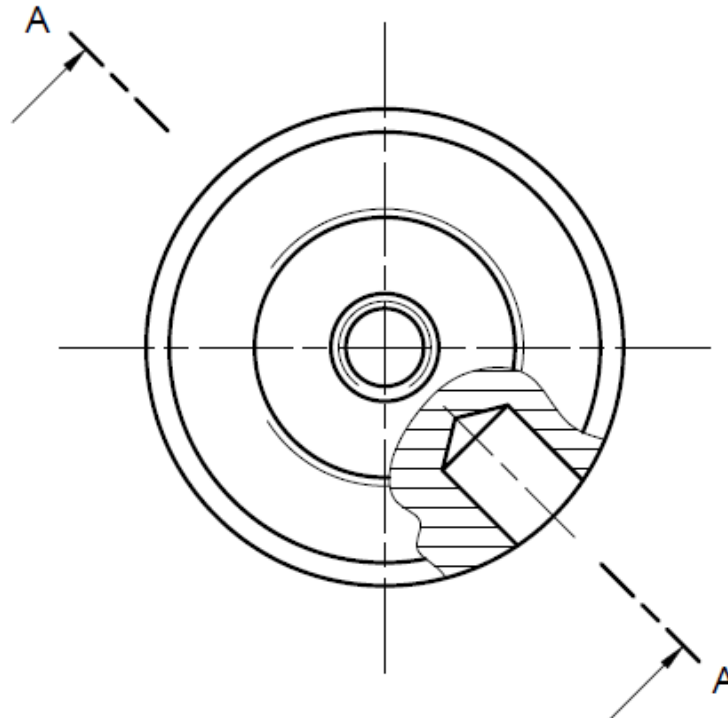
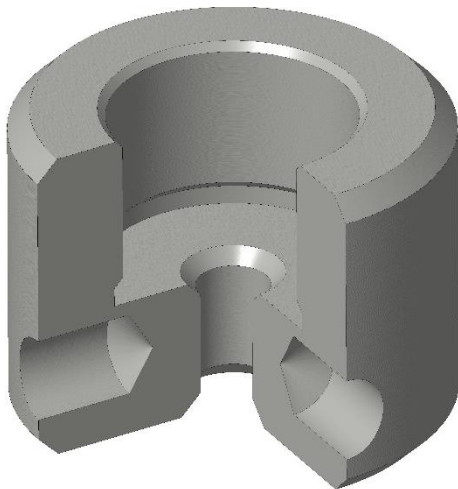

Otočení řezu o 45°

A-A 45°

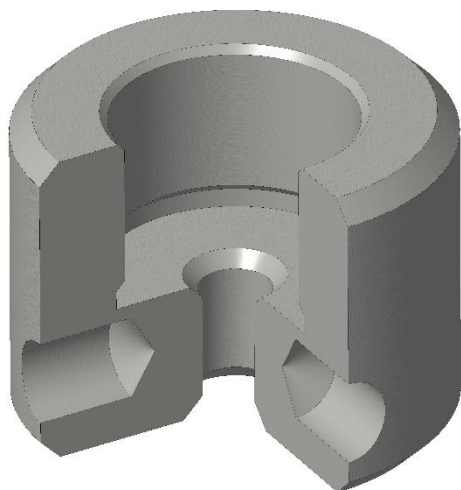
3D model

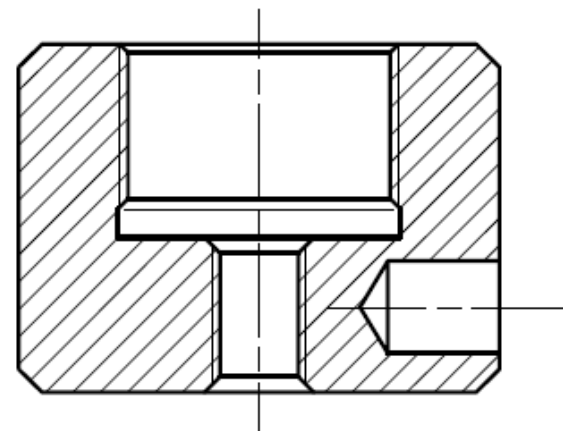

Řezy a průřezy

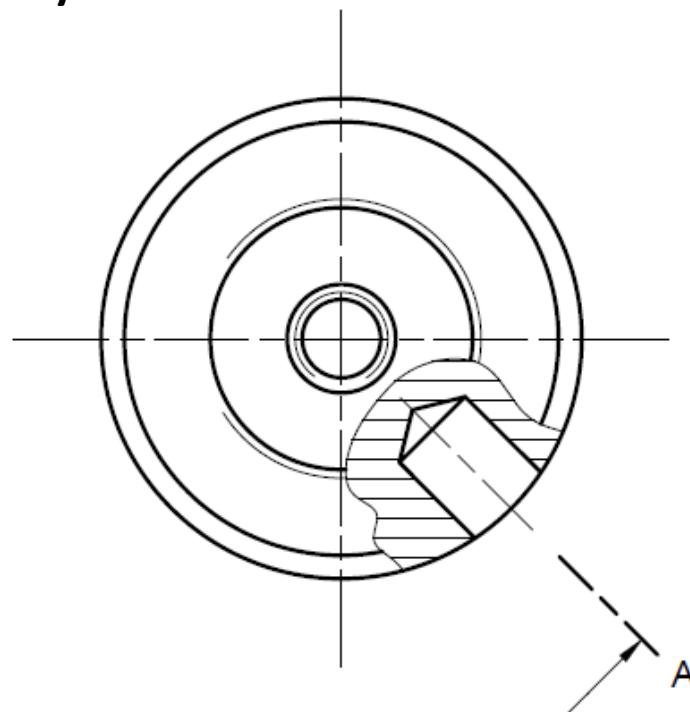
3D model

A-A

! Zobrazení lomeným řezem

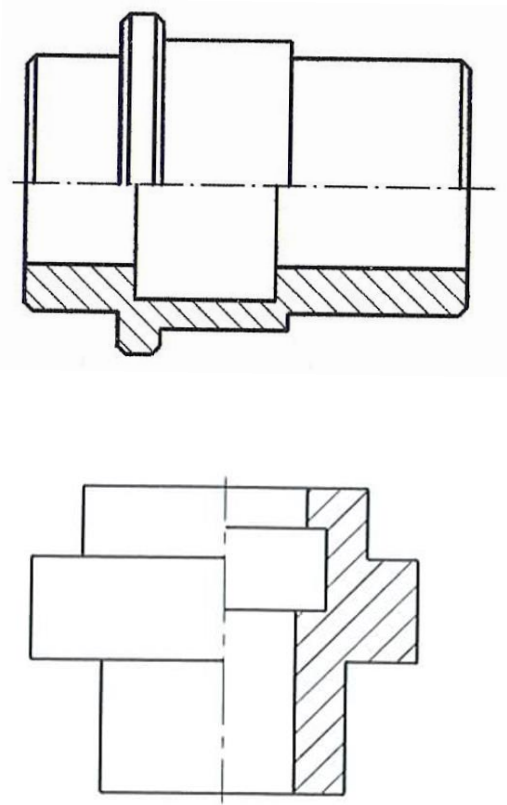

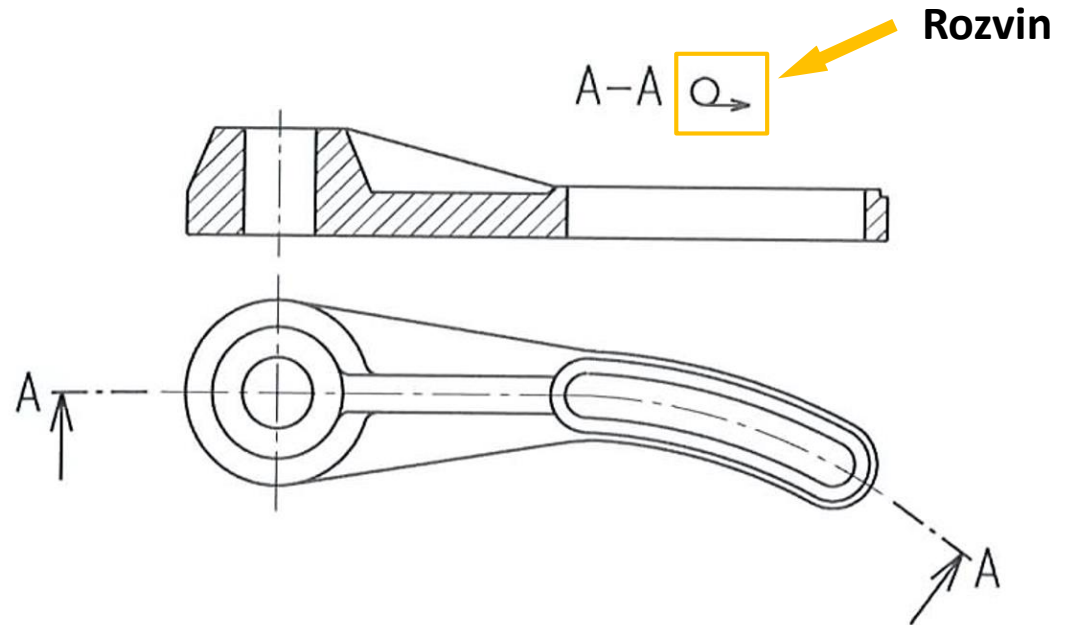
Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Poloviční řez

Rozvinutý řez

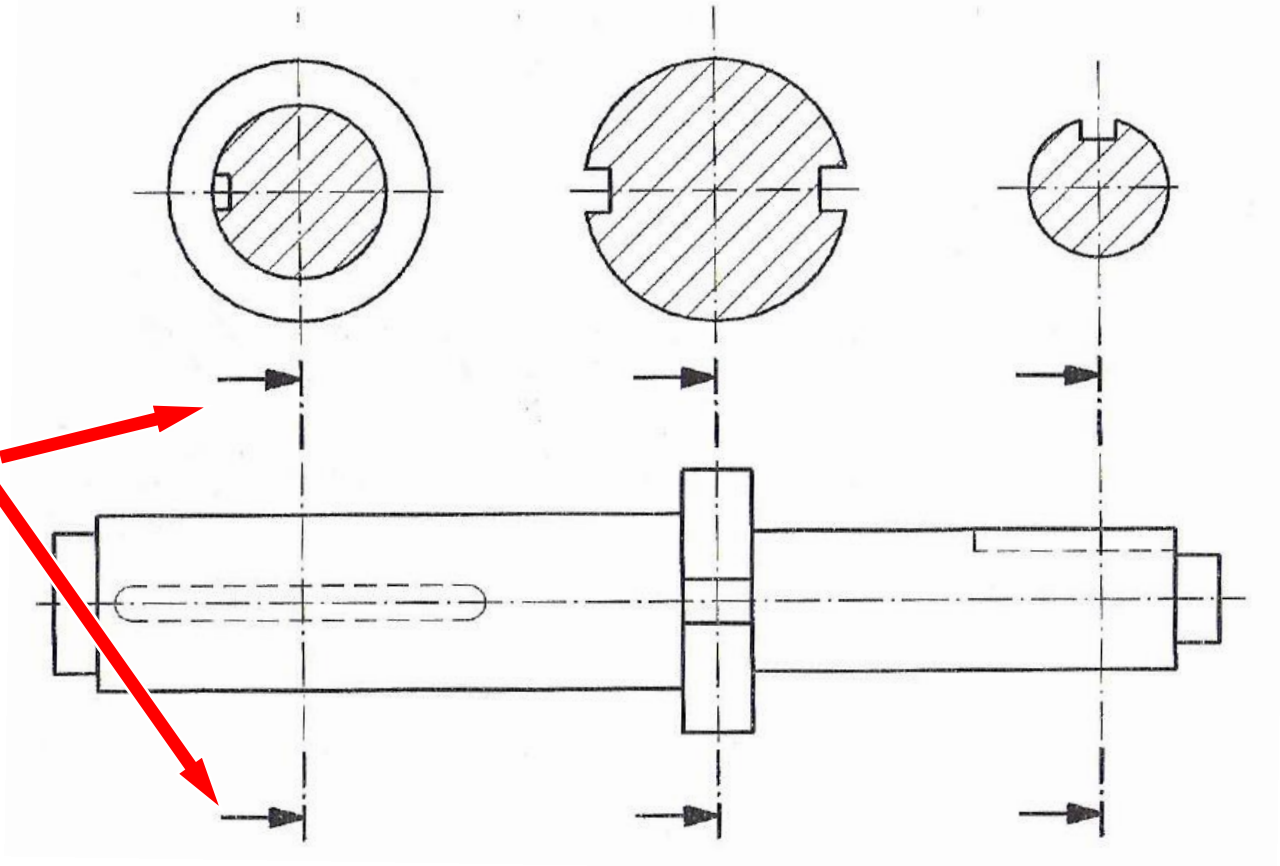

Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Sled řezů / průřezů – vysunuté řezy / průřezy

✘ Neznačuje se

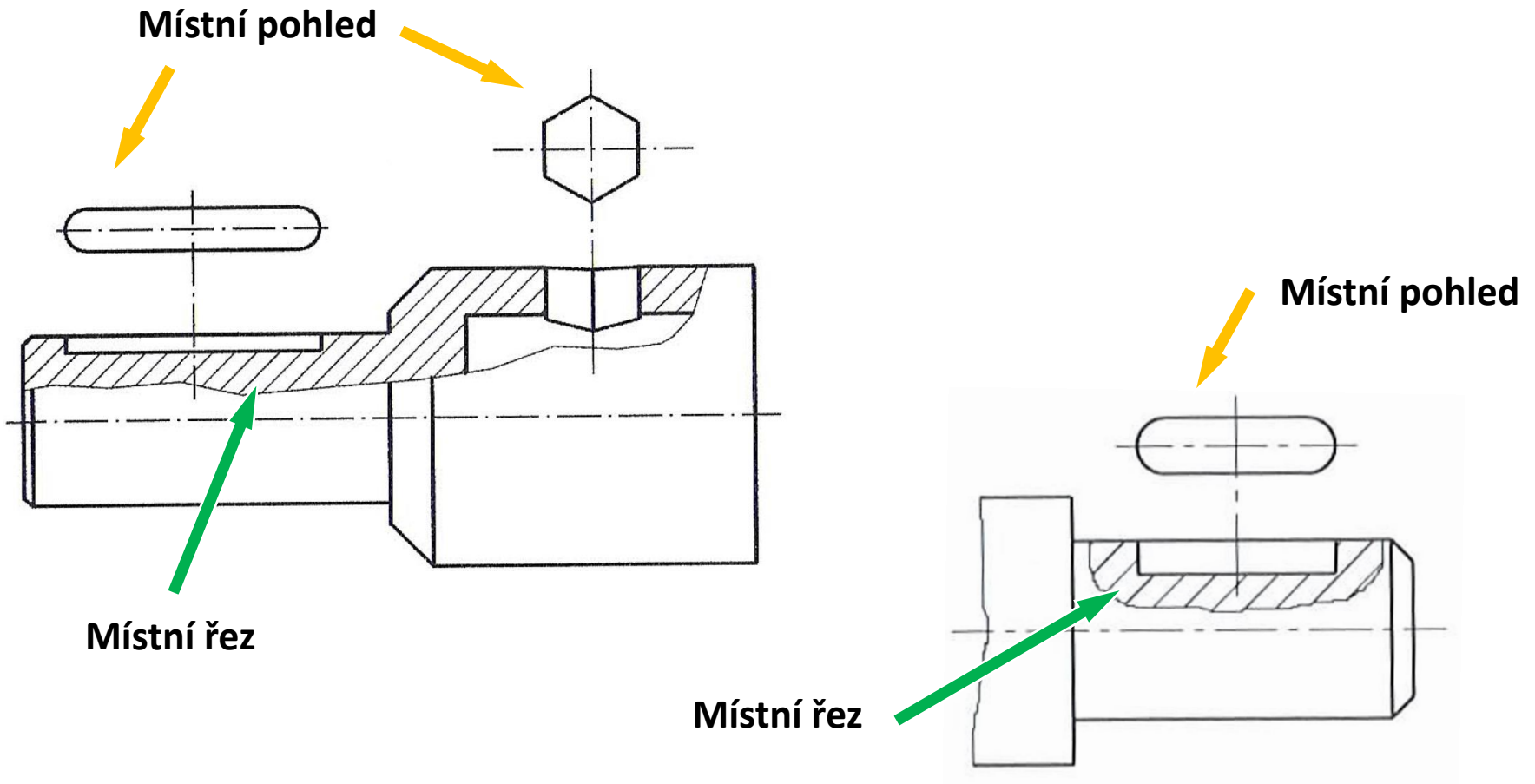

Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Místní řez vs. Místní pohled

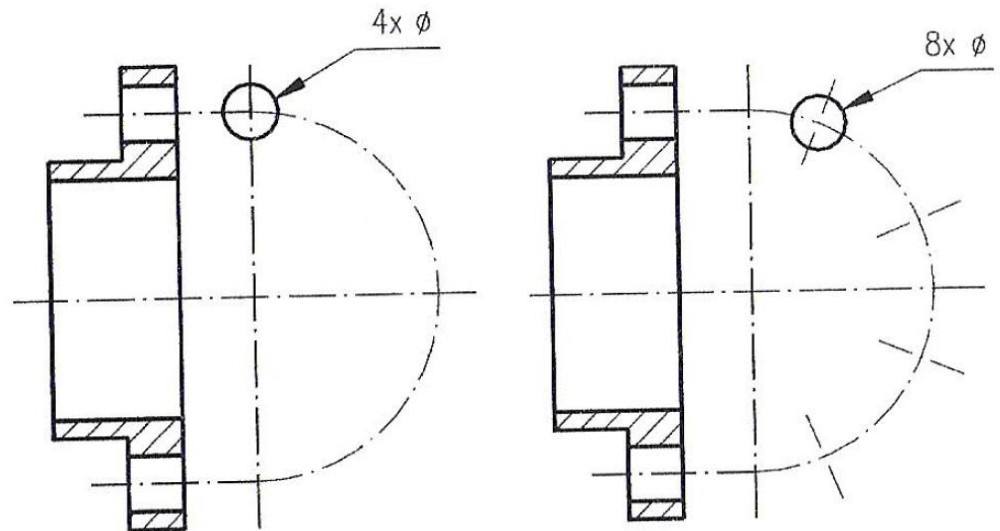

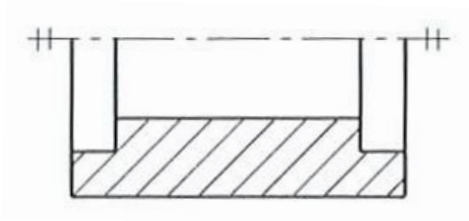
Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Opakující se shodné prvky
s využitím řezu

Souměrné předměty v řezu

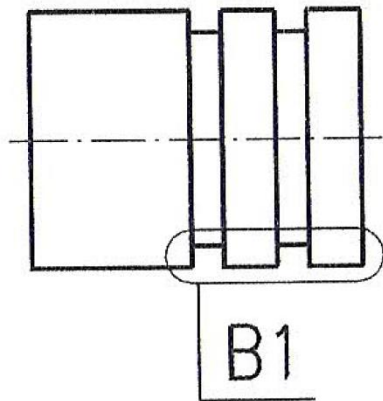

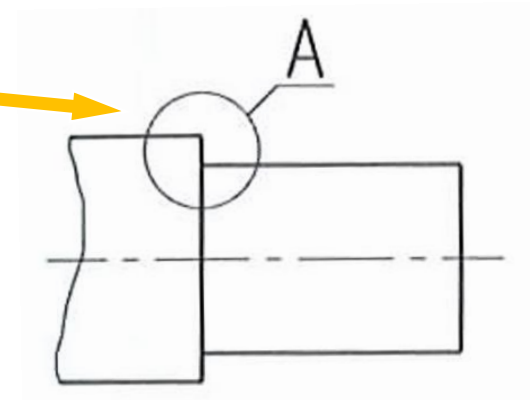
Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Tvarová podrobnost

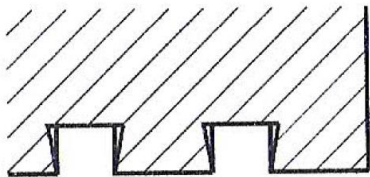

Označení
- Ovál
- Kružnice

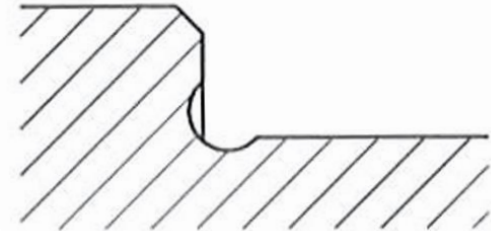

Měřítko
- Zvětšená podrobnost

B1 (2:1)

A (5:1)

Tvarová podrobnost **nemusí být** zobrazena v řezu

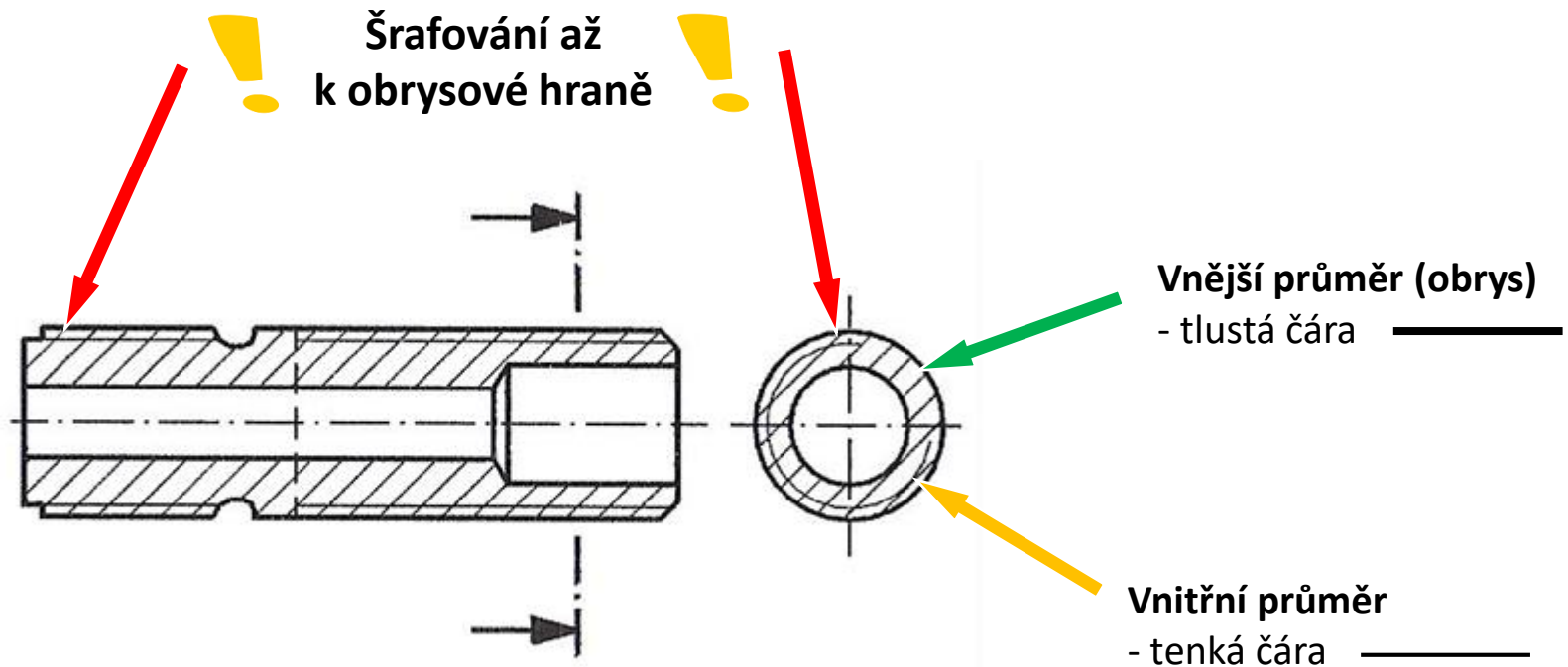

Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Zobrazení vnějších závitů

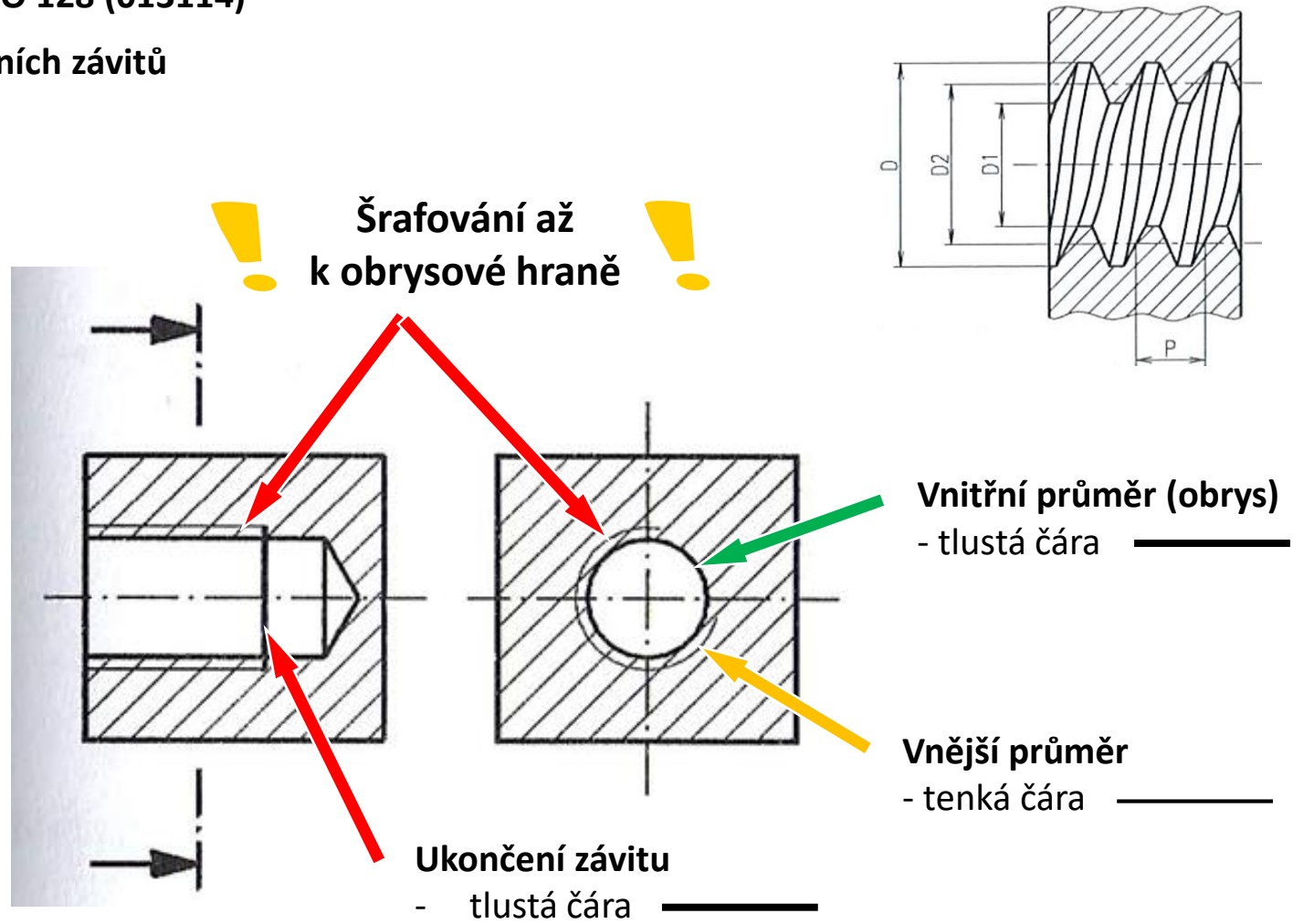

Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

Zobrazení vnitřních závitů

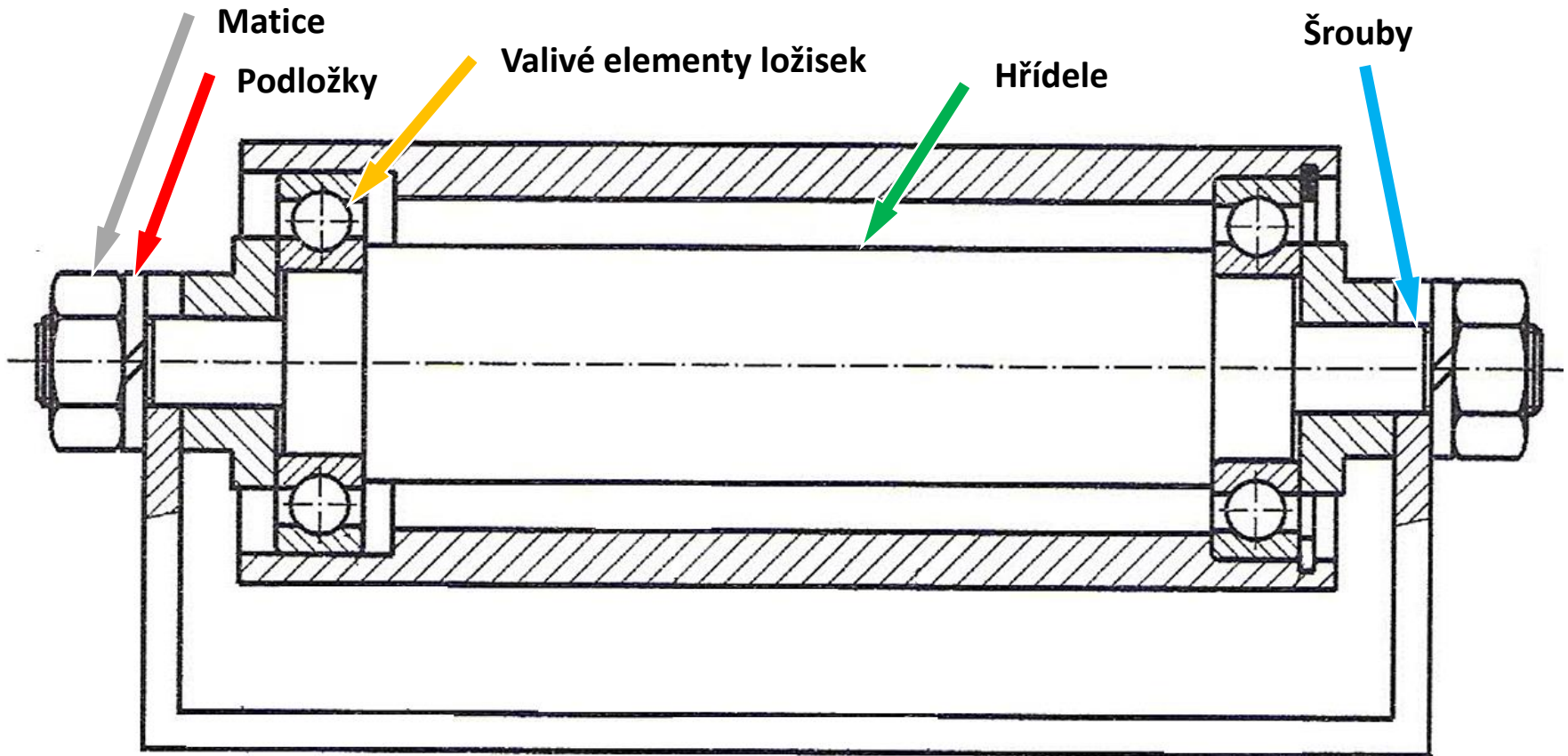

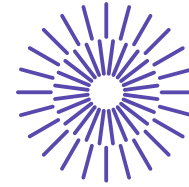

Řezy a průřezy

Podle ČSN ISO 128 (013114)

- ✘ **Zobrazení rotačně-symetrických těles ve výkresech sestavení**
- nezobrazují se v řezu

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

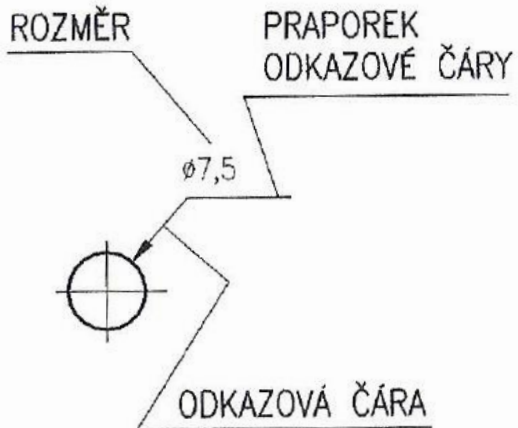
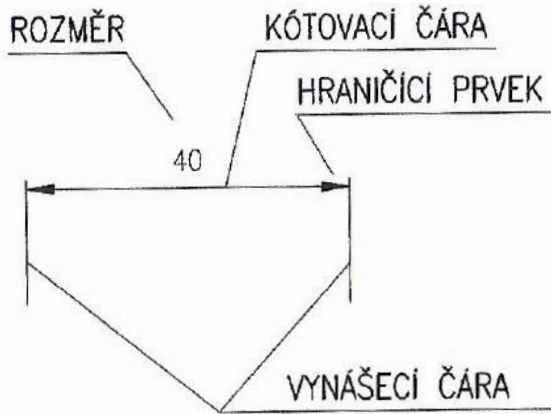
Přednáška č. 4: Kótování rozměrů

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

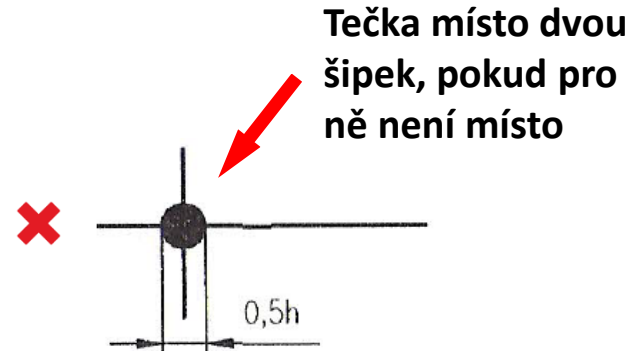
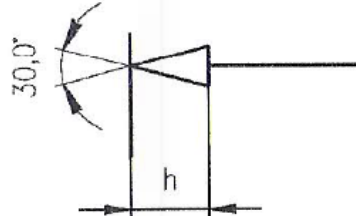
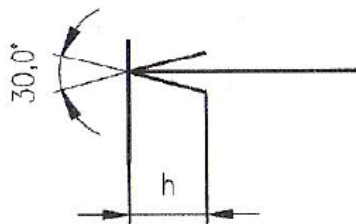
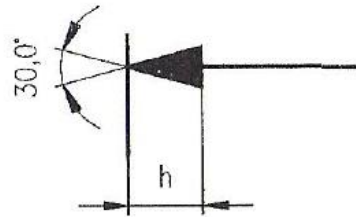

Kótování rozměrů

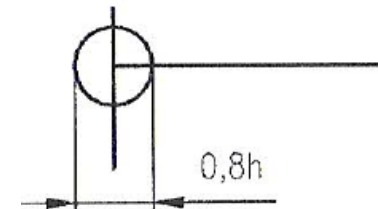
Prvky kót

Hraniční prvek

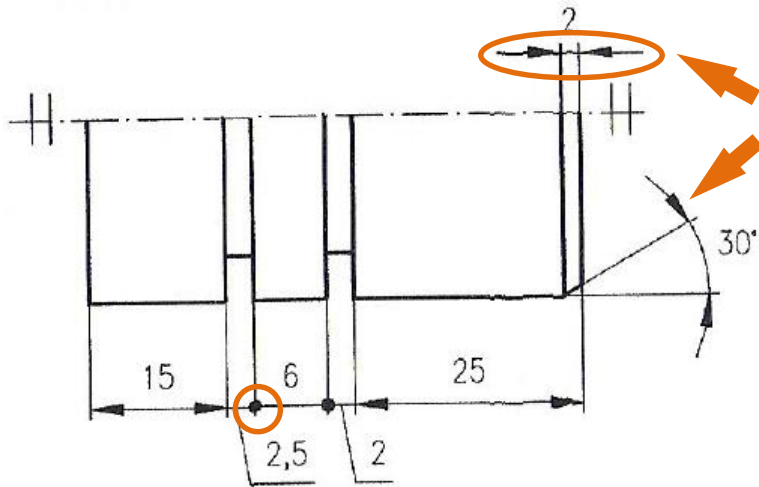
Označení základny

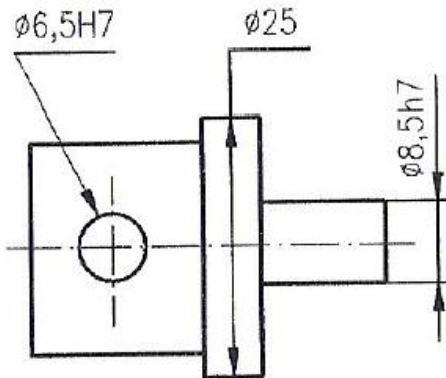

Kótování rozměrů

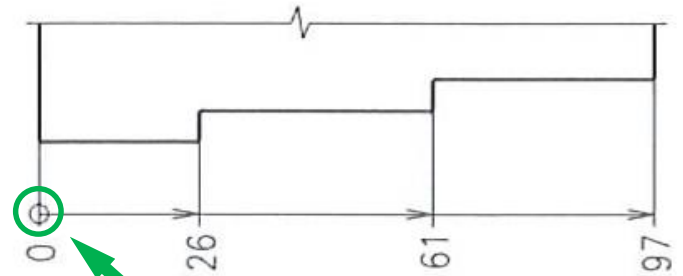
Příklady

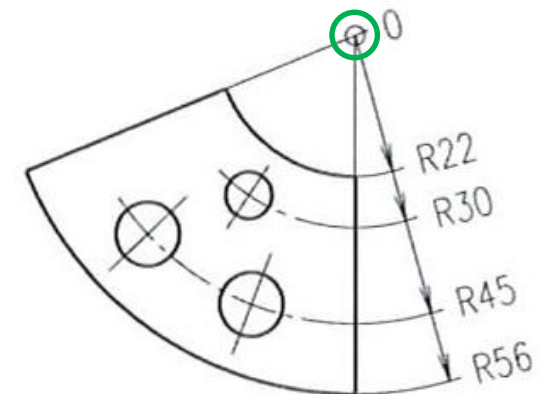
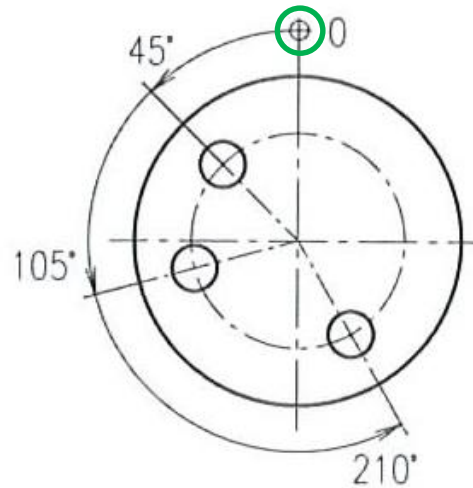
Překlopení šipek

Kótování od společné základny

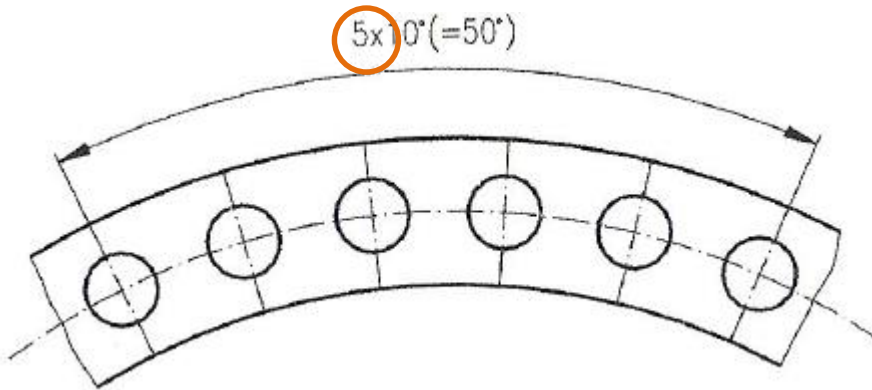
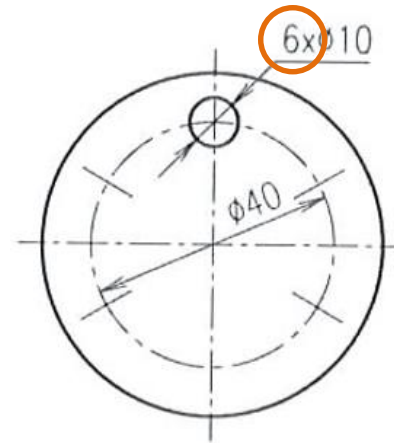
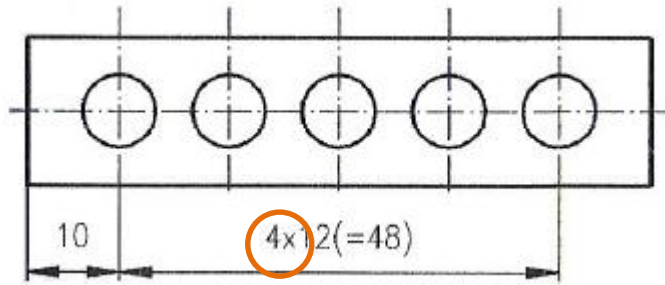
Základna

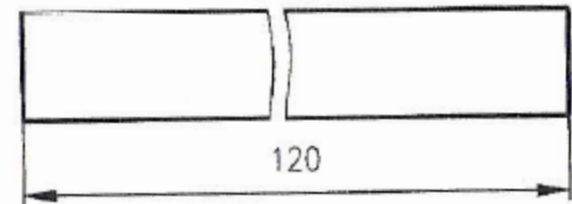

Kótování rozměrů

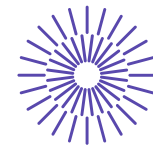
Opakující se shodné prvky

Přerušení obrazu

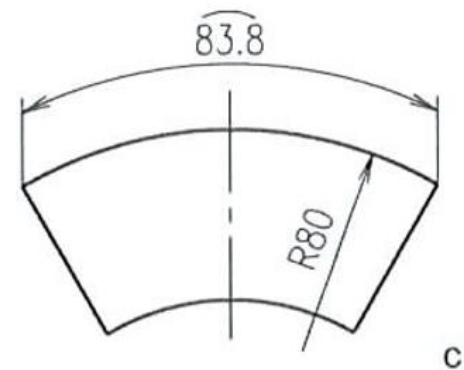
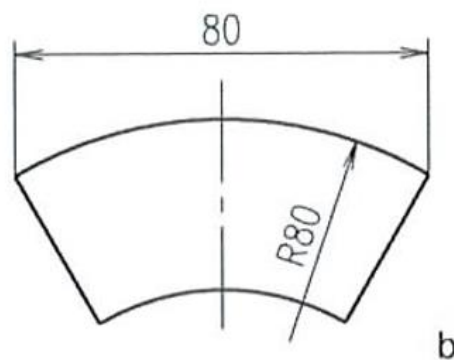
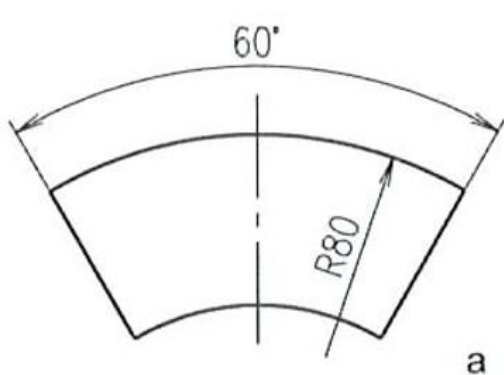

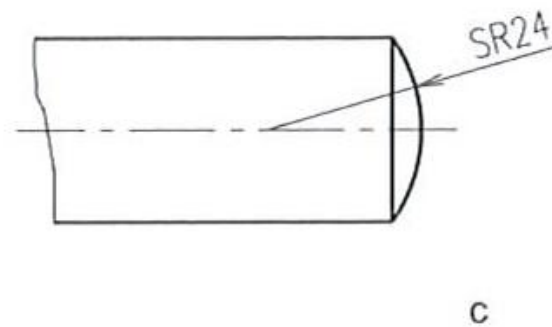
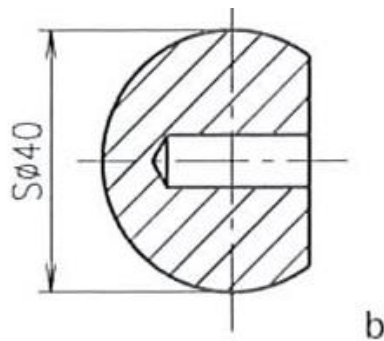
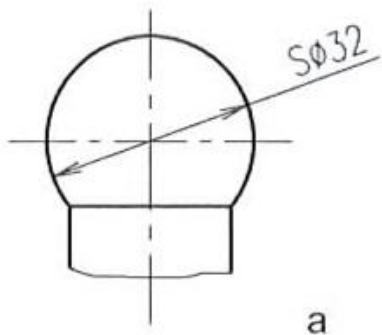

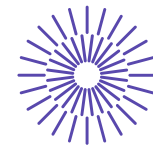
Kótování rozměrů

Kótování oblouku

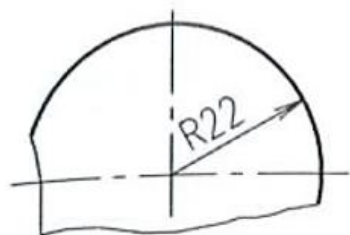
Kótování koule

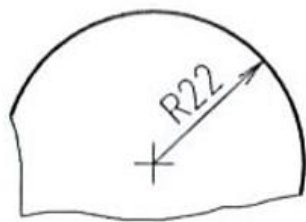

Kótování rozměrů

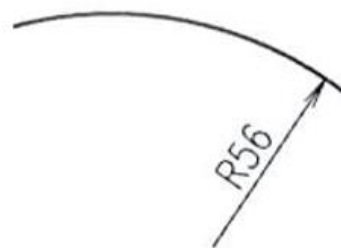
Kótování poloměru

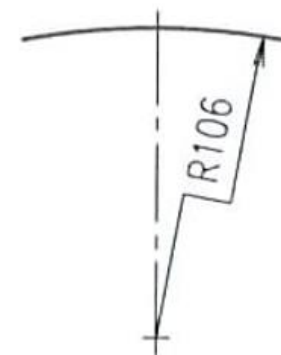
a

b

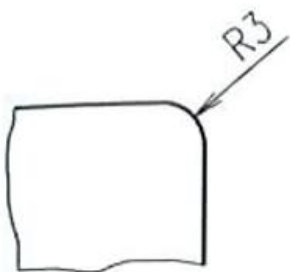

c

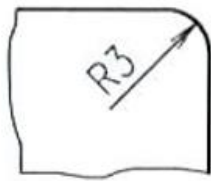

d

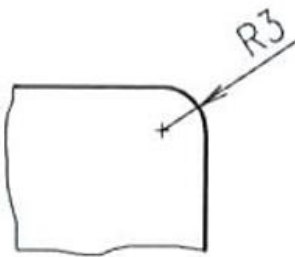
Poloměr zaoblení hran

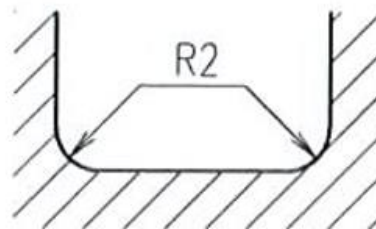
a

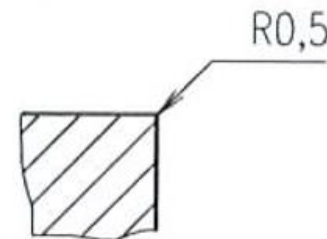
b

c

d

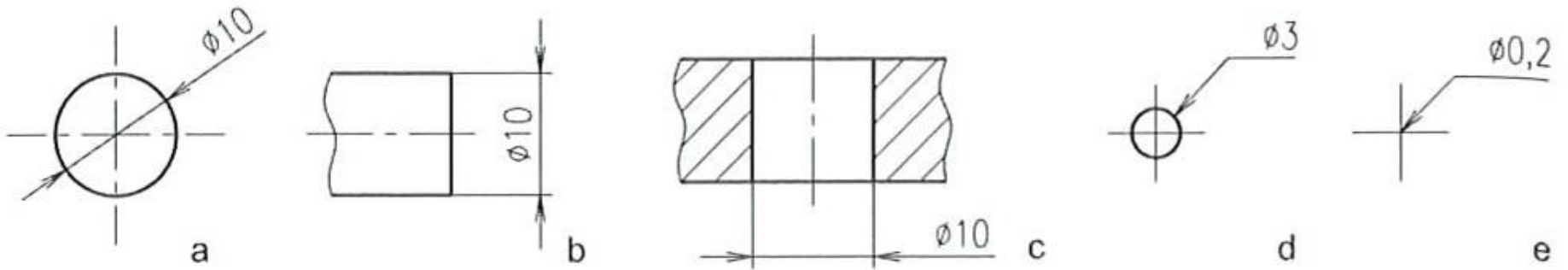

e

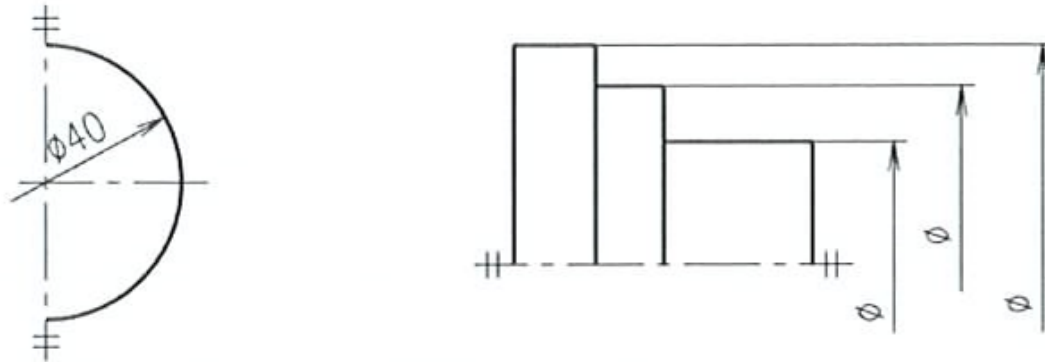

Kótování rozměrů

Kótování průměru

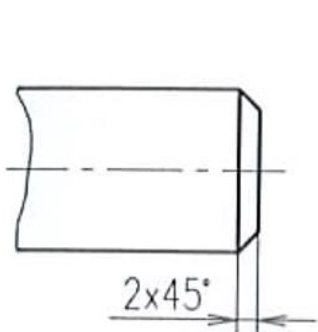
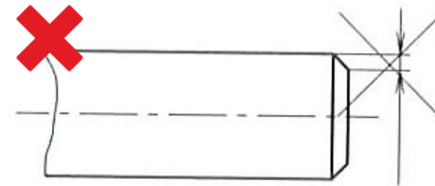
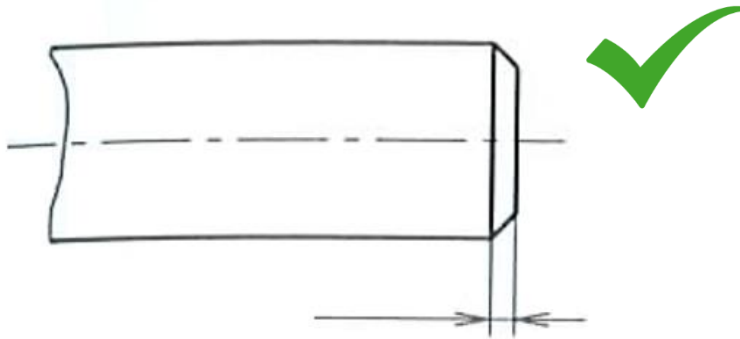
Průměr souměrného předmětu

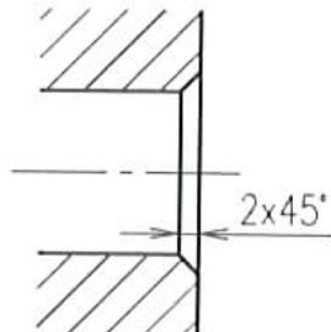

Kótování rozměrů

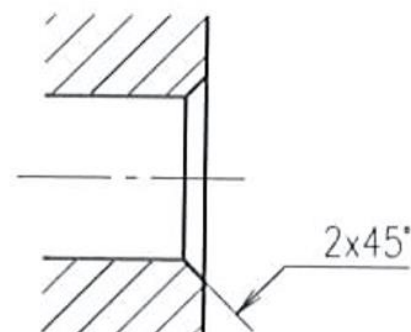
Kótování zkosení

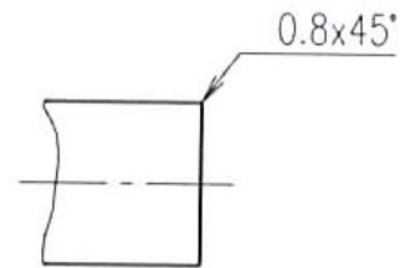
a

b

c

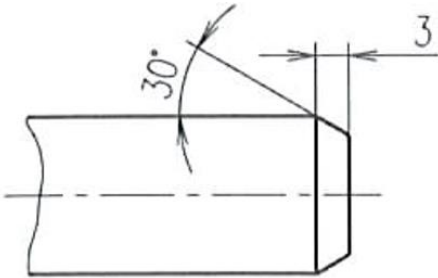

d

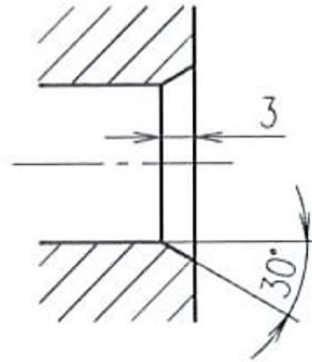

Kótování rozměrů

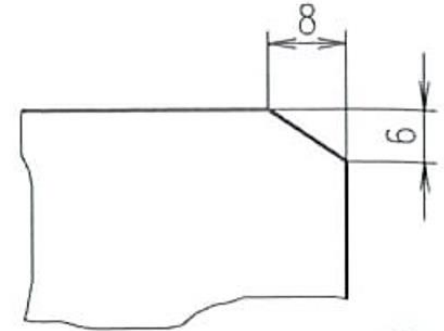
Kótování zkosení

a

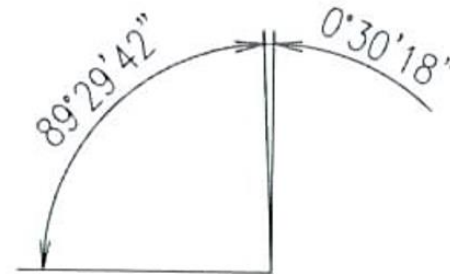
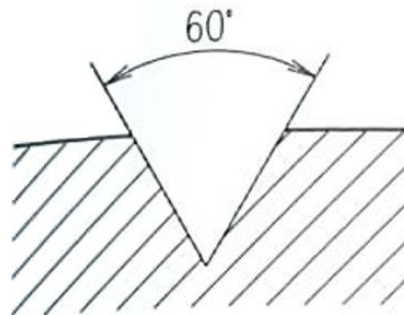

b

c

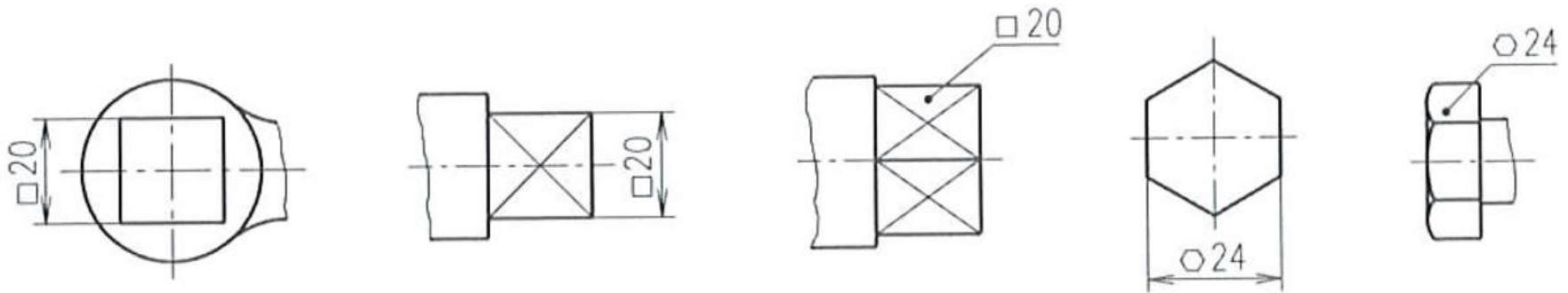
Kótování úhlu

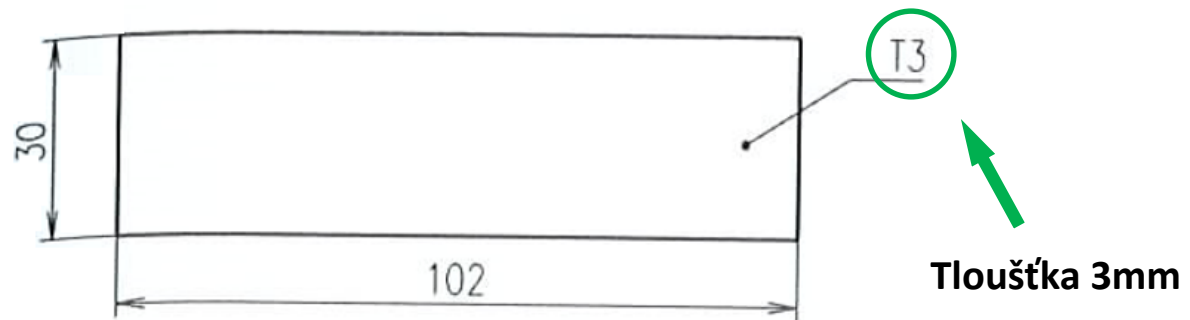

Kótování rozměrů

Kótování hranolu

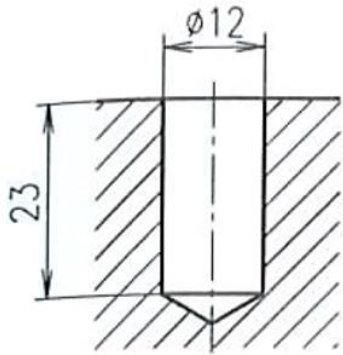
Kótování tloušťky

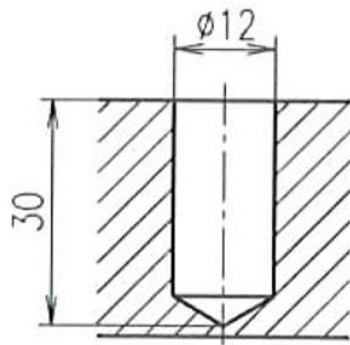

Kótování rozměrů

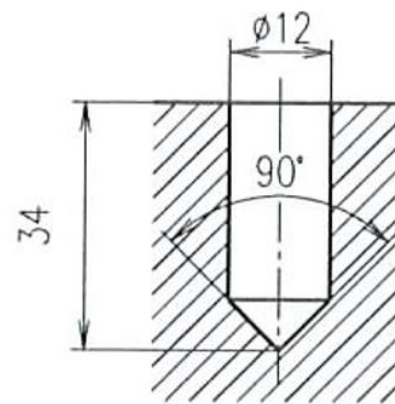
Kótování děr

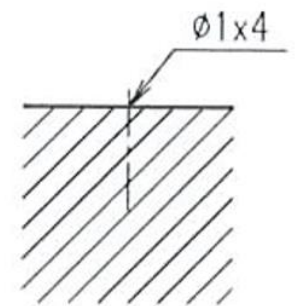
a

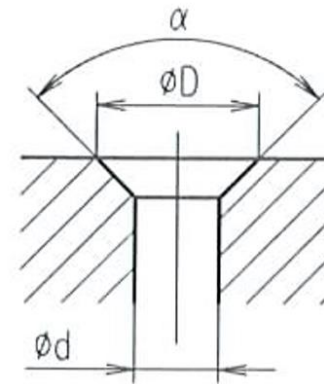
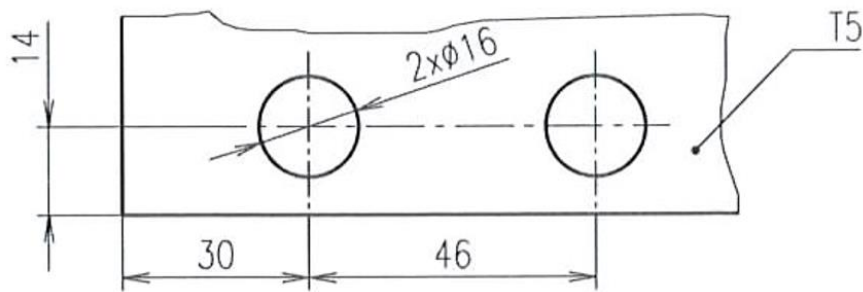
b

c

d

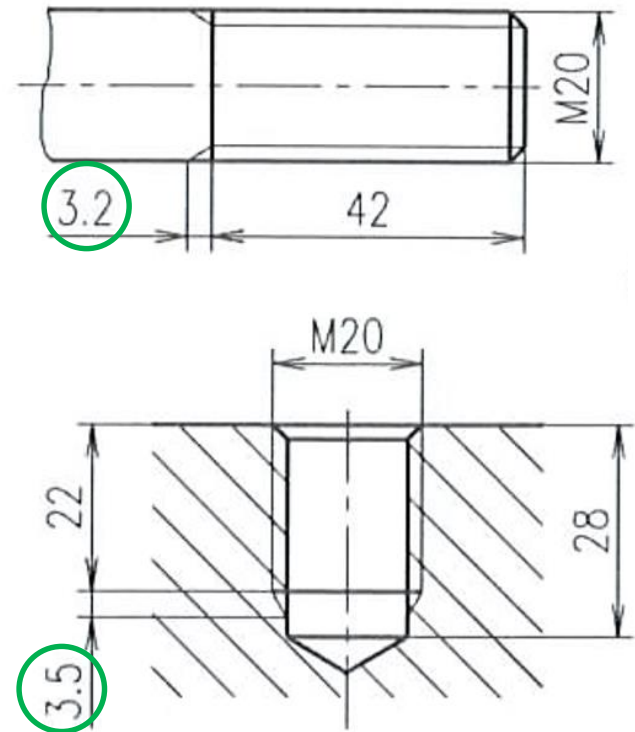
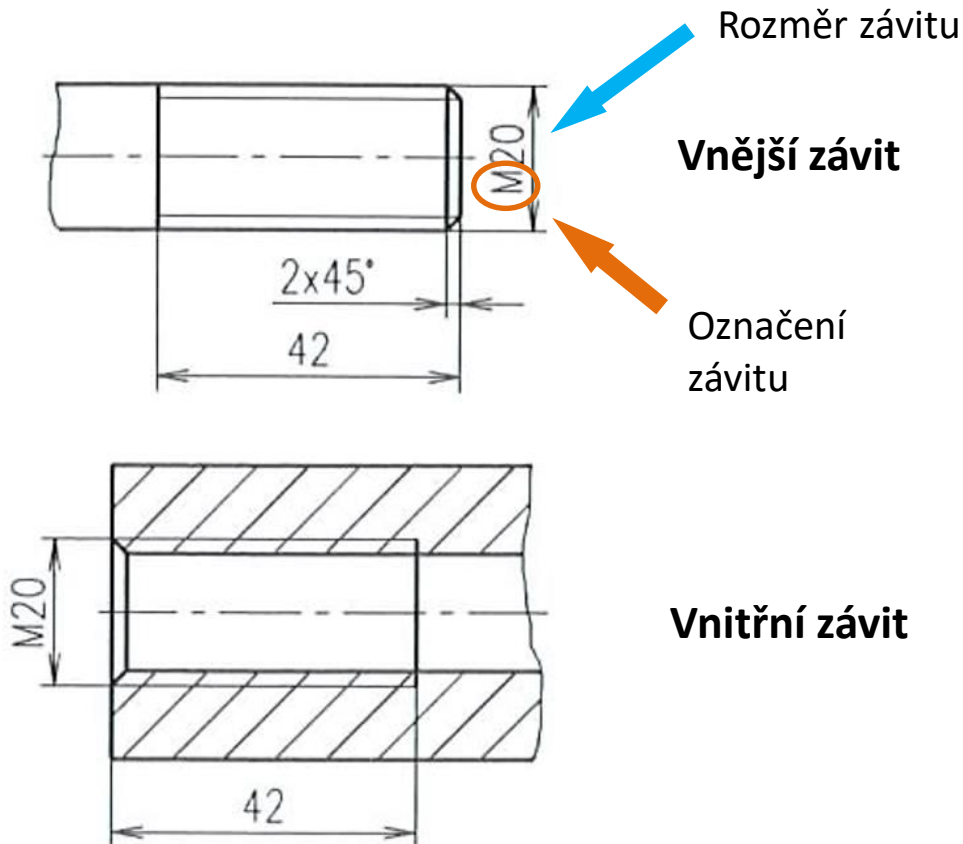

Kótování rozměrů

Kótování závitů

Obvyklý výběh

Krátký/dlouhý výběh

Vnitřní závit

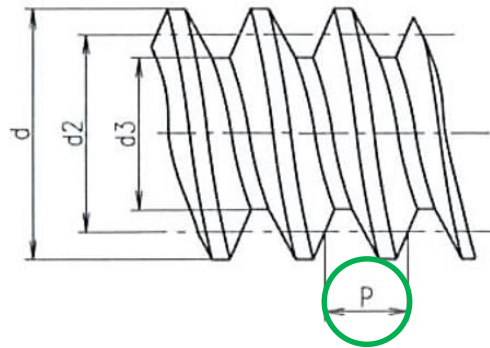
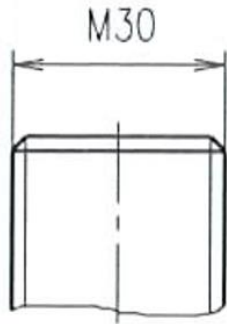

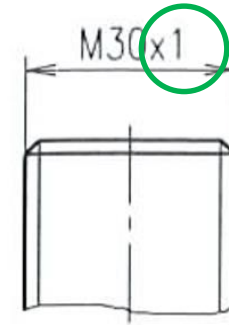
Kótování rozměrů

Kótování závitů

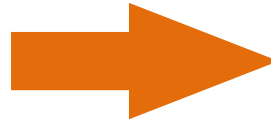
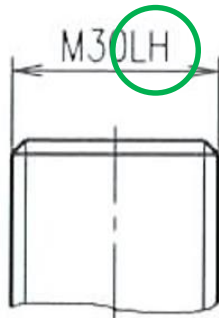
Hrubá rozteč

Jemná rozteč

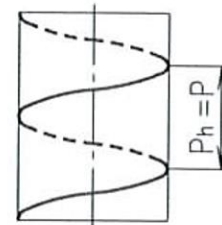

Levý závit

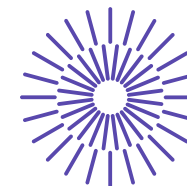
Schématické zobrazení

Pravý závit

Levý závit

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 5: Tolerování rozměrů, jakost povrchu

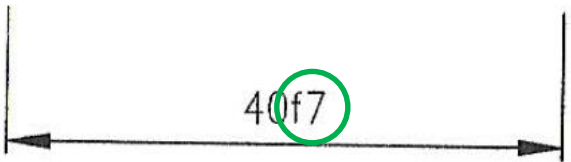
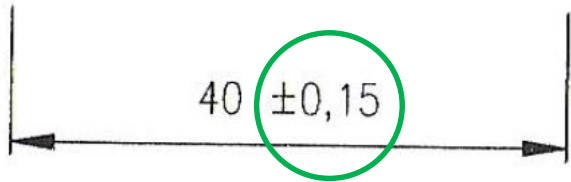
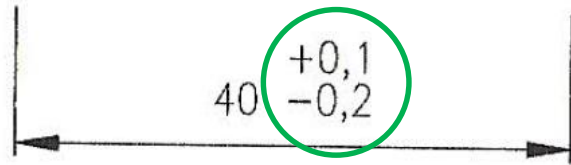
Ing. Radka Jírová, Ph.D.

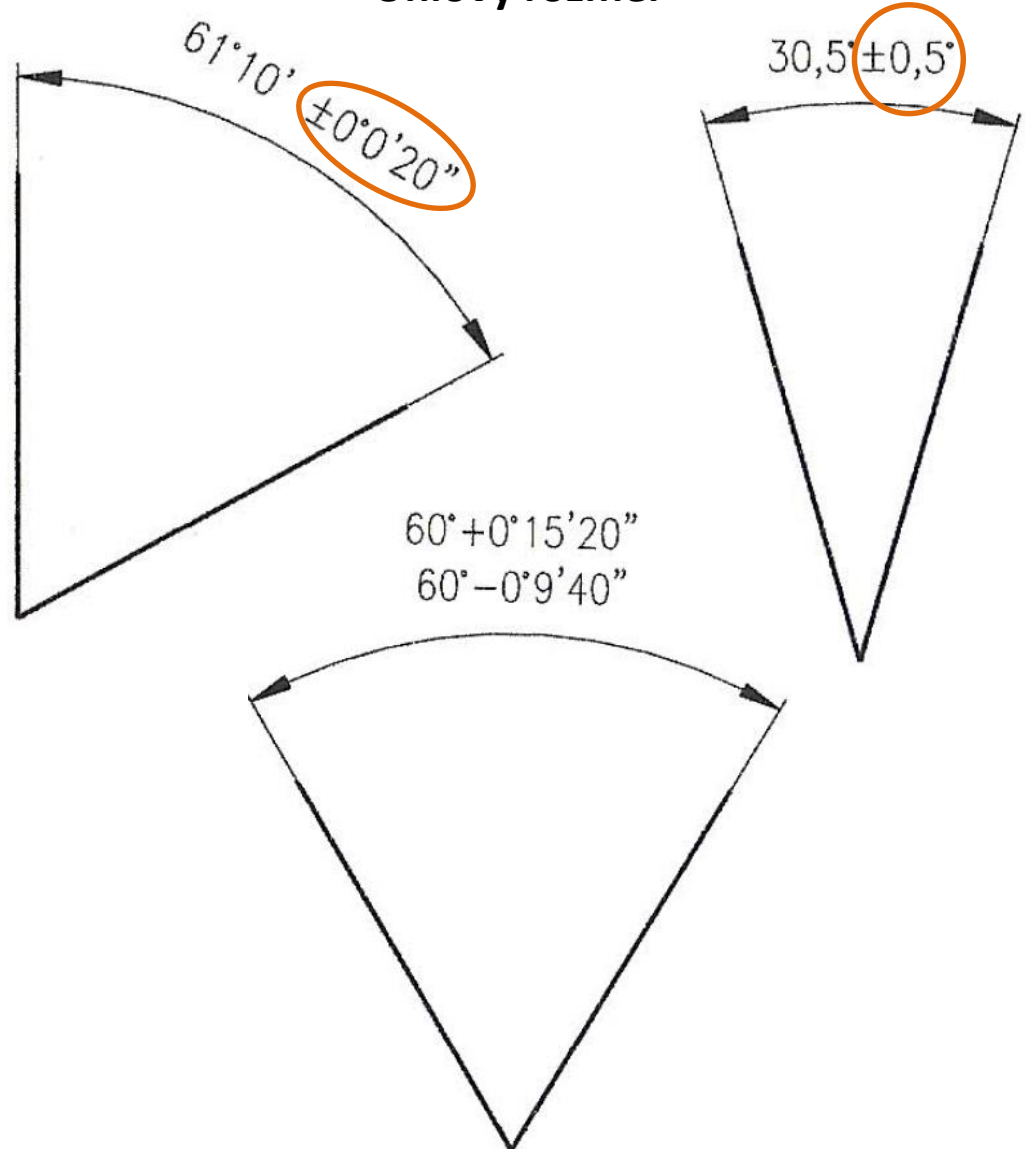
Tolerování délkových a úhlových rozměrů

Podle ČSN ISO 129

Délkový rozměr

Úhlový rozměr

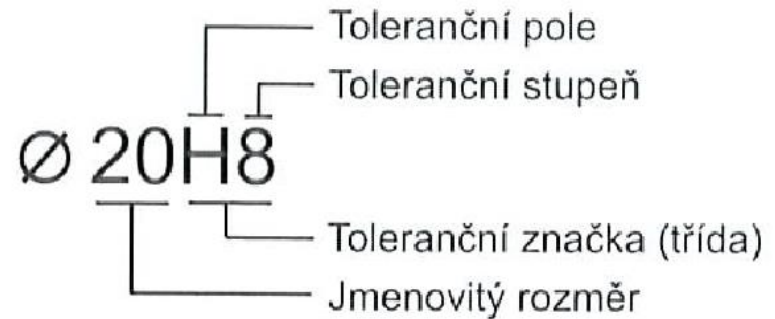

Tolerování délkových a úhlových rozměrů

Podle ČSN EN 20286 – Soustava tolerancí a uložení ISO

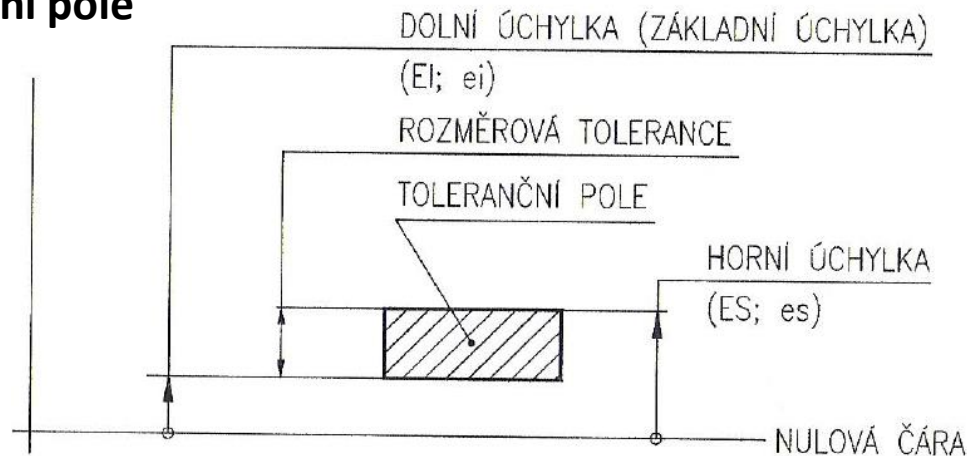
Soustava tolerancí a uložení ISO

- Rozměry kruhových průřezů
- Vzdálenosti dvou rovnoběžných rovin

20 Tolerančních stupňů – IT 01, IT 0 ... IT 18

Toleranční pole

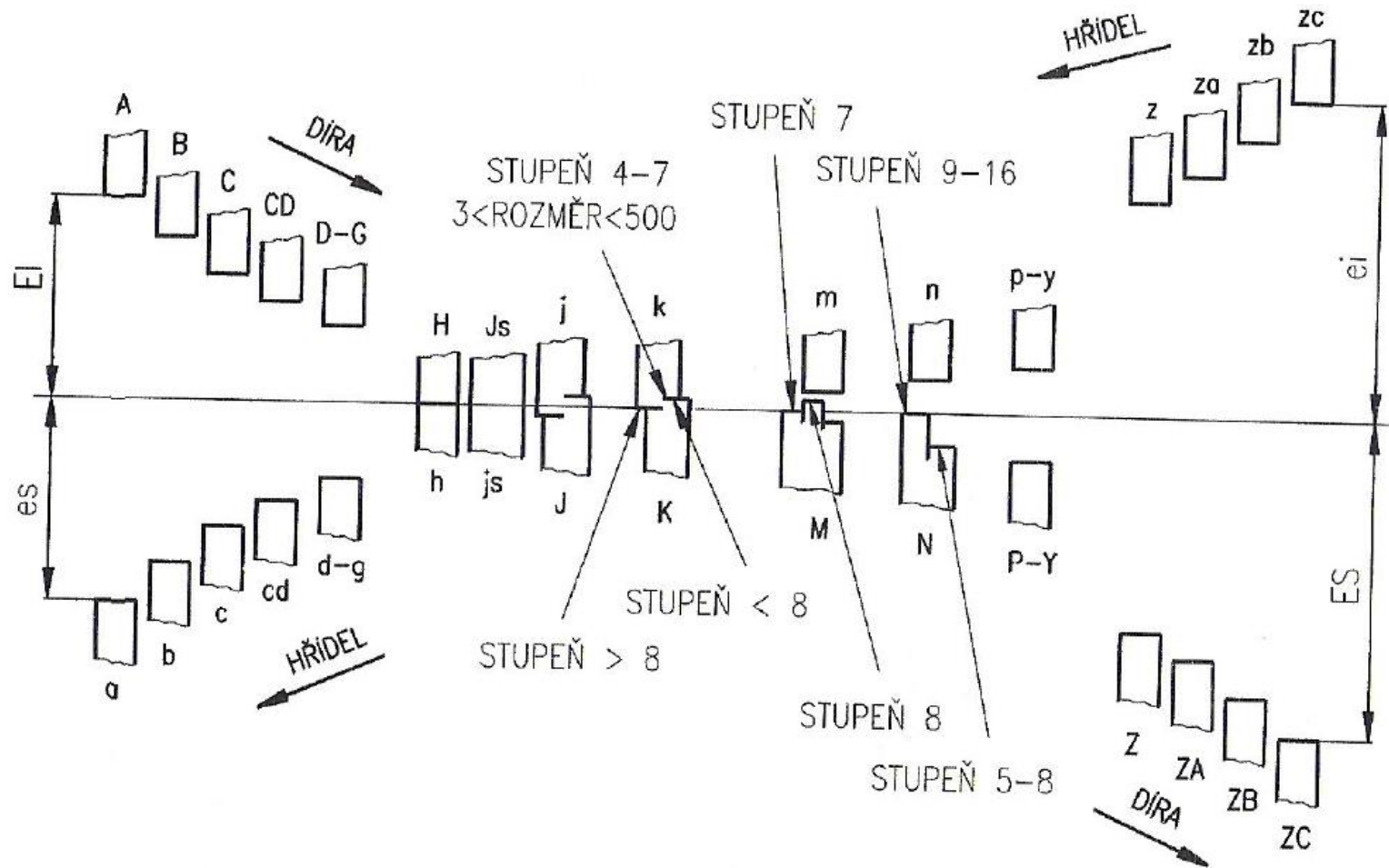

Tolerování délkových a úhlových rozměrů

Podle ČSN EN 20286 – Soustava tolerancí a uložení ISO

Toleranční pole

Tolerování délkových a úhlových rozměrů

Podle ČSN ISO 2768 – Nepředepsané tolerance

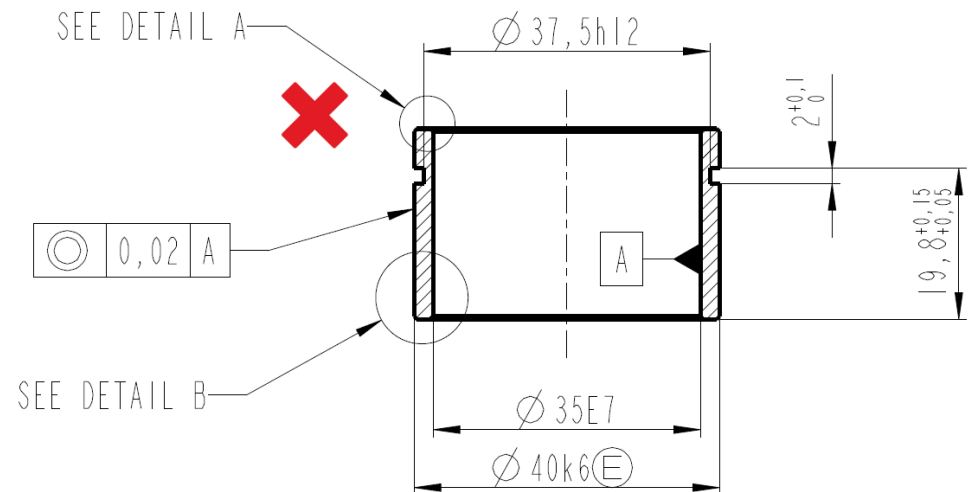
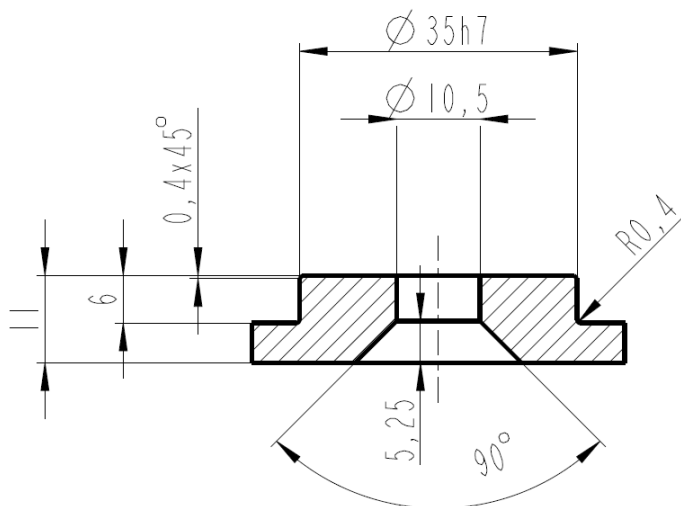
Tolerance délkových a úhlových „nefunkčních“ rozměrů

Popisové pole

Rozm.–Polot. $\emptyset 62 \times 45$ –		$\emptyset 65$ ČSN 42 5510.12				PŘESNOST ISO 2768–mK		
		c)	Mater. 11500.0		Tř. odp. 001		TOLEROVÁNÍ ISO 8015	
		b)	Č. hm. kg		Hr. hm. kg		PROMITÁNÍ	
		a)	TU v Liberci					
Změna	Datum	Index						Podpisy
Měřítka	Pozn.	Navrhl	Název SOUČÁSTKA 1					
1:1		Kreslil Jírová						
		Přezkoušel						
Č.seznamu		Technolog	Typ K01_1					
Č.sestavy		Normaliz.						
Starý výkr.		Schválil	Čis.výkresu List					
Nový výkr.		Datum 12.10.2021						

Třídy přesnosti

- *f* jemná
- *m* střední
- *c* hrubá
- *v* velmi hrubá

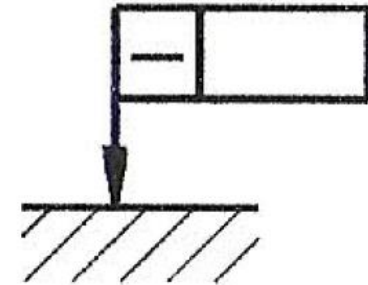

Geometrické tolerance

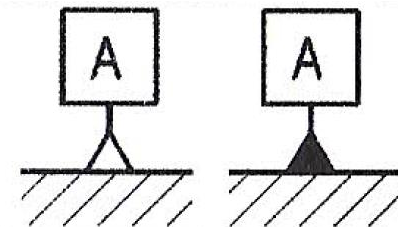
Podle ČSN EN ISO 1101

Geometrické tolerance		Značka
Tvaru	Přímosti	—
	Rovinnosti	
	Kruhovitosti	
	Válcovitosti	
	Tvaru profilu	
	Tvaru plochy	
Směru	Rovnoběžnosti	//
	Kolmosti	
	Sklonu	
Polohy	Umístění	
	Soustřednosti a souososti	
	Souměrnosti	
Házení	Kruhového	
	Celkového	

Označení prvku

Označení základny

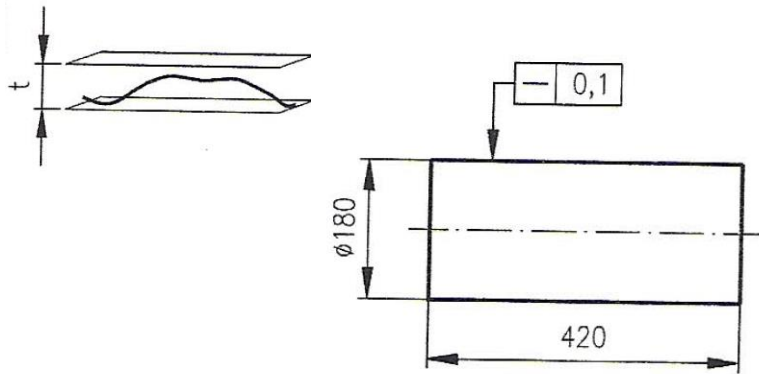

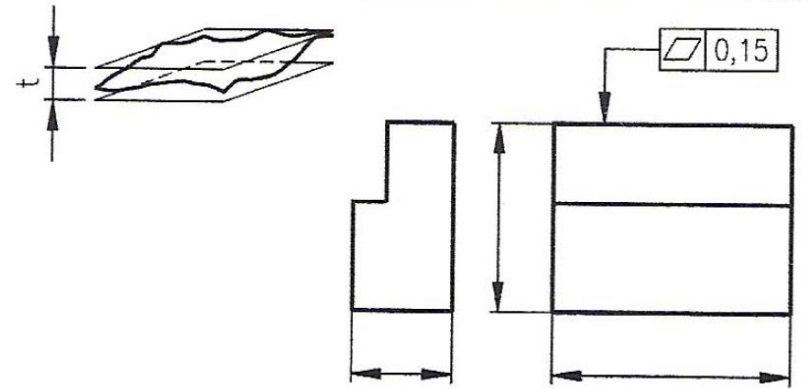
Geometrické tolerance

Podle ČSN EN ISO 1101

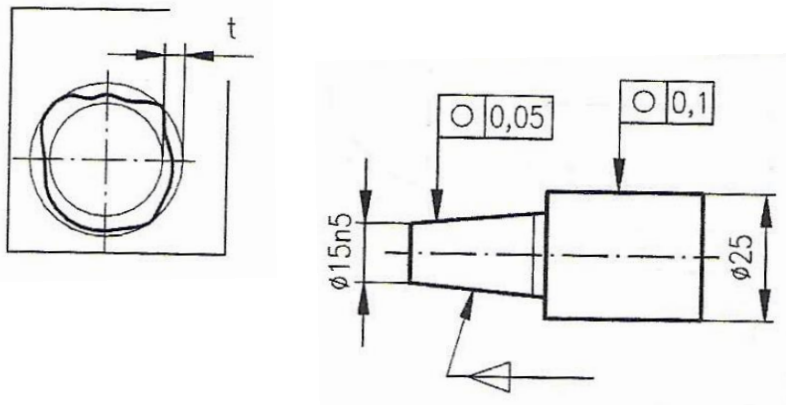
Tolerance přímosti

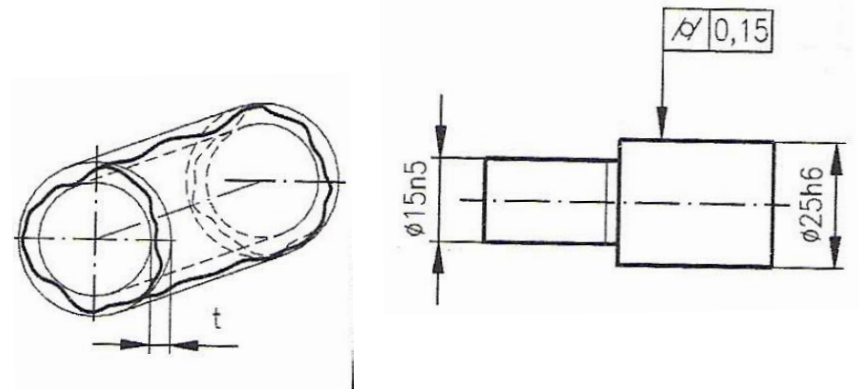
Tolerance rovinnosti

Tolerance kruhovitosti

Tolerance válcovitosti

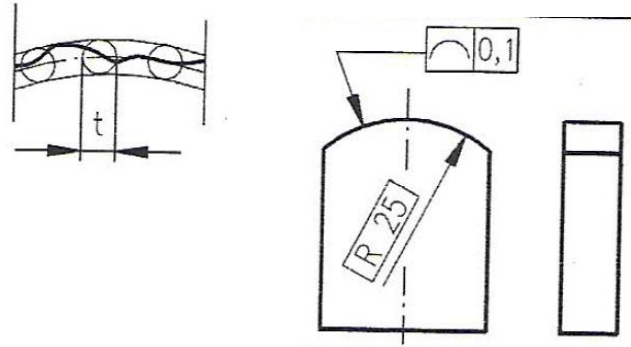

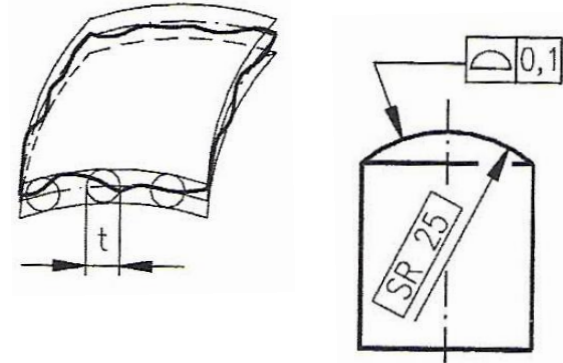
Geometrické tolerance

Podle ČSN EN ISO 1101

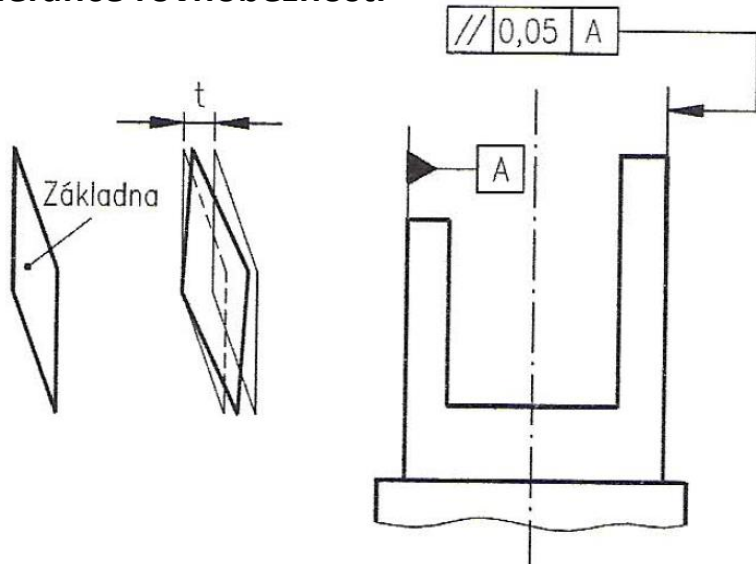
Tolerance tvaru profilu

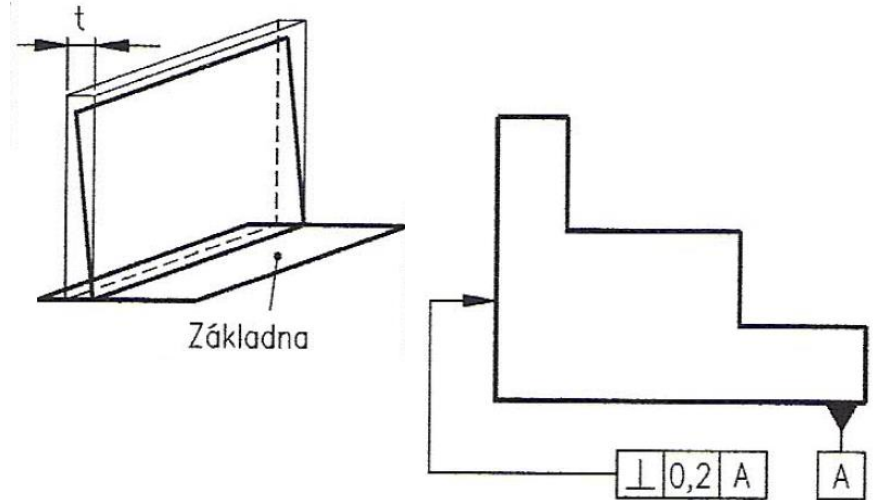
Tolerance tvaru plochy

Tolerance rovnoběžnosti

Tolerance kolmosti

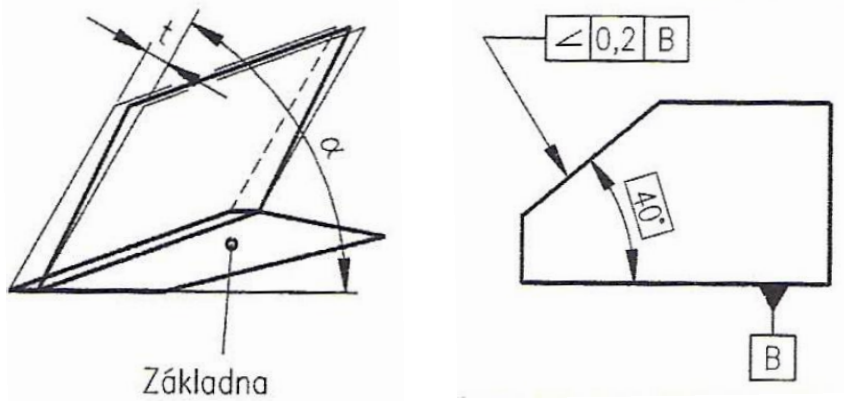

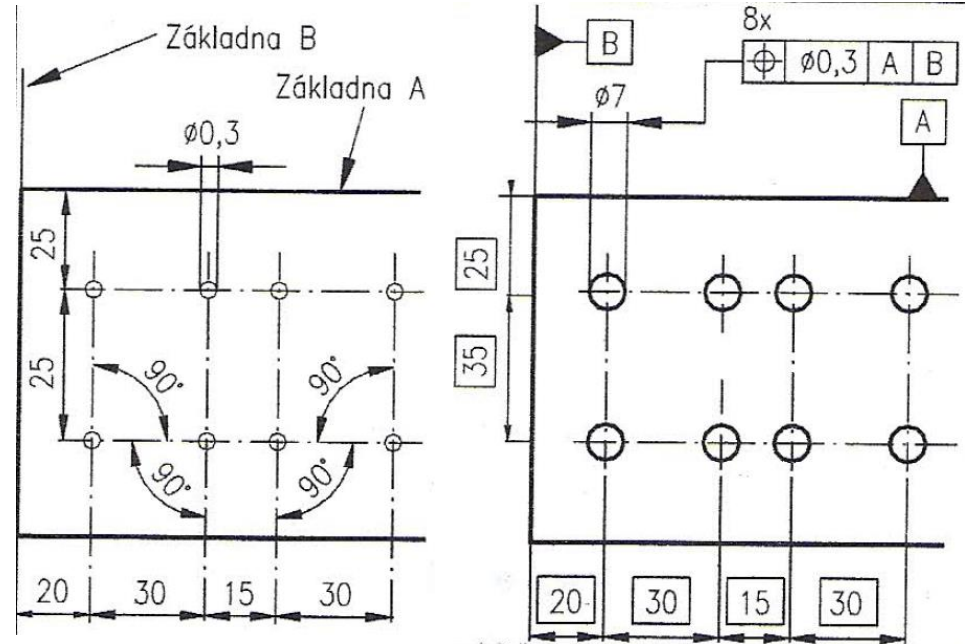
Geometrické tolerance

Podle ČSN EN ISO 1101

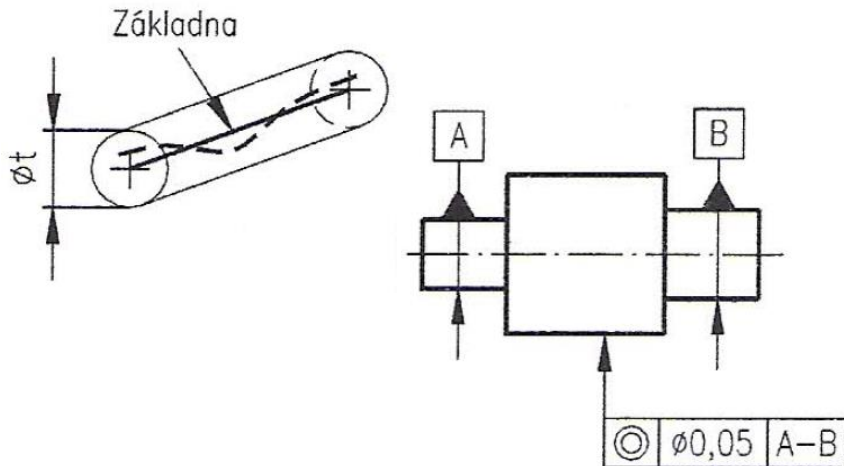
Tolerance sklonu

Tolerance umístění

Tolerance soustřednosti a souososti

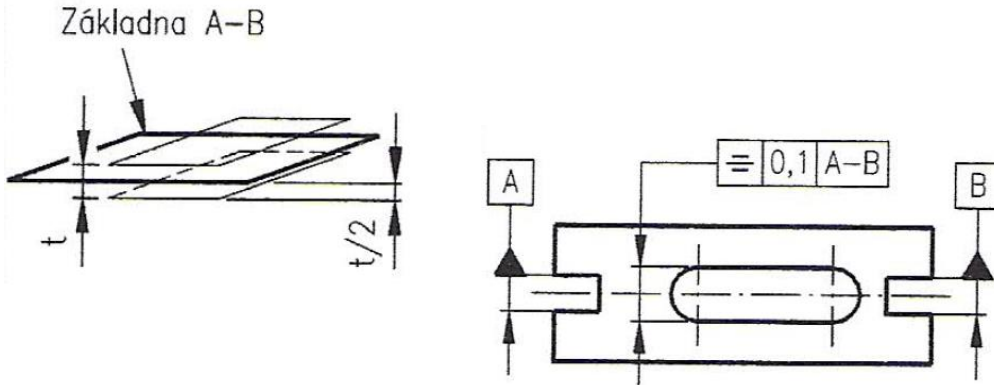
Tolerance souměrnosti

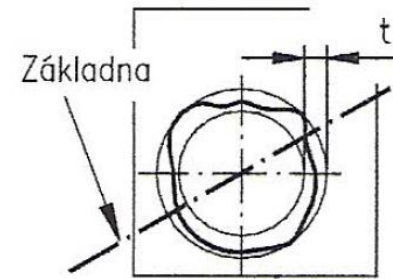
Geometrické tolerance

Podle ČSN EN ISO 1101

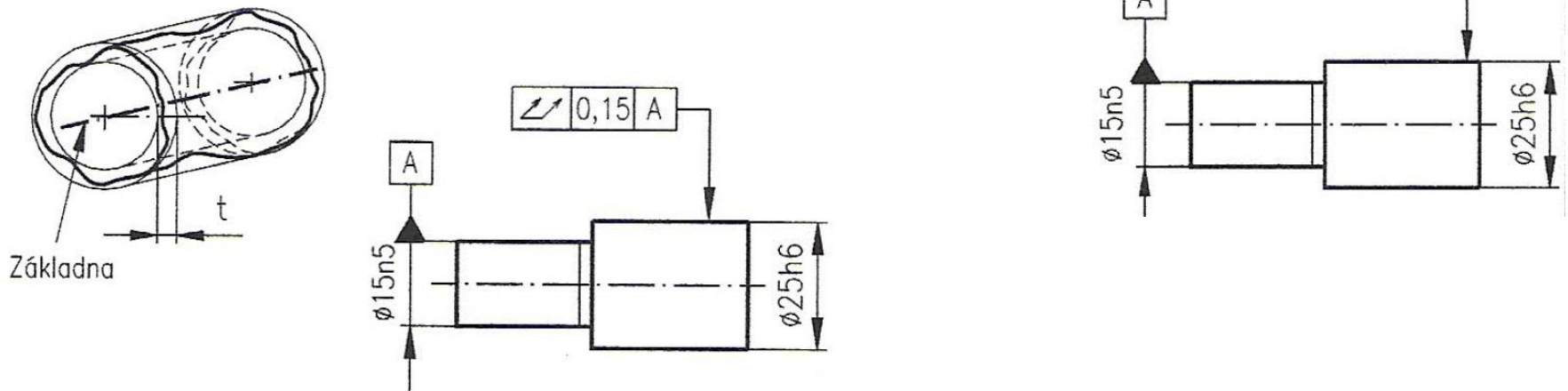
Tolerance souměrnosti

Tolerance kruhového házení

Tolerance celkového házení

Geometrické tolerance

Podle ČSN ISO 2768 – Nepředepsané tolerance

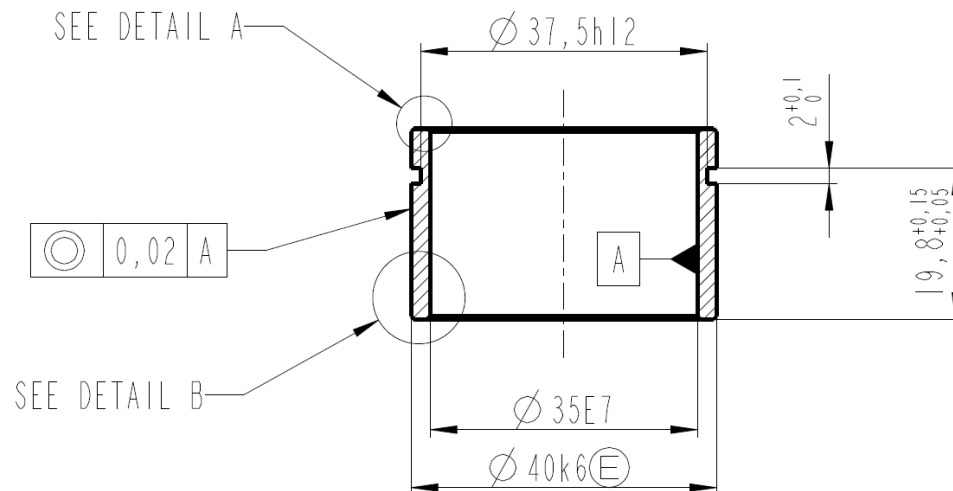
Tolerance délkových a úhlových „nefunkčních“ geometrických prvků

Popisové pole

Rozm.-Polot.	ø62x45 –	ø65 ČSN 42 5510.12				PŘESNOST ISO 2768-mk	
		c)		Mater.	11500.0	Tr. odp.	001
		b)		Č. hm.	kg	Hr. hm.	kg
		a)		TOLEROVÁNÍ ISO 8015			
				PROMÍTÁNÍ			
Změna	Datum	Index	Podpisy				
Měřítka	Pozn.	Navrhl					
1:1		Kreslil	Jírová	Název			
		Přezkoušel		SOUČÁSTKA 1			
Č.seznamu		Technolog		Typ			
Č.sestavy		Normaliz.		Čís.výkresu			
Starý výkr.		Schválil		KOI_1			
Nový výkr.		Datum	12.10.2021	List			

Třídy přesnosti

- **H** jemná
- **K** střední
- **L** hrubá

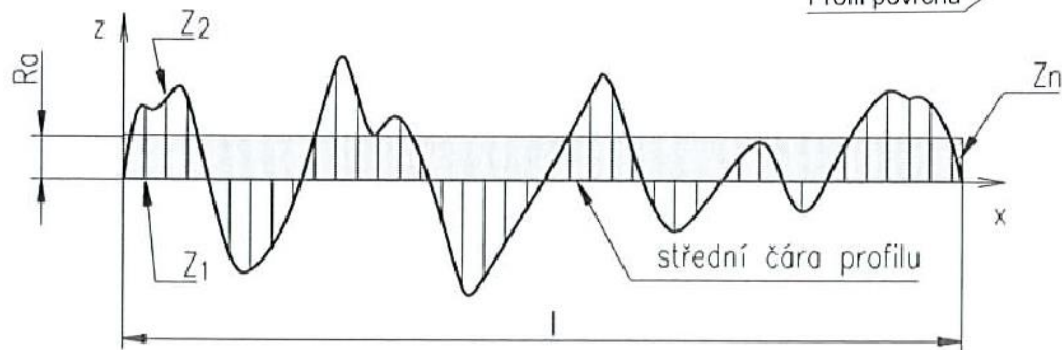
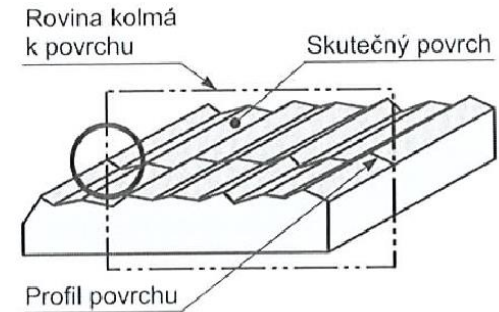

Jakost povrchu

Průměrná aritmetická úchylka profilu Ra

$$Ra = \frac{1}{l} \int_0^l |z(x)| dx \quad \times \quad Ra = \frac{1}{n} |z_i|$$

Praktická řada Ra [μm]

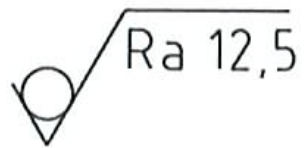
0,012	0,025	0,05	0,1	0,2	0,4	0,8	Dokončovací metody (broušení, lapování apod.)
1,6	3,2	6,3	12,5				Běžné obrábění (soustružení, frézování apod.)
25	50	100	200	400			Povrch polotovarů (výkovky, odlitky apod.)

Jakost povrchu

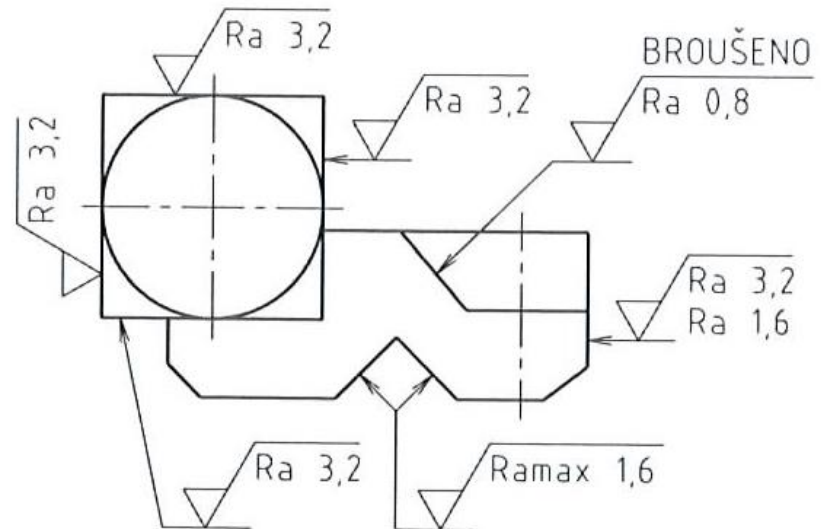
Povrch s požadavkem na odebrání materiálu (obrábění, broušení)

Povrch s nedovoleným odebráním materiálu (odlévání, kování)

! *Značka je umístěna přímo na plochu nebo na ní směřuje pomocí odkazové čáry*

Poloha značek struktury povrchu

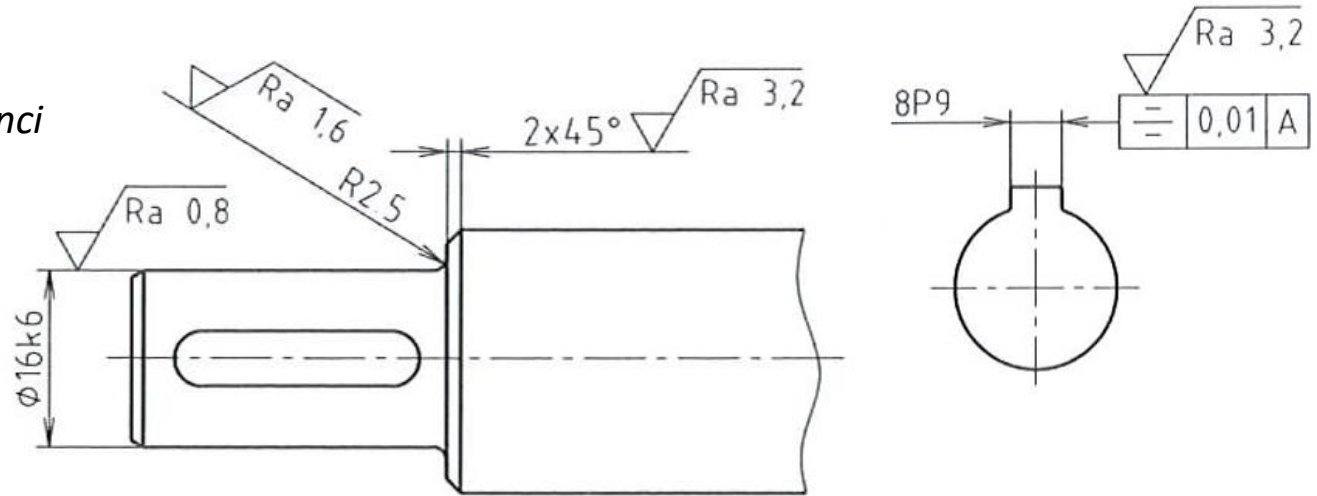

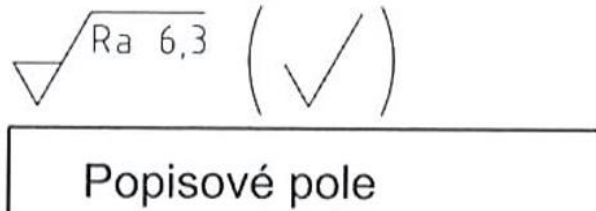
Jakost povrchu

Poloha značek struktury povrchu

*Umístění na kótě /
geometrické toleranci*

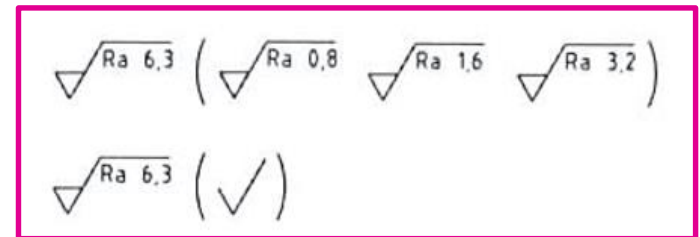

Umístění značky nad popisové pole

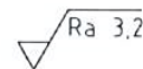

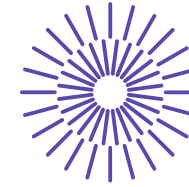
*Úplné
označení*

*Zjednodušené
označení*

*Pouze jeden požadavek
na strukturu povrchu*

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 6: Polotovary - profily

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Profily

Plech válcovaný za studena ČSN EN 10131

- Obvyklé velkoformátové rozměry 1000x2000; 1250x2500; 1500x3000
- Obvyklé tloušťky 0,5 .. 3mm

Plech válcovaný za tepla ČSN EN 10051

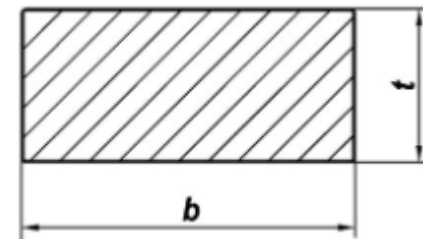
- Obvyklé velkoformátové rozměry 1000x2000; 1250x2500; 1500x3000; 2000x4000; 2000x6000
- Obvyklé tloušťky 1,5 .. 90mm

Tyč plochá tažená za studena ČSN EN 10278 – tolerance h11, h12

- Obvyklé délky 3m
- Obvyklé tloušťky $t = 2 \dots 40\text{mm}$
- Obvyklé šířky $b = 10 \dots 150\text{mm}$

Tyč plochá válcovaná za tepla ČSN EN 10058

- Obvyklé délky 6m
- Obvyklé tloušťky $t = 3 \dots 60\text{mm}$
- Obvyklé šířky $b = 20 \dots 150\text{mm}$

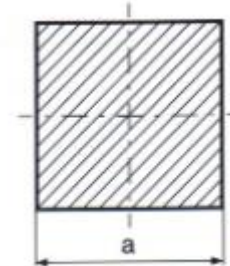

Profily

Tyč čtvercová válcovaná za tepla ČSN EN 10059

- Obvyklé délky 6m
- Obvyklé velikosti $a = 8 \dots 120\text{mm}$

Tyč kruhová válcovaná za tepla ČSN EN 10060

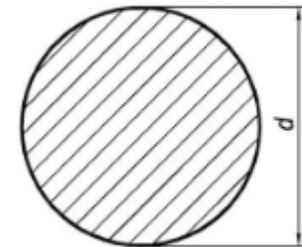
- Obvyklé délky 6m
- Obvyklé průměry $d = 6 \dots 320\text{mm}$

Tyč kruhová tažená za studena ČSN EN 10278 – tolerance h9, h10, h11, h12

- Obvyklé délky 3m
- Obvyklé průměry $d = 3 \dots 40\text{mm}$

Tyč kruhová kovaná ČSN EN 10250

- Obvyklé délky 6m
- Obvyklé průměry $d = 320 \dots 440\text{mm}$

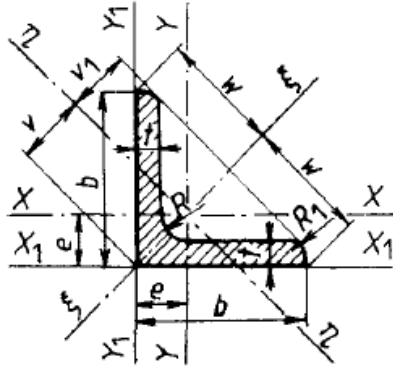

Profily

Profil rovnoramenný L válcovaný za tepla ČSN EN 10056

- Obvyklé délky 6m

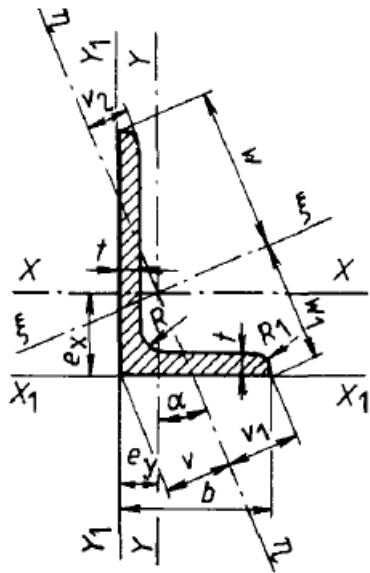
Označení průřezu L [mm]	Jmenovité rozměry [mm]			
	b	t	R	R_1
20 × 20 × 3	20	3	3,5	2,0
25 × 25 × 3	25	3	3,5	2,0
25 × 25 × 4	25	4	3,5	2,0
30 × 30 × 3	30	3	5,0	2,5
30 × 30 × 4	30	4	5,0	2,5
35 × 35 × 3	35	3	5,0	2,5
35 × 35 × 4	35	4	5,0	2,5
40 × 40 × 3	40	3	5,0	3,0
40 × 40 × 4	40	4	6,0	3,0
40 × 40 × 5	40	5	6,0	3,0
45 × 45 × 3	45	3	7,0	3,5
45 × 45 × 4	45	4	7,0	3,5
45 × 45 × 5	45	5	7,0	3,5
50 × 50 × 4	50	4	7,0	3,5
50 × 50 × 5	50	5	7,0	3,5
50 × 50 × 6	50	6	7,0	3,5
55 × 55 × 5	55	5	8,0	4,0
55 × 55 × 6	55	6	8,0	4,0
60 × 60 × 6	60	6	8,0	4,0
60 × 60 × 8	60	8	8,0	4,0
65 × 65 × 6	65	6	9,0	4,5
65 × 65 × 8	65	8	9,0	4,5
70 × 70 × 6	70	6	10,0	5,0
70 × 70 × 7	70	7	10,0	5,0
70 × 70 × 8	70	8	10,0	5,0
80 × 80 × 6	80	6	10,0	5,0
80 × 80 × 8	80	8	10,0	5,0
80 × 80 × 10	80	10	10,0	5,0
90 × 90 × 6	90	6	10,0	5,0
90 × 90 × 8	90	8	10,0	5,0

Profily

Profil nerovnoramenný L válcovaný za tepla ČSN EN 10056

- Obvyklé délky 6m

Označení průřezu L (mm)	Jmenovité rozměry (mm)			
	a	b	t	R
30 × 20 × 3	30	20	3	4
30 × 20 × 4	30	20	4	4
40 × 25 × 3	40	25	3	4
40 × 25 × 4	40	25	4	4
40 × 25 × 5	40	25	5	4
45 × 30 × 4	45	30	4	4
45 × 30 × 5	45	30	5	4
50 × 30 × 4	50	30	4	6
50 × 30 × 5	50	30	5	6
60 × 40 × 5	60	40	5	6
60 × 40 × 6	60	40	6	6
60 × 40 × 7	60	40	7	6
65 × 50 × 5	65	50	5	6
65 × 50 × 6	65	50	6	6
65 × 50 × 7	65	50	7	6
65 × 50 × 8	65	50	8	6
75 × 50 × 5	75	50	5	7
75 × 50 × 6	75	50	6	7
75 × 50 × 7	75	50	7	7
75 × 50 × 8	75	50	8	7
80 × 60 × 6	80	60	6	8
80 × 60 × 7	80	60	7	8
80 × 60 × 8	80	60	8	8
90 × 60 × 6	90	60	6	8
90 × 60 × 8	90	60	8	8
100 × 65 × 7	100	65	7	10
100 × 65 × 8	100	65	8	10
100 × 65 × 10	100	65	10	10
100 × 65 × 12	100	65	12	10

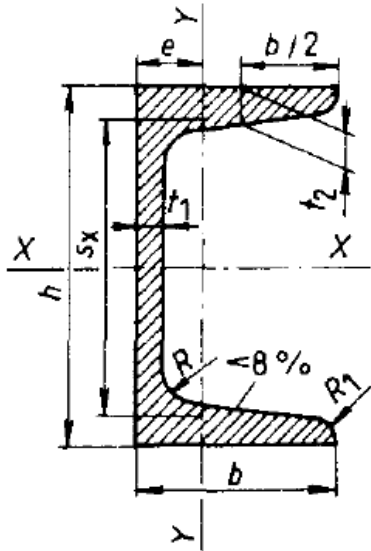

Profily

Profil U válcovaný za tepla ČSN EN 10365

- Obvyklé délky 6m

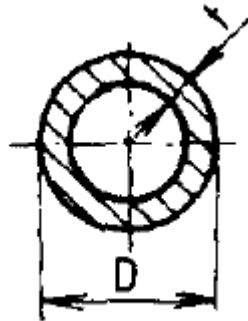
Označení U	Jmenovité rozměry (mm)					
	b	h	t ₁	t ₂	R	R ₁
50	38	50	5	7	7	3,5
65	42	65	5,5	7,5	7,5	4
80	45	80	6	8	8	4
100	50	100	6	8,5	8,5	4,5
120	55	120	7	9	9	4,5
140	60	140	7	10	10	5
160	65	160	7,5	10,5	10,5	5,5
180	70	180	8	11	11	5,5
200	75	200	8,5	11,5	11,5	6
220	80	220	9	12,5	12,5	6,5
240	85	240	9,5	13	13	6,5
260	90	260	10	14	14	7
280	95	280	10	15	15	7,5
300	100	300	10	16	16	8

Profily

Trubka kruhová bezešvá tvářená za tepla ČSN 42 5715

- Obvyklé délky 6m

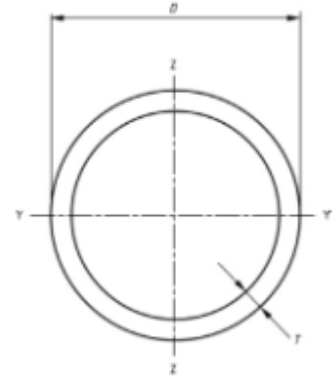
Vnější průměr D (mm)	Tloušťka stěny t (mm)												
	2,6	2,9	3,2	3,6	4,0	4,5	5,0	5,6	6,3	7,0	8,0	9,0	10,0
	Hmotnost 1 m (kg)												
20,0	1,12	1,22	1,33	1,46	1,58								
21,3	1,20	1,32	1,43	1,57	1,71								
22,0	1,24	1,37	1,48	1,63	1,78								
25,0	1,44	1,58	1,72	1,90	2,07								
26,9	1,56	1,72	1,87	2,07	2,26								
28,0	1,63	1,80	1,96	2,17	2,37								
31,8	1,87	2,07	2,26	2,50	2,74	3,03	3,30						
33,7	1,99	2,20	2,41	2,67	2,93	3,24	3,54						
35,0	2,08	2,30	2,51	2,79	3,06	3,39	3,70						
38,0	2,27	2,51	2,75	3,05	3,35	3,72	4,07	4,48					
40,0	2,40	2,65	2,90	3,23	3,55	3,94	4,32	4,75					
42,4	2,55	2,83	3,09	3,45	3,79	4,21	4,61	5,08	5,61				
44,5	2,69	2,98	3,26	3,63	4,00	4,44	4,87	5,37	5,94				
48,3	2,93	3,25	3,56	3,97	4,37	4,86	5,34	5,90	6,53				
51,0	3,10	3,44	3,77	4,21	4,64	5,16	5,67	6,27	6,95				
54,0	3,30	3,66	4,01	4,48	4,93	5,49	6,04	6,68	7,41				
57,0		3,87	4,25	4,74	5,23	5,83	6,41	7,10	7,88				
60,3		4,11	4,51	5,03	5,55	6,19	6,82	7,55	8,39	9,20	10,3	11,4	12,4
63,5		4,33	4,76	5,32	5,87	6,55	7,21	8,00	8,89	9,75	11,0	12,1	13,2
70,0			5,27	5,90	6,51	7,27	8,02	8,89	9,90	10,90	12,2	13,5	14,8
76,0			5,75	6,43	7,10	7,94	8,76	9,72	10,80	11,90	13,4	14,9	16,3
82,5				7,01	8,74	8,66	9,56	10,60	11,80	13,00	14,7	16,3	17,9
89,0				7,58	8,39	9,38	10,40	11,50	12,90	14,20	16,0	17,8	19,5
102,0				8,74	9,67	10,80	12,00	13,30	14,90	16,40	18,5	20,6	22,7

Profily

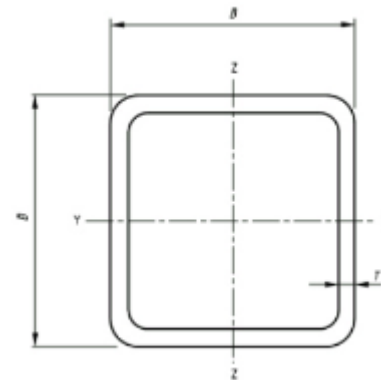
Trubka kruhová svařovaná ČSN EN 10219

- Obvyklé délky 6m
- Obvyklé tloušťky $t = 1,5\text{mm}; 2\text{mm}; 3\text{mm}; 3,2\text{mm}; 4\text{mm}; 5\text{mm}; 6\text{mm}$
- Obvyklé průměry $d = 17,2 \dots 219,1\text{mm}$

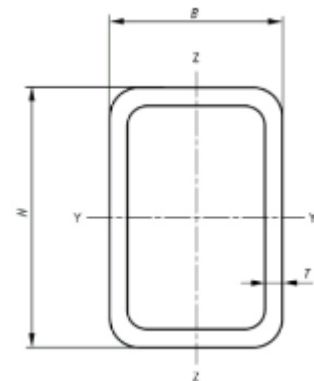
Trubka čtvercová svařovaná ČSN EN 10219

- Obvyklé délky 6m
- Obvyklé tloušťky $t = 1,5 \dots 10\text{mm}$
- Obvyklé velikosti $a = 15 \dots 250\text{mm}$

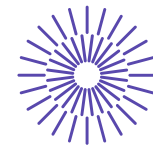

Trubka obdélníková svařovaná ČSN EN 10219

- Obvyklé délky 6m
- Obvyklé tloušťky $t = 1,5 \dots 10\text{mm}$
- Obvyklé šířky $b = 10 \dots 150\text{mm}$
- Obvyklé výšky $h = 20 \dots 250\text{mm}$

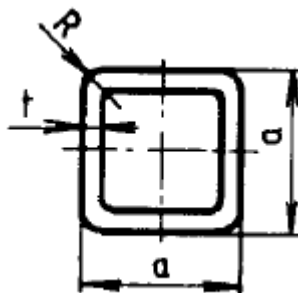

Profily

Trubka čtvercová bezešvá tvářená za tepla ČSN 42 5720

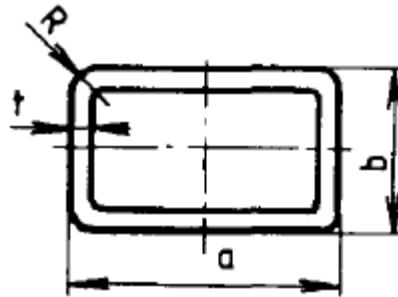

Jmenovité rozměry čtverce (mm)	
<i>a</i>	<i>t</i>
40	3,0
	3,5
	4,0
	4,5
	5,0
50	3,0
	3,5
	4,0
	4,5
	5,0
60	3,5
	4,0
	4,5
	5,0
80	5,0
	6,0
	8,0
100	5,0
	6,0
125	6,0
	8
130	10
	12
	16
	8
150	10
	12
	16
	8

Profily

Trubka obdélníková bezešvá tvářená za tepla ČSN 42 5720

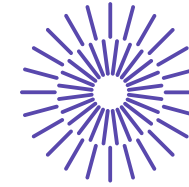
Jmenovité rozměry obdélníka (mm)	
$a \times b$	r
50 × 35	3,0
	3,5
	4,0
	4,5
	5,0
60 × 40	3,5
	4,0
	4,5
	5,0
80 × 60	5,0
	6,0
90 × 70	5,0
	6,0
120 × 100	6,0
	8,0
143 × 118	16,0
	20,0
	25,0
172 × 147	16,0
192 × 142	16
	20
	25
	28
200 × 150	10
	16
	20
	25
	28

Profily

Tepelné zpracování profilů

- Bez tepelného zpracování: Profil je dodán ve stavu po tváření za tepla / za studena
- Žíhaný na měkko: Vhodný pro další tvarově složitě technologické operace
- Zušlechtěný / kalený: Finální úprava..

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 7: Polotovary – odlitky, výkovky, výpalky

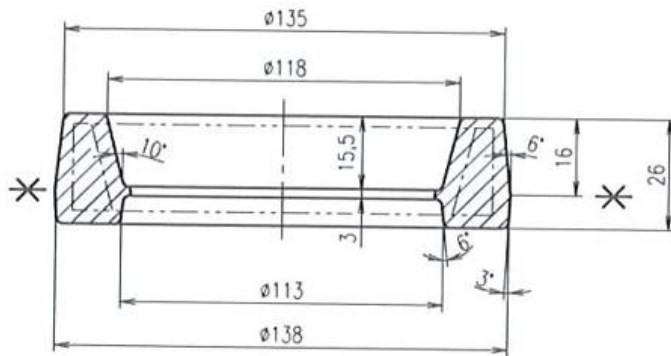
Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Odlitky, výkovky, výpalky

Výroba tvarových součástí jako polotovarů pro dokončovací technologické operace

Výrobní výkres výkovku

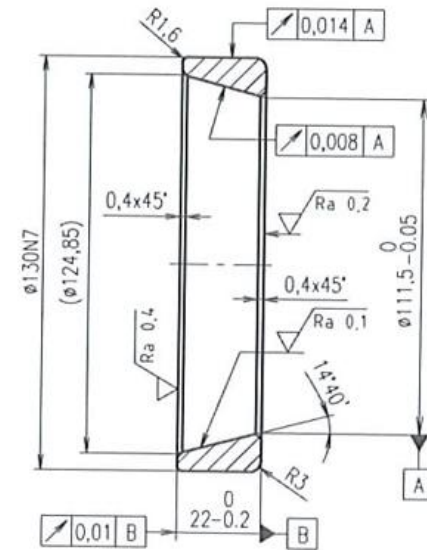

NEKÓTOVANÉ POLOMĚRY R2
PŘESNOST VÝKOVKU ČSN 42 9030.5 - OBVYKLÁ

KROUŽEK (VÝKOVEK)

Výrobní výkres obrobku
(polotovar výkovek)

$\sqrt{Ra\ 3,2}$ ($\sqrt{Ra\ 0,1}$ $\sqrt{Ra\ 0,2}$ $\sqrt{Ra\ 0,4}$)

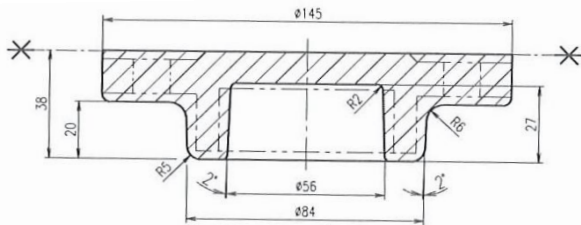
KALENO A POPUŠTĚNO NA HRC 63-65

KROUŽEK

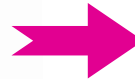
Odlitek

Výrobní výkres odlitku

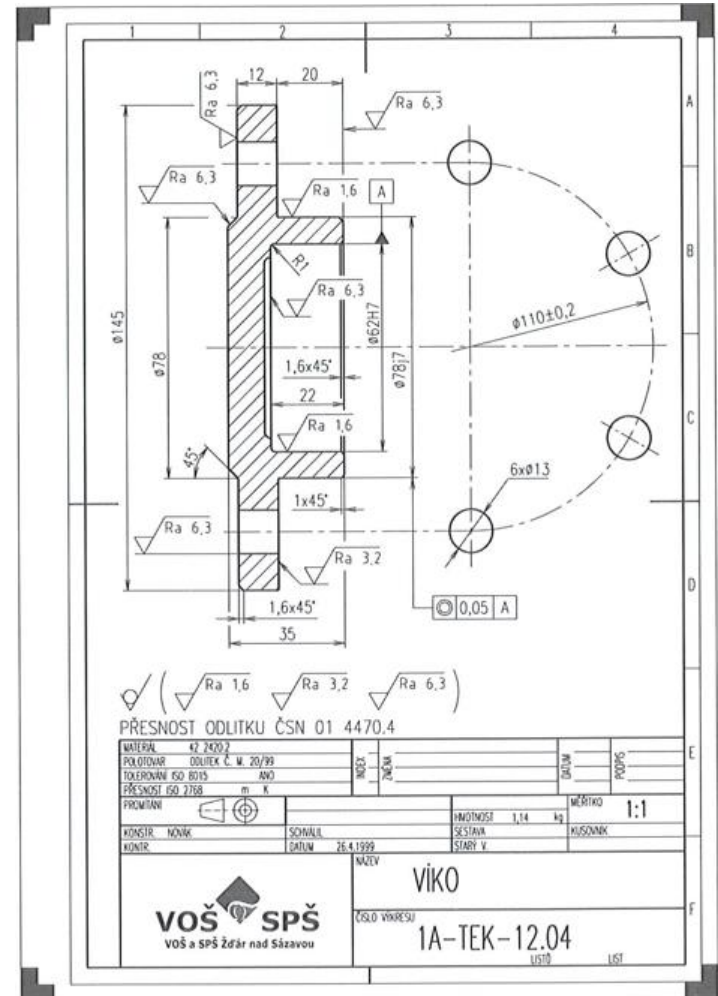

ODLITEK PÍSKOVÁN
NEKÓTOVANÉ POLOMĚRY R3, NEKÓTOVANÉ ÚKOSY 1°
PŘESNOST ODLITKU ČSN 01 4470.4

MATERIÁL	42 2420.2	INDEX		DATUM		PODPIS	
POLOTOVAR	C. M. 20/99	INDEX		DATUM		PODPIS	
TOLEROVÁNÍ	ISO 8015	INDEX		DATUM		PODPIS	
PŘESNOST	ISO 2768	INDEX		DATUM		PODPIS	
PROJEKČNÍ		INDEX		DATUM		PODPIS	
KONSTR. NÁZEV	SCHALL	HMOTNOST	1,22 kg	MĚŘÍTKO	1:2		
KONTR.	DATUM 20.4.1999	SESTAVA	1.A-TEK-12.00	KUSOVNÍK	1.A-TEK-12.00		
VOŠ SPŠ VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou		NÁZEV	VÍKO (ODLITEK)				
		ČÍSLO VÝKRESU	1.A-TEK-12.04				
		LISTO	LIST				

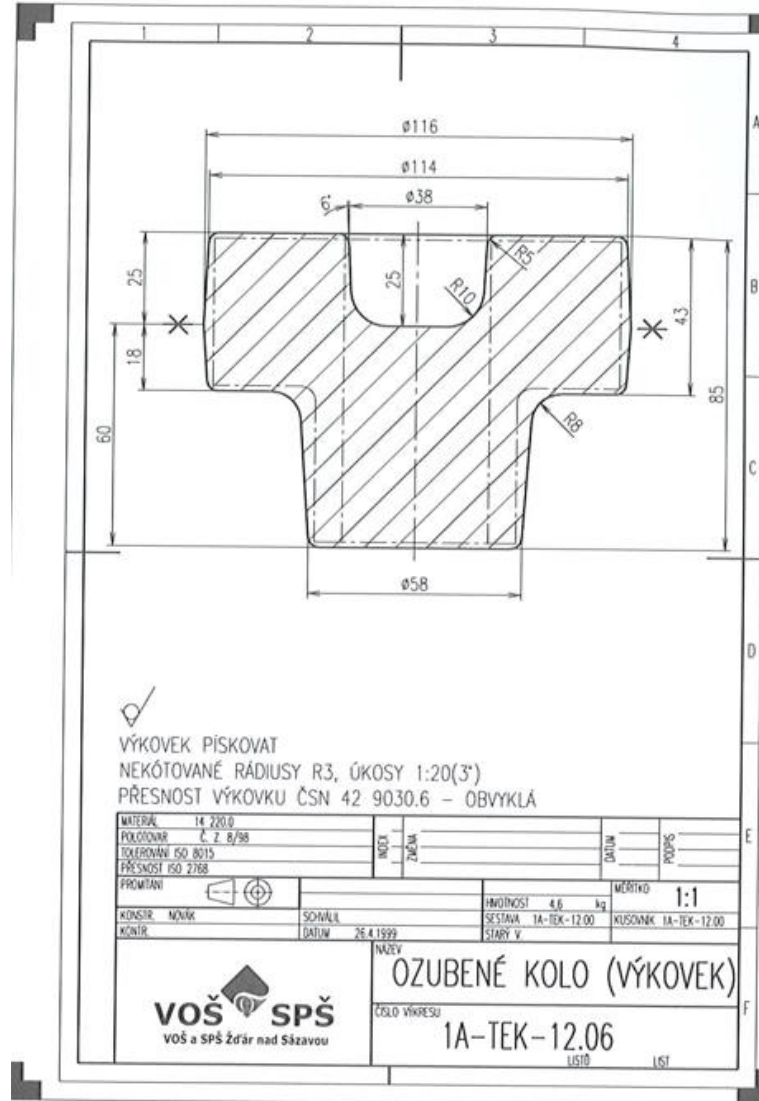
Výrobní výkres obrobku (polotovar odlitek)

Výkovek

Výrobní výkres výkovku

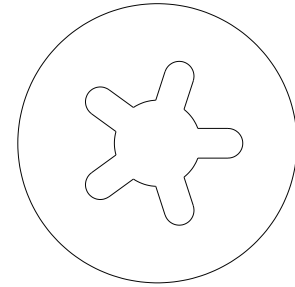

Výpalek

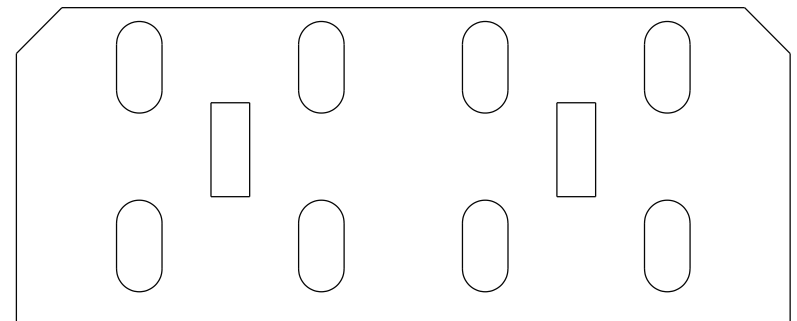
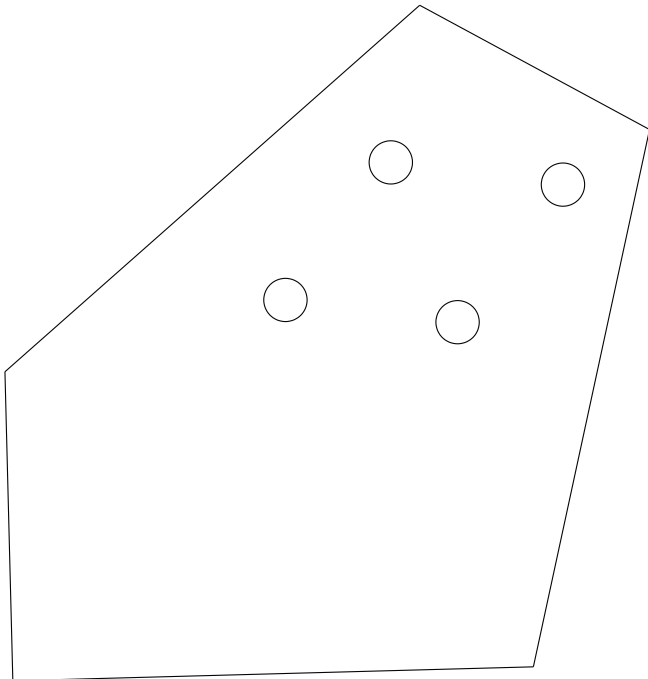
Laserové vypalování:

- Obvyklé tloušťky polotovaru: do 20mm
- Polotovary: plechy, tyče ploché U, L aj. profily

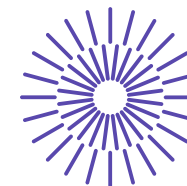

Výkresová dokumentace:

- Obrys součásti (výpalku) ve formátu .dxf
- Je nutno doplnit údajem o polotovaru – rozměru (tloušťce) – materiálu
  - => obvykle se realizuje do názvu .dxf souboru
  - => lze dodat i standardní výkres obsahující dané informace

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

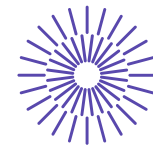

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 8: Šroubové spoje, pojistné a těsnicí prvky

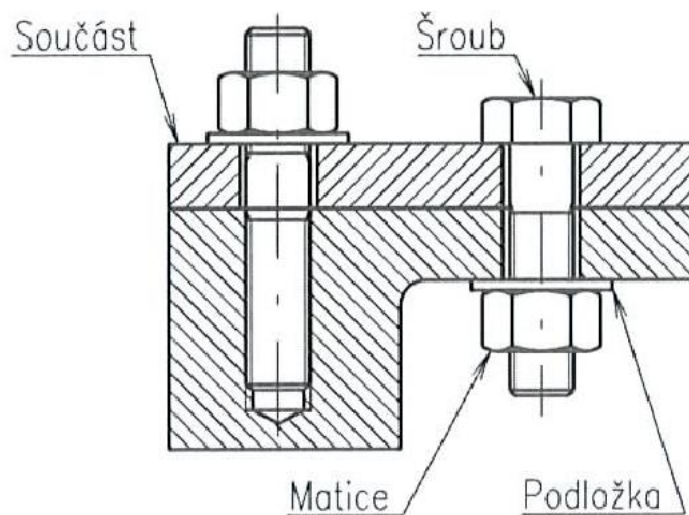
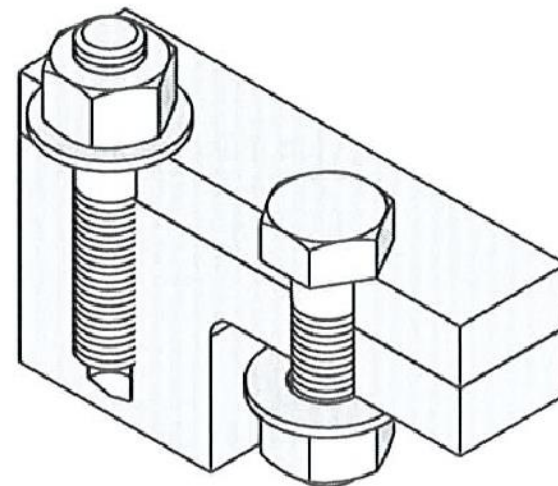
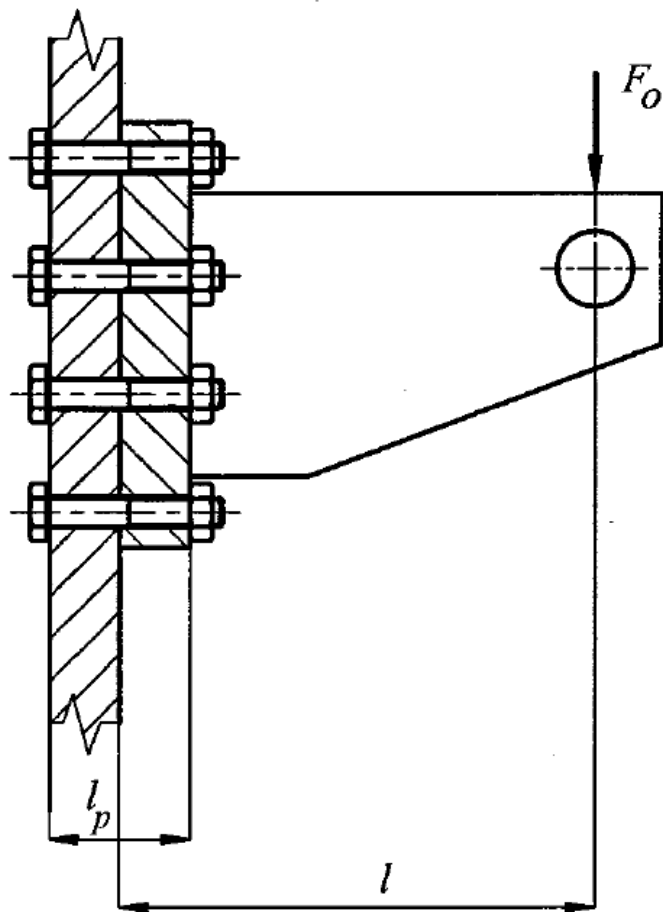

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Šroubové spoje

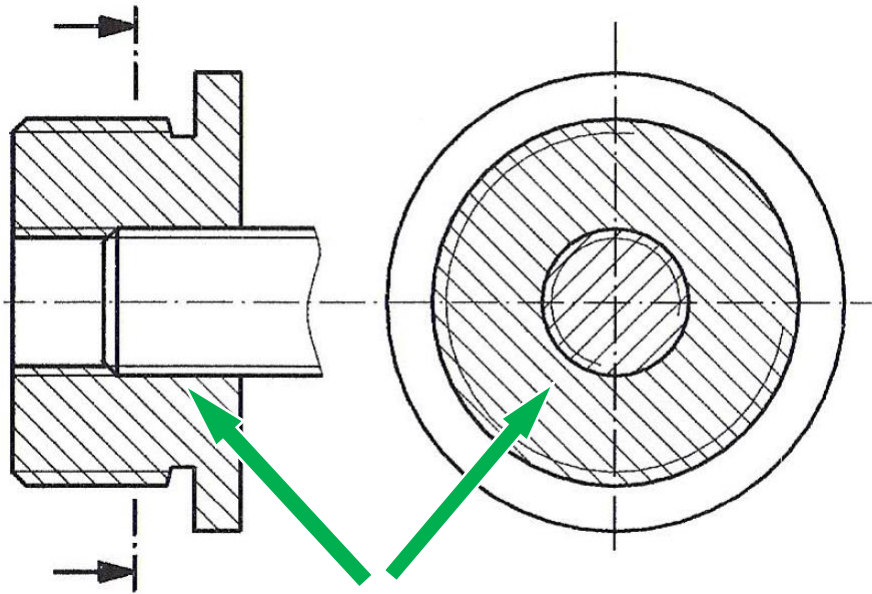
Rozebíratelný spoj realizovaný závitem

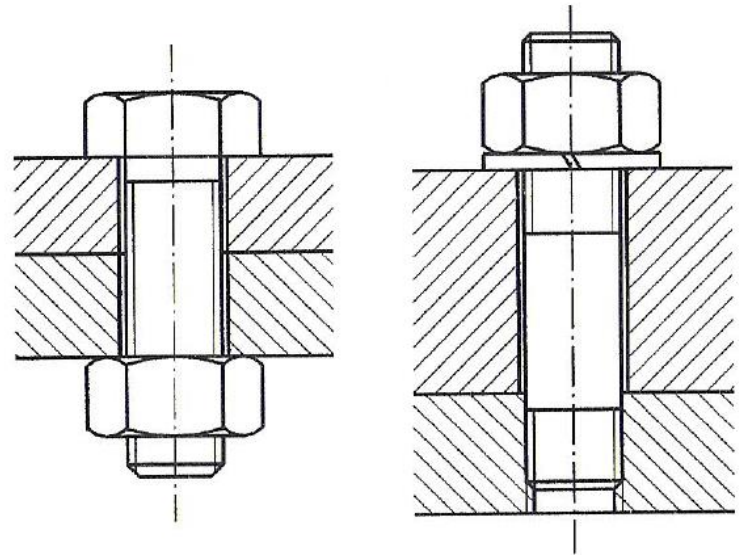
Zobrazení závitového spoje

Podélný a příčný řez

Zobrazuje se
vnější závit

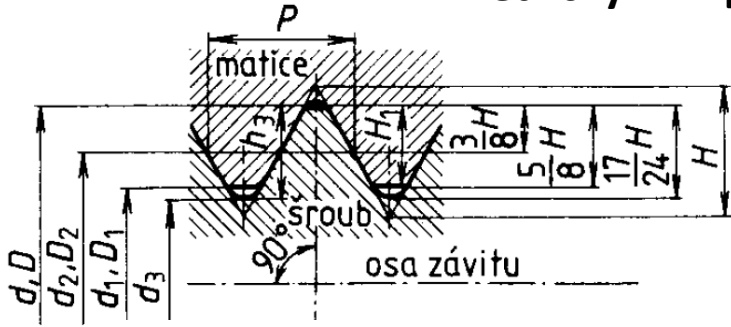
✘ Šroub, matice a podložka se
obvykle nezobrazují v řezu

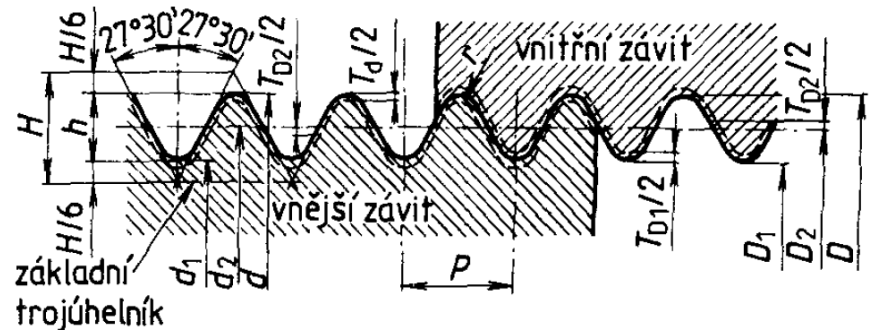

Typy závitů

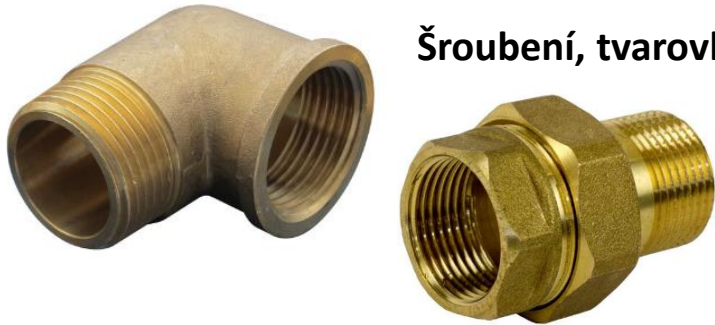
Metrický – M [mm]

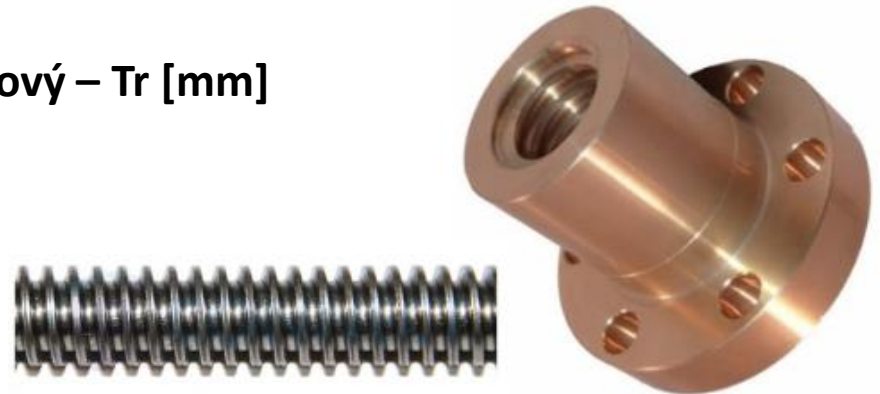
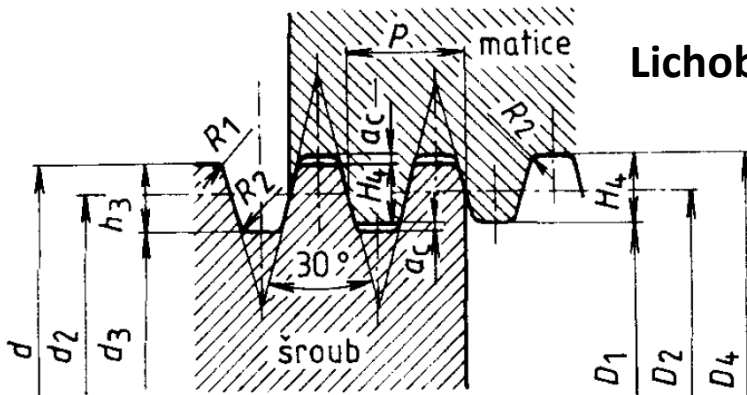
Trubkový – G [“]

Šroubení, tvarovky

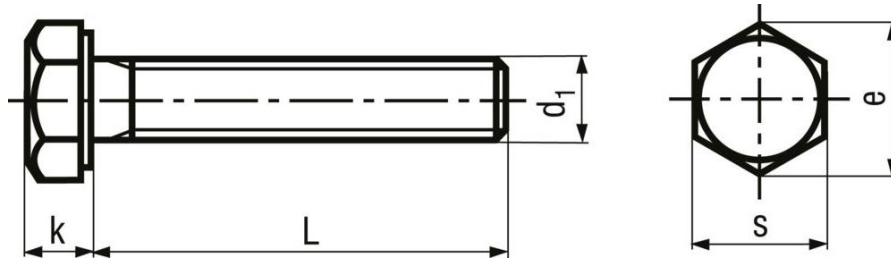
Lichoběžníkový – Tr [mm]

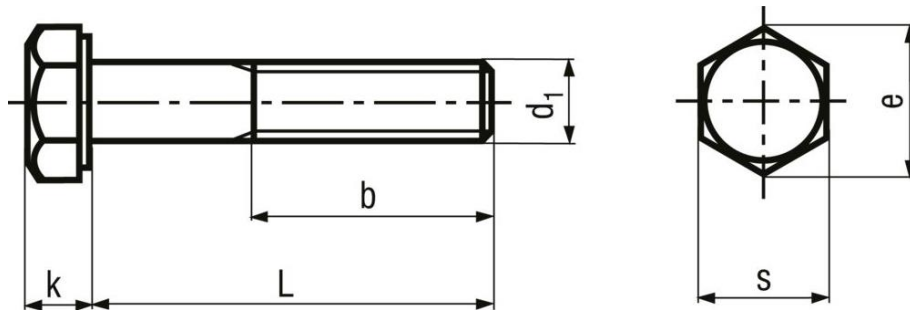

Šrouby s metrickými závit

Šroub se šestihrannou hlavou – ČSN 02 1103, DIN 933, ISO 4017

Šroub se šestihrannou hlavou – ČSN 02 1101, DIN 931, ISO 4014

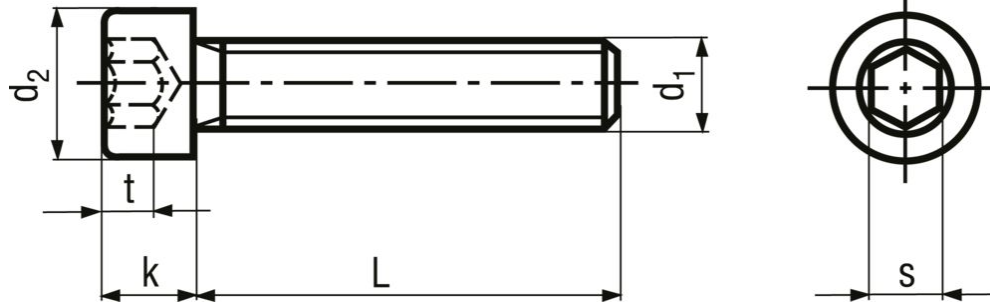

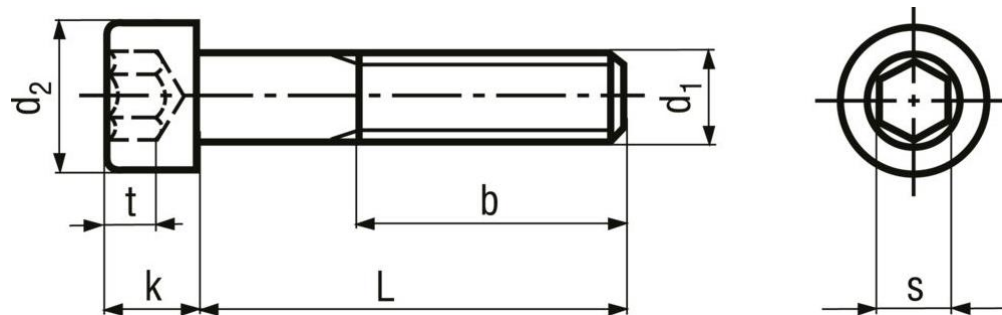
Šrouby s metrickými závit

Šroub s válcovou hlavou a vnitřním šestihranem
– ČSN 02 1143, DIN 912, ISO 4762

Závit k hlavě

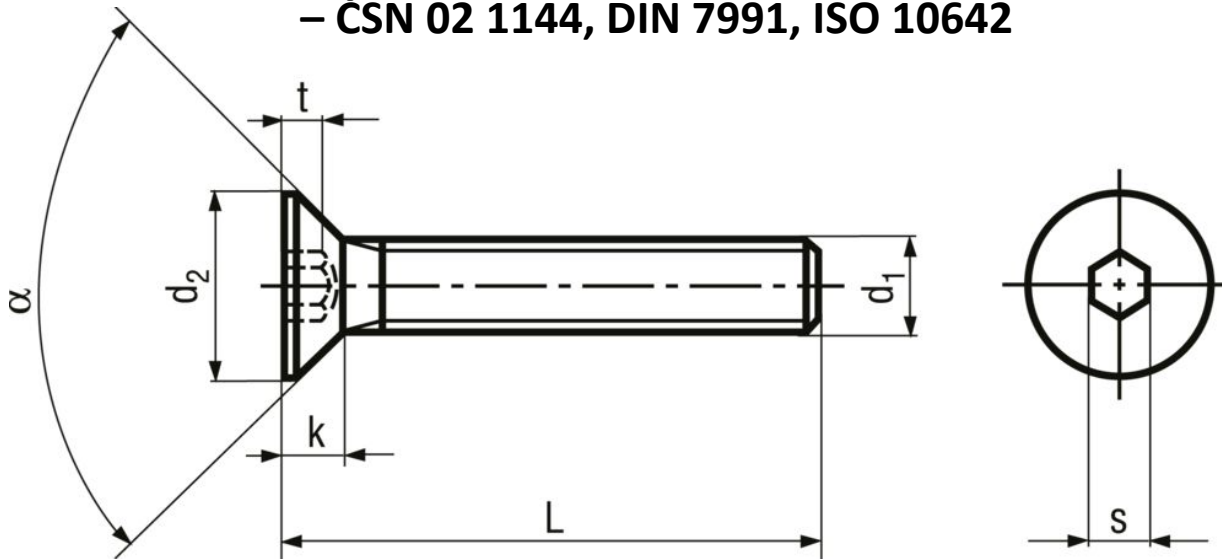
Částečný závit

Šrouby s metrickými závity

Šroub se zápuštnou hlavou a vnitřním šestihranem
– ČSN 02 1144, DIN 7991, ISO 10642

Označení

- M20 – závit M20 se základní roztečí 2,5
- M20x2 – závit M20 s jemnou roztečí 2
- M20-LH – závit M20 s levým smyslem stoupání

Šrouby s metrickými závitmi

Pevnostní třídy – šrouby z pevnostní oceli

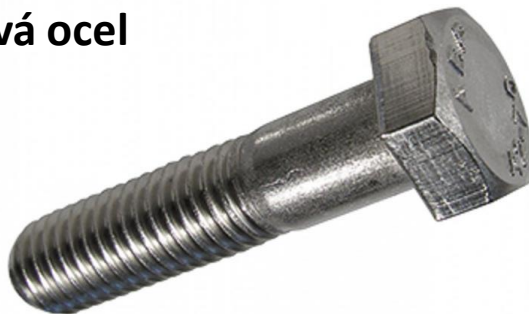
Pevnostní třída	3.6	4.6	4.8	5.6	5.8	6.8	8.8		9.8	10.9	12.9
							≤M16	>M16			
Pevnost v tahu R_m jmen. [MPa]	300	400	400	500	500	600	800	800	900	1 000	1 200
Pevnost v tahu R_m min. [MPa]	330	400	420	500	520	600	800	830	900	1 040	1 220

Materiál a povrchová úprava

- Pevnostní ocel

- Bez povrchové úpravy
- Pozinkovaný
- Černěný

- Nerezová ocel

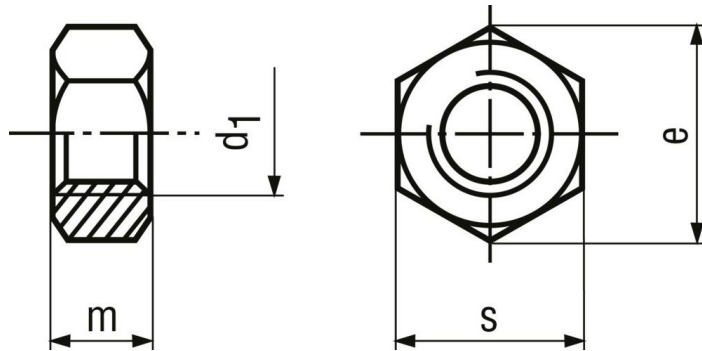

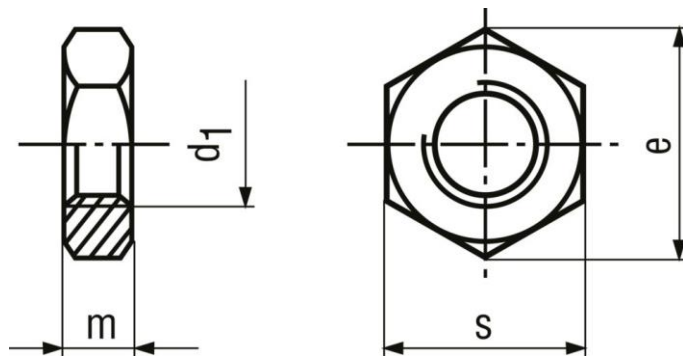

Matice s metrickými závitmi

Matice šestihranná – ČSN 02 1401, DIN 934, ISO 4032

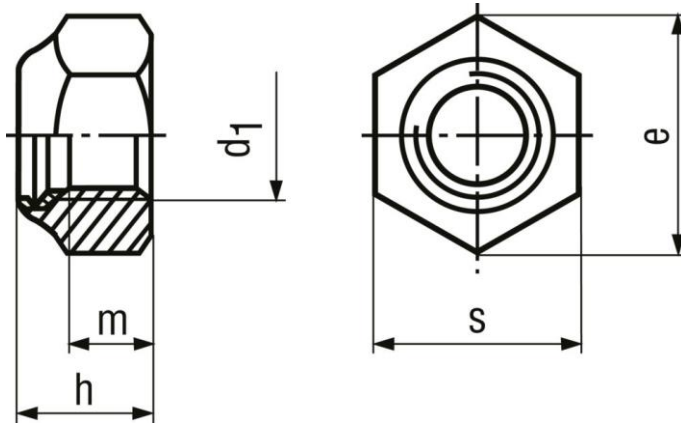
Matice šestihranná nízká – ČSN 02 1403, DIN 939, ISO 4035

Matice s metrickými závit

Matice pojistná šestihranná – ČSN 02 1492, DIN 985, ISO 10511

Označení

- M20 – závit M20 se základní roztečí 2,5
- M20x2 – závit M20 s jemnou roztečí 2
- M20-LH – závit M20 s levým smyslem stoupání

Malice s metrickými závitů

Pevnostní třídy – matice z pevnostní oceli

Pevnostní třídy matice	Příslušný šroub		
	Pevnostní třídy	Rozsah velikostí	
4	3.6 4.6 4.8	>M16	
5	3.6 4.6 4.8	≤M16	
	5.6 5.8	≤M39	
6	6.8	≤M39	
8	8.8	≤M39	
9	9.8	≤M16	
10	10.9	≤M39	
12	12.9	≤M39	

Materiál a povrchová úprava

- Pevnostní ocel
  - Bez povrchové úpravy
  - Pozinkovaný
  - Černěný

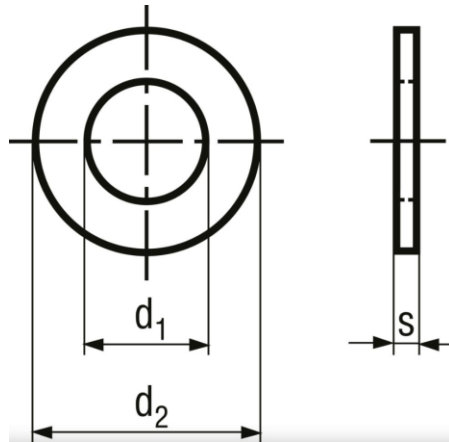
- Nerezová ocel

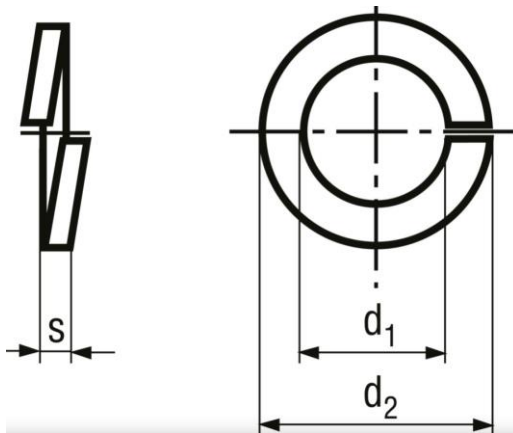

Podložky šroubových spojů s metrickými závity

Podložka plochá – ČSN 02 1702, DIN 125, ISO 7089

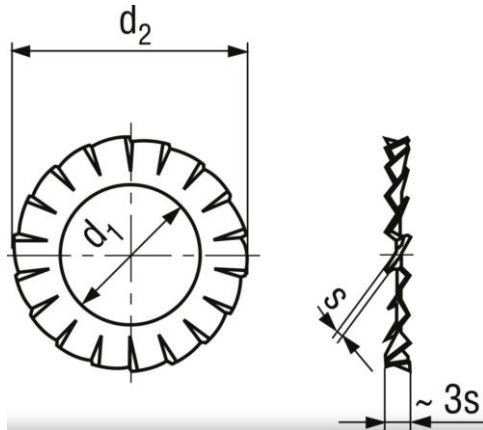
Podložka pružná – ČSN 02 1741, DIN 127

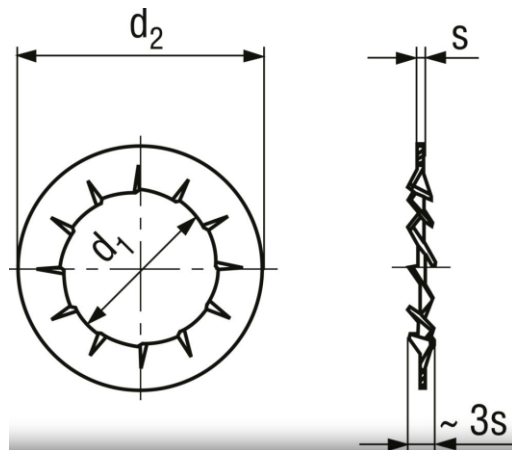

Podložky šroubových spojů s metrickými závity

Podložka vějířová s vnějšími zuby – ČSN 02 1745, DIN 6798

Podložka vějířová s vnitřními zuby – ČSN 02 1745, DIN 6798

Podložky šroubových spojů s metrickými závity

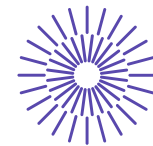
Označení

- 22mm – vnitřní průměr podložky, pro šroub se závitem M20

Materiál a povrchová úprava

- **Pevnostní ocel**
  - Bez povrchové úpravy
  - Pozinkovaný
  - Černěný
- **Nerezová ocel**

Šroubení s trubkovým závitem

Spojky

Tvarovky

Redukce

Maticice

Šroubení s trubkovým závitem

Použití

- Topné systémy
- Rozvody vody
- Pneumatické systémy
- Hydraulické systémy

Označení

- G3/4 – závit G3/4
- G3/4-LH – závit G3/4 s levým smyslem stoupání

Materiál

- Mosaz

- Litina

- Nerezová ocel

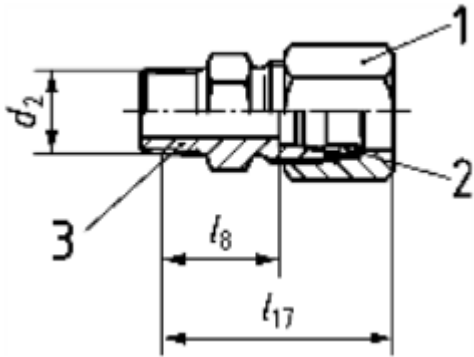

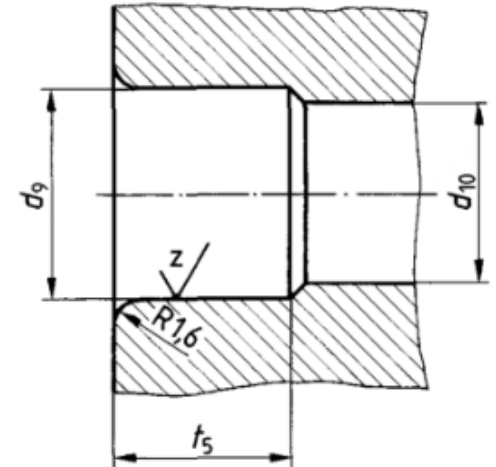
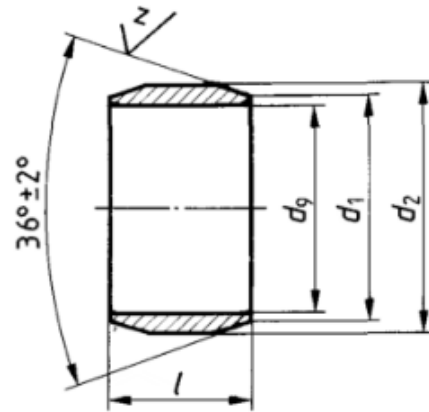
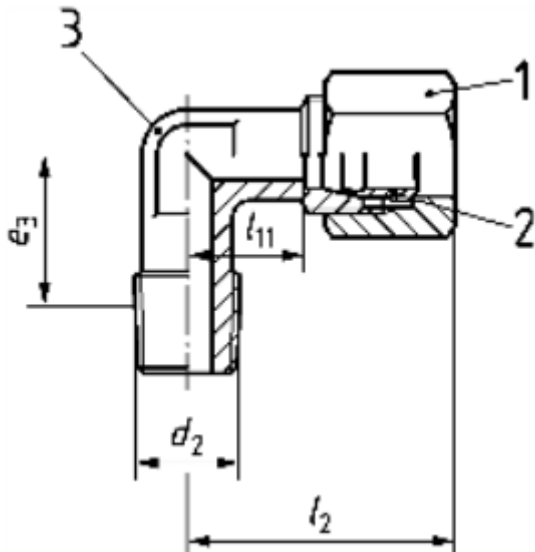
Šroubení s metrickým závitem

DIN 2353 – Šroubení pro vysokotlaké hydraulické systémy

DIN 3862 – Šroubení pro nízkotlaké hydraulické/pneumatické systémy

$$\sqrt{Rz\ 40} \quad \left(z/\sqrt{} = \sqrt{Rz\ 25\ \text{max.}} \right)$$

Trapézové tyče a matice s lichoběžníkovým závitem

Tyče

Matice

Materiál

- Pevnostní ocel
- Nerezová ocel

Materiál

- Bronz
- Pevnostní ocel
- Nerezová ocel

Použití

- Lineární mechanismy

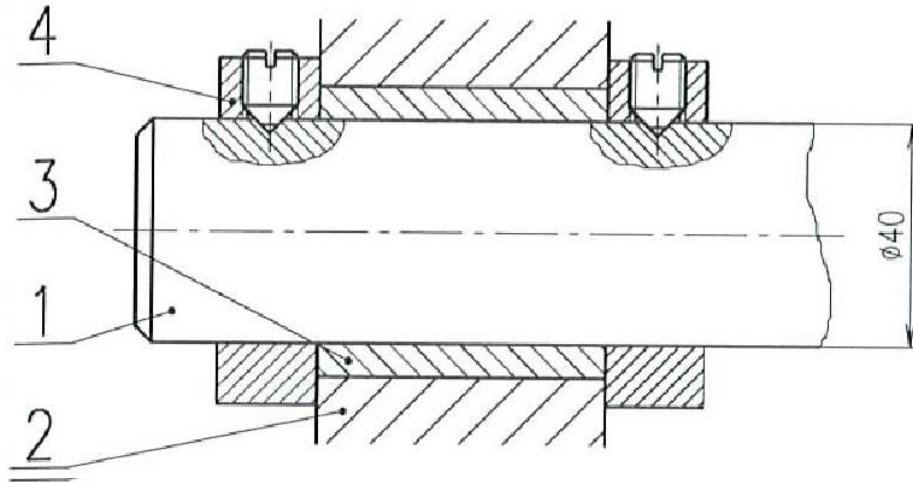
Označení

- Tr20x4 – Lichoběžníkový závit Tr24 s roztečí 4
- Tr20x4-LH – Lichoběžníkový závit Tr24 s roztečí 4 a levým smyslem stoupání

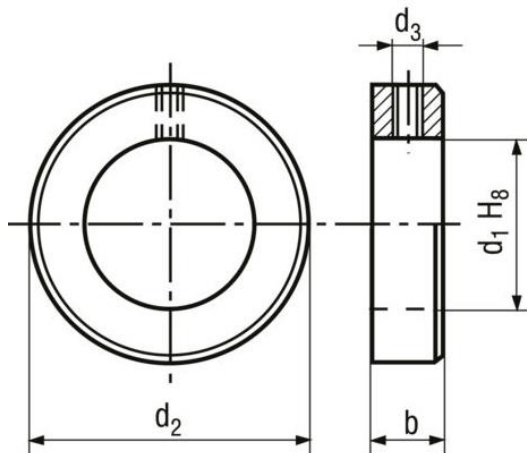

Pojistné prvky

Zajištění stavěcím kroužkem

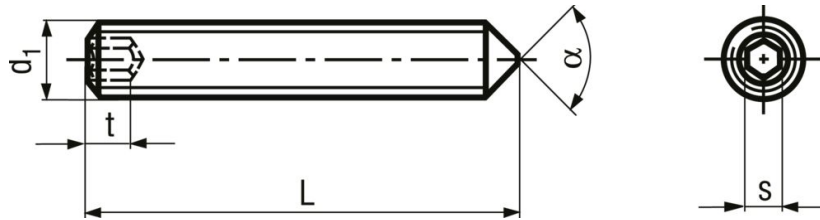
Stavěcí kroužek – ČSN 02 2910, DIN 705

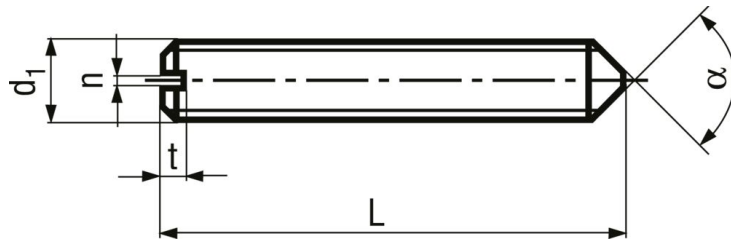

Pojistné prvky

Stavěcí šroub s vnitřním šestihranem – ČSN 02 1191, DIN 914, ISO 4027

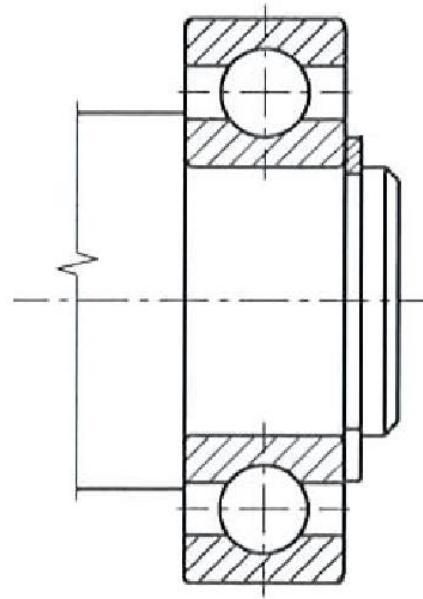
Stavěcí šroub s drážkou – ČSN 02 1185, DIN 553, ISO 7434

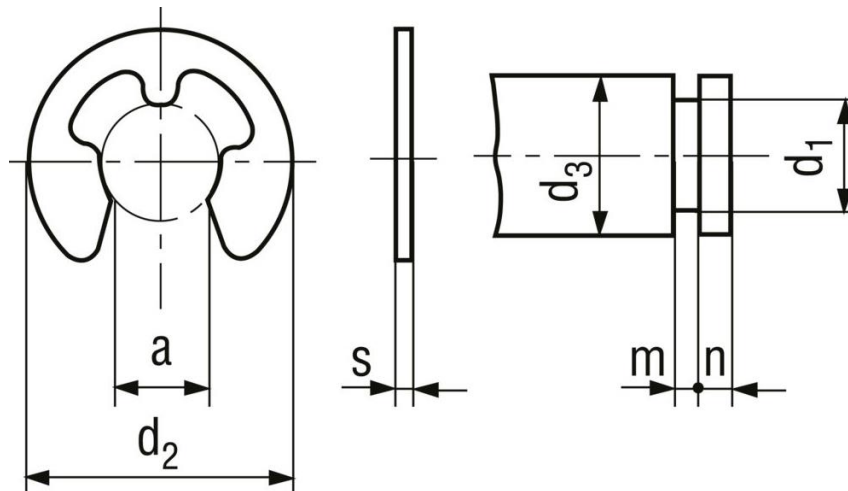

Pojistné prvky

Zajištění pojistným kroužkem

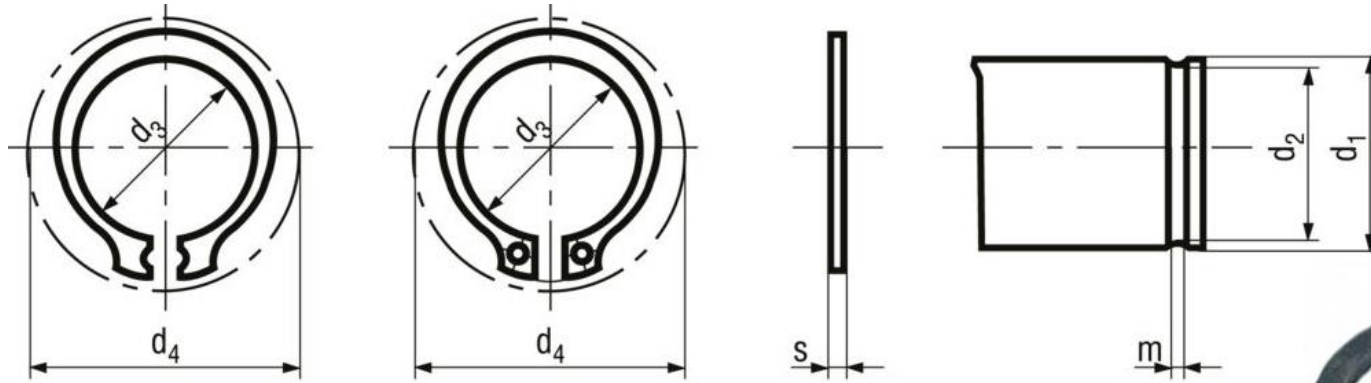
Pojistný kroužek pro hřídel – ČSN 02 2929, DIN 6799

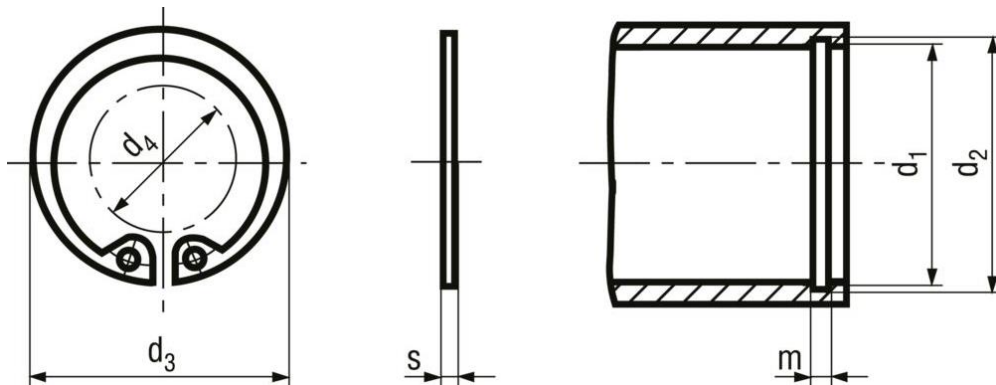

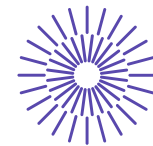
Pojistné prvky

Pojistný kroužek pro hřídel – ČSN 02 2930, DIN 471

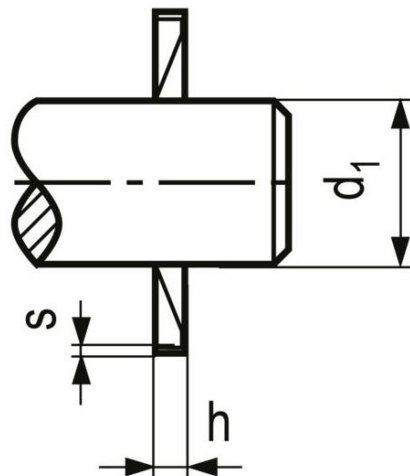
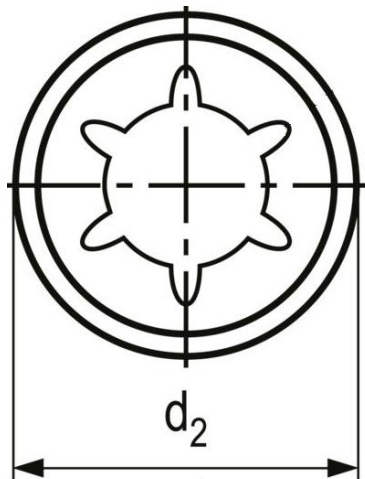
Pojistný kroužek pro díru – ČSN 02 2930, DIN 471

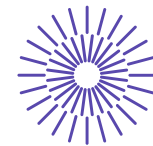

Pojistné prvky

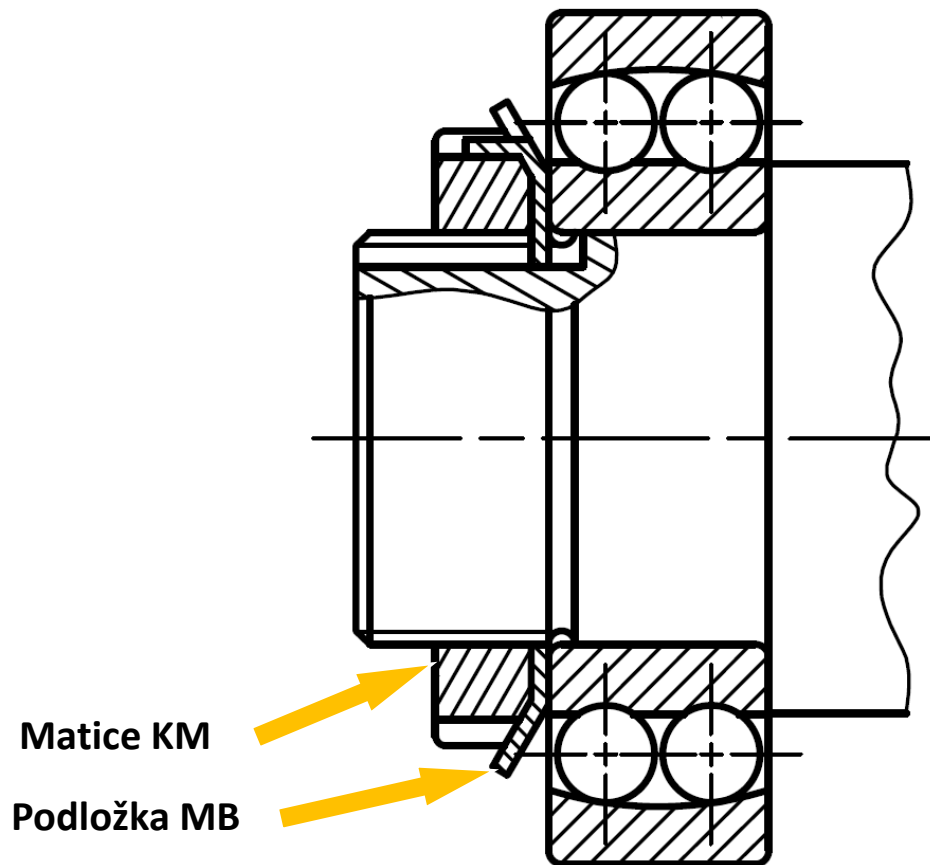
Pojistný kroužek pro hřídel – Starlock

Pojistné prvky

Zajištění ložisek maticí KM s podložkou MB

Pojistné prvky

Matice KM – ČSN 02 3630, DIN 981

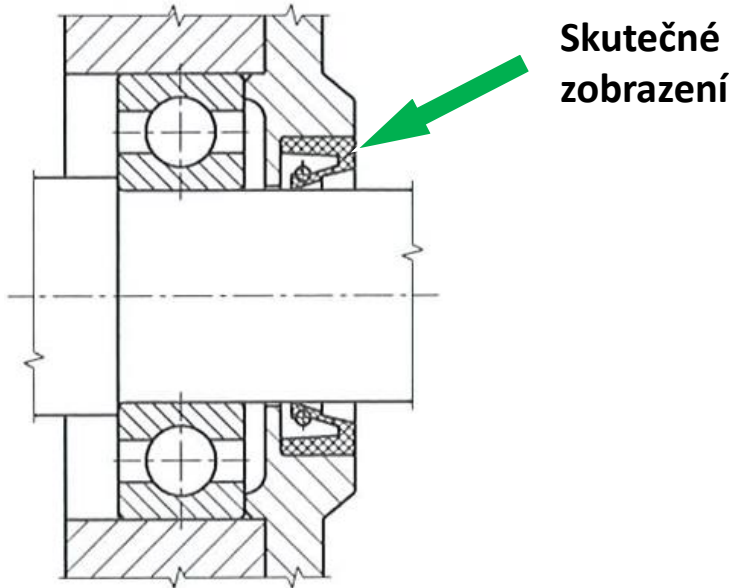
Podložka MB – ČSN 02 3640, DIN 5406

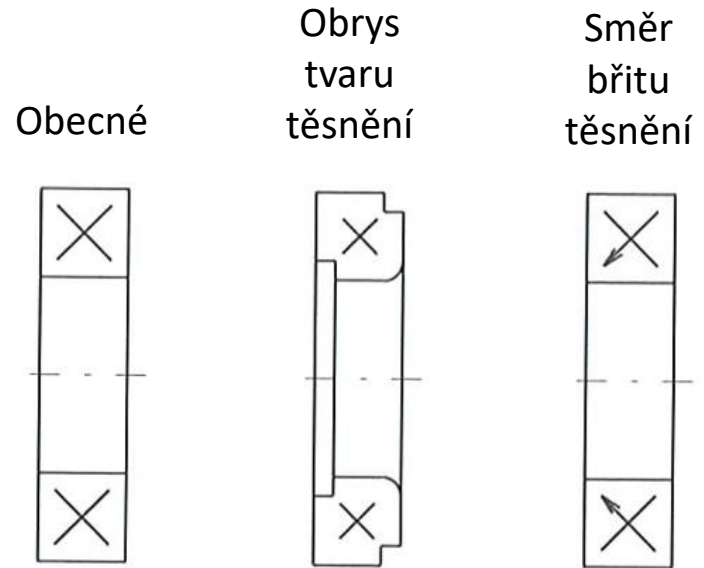

Těsnicí prvky

Hřídelová těsnění

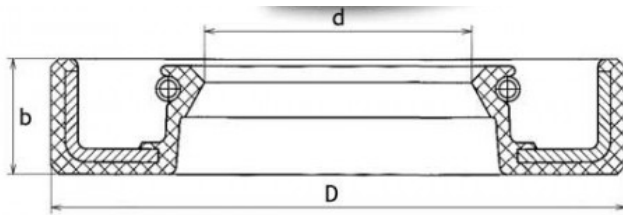
Schématické zobrazení

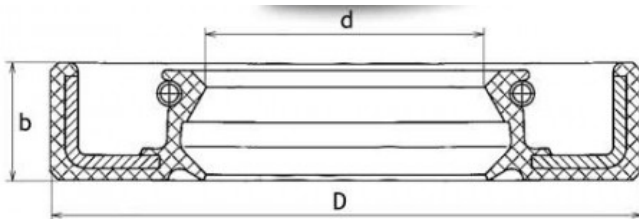

Těsnicí prvky

Hřídelový těsnicí kroužek – ČSN 02 9401, DIN 3760, ISO 6194

Hřídelový těsnicí kroužek s prachovkou – ČSN 02 9401, DIN 3760, ISO 6194

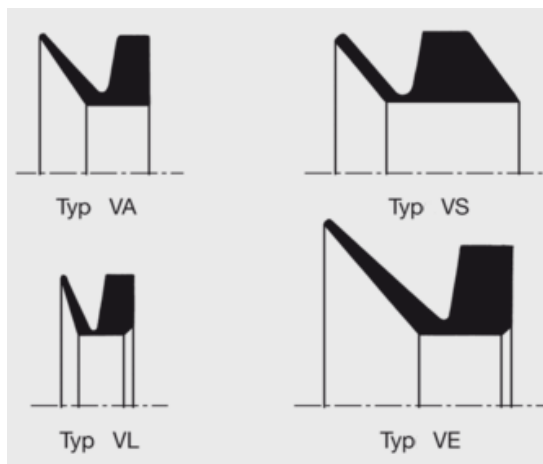

Těsnicí prvky

Axiální hřídelové těsnění

V-kroužky

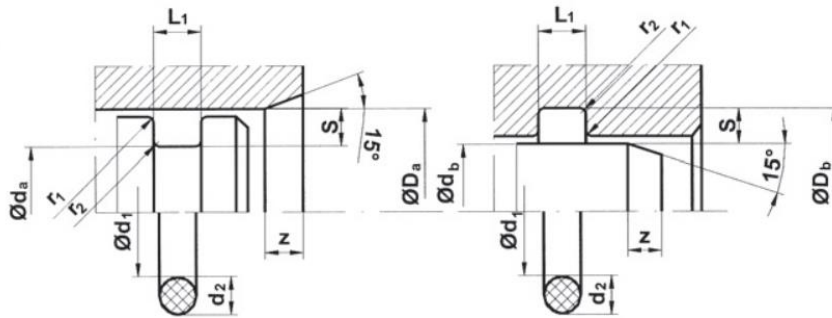

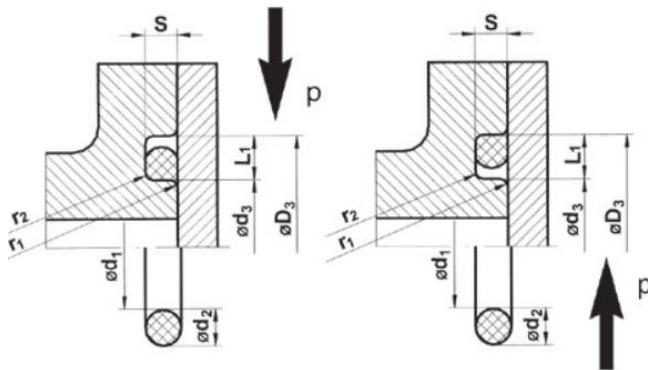
Těsnicí prvky

Statická těsnění „O-kroužky“ – ČSN 02 9281

Radiální uložení

Axiální uložení

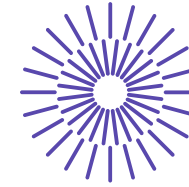
Těsnicí prvky

Ucpávkové šňůry

Materiál

- NBR (butadien-akrylonitrilová pryž)
- FPM (fluorová pryž)
- MVQ (silikonová pryž)

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

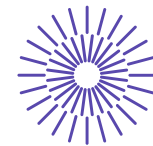
NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 9: Mechanické převody

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

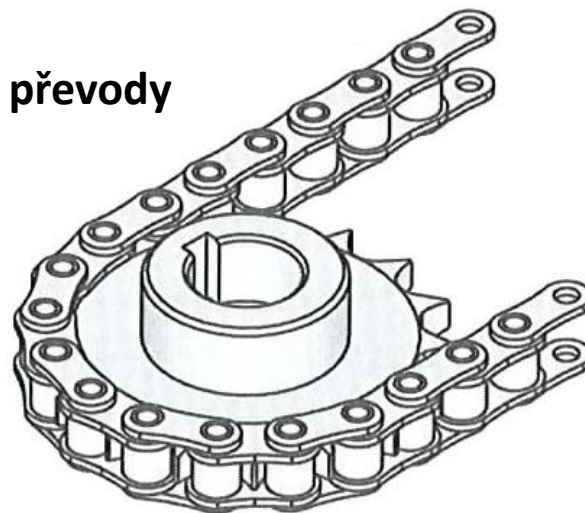

Mechanické převody

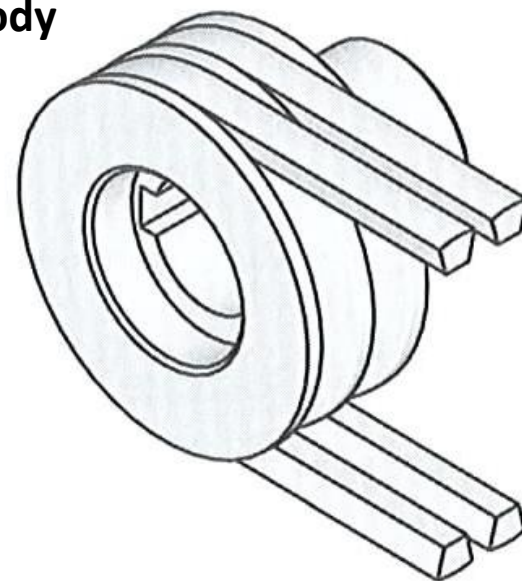
Ozubené převody

Řetězové převody

Řemenové převody

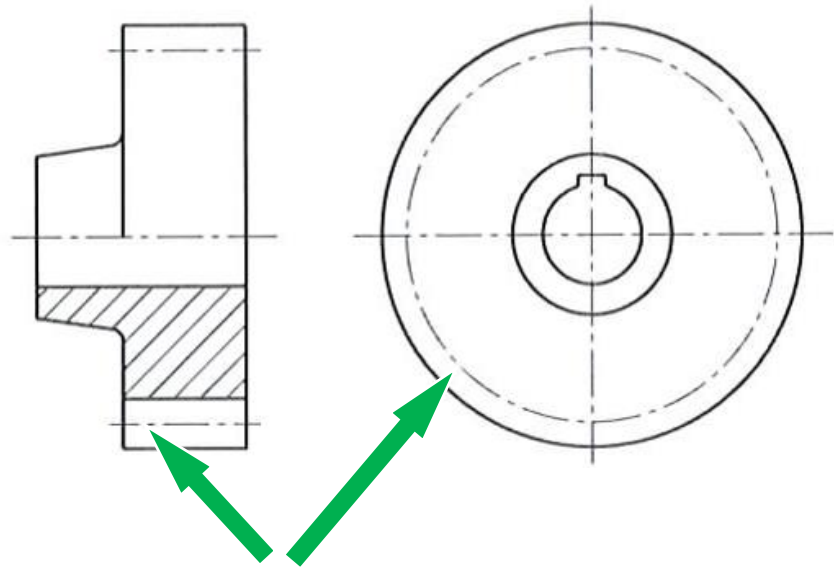

Ozubené převody

Čelní ozubená kola

Zjednodušené zobrazení

Základní rozměry

- m – modul (normalizovaný)
- z – počet zubů
- b – šířka ozubení
- β – úhel sklonu zubu
- i – převodový poměr

Ozubení se zobrazí pomocí:

- roztečné plochy (čerchovaná tenká čára)
- hlavové plochy (souvislá tlustá čára)
- patní plochy v řezu (souvislá tlustá čára)

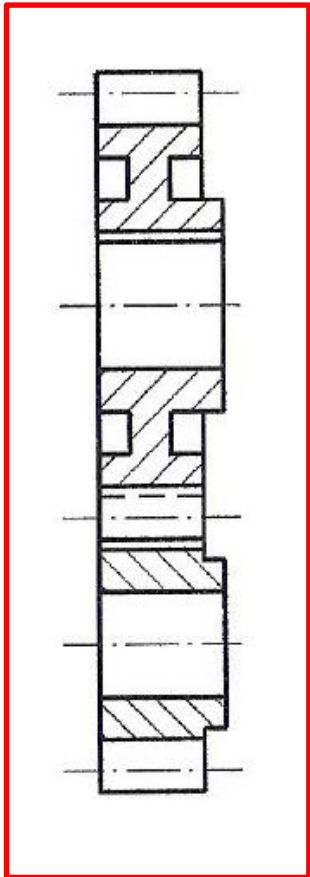

Ozubené převody

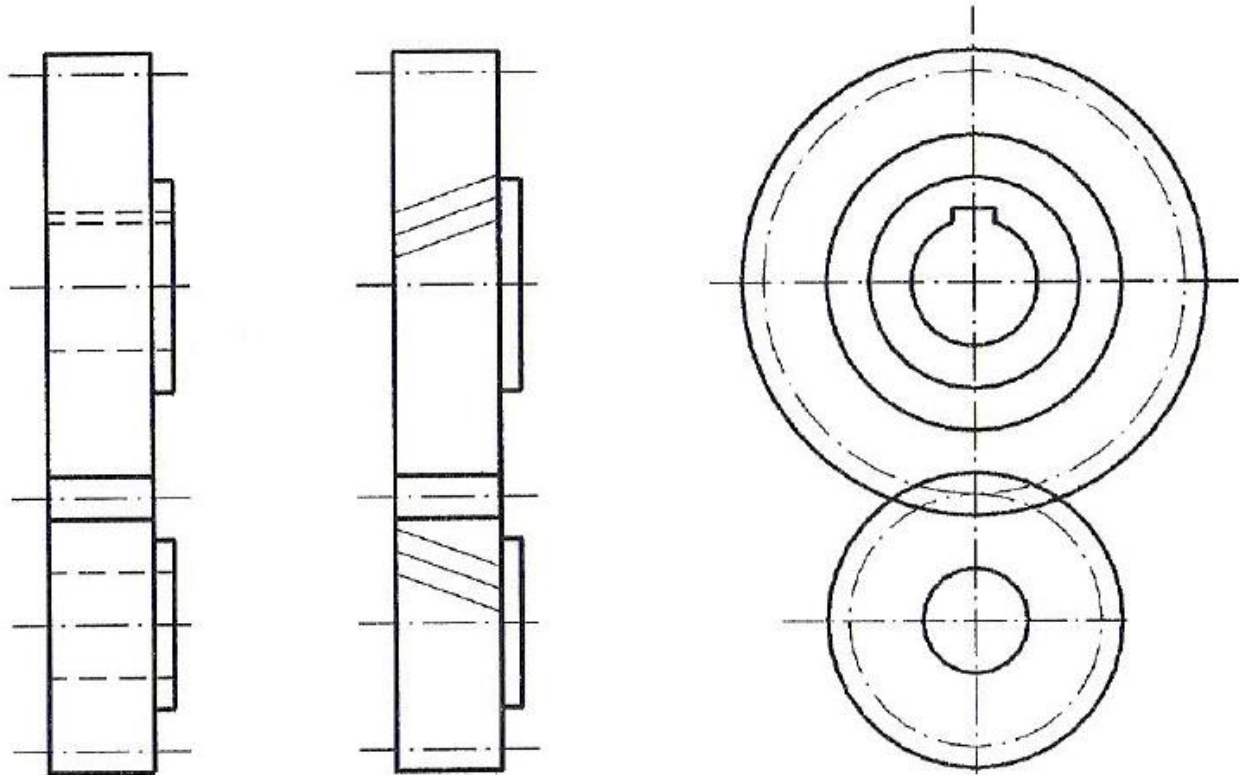
Čelní ozubená kola

Zobrazení spoluzabírajících kol ve výkresu sestavení

Řez

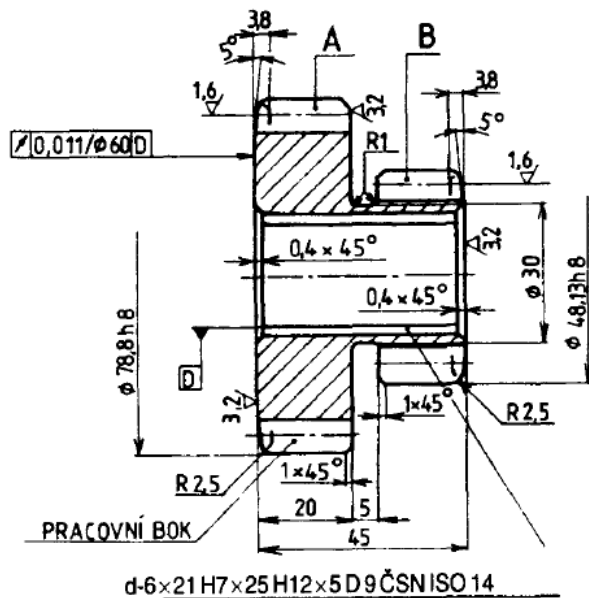
Pohled

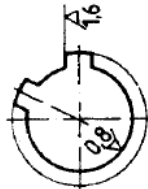

Ozubené převody

Čelní ozubená kola

KONTROLA PROFILU
MĚŘIDLEM

Tabulka údajů pro výrobu ozubeného kola

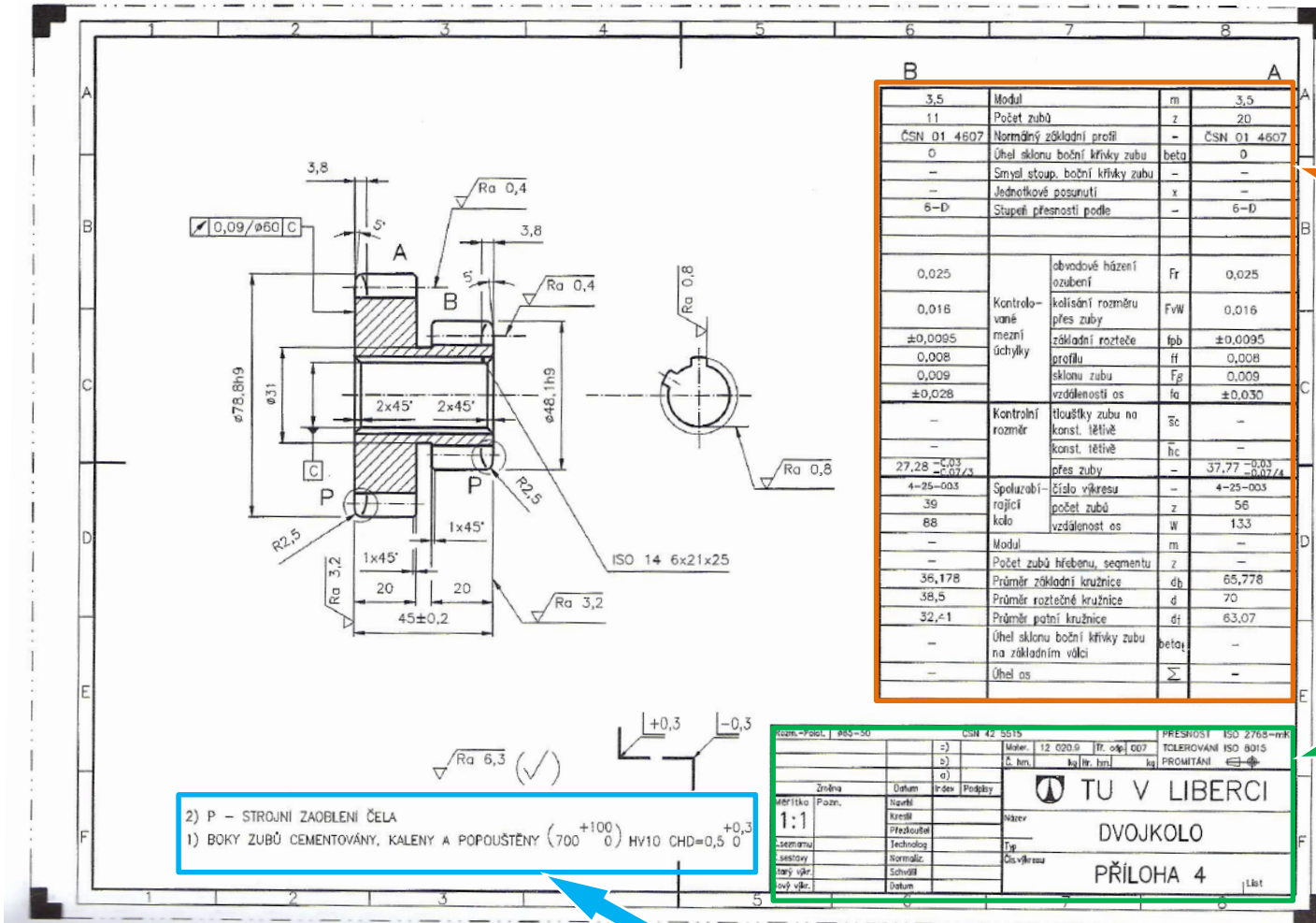
- Základní rozměry
- Kontrolní rozměry
- Údaje o spoluzabírajícím kole

B		A	
3,5	Modul	<i>m</i>	3,5
11	Počet zubů	<i>z</i>	20
ČSN 01 4607	Normální základní profil		ČSN 01 4607
0	Úhel sklonu boční khvky zubu	β	0
—	Smysl stoupání boční khvky zubu		—
0,380	Jednotkové posunutí	<i>z</i>	0,260
6-ČSN 01 4682	Stupeň přesnosti podle	6-D	ČSN 01 4682
0,036	Kontrolované mezí úchytky	dvoubokého odvalu za otáčku	F_r 0,036
0,014		dvoubokého odvalu za rozteč	f_r 0,014
0,009		sklonu zubu	F_{β} 0,009
$\pm 0,028$		vzdálenosti os	f_a $\pm 0,030$
0,014	Kontrolní rozměr	mezí úchytky jmenovité vzdálenosti os	horní E_s 0,014
-0,060		dolní	E_i -0,060
		přes	—
01 - 16 - 02	Spoluzabírající kolo	číslo výkresu	01 - 16 - 02
39		páčet zubů	<i>z</i> 56
88		vzdálenosti os	a_w 133
—	Modul	m_s	—
—	Počet zubů hřebenu, segmentu	<i>z</i>	—
36,178	Průměr základní kružnice	d_b	65,778
38,5	Průměr roztečné kružnice	<i>d</i>	70
32,41	Průměr patní kružnice	d_f	63,07
—	Úhel sklonu boční khvky zubu na základním válci	β_b	—
—	Úhel os	Σ	—

Ozubené převody

Čelní ozubená kola

Tabulka údajů

Popisové pole

- polotovar
- materiál
- ...

Poznámka

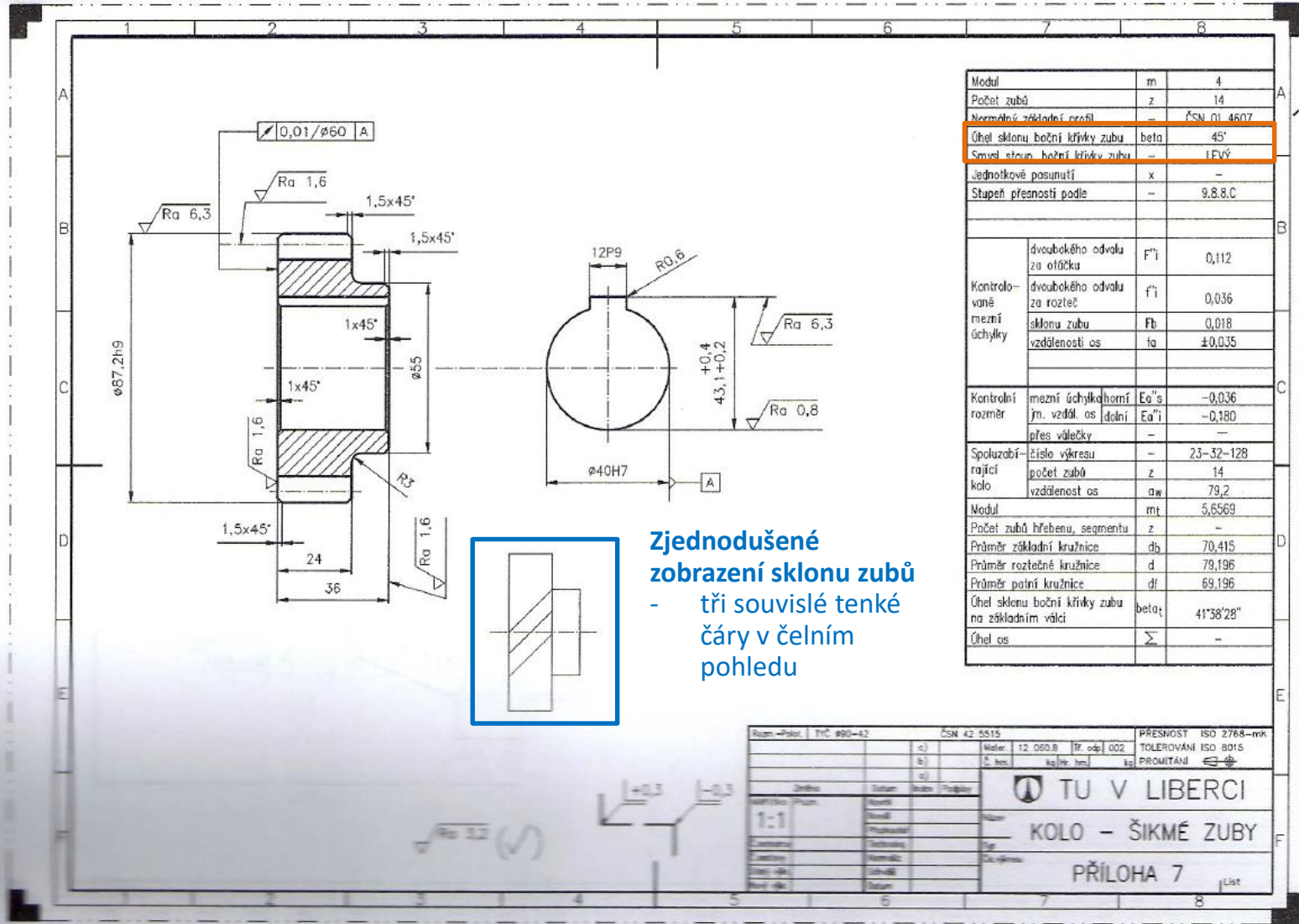
- technologie výroby

Ozubené převody

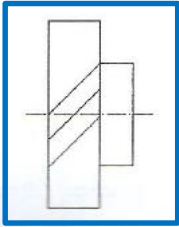
Čelní ozubená kola

Šikmé ozubení

Modul	m	4	
Počet zubů	z	14	
Normální základní profil	—	ČSN 01 4607	
Úhel sklonu boční křivky zuba	beta	45°	
Směr stoup. boční křivky zuba	—	LEVÝ	
Jednotkové posunutí	x	—	
Stupeň přesnosti podle	—	9.8.8.C	
Kontrolované mezní úchytky	dvoubokého odvalu za olůčku	F'i	0,112
	dvoubokého odvalu za rozteč	f'i	0,036
	sklonu zuba	Fb	0,018
	vzdálenosti os	fa	±0,035
Kontrolní rozměr	mezní úchytky horní jn. vzdál. os	Ea's	-0,036
	mezní úchytky dolní jn. vzdál. os přes válečky	Ea'i	-0,180
Spoluzabírající kolo	číslo výkresu	—	23-32-128
	počet zubů / vzdálenost os	z / aw	14 / 79,2
Modul	mt	5,6569	
Počet zubů hřebenu, segmentu	z	—	
Průměr základní kružnice	db	70,415	
Průměr roztečné kružnice	d	79,196	
Průměr patní kružnice	df	69,196	
Úhel sklonu boční křivky zuba na základním válci	beta _z	41°38'28"	
Úhel os	Σ	—	

Zjednodušené zobrazení sklonu zubů
 - tři souvislé tenké čáry v čelním pohledu

Číslo	1:1	ČSN 42 5515	PŘESNOST ISO 2768-mk
Stupeň přesnosti	9.8.8.C	12 000 B	TOLEROVÁNÍ ISO 8015
Stupeň přesnosti	9.8.8.C	12 000 B	PROMĚTÁNÍ
TU V LIBERCI			
KOLO - ŠIKMÉ ZUBY			
PŘÍLOHA 7			

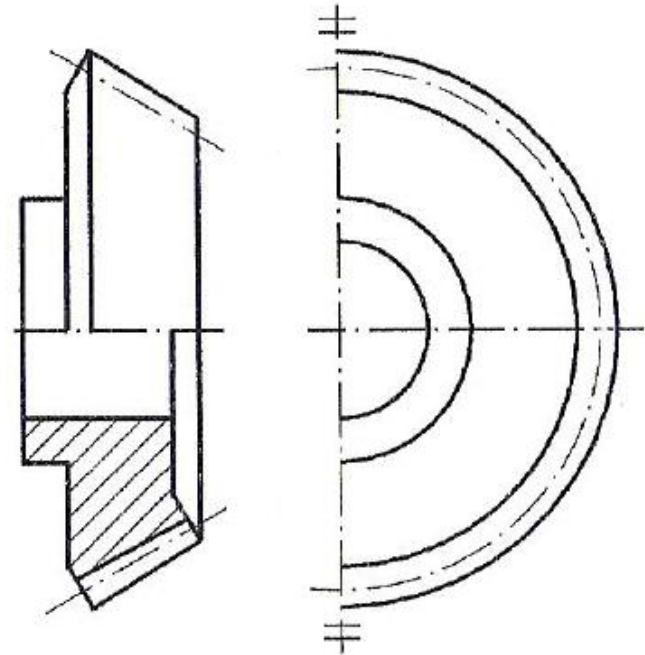

Ozubené převody

Kuželová ozubená kola

Zjednodušené zobrazení

Základní rozměry

- m – modul (normalizovaný)
- z – počet zubů
- b – šířka ozubení
- β – úhel sklonu zubu
- δ – úhel roztečného kužele
- Σ – úhel os (obvykle 90st.)
- i – převodový poměr

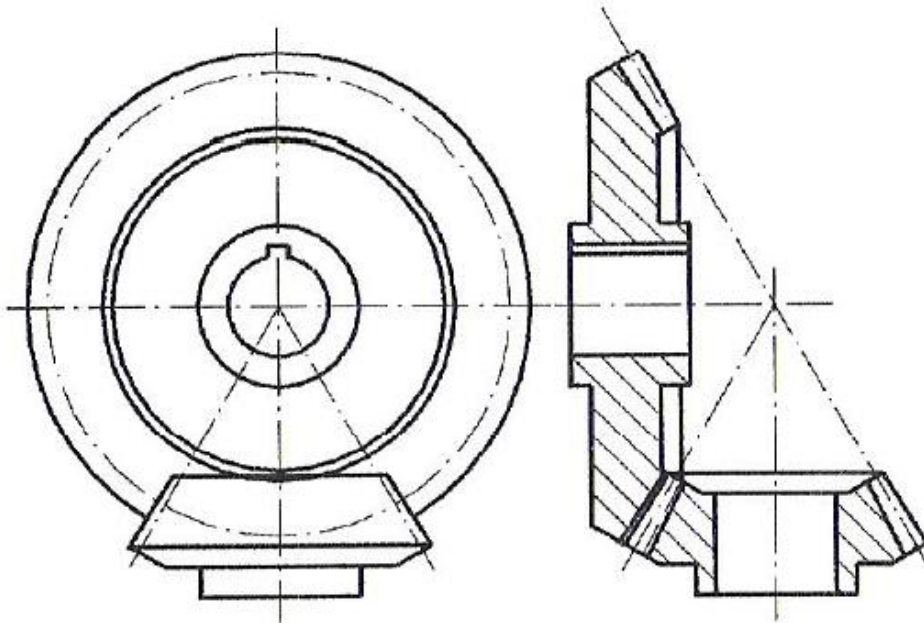

Ozubené převody

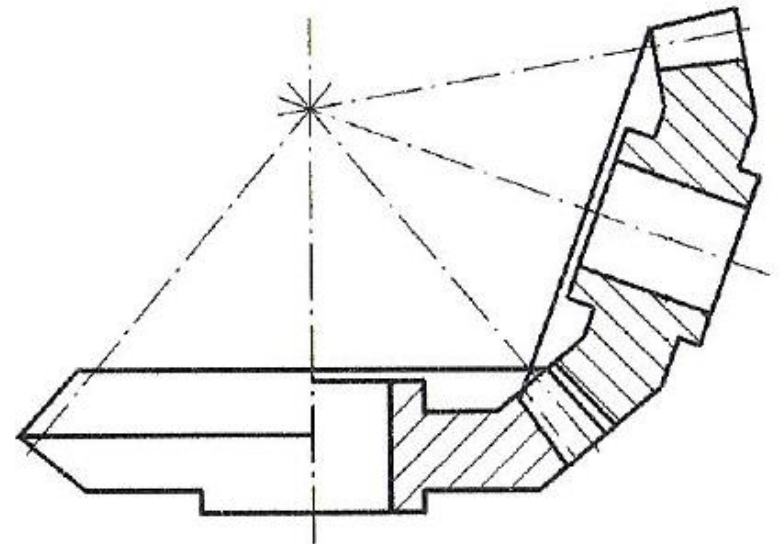
Kuželová ozubená kola

Zobrazení spoluzabírajících kol ve výkresu sestavení

Úhel os 90st.

Úhel os $\neq 90$ st.

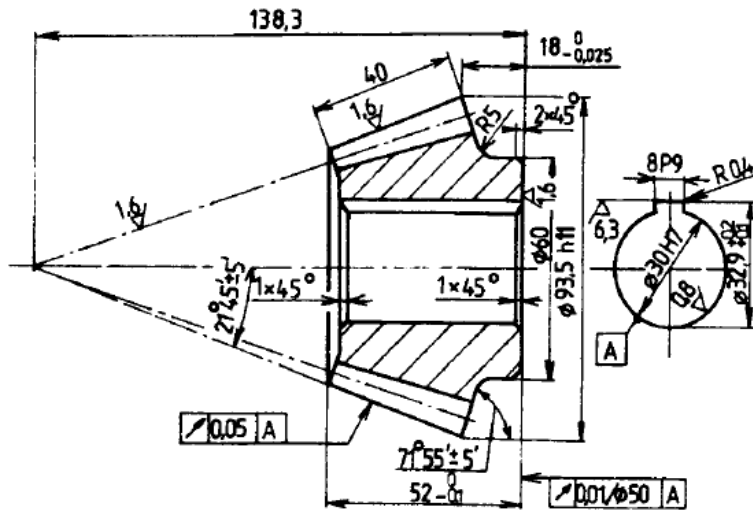

Ozubené převody

Čelní ozubená kola

Tabulka údajů pro výrobu ozubeného kola

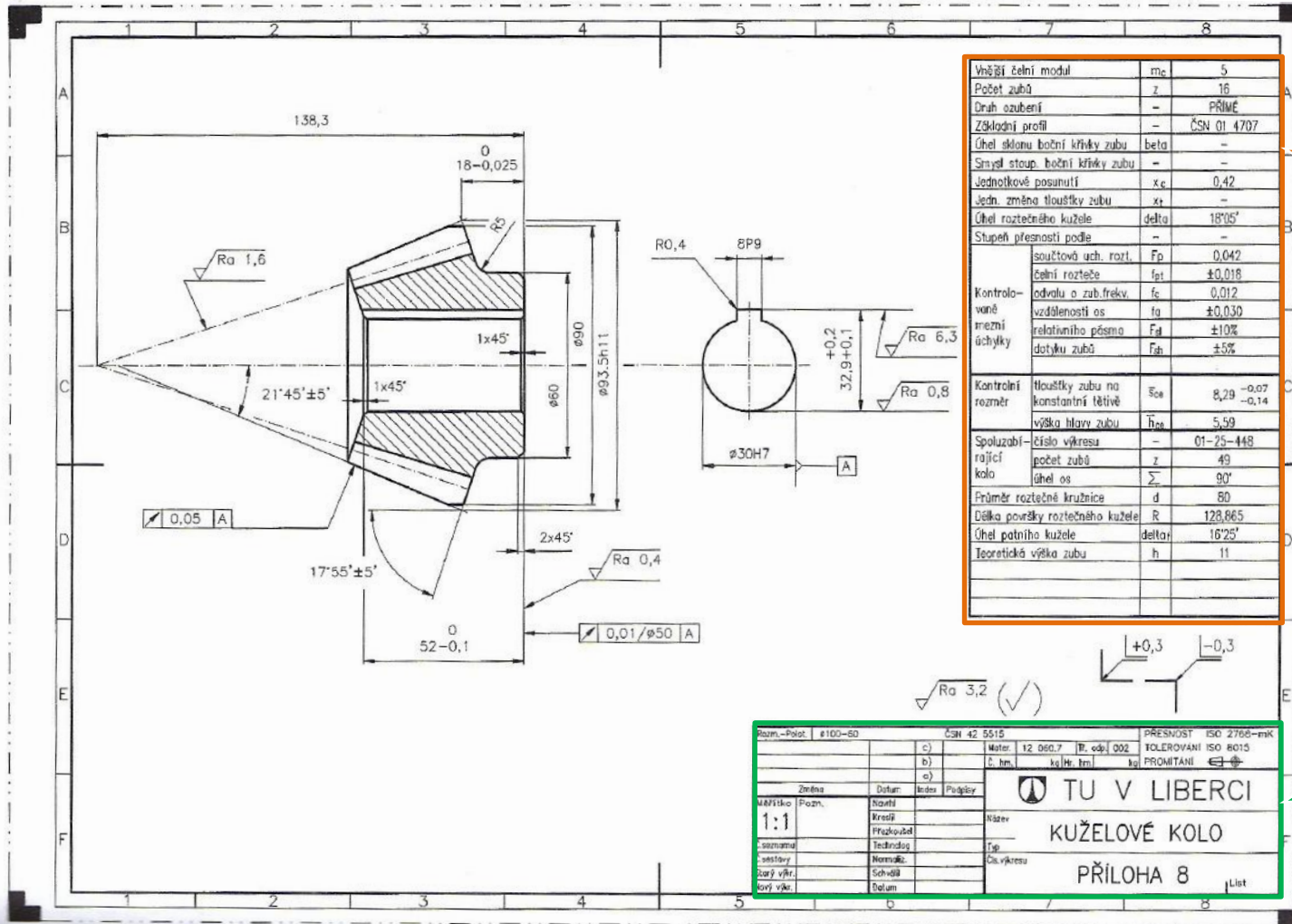
Vnější čelní modul	m_c	5	
Počet zubů	z	16	
Druh ozubení	—	PŘÍMÉ	
Základní profil	—	ČSN ISO 677	
Smysl stoupání boční křivky zubu	—	—	
Jednotkové posunutí	x_c	0,42	
Jednotková změna tloušťky zubu	x_t	—	
Úhel roztečného kužele	δ	18°05'	
Stupeň přesnosti podle	7-C	ČSN 01 4682	
Kontrolované mezní úchytky	součtová úchytky roztečí	F_p	0,042
	čelní rozteče	f_p	±0,018
	odvalu o zubové frekvenci	f_c	0,009
	vzdálenosti os	f_a	±0,025
	relativního pásma dotyku zubů	F_{ci}	±10 %
		F_{cih}	±10 %
Kontrolní rozměr	tloušťky zubů na konst. téživě	s_{ce}	8,29 ^{-0,07} -0,14
	výšky hlavy zubů	h_{ce}	5,59
Spoluzabírající kolo	číslo výkresu	—	01-16-05
	počet zubů	z	49
	úhel os	Σ	90°
Průměr roztečné kružnice	d	80	
Délka povrchy roztečného kužele	R	128,865	
Úhel patního kužele	δ_1	16°25'	
Teoretická výška zubu	h	11	

Ozubené převody

Kuželová ozubená kola

Tabulka údajů

Popisové pole

- polotovar
- materiál
- ...

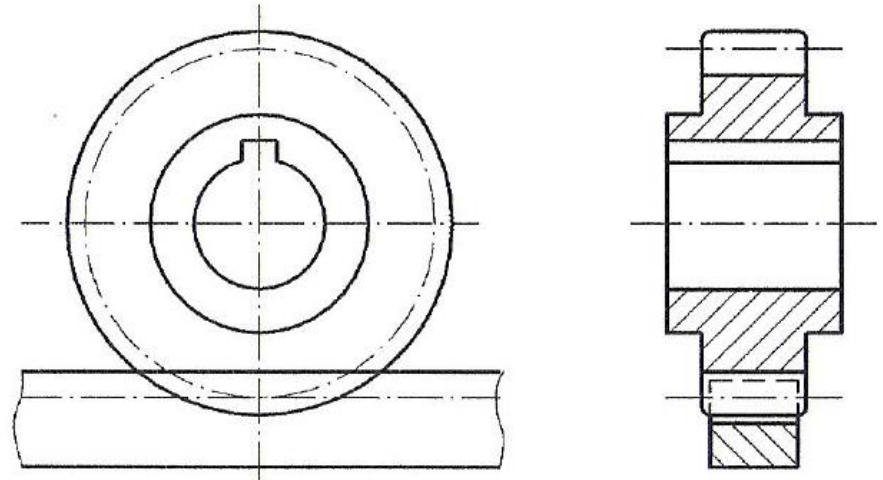

Ozubené převody

Ozubené hřebeny

Zobrazení záběru ozubeného hřebenu a kola ve výkresu sestavení

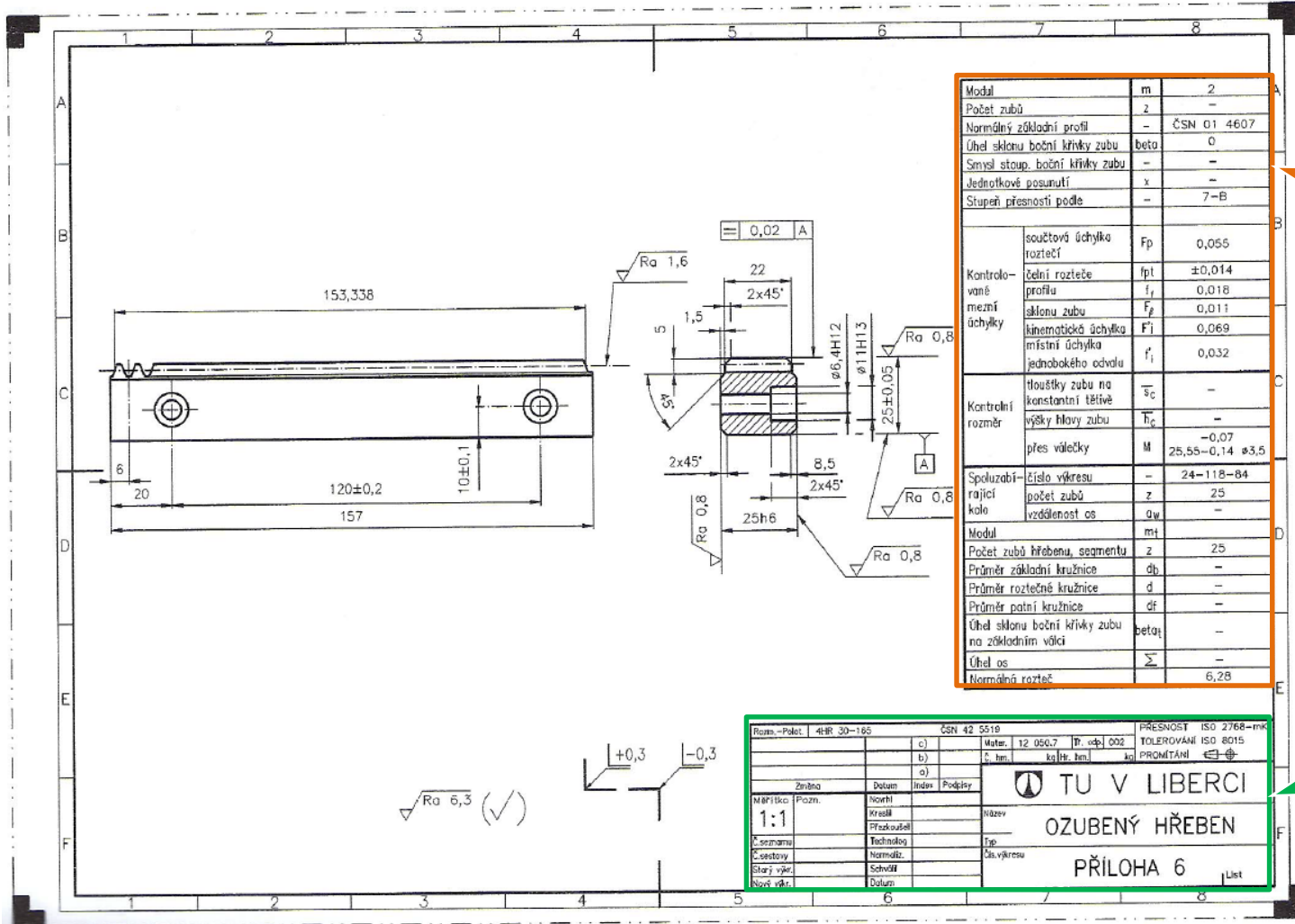
Základní rozměry

- m – modul (normalizovaný)
- z – počet zubů
- b – šířka ozubení

Ozubené převody

Ozubené hřebeny

Modul	m	2	
Počet zubů	z	25	
Normální základní profil	—	ČSN 01 4607	
Úhel sklonu boční křivky zubu	beta	0	
Smysl stoup. boční křivky zubu	—	—	
Jednotkové posunutí	x	—	
Stupeň přesnosti podle	—	7-B	
Kontrolované mezní úchytky	součtová úchytko roztečí	Fp	0,055
	čelní rozteče	fpt	±0,014
	profilu	f _r	0,018
	sklonu zubu	F _β	0,011
	kinematická úchytko místní úchytko jednobokého odvalu	F' _i	0,069
Kontrolní rozměr	tloušťky zubu na konstantní těživě	T _{sc}	—
	výšky hlavy zubu	T _{hc}	—
	přes válečky	M	-0,07 25,55-0,14 ø3,5
Spoluzabírající kolo	číslo výkresu	—	24-118-84
	počet zubů vzdálenost os	z a _w	25 —
Modul	m	2	
Počet zubů hřebenu, segmentu	z	25	
Průměr základní kružnice	d _b	—	
Průměr roztečné kružnice	d	—	
Průměr patní kružnice	d _f	—	
Úhel sklonu boční křivky zubu na základním válci	beta ₀	—	
Úhel os	Σ	—	
Normální rozteč	—	6,28	

Tabulka údajů

Rozm.-Polot. 4HR 30-166		ČSN 42 5519		PŘESNOST ISO 2768-mK	
		Mater. 12 050,7		TOLEROVÁNÍ ISO 8015	
		c) km		PROMÍTÁNÍ	
		a) km			
Značka		Datum		Podpis	
1:1		Novří		Krašil	
Č. seznamu		Technolog		Typ	
Č. sestavy		Normáliz.		Čís. výkresu	
Starší výk.		Schválil		Datum	
Nový výk.		Datum			

TU V LIBERCI
OZUBENÝ HŘEBEN
PŘÍLOHA 6

Popisové pole

- polotovar
- materiál
- ...

Ozubené převody

Materiály ozubených kol a hřebenů

- **Tvárné litiny** – ČSN 42 2306, ČSN 42 2307, ČSN 42 2308
- **Ocel na odlitky** – ČSN 42 2650, ČSN 42 2660, ČSN 42 2719, ČSN 42 2750, ČSN 42 2767
- **Konstrukční ocel** – ČSN 11 500, ČSN 11 523, ČSN 11 600, ČSN 11 700, ČSN 12 050, ČSN 12 051, ČSN 12 061, ČSN 13 242, ČSN 14 140, ČSN 14 220, ČSN 14 223, ČSN 15 230, ČSN 15 330, ČSN 15 241, ČSN 16 220, ČSN 16 240, ČSN 16 343, ČSN 16 436, ČSN 16 440, ČSN 16 526

Tepelné a chemicko-tepelné zpracování

- **Tvárné litiny** – zušlechtěná
- **Ocel na odlitky** – normalizačně žíhaná, zušlechtěná, povrchově kalená po boku
- **Konstrukční ocel** – tepelně nezpracovaná, normalizačně žíhaná, zušlechtěná, povrchově kalená po boku, povrchově kalená mezerově, nitridovaná, nitrocementovaná kalená, cementovaná kalená, karbonitridovaná

Poznámka na výrobním výkresu

2) P – STROJNÍ ZAOBLENÍ ČELA

1) BOKY ZUBŮ CEMENTOVÁNY, KALENY A POPOUŠTĚNY $\left(\begin{matrix} +100 \\ 700 \quad 0 \end{matrix} \right)$ HV10 CHD=0,5 $\begin{matrix} +0,3 \\ 0 \end{matrix}$

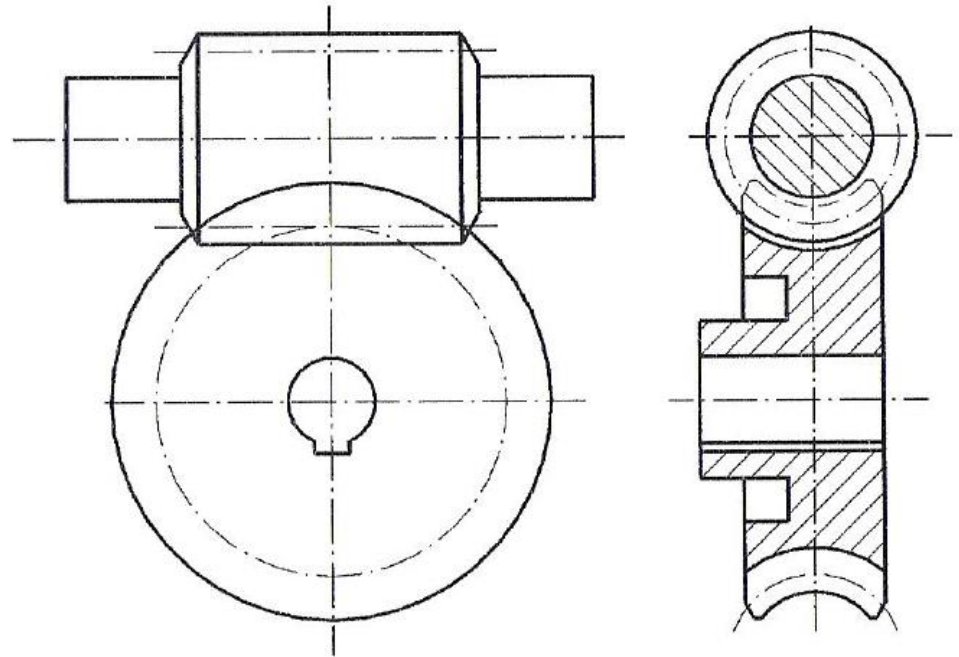

Ozubené převody

Šnekové převody

Zobrazení spoluzabírajícího šneku a šnekového kola ve výkresu sestavení

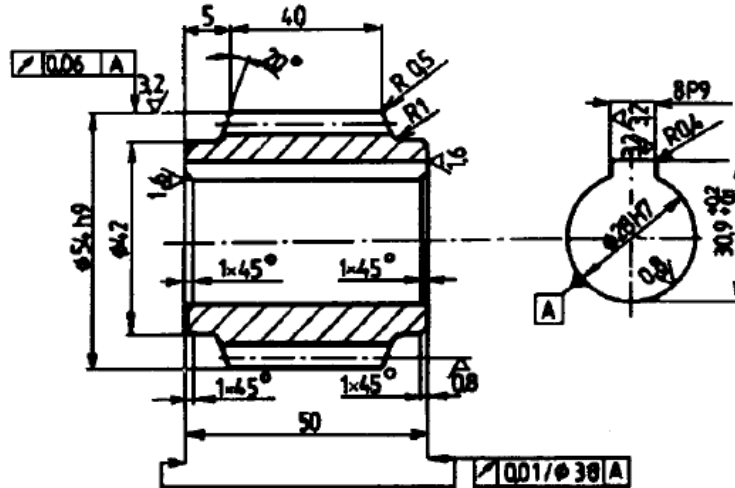
Základní rozměry

- m – modul (normalizovaný)
- z – počet zubů
- q – součinitel průměru šneku
- i – převodový poměr

Ozubené převody

Šnek

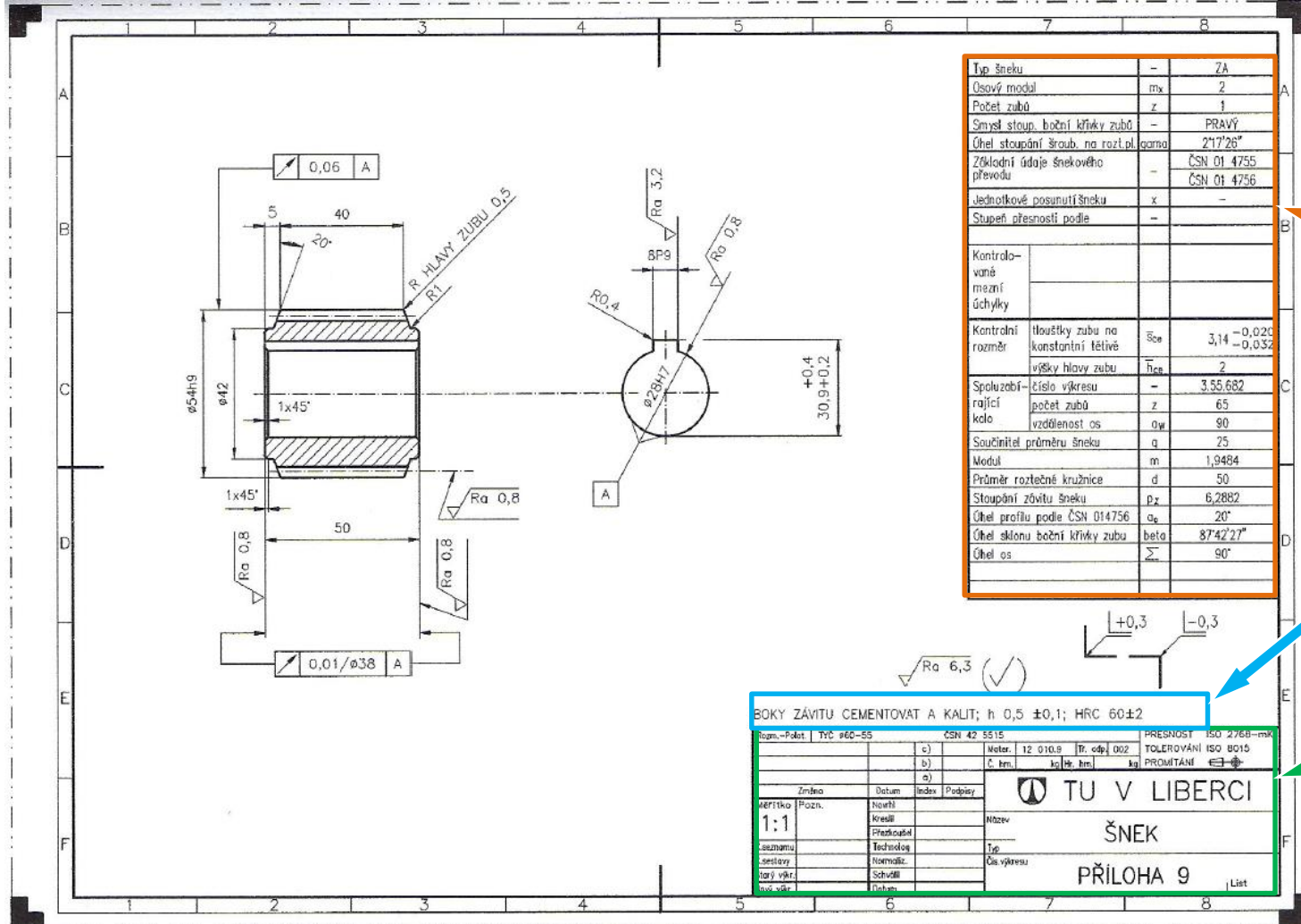
Tabulka údajů pro výrobu šneku

Typ šneku	–	ZA	
Osový modul	m_x	2	
Počet zubů	z	1	
Smysl stoupání boční křivky zubů	–	PRAVÝ	
Úhel stoupání šroubovice na roztečné ploše	γ	$2^{\circ}17'33''$	
Základní údaje šnekového převodu	–	ČSN 01 4755 ČSN 01 4756	
Jednotkové posunutí šneku*)	x	–	
Stupeň přesnosti podle	7-C	ČSN 01 4682	
Kontrolované mezní úchytky			
Kontrolní rozměr	tloušťky zubů na konst. těživě	s_c	3,14 – 0,020 – 0,032
	výšky hlavy zubů	h_c	2
Spoluzabírající kolo	číslo výkresu	–	01-16-06
	počet zubů	z	65
	vzdálenost os	a_w	90
Součinitel průměru šneku	q	25	
Modul	m	1,9984	
Průměr roztečné kružnice	d	50	
Stoupání závitů šneku	p_z	6,2882	
Úhel profilu podle ČSN 01 4756	α_0	20°	
Úhel sklonu boční křivky zubů	β	$87^{\circ}42'27''$	
Úhel os	Σ	90°	

Ozubené převody

Šnek

Typ šneku	-	ZA
Osový modul	m_x	2
Počet zubů	z	1
Smysl stoup. boční křivky zubů	-	PRAVÝ
Úhel stoupání šroub. na rozř.pl.	γ_{amo}	$21^{\circ}26'$
Základní údaje šnekového převodu	-	ČSN 01 4755 ČSN 01 4756
Jednotkové posunutí šneku	x	-
Stupeň přesnosti podle	-	-
Kontrolované mezí úchyly		
Kontrolní rozměr	Houštky zubu na konstantní těživě	$\bar{h}_{\text{ce}}$ 3,14 -0,020 -0,032
	výšky hlav zubu	$\bar{h}_{\text{ca}}$ 2
Spoluzabí- rající kolo	číslo výkresu	- 3.55.682
	počet zubů	z 65
	vzdálenost os	a_w 90
Součinitel průměru šneku	a	25
Modul	m	1,9484
Průměr roztažené kružnice	d	50
Stoupání zóvitu šneku	p_z	6,2882
Úhel profilu podle ČSN 014756	α_e	20°
Úhel sklonu boční křivky zubu	β_{ef}	$87^{\circ}42'27''$
Úhel os	Σ	90°

Tabulka údajů

Poznámka
- technologie výroby

Popisové pole
- polotovar
- materiál
- ...

BOKY ZÁVITU CEMENTOVAT A KALIT; h 0,5 $\pm$ 0,1; HRC 60 $\pm$ 2

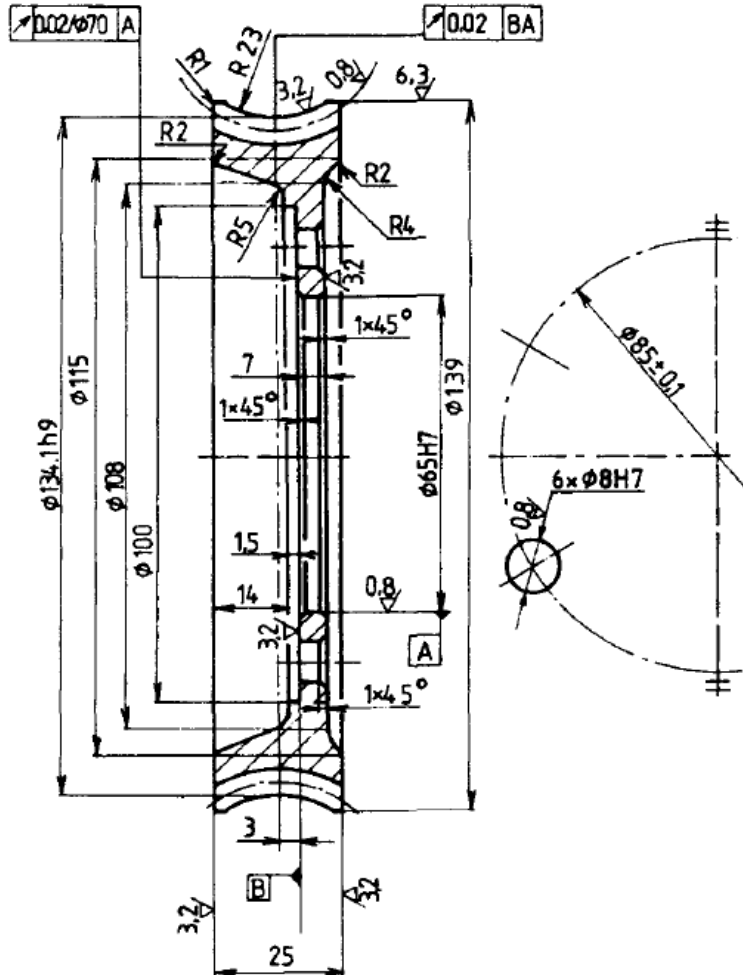
Rozn.-Palet	Typ	φ60-55	CSN 42 5515	PRESNOST	ISO 2768-mk
	c)		Metr.	12 010,9	[p. odp.] 002
	b)		Č km.	kg	h km
	a)				
Změna	Datum	Index	Podpis		
číslo	Nově				
1:1	Kresl				
	Průzkouš				
	Technolog				
	Normatiz.				
	Schvál.				
	Ústav				

TU V LIBERCI
ŠNEK
PŘÍLOHA 9

Ozubené převody

Šnekové kolo

Tabulka údajů pro výrobu šnekového kola

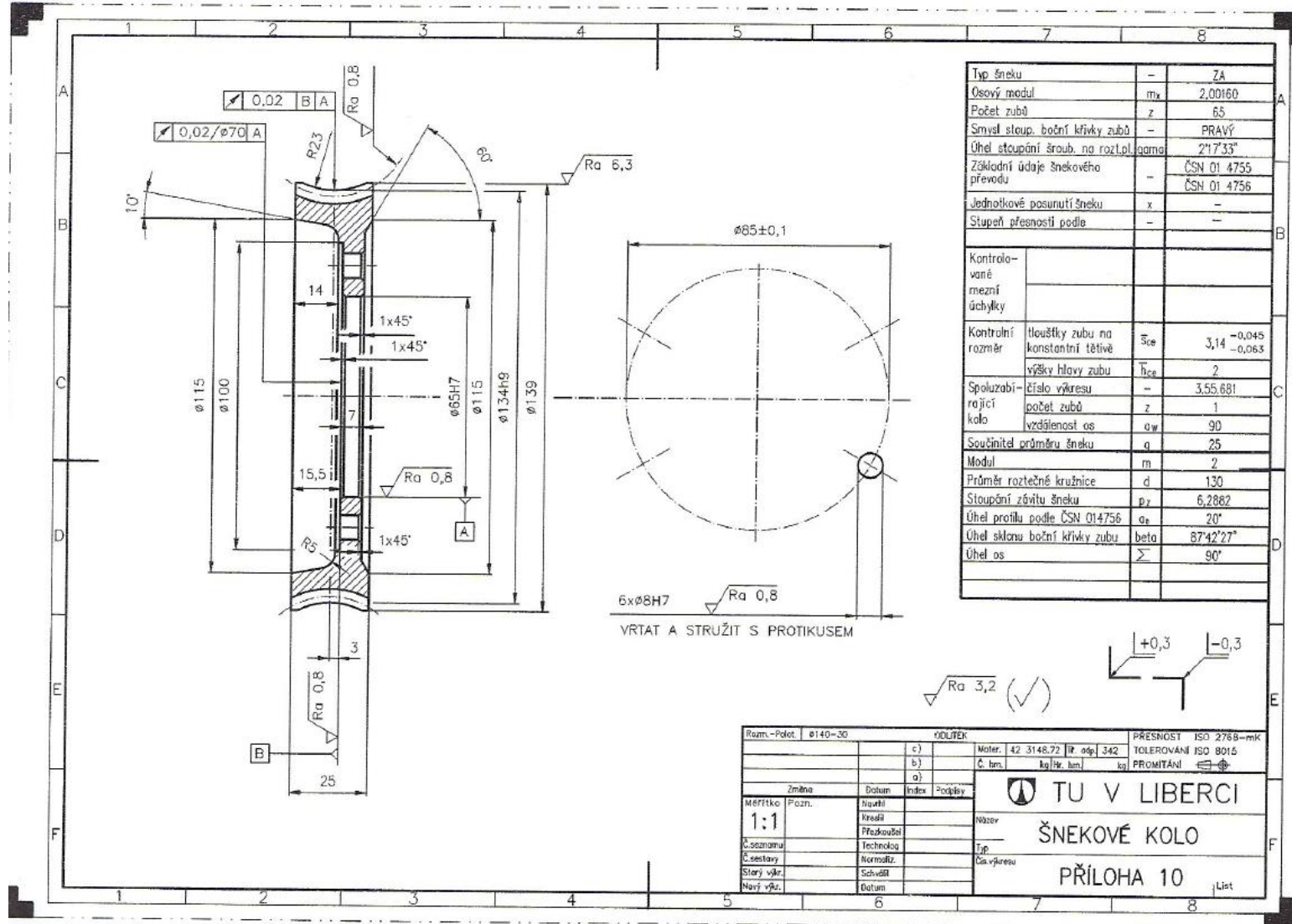
Typ šneku	–	ZA	
Osový modul	m_n	2	
Počet zubů	z	65	
Smysl stoupání boční křivky zubu	–	PRAVÝ	
Úhel stoupání šroubovice na roztečné ploše	γ	$2^\circ 17' 33''$	
Základní údaje šnekového převodu	–	ČSN 01 4755 ČSN 01 4756	
Jednotkové posunutí šneku	x	–	
Stupeň přesnosti podle	7-C	ČSN 01 4682	
Kontrolované mezní úchytky			
Kontrolní rozměr	tloušťky zubu na konst. tětivě	s_c	$3,14 \begin{matrix} -0,045 \\ -0,063 \end{matrix}$
	výšky hlavy zubu	h_c	2
Spoluzabírající kolo	číslo výkresu	–	01-16-07
	počet zubů	z	1
	vzdálenost os	a_w	90
Součinitel průměru šneku	q	25	
Modul	m	1,9984	
Průměr roztečné kružnice	d	130	
Stoupání závitu šneku	p_z	6,2682	
Úhel profilu podle ČSN 01 4756	α_0	20°	
Úhel sklonu boční křivky zubu	β	$87^\circ 42' 27''$	
Úhel os	Σ	90°	

Ozubené převody

Šnekové kolo

Ozubené převody

Materiály šneků

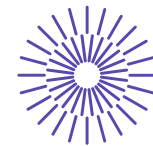
- **Konstrukční ocel** – ČSN 12 020, ČSN 12 050, ČSN 14 140, ČSN 14 220, ČSN 14 331, ČSN 16 240
- **Tepelné a chemicko-tepelné zpracování** – zušlechťená a povrchově kalená, cementovaná kalená

Materiály šnekových kol

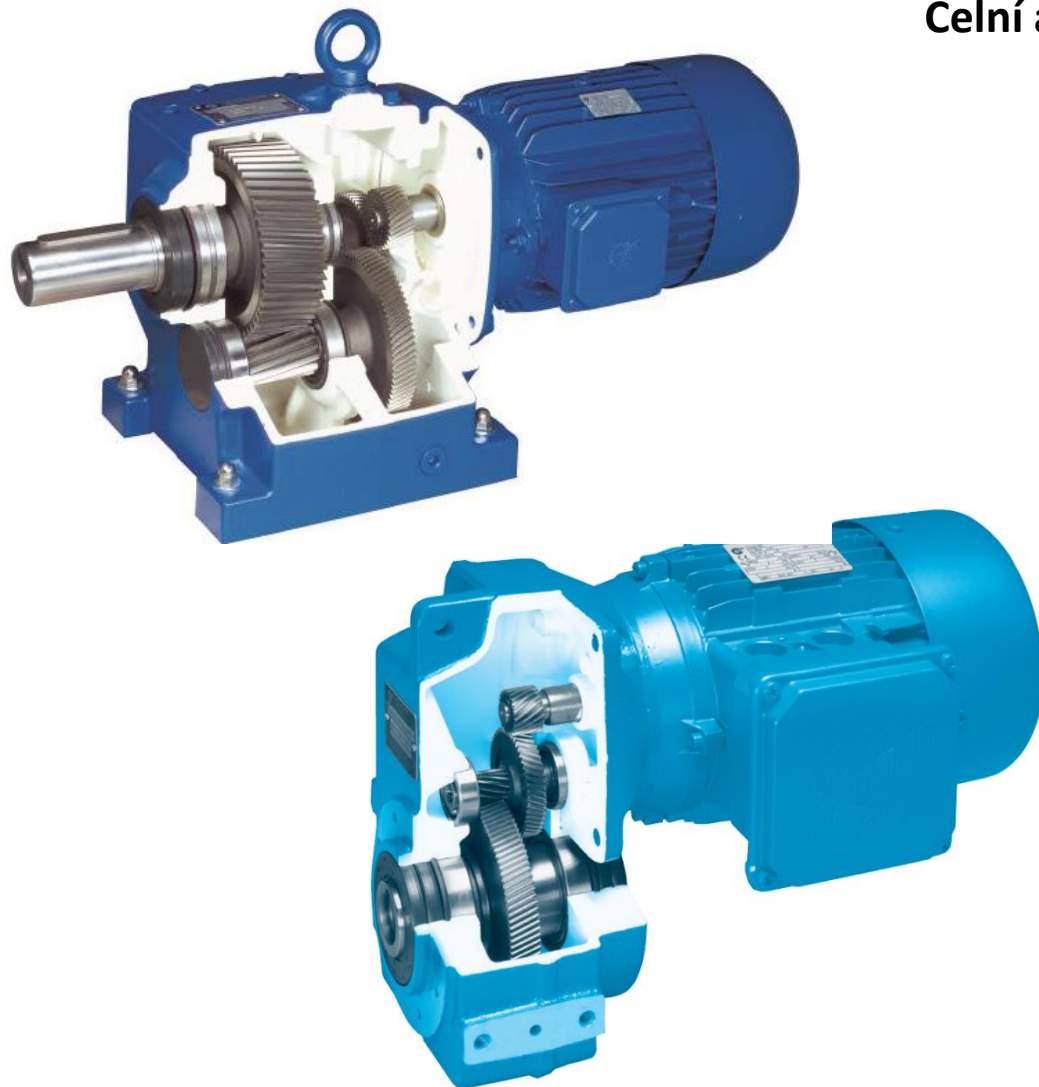
-
- **Cínový bronz** – ČSN 42 3120, ČSN 42 3123, ČSN 42 3135, ČSN 42 3137
  - **Hliníkový bronz** – ČSN 42 3145, ČSN 42 3147
  - **Mosaz** – ČSN 42 3311, ČSN 42 3313
  - **Šedá litina** – ČSN 42 2415, ČSN 42 2420, ČSN 42 2425, ČSN 42 2430

Poznámka na výrobním výkresu

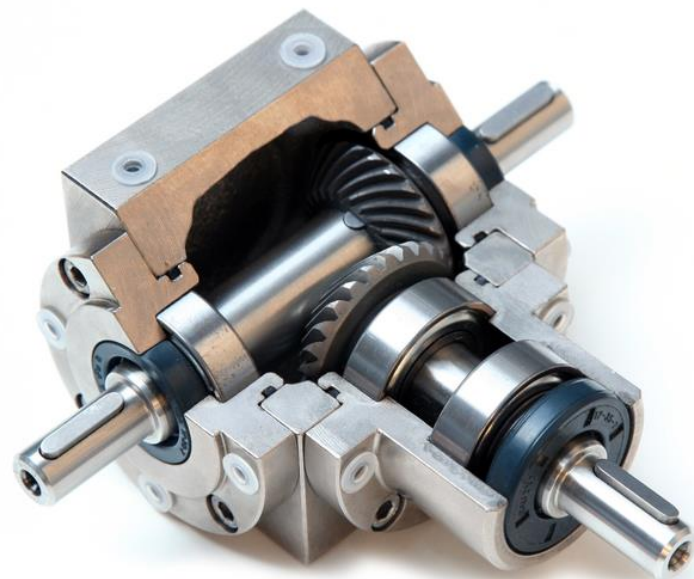
BOKY ZÁVITU CEMENTOVAT A KALIT; h 0,5 ±0,1; HRC 60±2

Převodovky

Čelní a kuželové převodovky

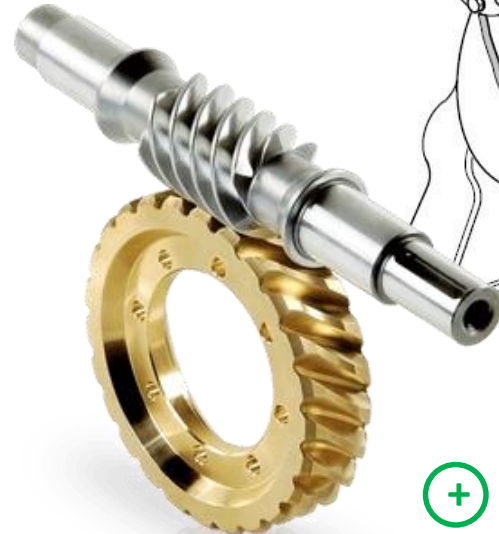
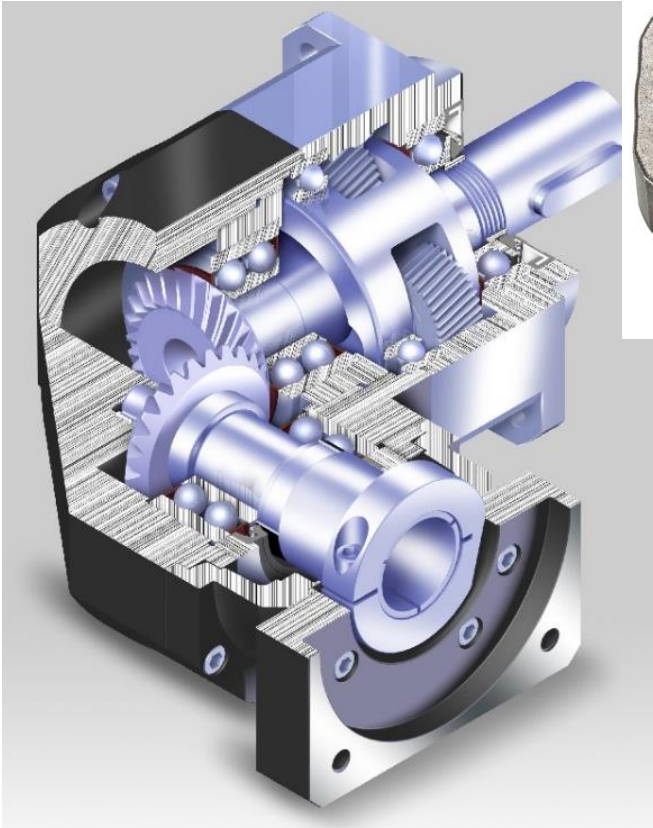
- + Široká škála převodových poměrů
Vysoká účinnost (až 97%)
- Automobilové převodovky

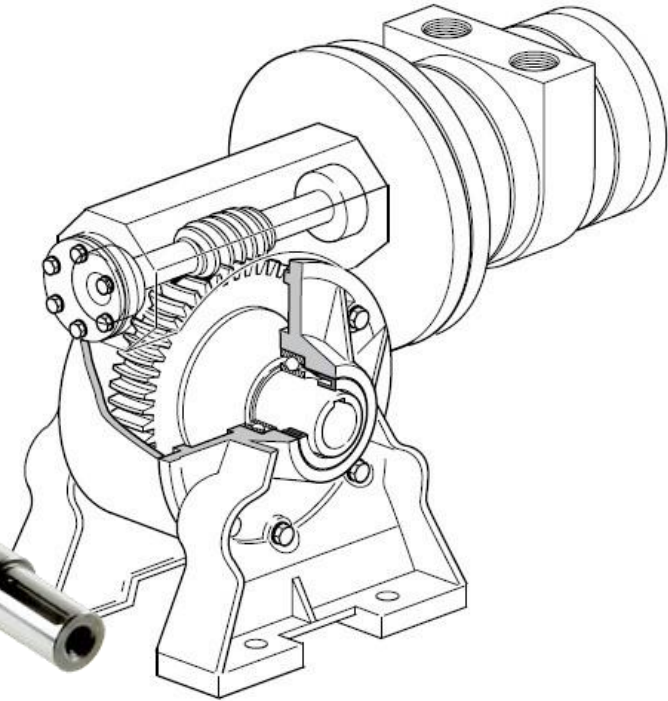
Převodovky

Planetové převodovky

- Čelní soukolí planetového mechanismu

Šnekové převodovky

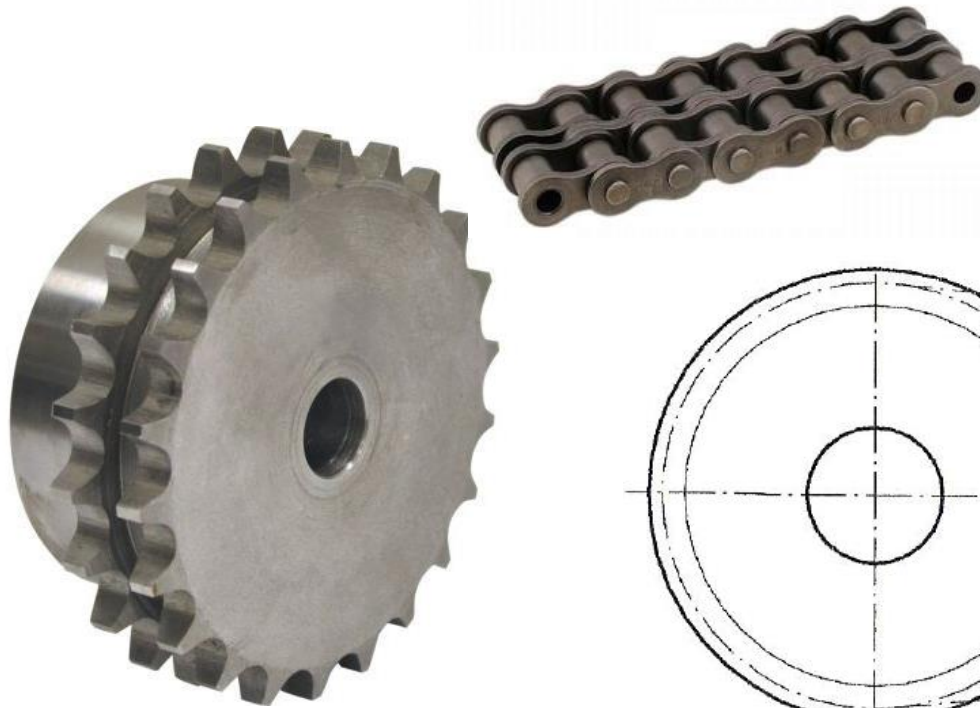

- + Velké převodové poměry
Vysoká účinnost (až 97%)
- Cena

- + Velké převodové poměry
- Nízká účinnost (ca. 65-75%)

Řetězové převody

Zjednodušené zobrazení

Základní rozměry

- d – roztečný průměr
- z – počet zubů
- p – rozteč článků řetězu
- a – osová vzdálenost
- i – převodový poměr

Řetězové kolo se zobrazí pomocí:

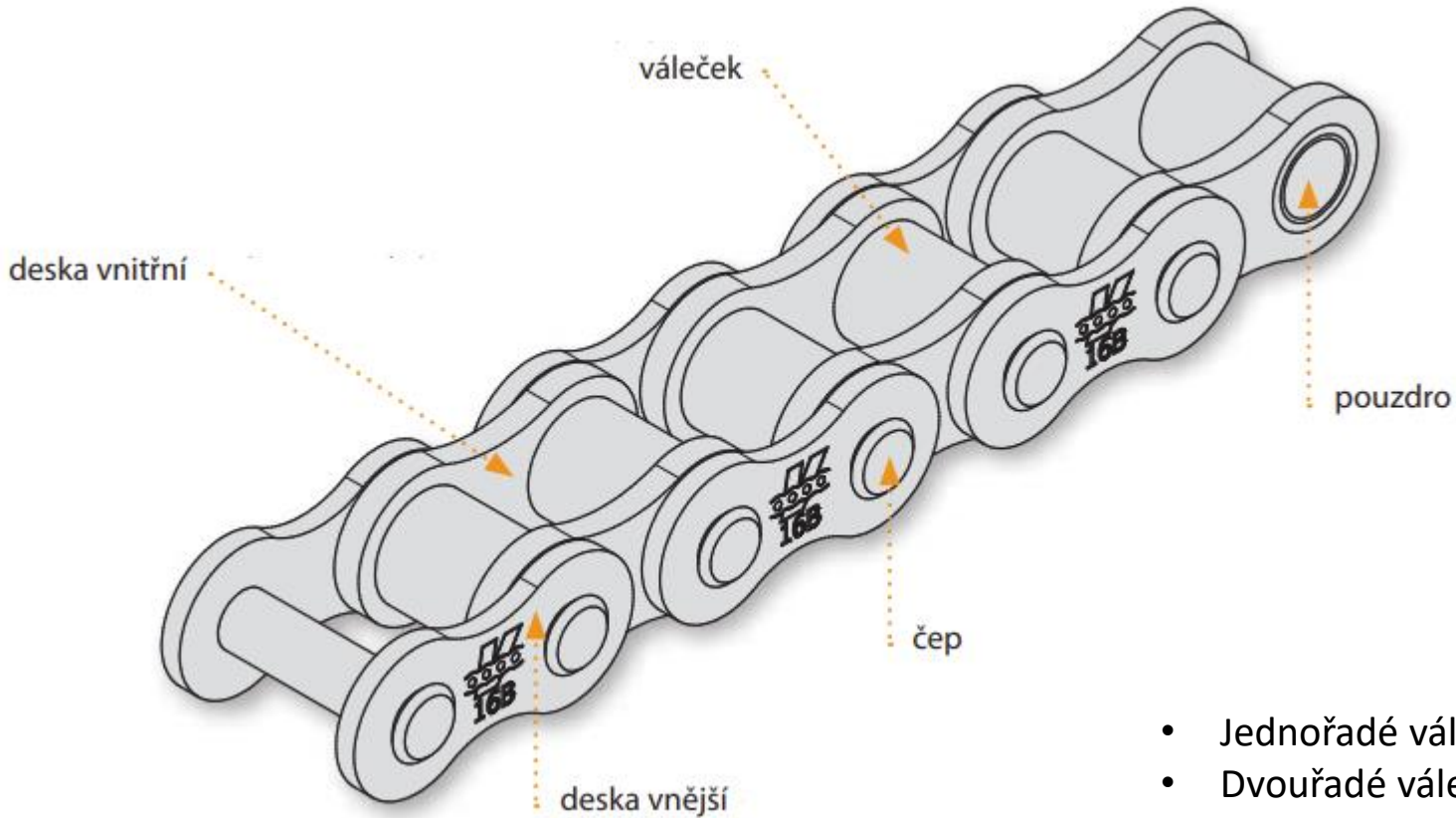
- roztečné plochy (čerchovaná tenká čára)
- hlavové plochy (souvislá tlustá čára)
- patní plochy (souvislá tenká čára)

Řetěz se zobrazí čerchovanou tenkou čarou

Řetězové převody

Válečkové řetězy – ČSN 02 3330, ISO R606, DIN 8187

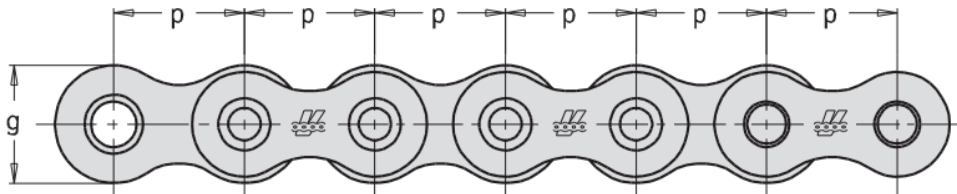

- Jednořadé válečkové řetězy
- Dvouřadé válečkové řetězy
- Třířadé válečkové řetězy

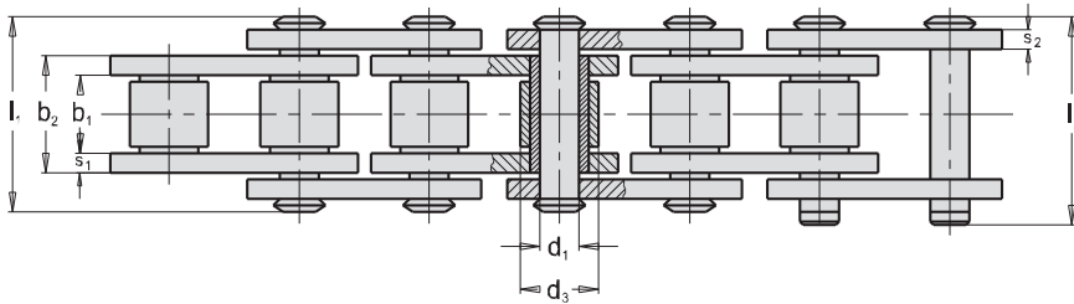
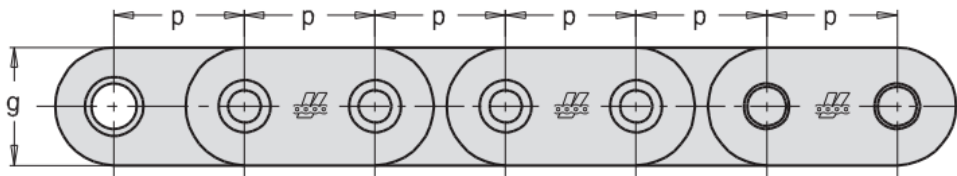

Řetězové převody

Válečkové řetězy – ČSN 02 3311, ISO R606, DIN 8187

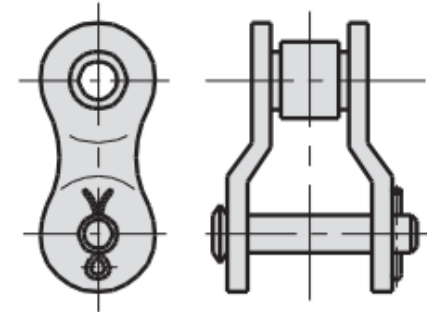

S rovnými deskami

Spojovací článek

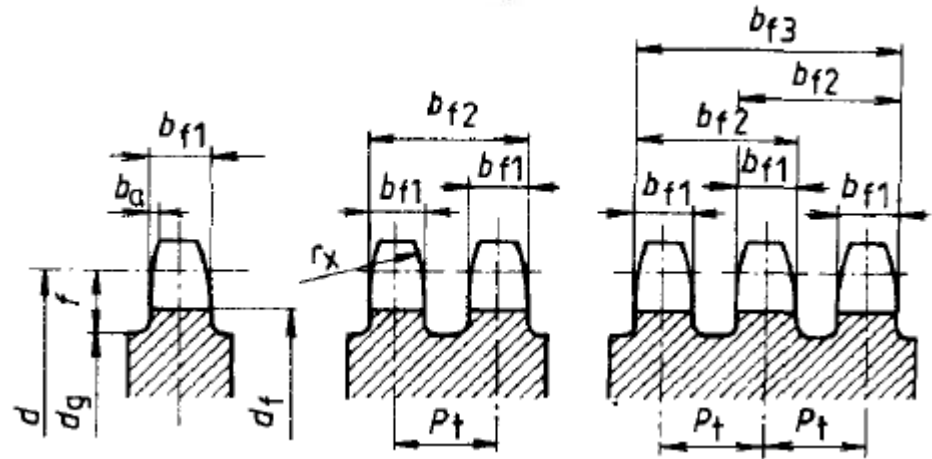
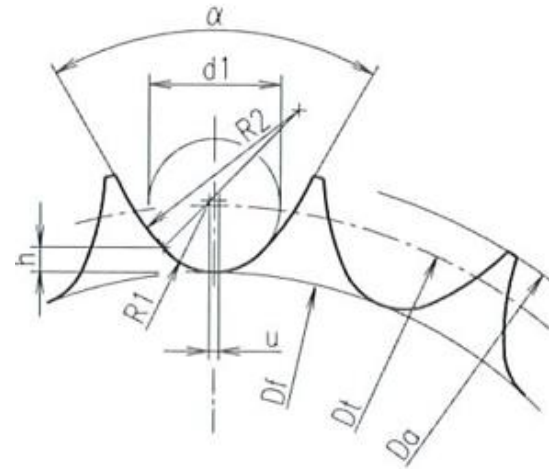
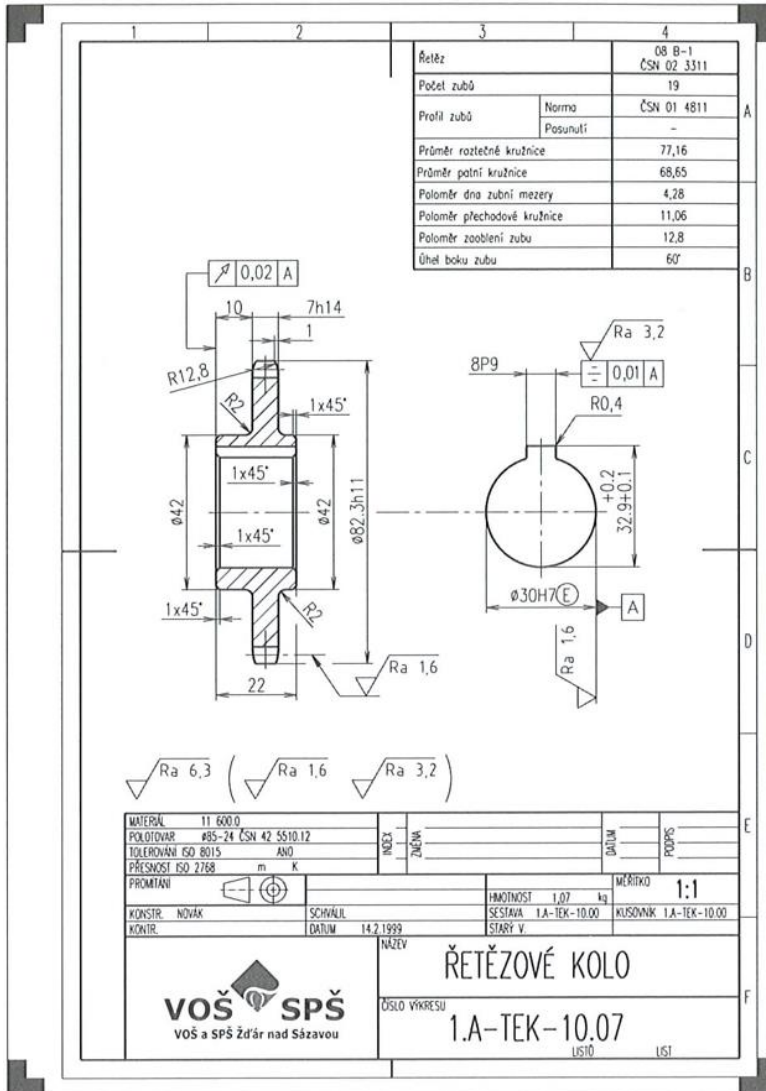
- pro lichý počet článků řetězu
- 20% nižší pevnost řetězu!

Řetězové převody

Řetězové kolo - ISO R606, DIN 8187

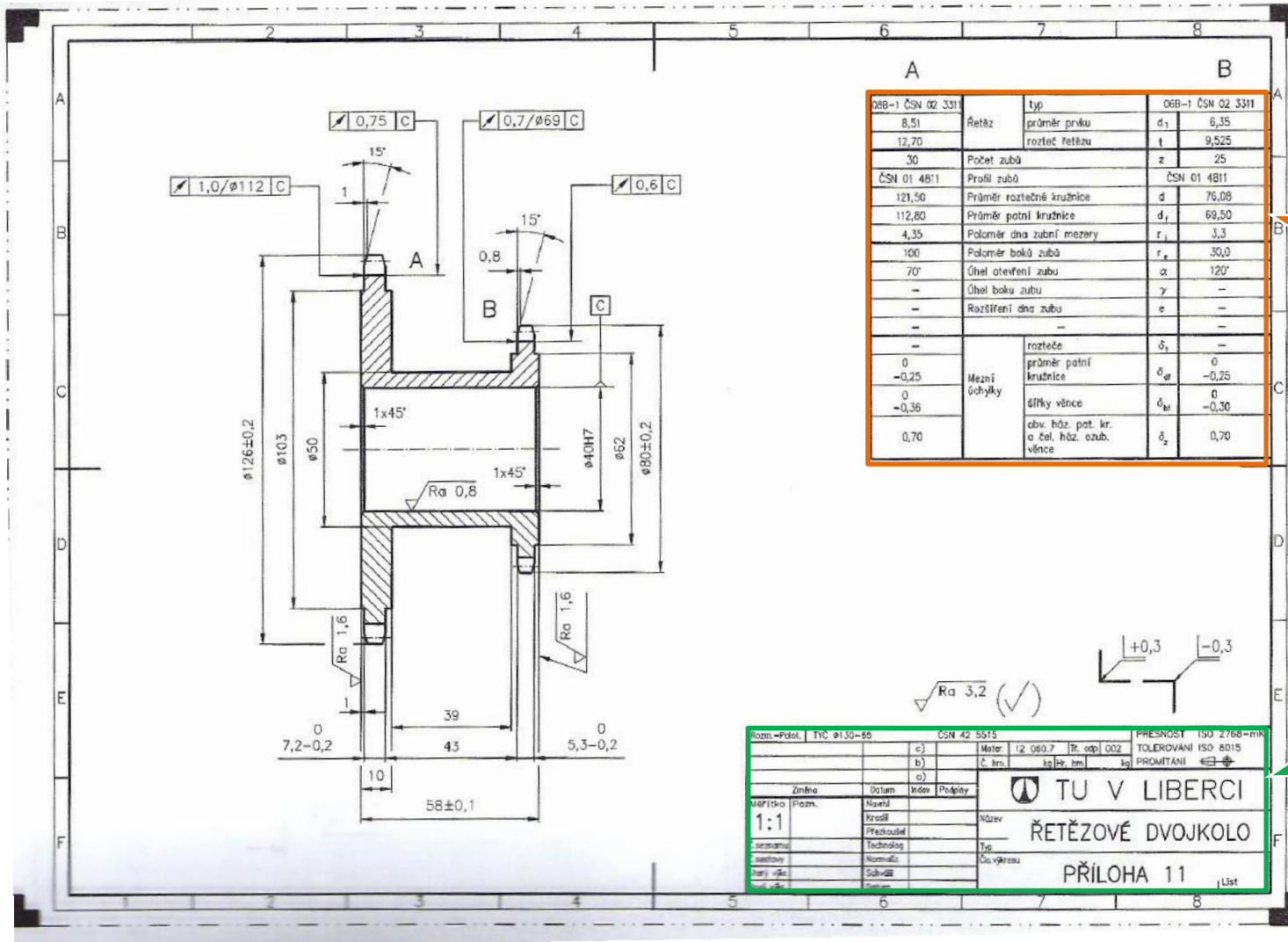

Řetězové převody

Řetězové kolo - ISO R606, DIN 8187

Tabulka údajů

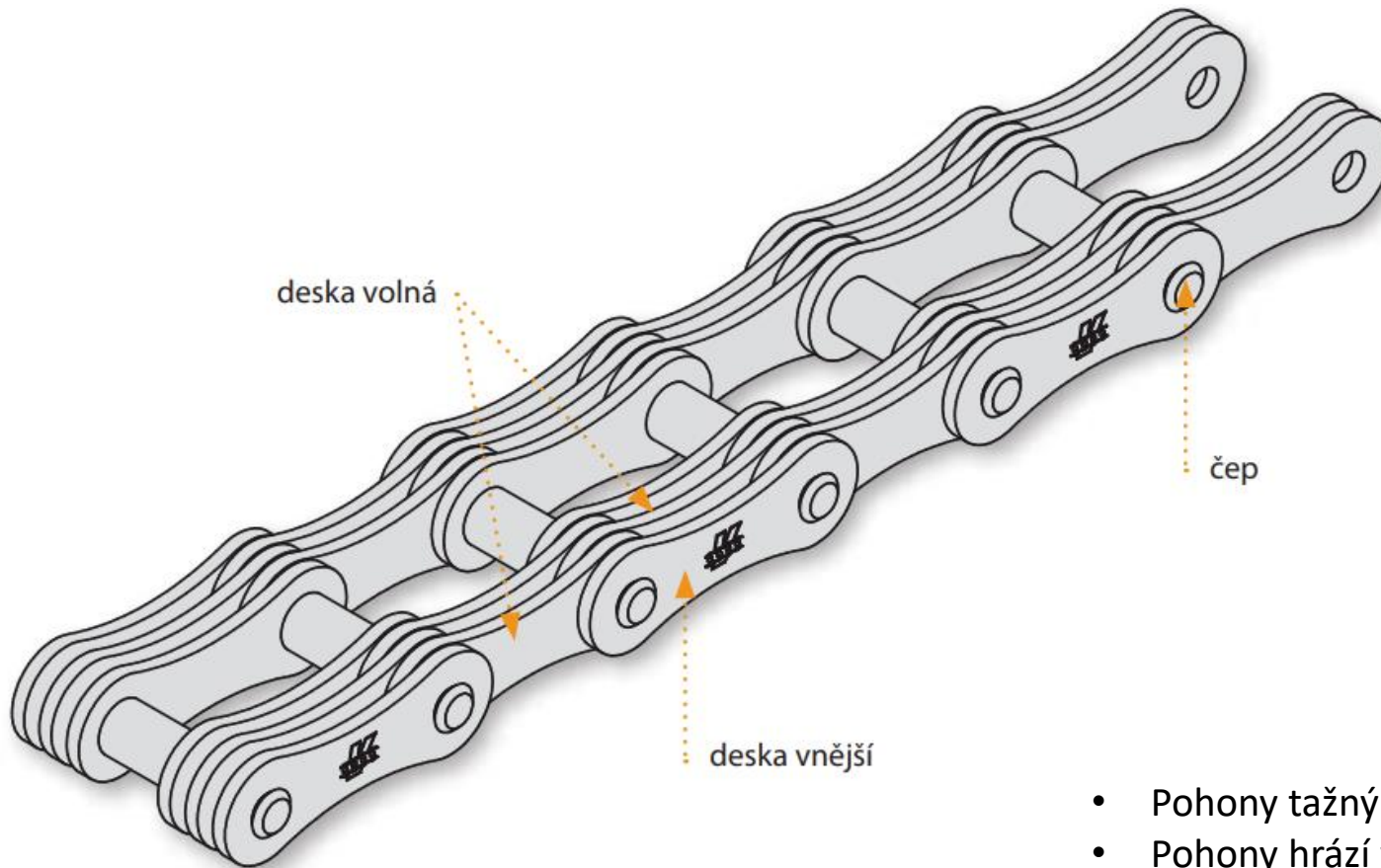
Popisové pole

- polotovar
- materiál
- ...

Řetězové převody

Gallové řetězy – ČSN 02 3330, DIN 8150, DIN 8156, DIN 8157

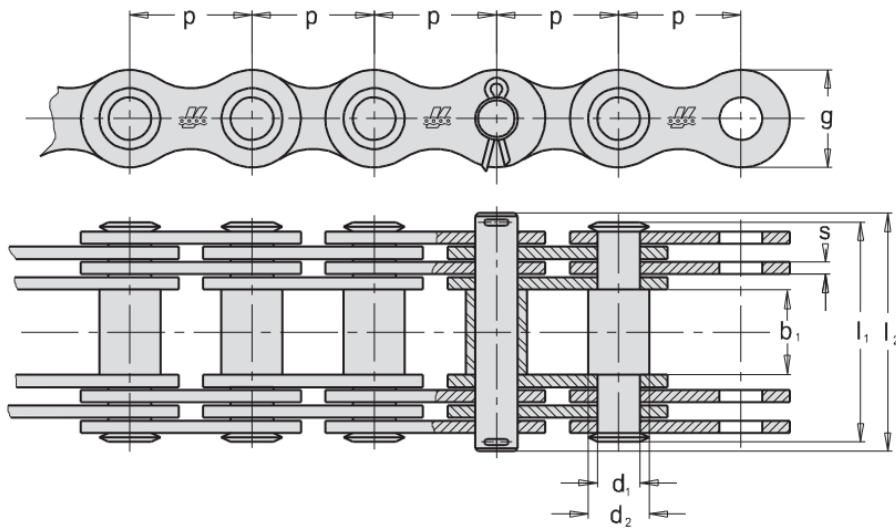
- Pohony tažný stolic
- Pohony hrází vodních staveb

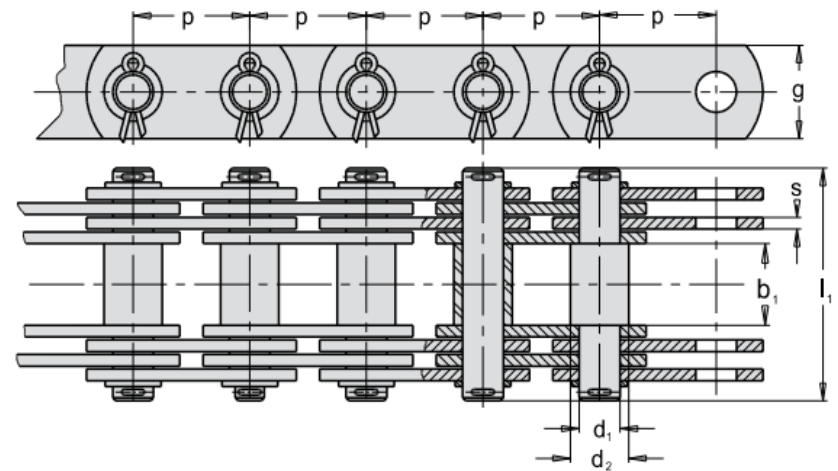
Řetězové převody

Gallovy řetězy – ČSN 02 3330, DIN 8150, DIN 8156, DIN 8157

ČSN 02 3330, DIN 8150

DIN 8156, DIN 8157

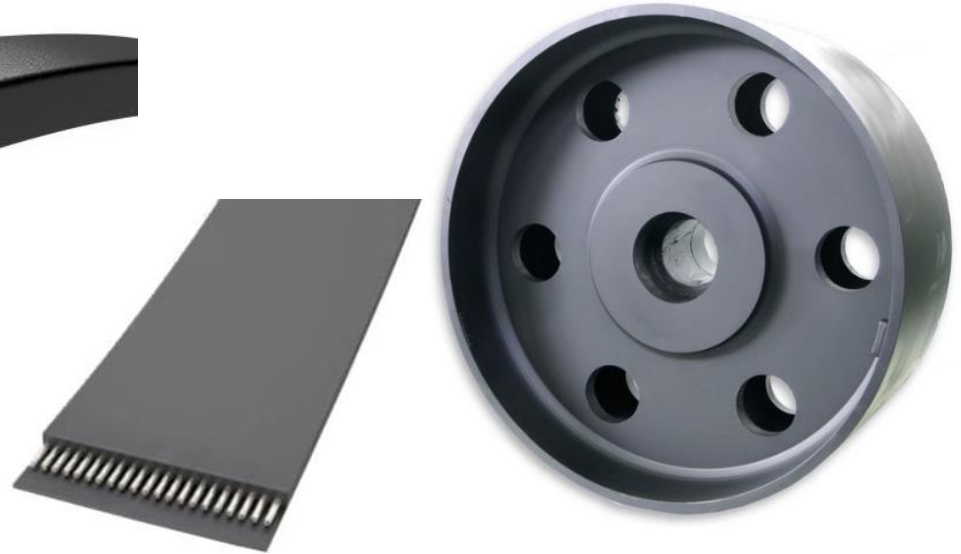

Řemenové převody

Klínové řemeny

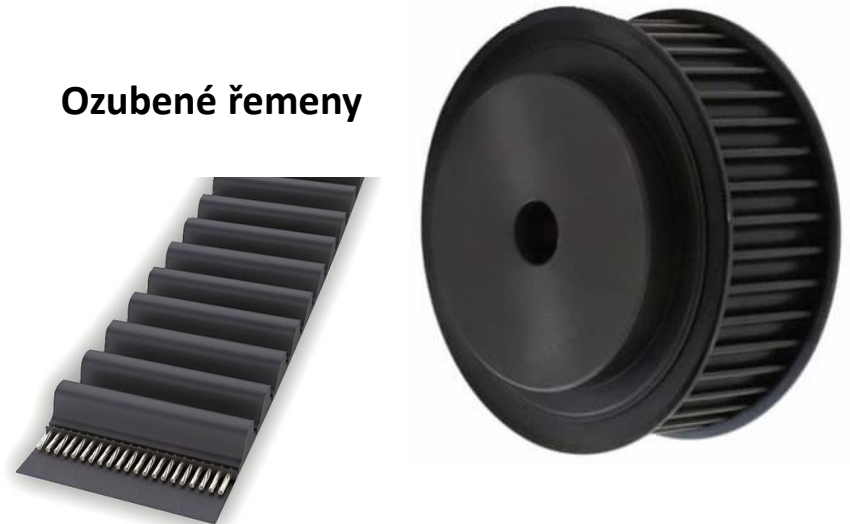
Ploché řemeny

Základní rozměry

- d – výpočtový průměr řemenice vztážený k tažné vrstvě řemene
- a – osová vzdálenost
- i – převodový poměr
- z – počet zubů
- p – rozteč článků řetězu

Ozubené řemeny

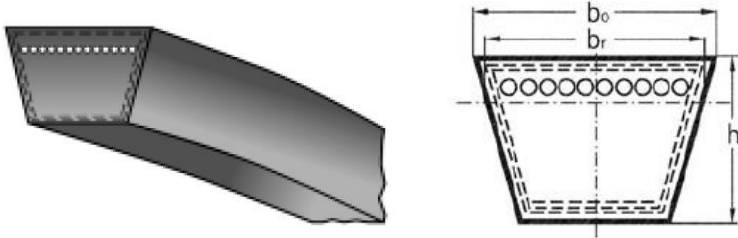

Řemenové převody

Klínové řemeny

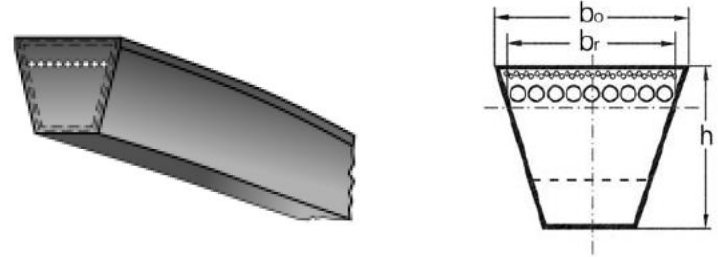
Klasické klínové řemeny

✓ ISO 4184, DIN 2215

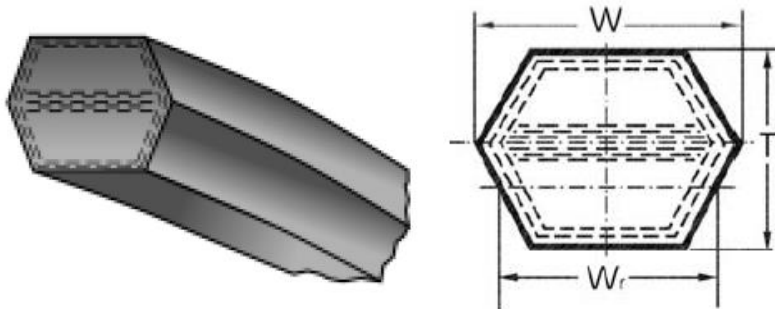
Úzké klínové řemeny

✓ ISO 4184, DIN 7753

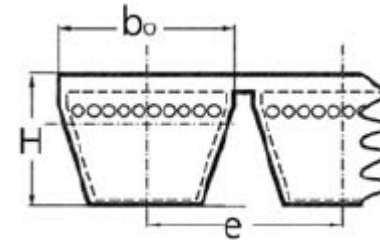

Dvojité klínové řemeny

✓ ISO 5289, DIN 7722

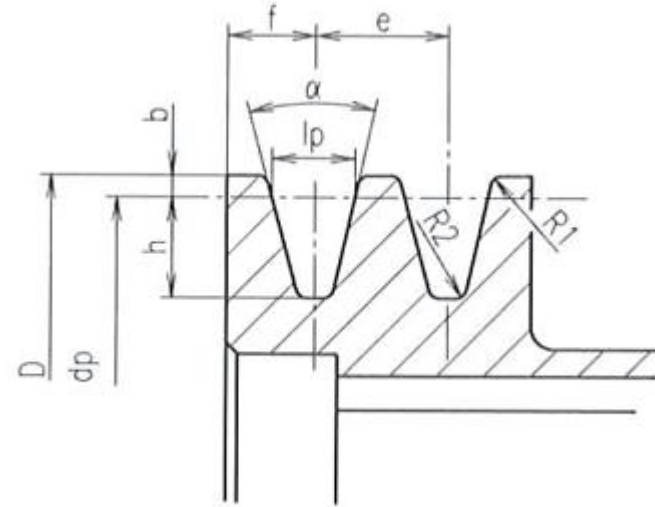
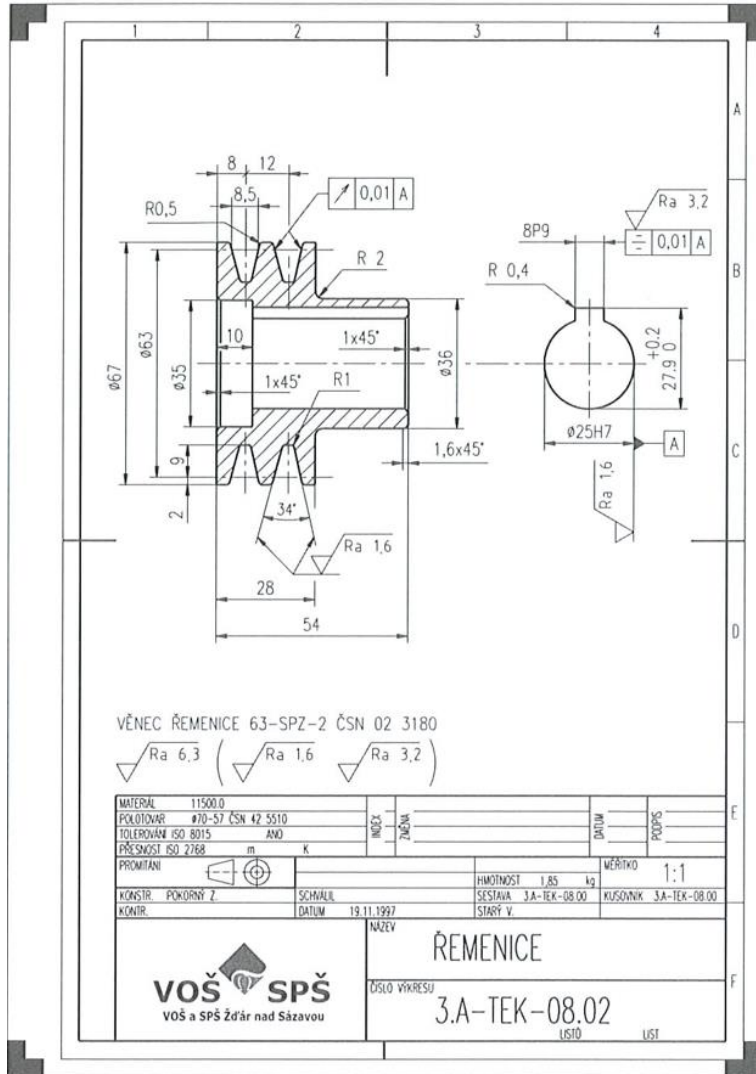
Násobné klínové řemeny

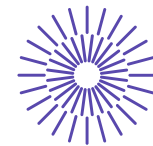

Řemenové převody

Řemenice

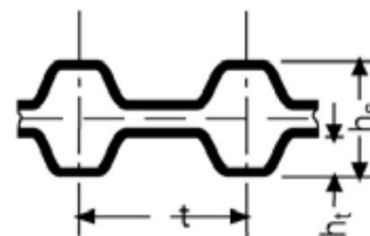
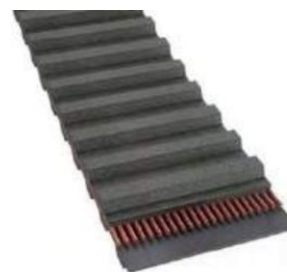
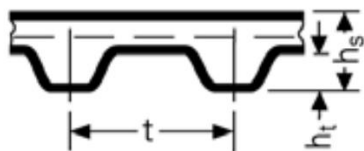
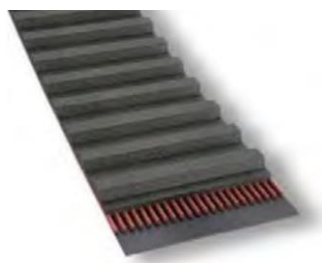

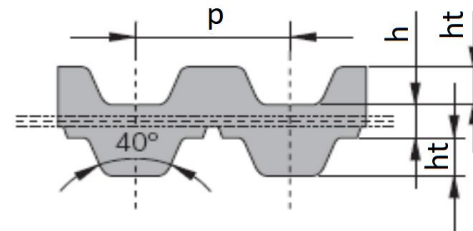
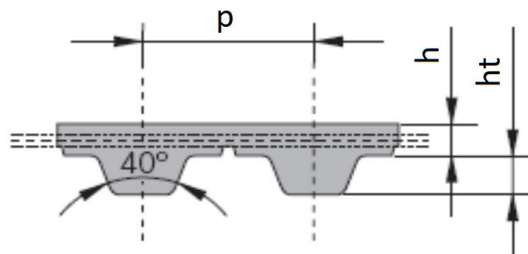
Řemenové převody

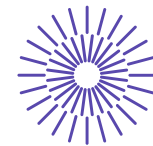
Ozubené řemeny

- **ISO 5296**

- **DIN 7721**

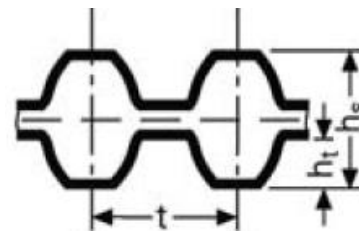
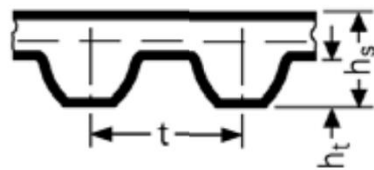
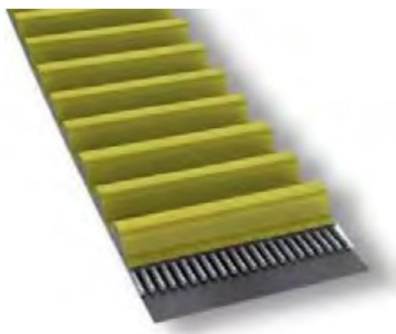
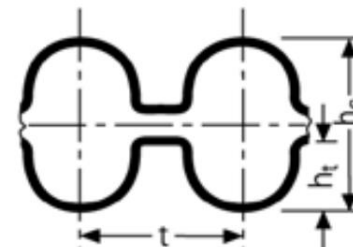
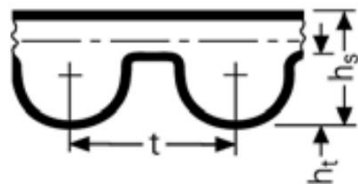
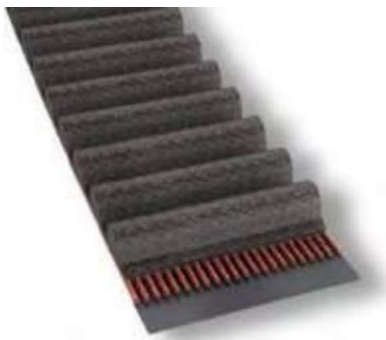

Řemenové převody

Ozubené řemeny

- *Nenormalizované profily*

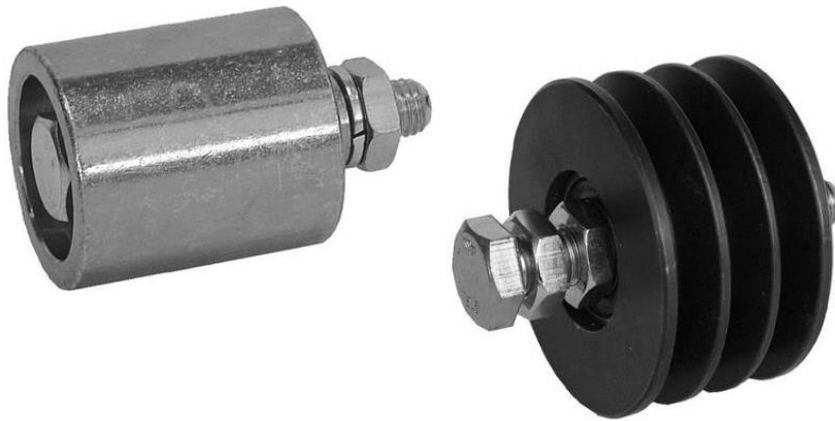

Řemenové převody

Příslušenství

- *Napínací kladky*

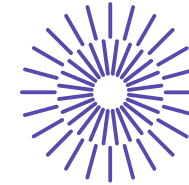

- *Montážní destičky*

Materiál řemenů

- ***Třecí (Vnitřní) vrstva*** – Polyuretan, EPDM, CR (Neopren), přírodní kaučuk
- ***Tažná vrstva*** – PE (Polyethylen), skelná vlákna, uhlíková vlákna, ocelová vlákna
- ***Krycí (Třecí) vrstva*** – nylonová tkanina, bavlněná tkanina, polyamidová tkanina

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 10: Pevné spoje

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

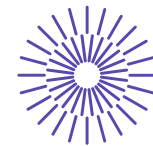

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Pevné spoje

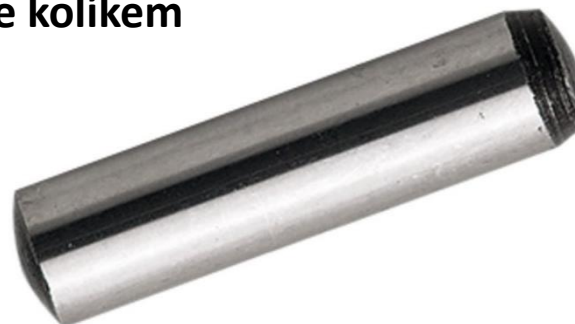
Spoje perem

Spoje drážkováním

Spoje kolíkem

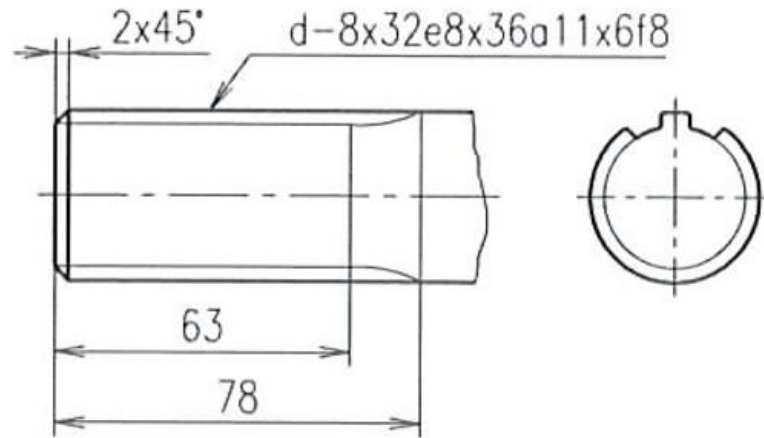

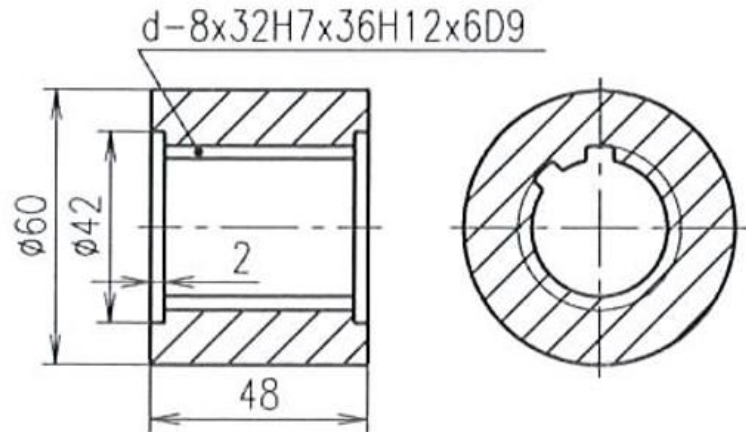
Spoje drážkováním

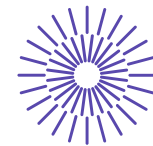
Rovnoboké drážkování

Drážkování na hřídeli

Drážkování v náboji

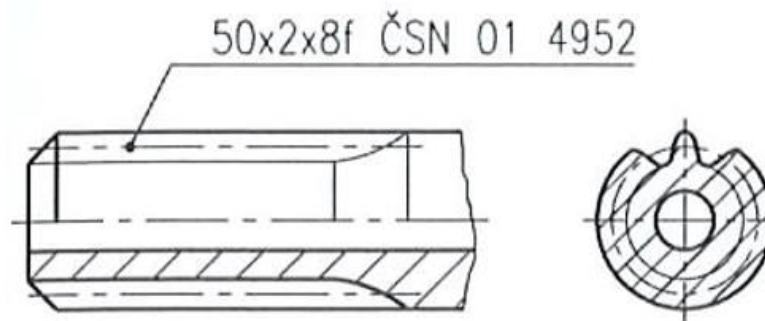

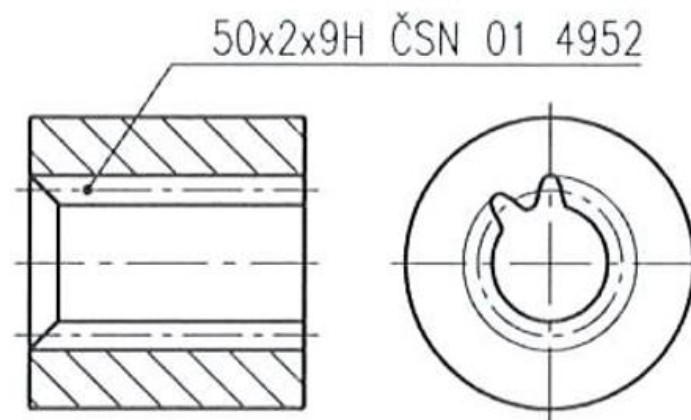
Spoje drážkováním

Evolventní drážkování

Drážkování na
hřídeli

Drážkování v
náboji

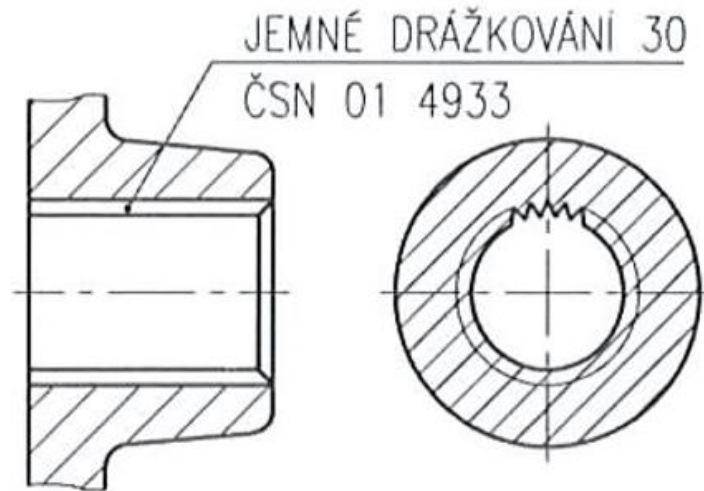
Spoje drážkováním

Jemné drážkování

Drážkování na
hřídeli

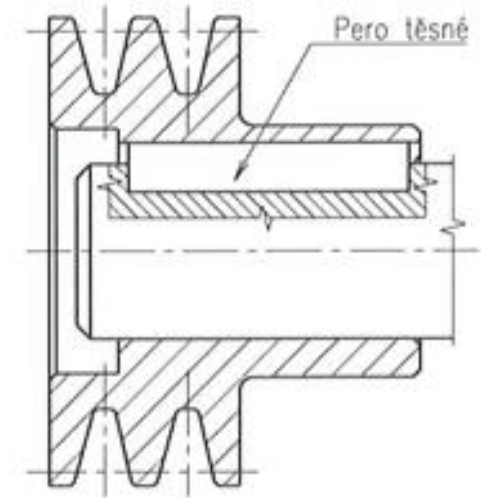
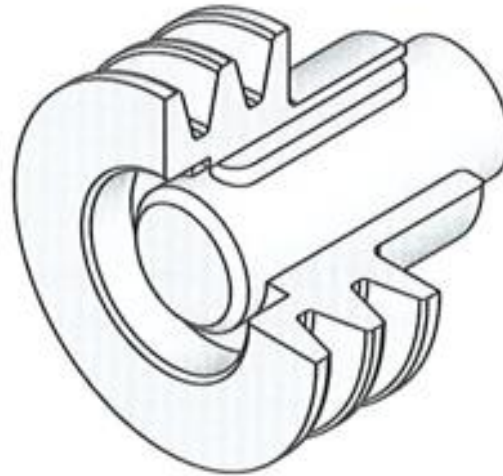
Drážkování v
náboji

Spoje perem

Pero těsné – ČSN 02 2513, DIN 6885, ISO R773

Materiál

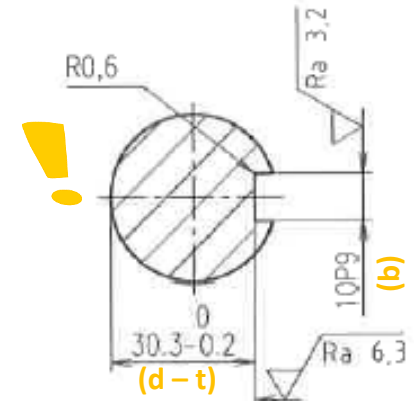
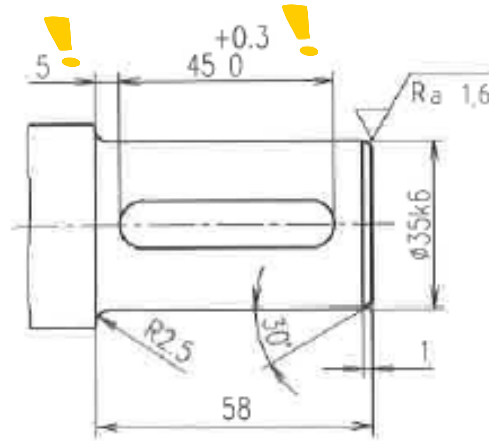
- pevnostní ocel
- nerezová ocel

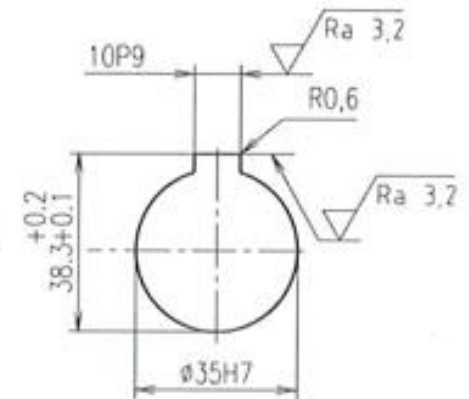
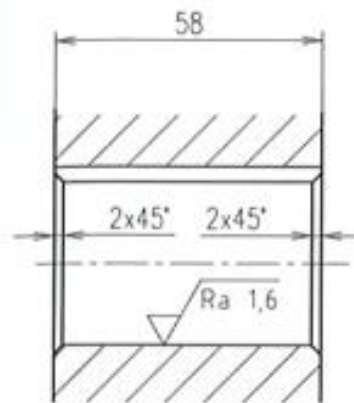
Spoje perem

Pero těsné – ČSN 02 2513, DIN 6885, ISO R773

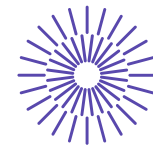
Drážka pro pero
v hřídeli

Drážka pro pero
v náboji

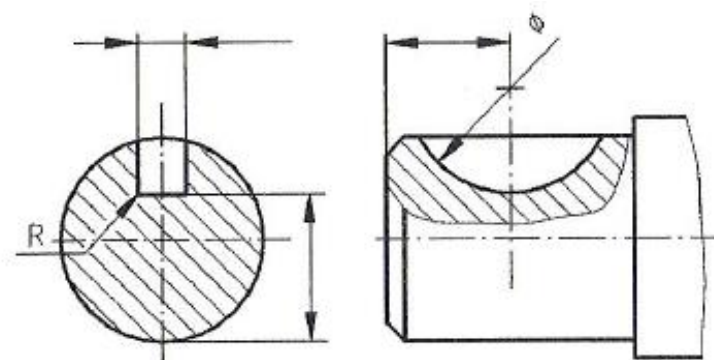

Spoje perem

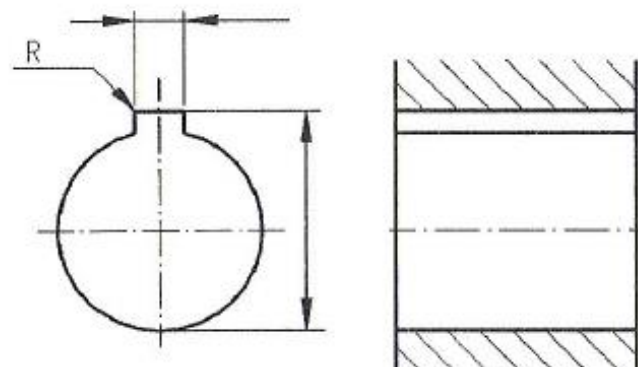
Pero Woodruffovo – DIN 6888

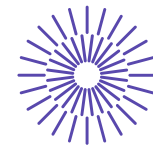

**Drážka pro pero
v hřídeli**

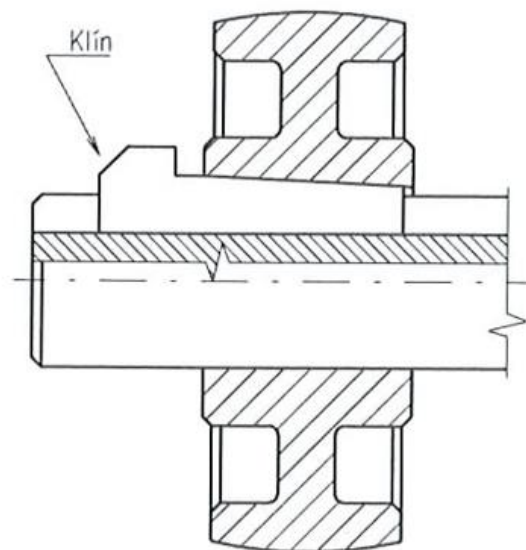
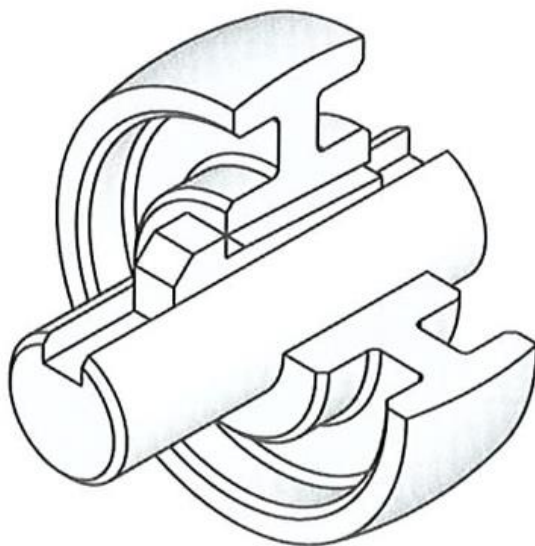
**Drážka pro pero
v náboji**

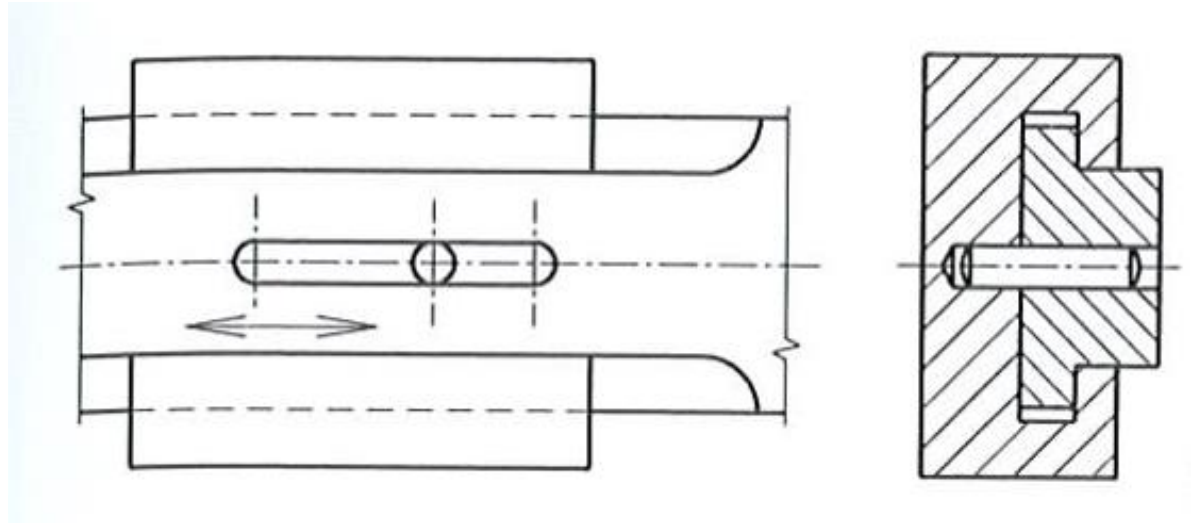
Spoje klínem

Klín s nosem – ČSN 02 2514, DIN 6887, ISO R773

Spoje kolíkem

Materiál

- pevnostní ocel
- nerezová ocel

Tepelné zpracování

- kalení
- bez TZ

Tolerance průměru

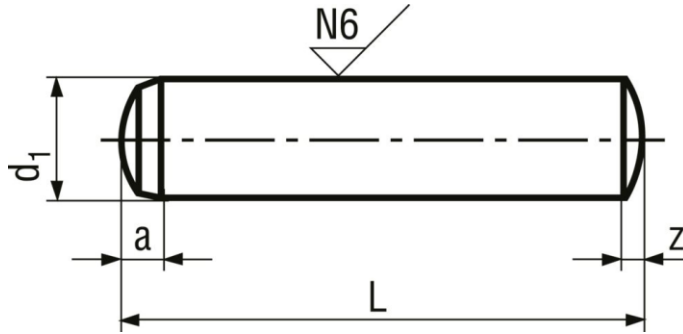
- m6
- h6, h8, h10

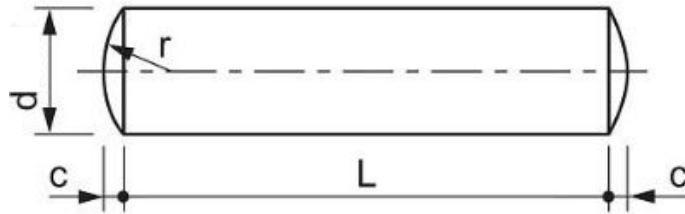
Spoje kolíkem

Kolíky válcové

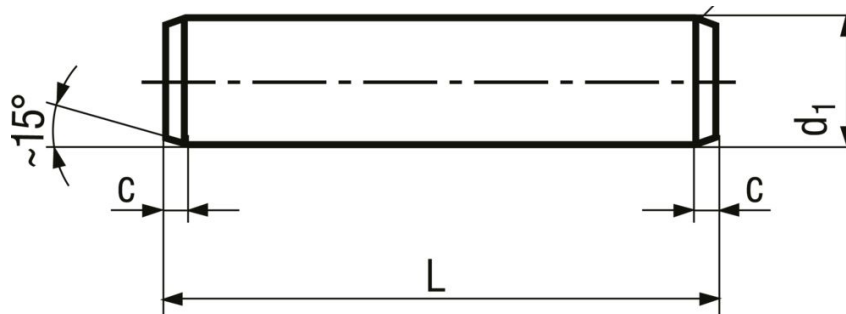
DIN 6325

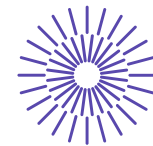

DIN 7

ISO 2338

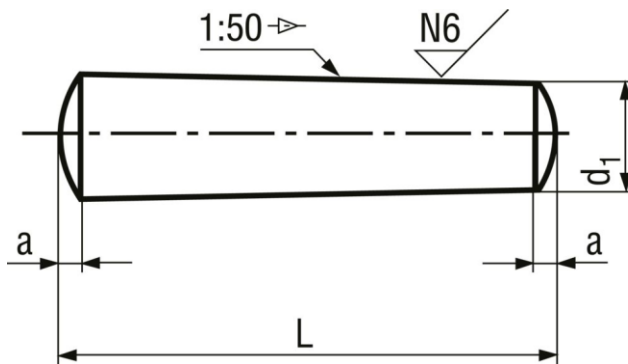

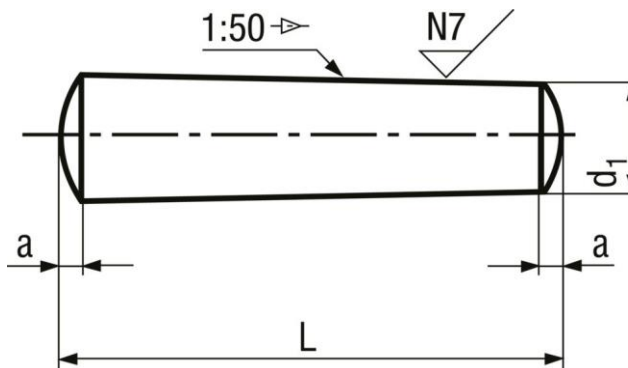
Spoje kolíkem

Kolíky kuželové

DIN 1

ISO 2339

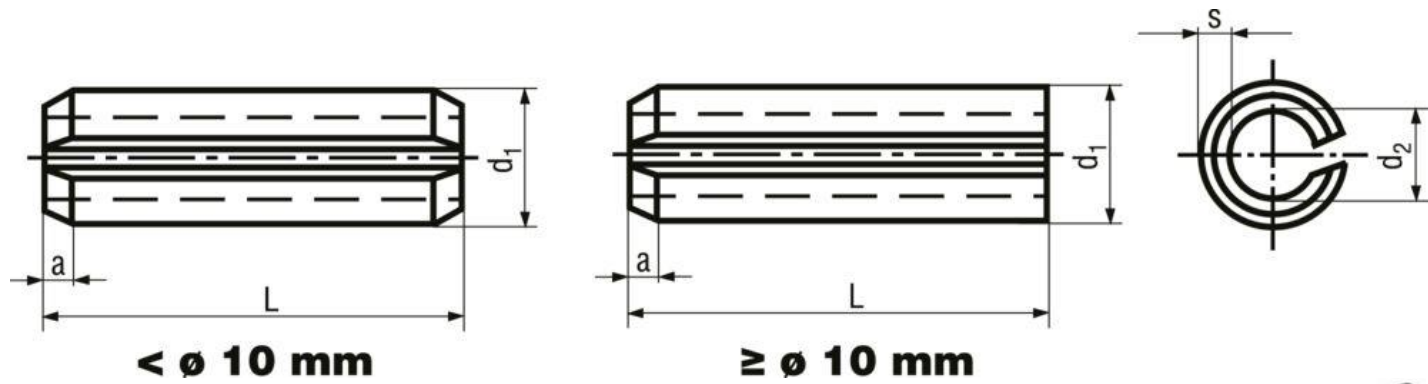

Spoje kolíkem

Kolíky pružné

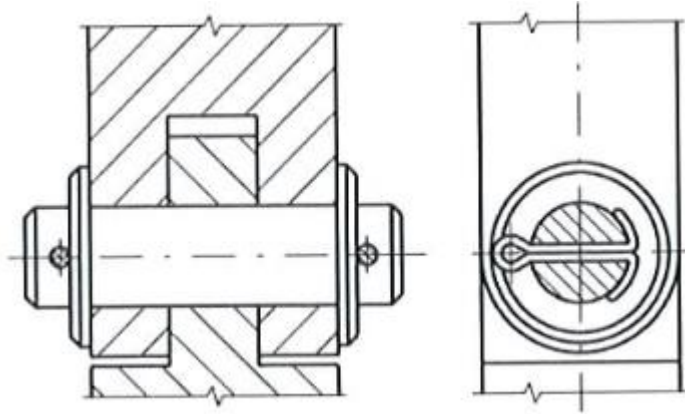
DIN 1481

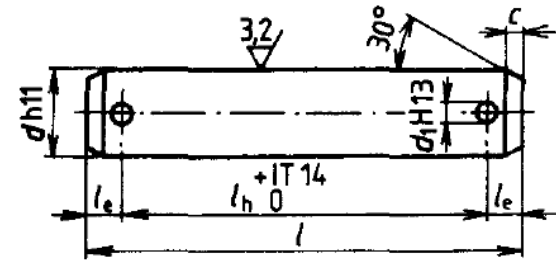

Spoje čepem

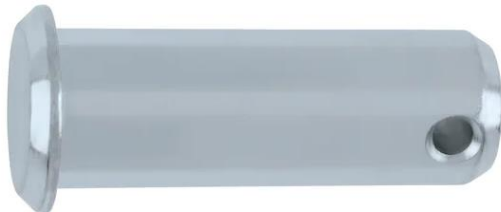
Čep bez hlavy – ČSN EN 22340

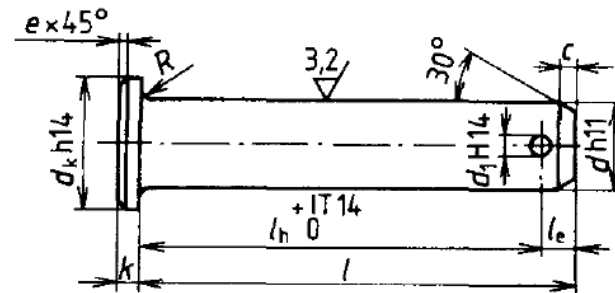
Tvar B – s dírou pro závlačku

Čep s hlavou – ČSN EN 22341, ISO 2341

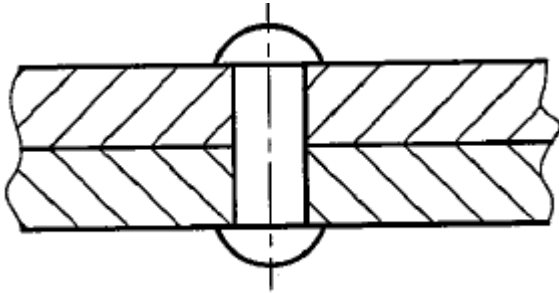

Tvar B – s dírou pro závlačku

Spoje nýtem

Materiál

- pevnostní ocel
- nerezová ocel
- mosaz, měď, hliník

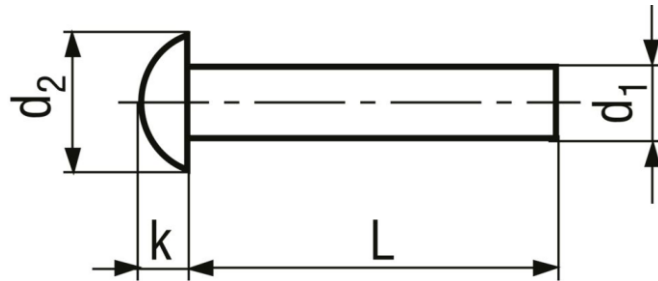

Spoje nýtem

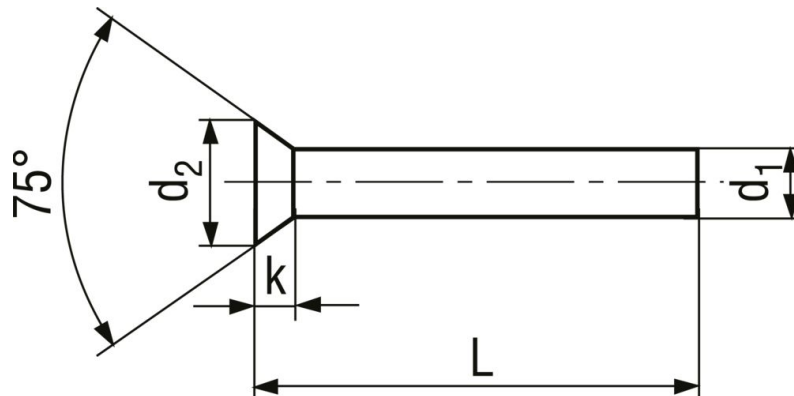
Nýt s půlkulatou hlavou

ČSN 02 2301
ISO 1051
DIN 660

Nýt se zápusťnou hlavou

ČSN 02 2311
ISO 1051
DIN 661

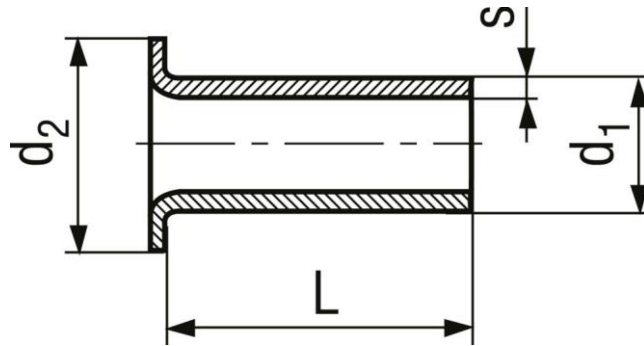

Spoje nýtem

Nýt trubkový

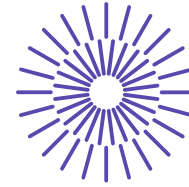
ČSN 02 2380
DIN 7340A

Nýt trubkový s plochou hlavou

DIN 7338
DIN 7339

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

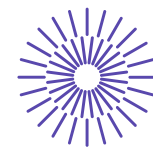
NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 11: Pohyblivé spoje

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Pohyblivé spoje

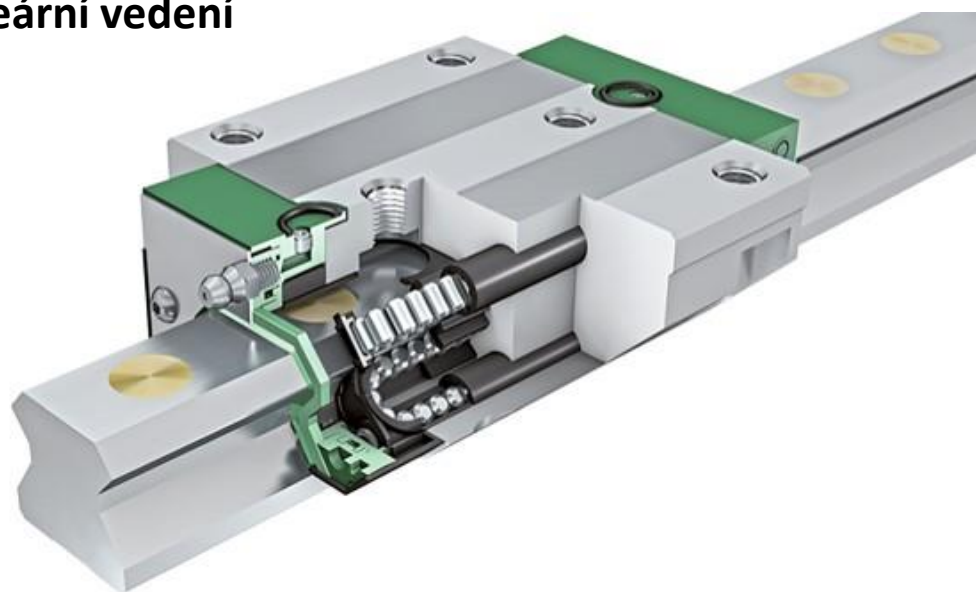
Valivá ložiska

Kluzná ložiska

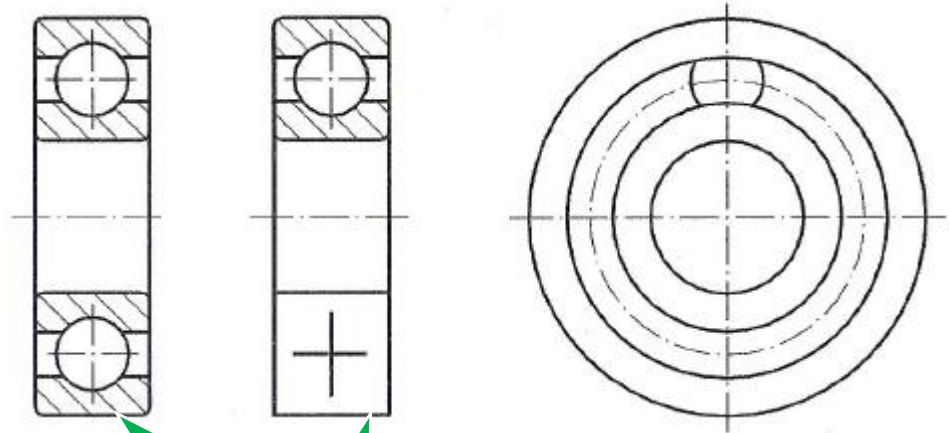
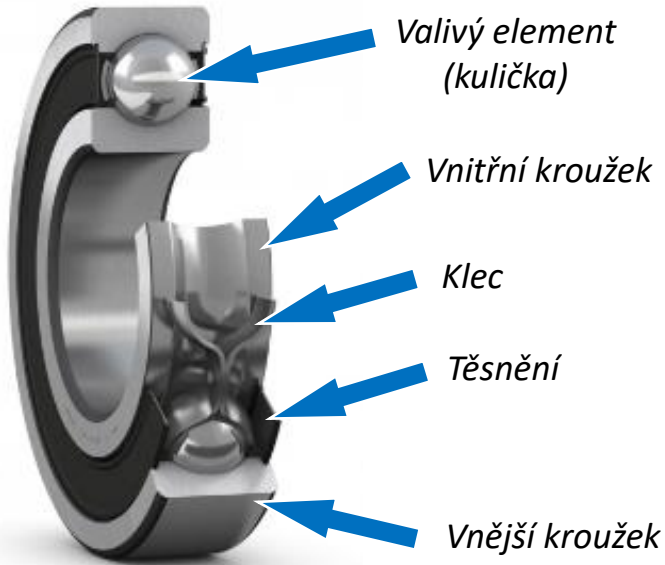
Lineární vedení

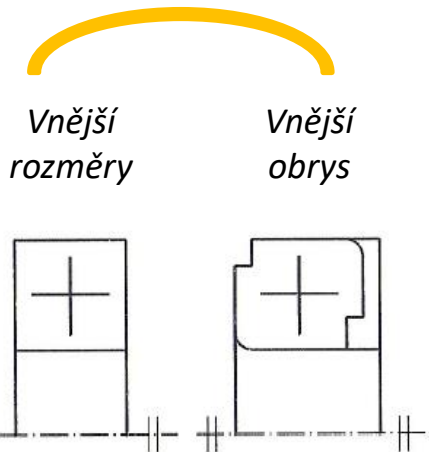

Valivá ložiska

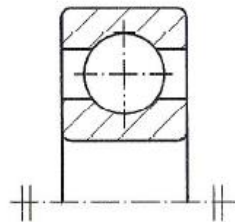
Zjednodušené zobrazení

Schématické zobrazení

Zjednodušené zobrazení

Nezobrazuje se:

- klec, kryty, těsnění

Lze kombinovat se schématickým zobrazením

Základní rozměry

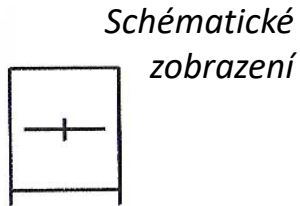
- d – vnitřní průměr
- D – vnější průměr
- B – šířka

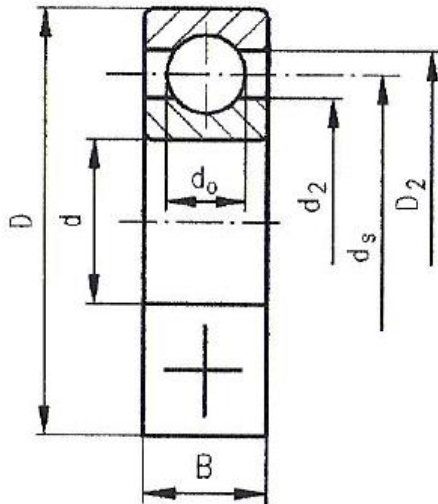
Valivá ložiska

Kuličková ložiska

- Kuličková ložiska jednořadá

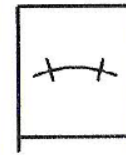

Zjednodušené zobrazení

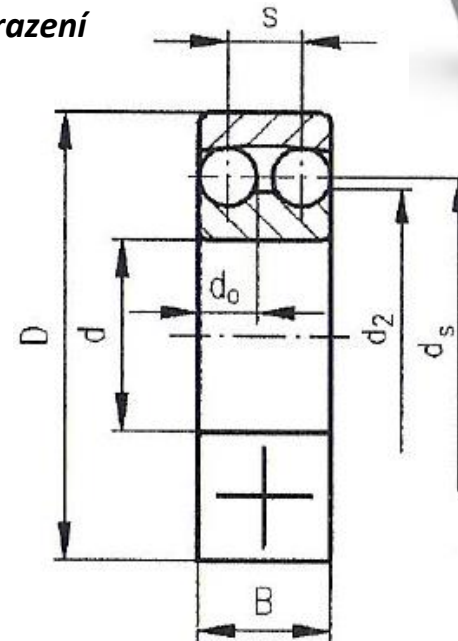

- Kuličková ložiska dvouřadá naklápěcí

Schématické zobrazení

Zjednodušené zobrazení

Typy:

- 160xx
- 60xx
- 62xx
- 63xx
- 64xx

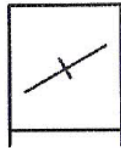
Valivá ložiska

Kuličková ložiska

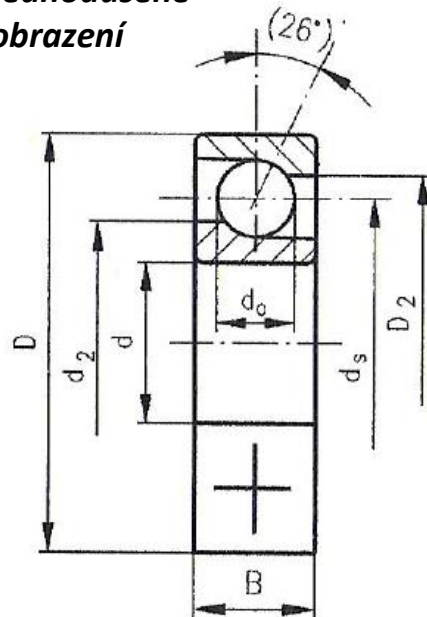
- Kuličková ložiska jednořadá s kosoúhlým stykem

Schématické zobrazení

Zjednodušené zobrazení

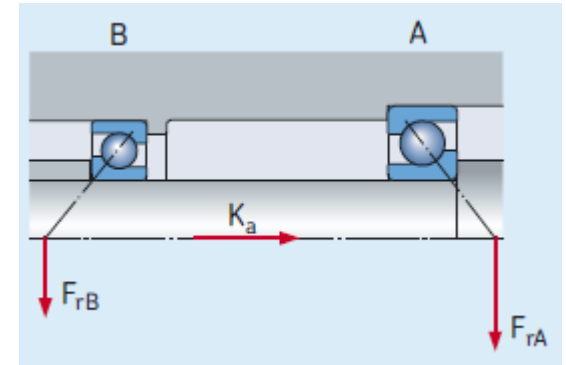

Typy:

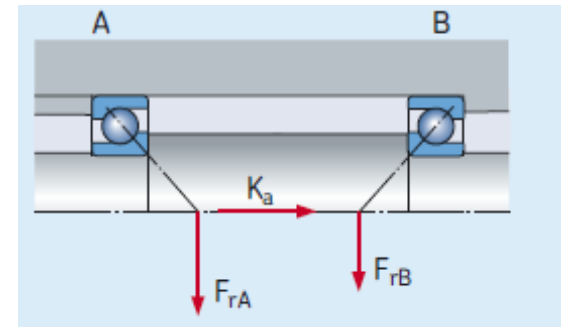
- 70xx
- 72xx
- 73xx
- 74xx

! VŽDY Použití v páru !

- Uložení do „O“

- Uložení do „X“

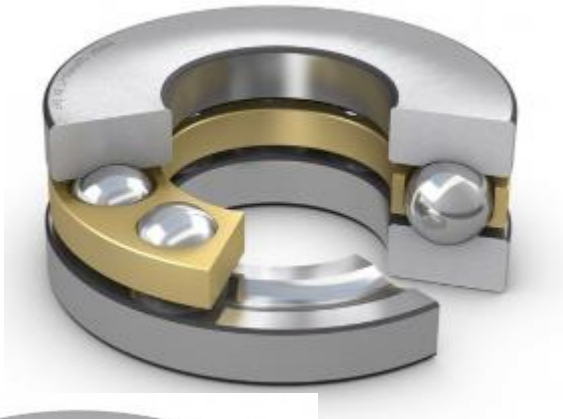

Valivá ložiska

Kuličková ložiska

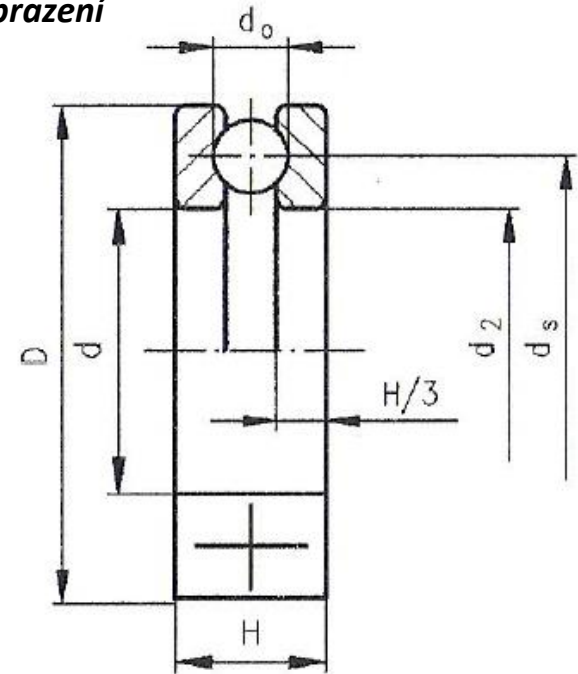
- Axiální kuličková ložiska jednořadá

Schématické
zobrazení

Zjednodušené
zobrazení

Typy:

- 511xx
- 512xx
- 513xx
- 514xx

Valivá ložiska

Válečková ložiska

- Válečková ložiska jednořadá

Typ N

Typ NU

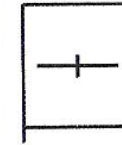
Typ NUP

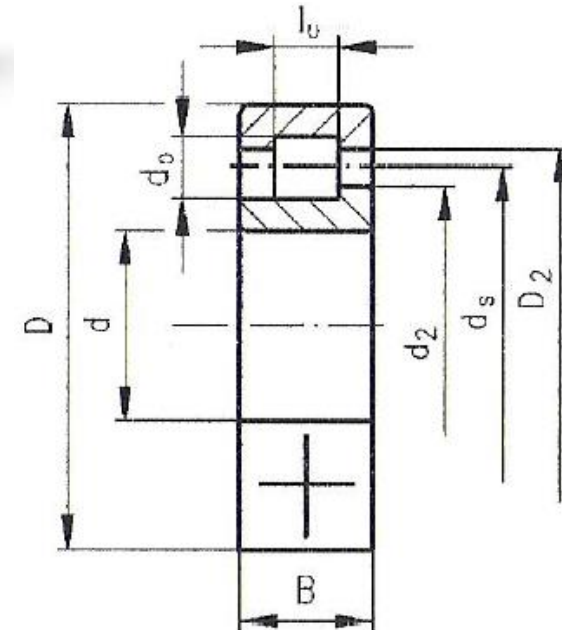
Typ NJ

Schématické
zobrazení

Zjednodušené
zobrazení

Typy:

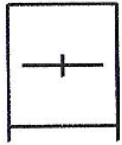
- N xxx, NU xxx, NJ xxx, NUP xxx

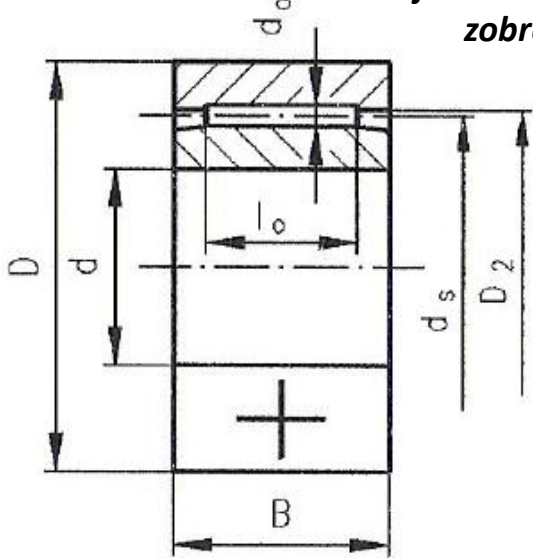
Valivá ložiska

Jehlová ložiska

Schématické
zobrazení

Zjednodušené
zobrazení

Typ NA

Typ RNA

Jehlová
klec

Typy:

- NA xxxx, RNA xxxx, jehlová klec

Valivá ložiska

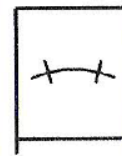
Soudečková ložiska dvouřadá naklápěcí

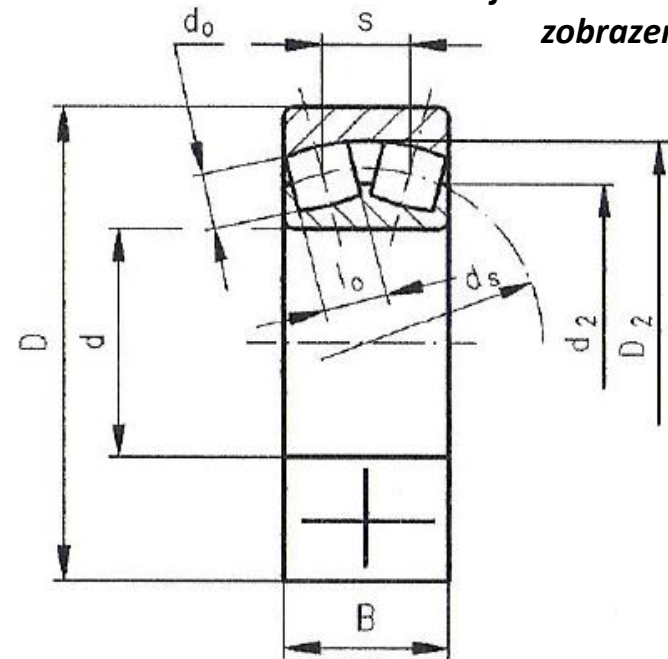
Typy:

- 213xx
- 222xx, 223xx
- 230xx, 231xx, 232xx
- 238xx, 239xx
- 240xx, 241xx

Schématické
zobrazení

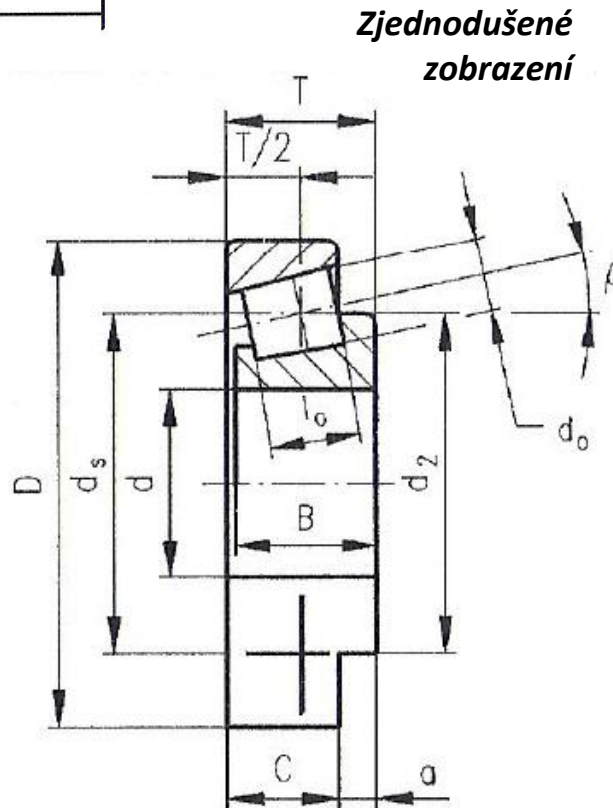
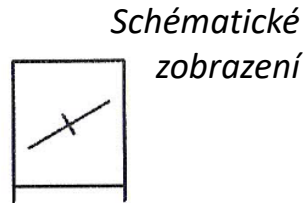
Zjednodušené
zobrazení

Valivá ložiska

Kuželíková ložiska jednořadá

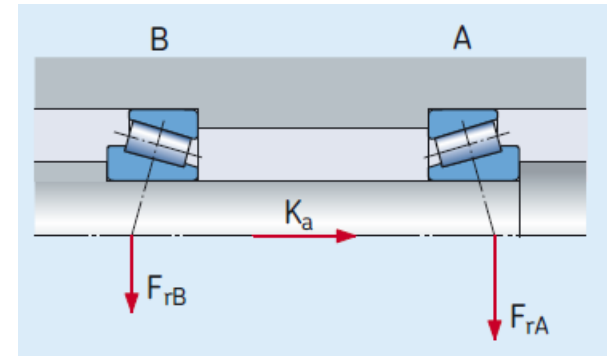

Typy:

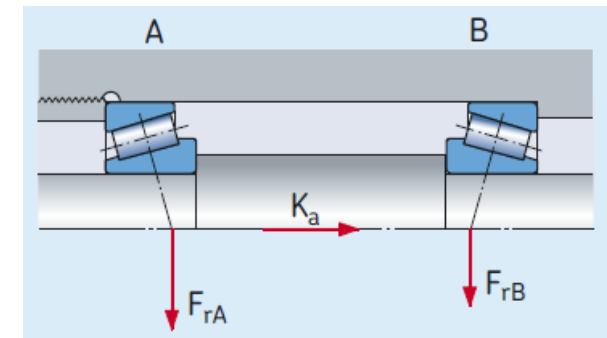
- 302xx, 303xx
- 313xx
- 320xx, 322xx, 323xx
- 329xx
- 330xx, 331xx, 332xx

! VŽDY Použití v páru !

- Uložení do „O“

- Uložení do „X“

Valivá ložiska

Mazání

- **Plastická maziva** – minerální, syntetická, synteticko-minerální, biodegradovatelná
- **Zahušťovadla** – lithiová, vápenatá, lithio-vápenatá, PTFE, PE, polymočovinová
- **Oleje** – minerální, syntetické

Materiál

- *Pevnostní ocel*
- *Nerezová ocel*

Materiál klece

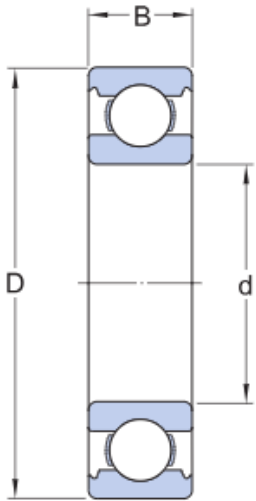
- *Nízkouhlíková ocel*
- *Mosaz*
- *Polyamid, PEEK kompozit se skelnými vlákny*

Valivá ložiska

Kuličkové jednořadé ložisko 6206: $d = 30\text{mm}$; $D = 62\text{mm}$; $B = 16\text{mm}$

SKF

Schaeffler

ZKL

Základní dynamická únosnost:

$C = 20,3\text{kN}$

$C = 20,7\text{kN}$

$C = 19,4\text{kN}$

Základní statická únosnost:

$C_0 = 11,2\text{kN}$

$C_0 = 11,3\text{kN}$

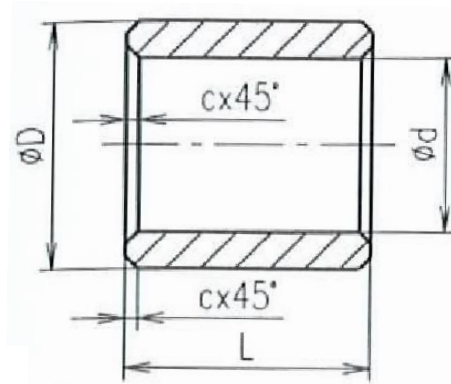
$C_0 = 11,2\text{kN}$

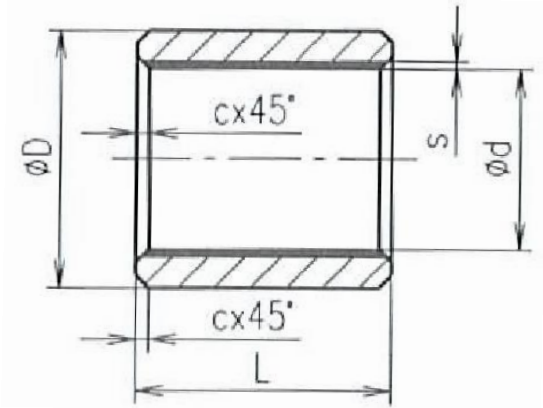
Kluzná ložiska

Zobrazení

S kluznou vložkou

Základní rozměry

- d – vnitřní průměr
- D – vnější průměr
- B – šířka

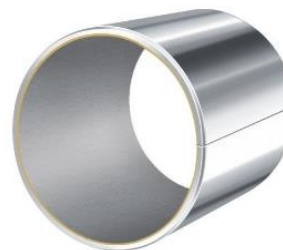

Kluzná ložiska

**Kluzné
pouzdro**

S kluznou vložkou

Polymerové / kompozitní

**Kluzné
pouzdro
přírubové**

**Kluzné ložisko
kloubové**

S kluznou vložkou

Bimetalické

Kluzná ložiska

Materiál

- **Pouzdro** – bronz, spékaný bronz, ocel / nerezová ocel, kompozit se sklenými vlákny, PA
- **Kluzná vložka** – PTFE kompozit, POM kompozit

Mazání

- **Plastická maziva** – minerální, syntetická, synteticko-minerální, biodegradovatelná
- **Zahušťovadla** – lithiová, vápenatá, lithio-vápenatá, PTFE, PE, polymočovinová
- **Oleje** – minerální, syntetické

Pro suchý
provoz

Vnější vrstva:
Kompozit se
skelným vláknem

Vnitřní vrstva:
PTFE kompozit

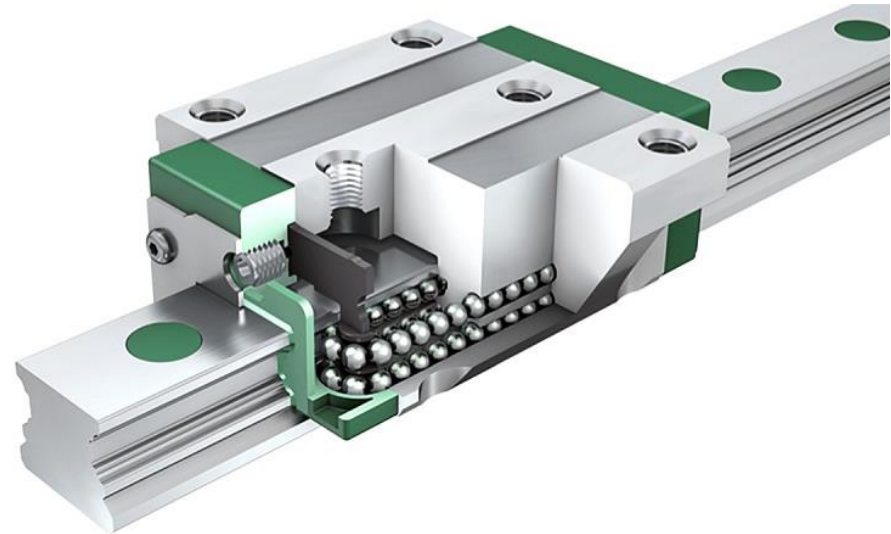

Lineární valivá vedení

S vodicí tyčí

S vodicím profilem

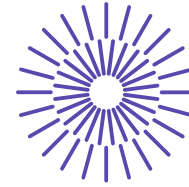

Šroubové pohony

Mazání

- **Plastická maziva** – minerální, syntetická, synteticko-minerální, biodegradovatelná
- **Zahušťovadla** – lithiová, vápenatá, lithio-vápenatá, PTFE, PE, polymočovinová
- **Oleje** – minerální, syntetické

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 12: Pružné spoje

Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Pružné spoje

Kovové pružiny

Pryžové pružiny

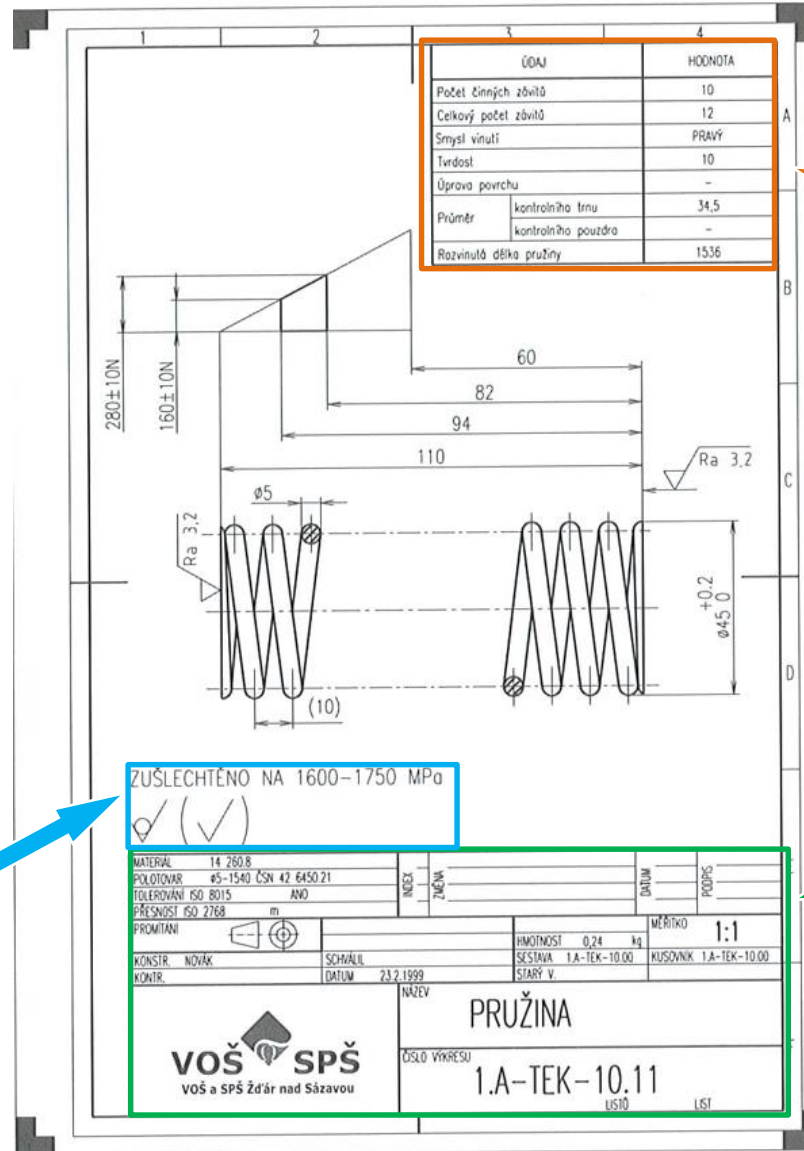
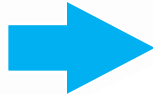
Pneumatické pružiny

Kovové pružiny

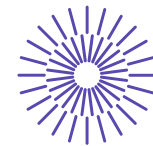
Zobrazování dle
ČSN EN ISO 2162-1

Tabulka údajů

Poznámka
technologie výroby -

Popisové pole
- polotovar
- materiál
- ...

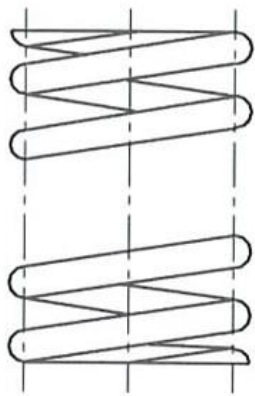
Kovové pružiny

- Pružina šroubová válcová tlačná

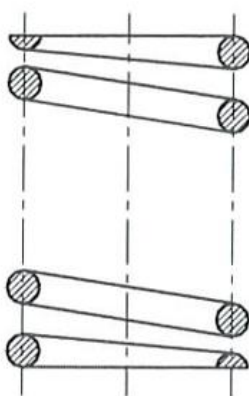

Zjednodušené zobrazení

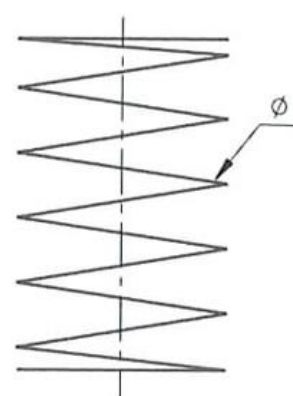
V pohledu

V řezu

Schématické zobrazení

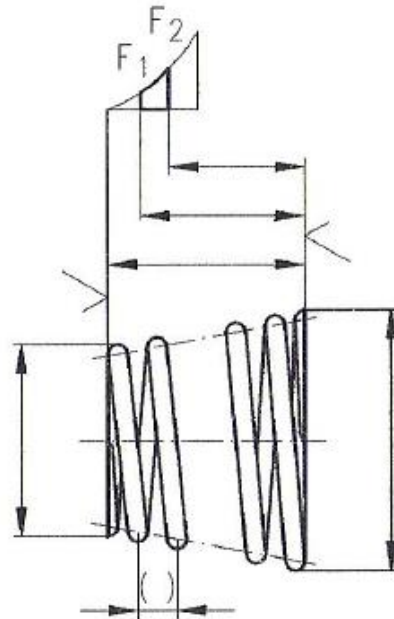

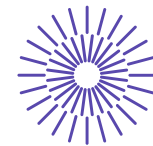
Kovové pružiny

- Pružina šroubová kuželová tlačná

Druh pružiny	Zobrazení		
	v pohledu	v řezu	zjednodušené
pružina šroubová kuželová tlačná			

ÚDAJ	HODNOTA
POČET ČINNÝCH ZÁVITŮ	
CELKOVÝ POČET ZÁVITŮ	
SMYSL VINUTÍ	
TVRDOST	
ÚPRAVA POVRCHU	

Kovové pružiny

- Pružina šroubová válcová tažná

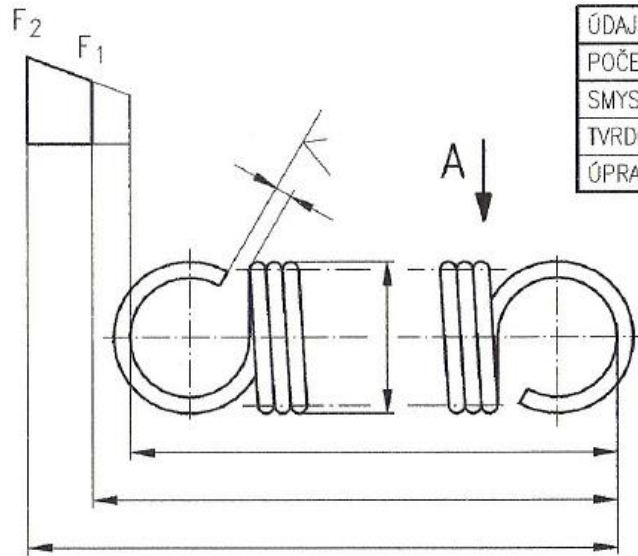
Zobrazení		
v pohledu	v řezu	zjednodušené

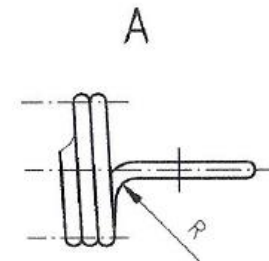

Kovové pružiny

- Pružina šroubová válcová tažná

ÚDAJ	HODNOTA
POČET ČINNÝCH ZÁVITŮ	
SMYSL VINUTÍ	
TVRDOT	
ÚPRAVA POVRCHU	

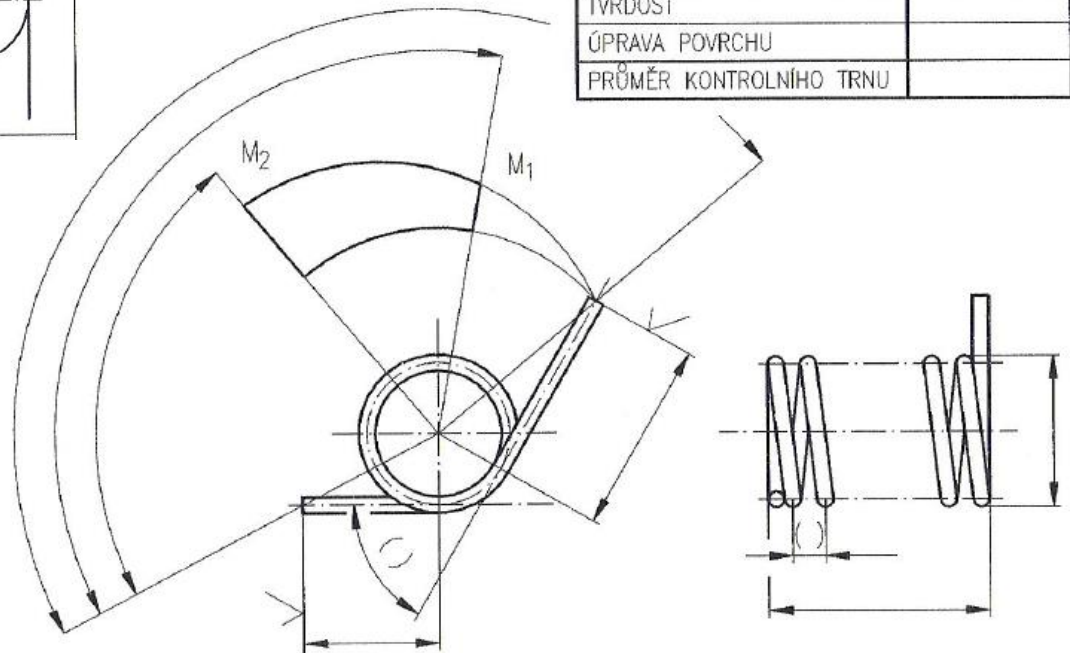

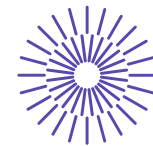
Kovové pružiny

- Pružina šroubová válcová zkrutná

Zobrazení		
v pohledu	v řezu	zjednodušené

ÚDAJ	HODNOTA
POČET ČINNÝCH ZÁVITŮ	
SMYSL VINUTÍ	
TVRDOT	
ÚPRAVA POVRCHU	
PRŮMĚR KONTROLNÍHO TRNU	

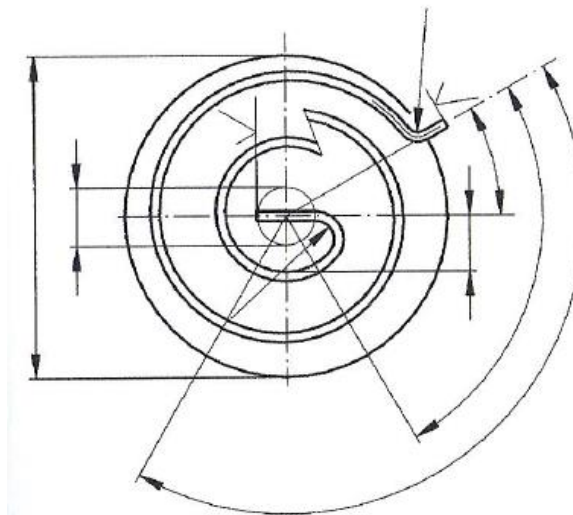
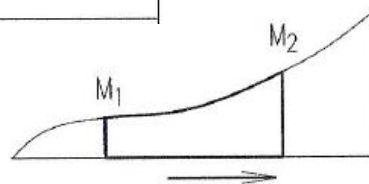

Kovové pružiny

- Pružina spirálová zkrutná

Zobrazení	
v pohledu	zjednodušené

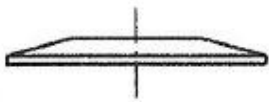
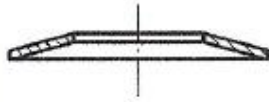
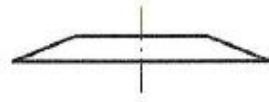

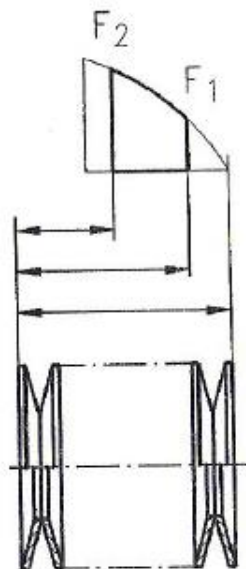
ÚDAJ	HODNOTA
POČET ČINNÝCH ZÁVITŮ	
TVRDOT	
ÚPRAVA POVRCHU	
ROZVINUTÁ DÉLKA PRUŽINY	

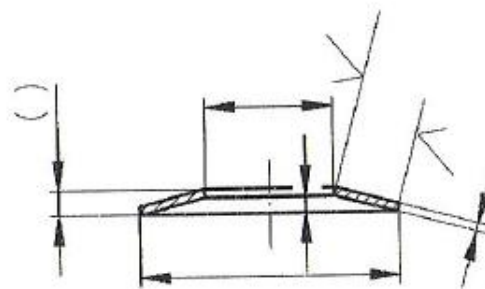
Kovové pružiny

- Talířová pružina

Zobrazení		
v pohledu	v řezu	zjednodušené
		

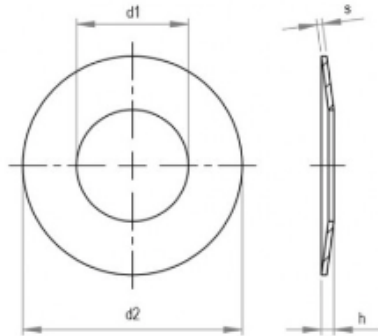
ÚDAJ	HODNOTA
POČET PRUŽIN V SADĚ	
TVRDOST	
ÚPRAVA POVRCHU	

Kovové pružiny

- Talířová pružina – DIN 2093

Materiál:

- Pružinová ocel
- Nerezová ocel

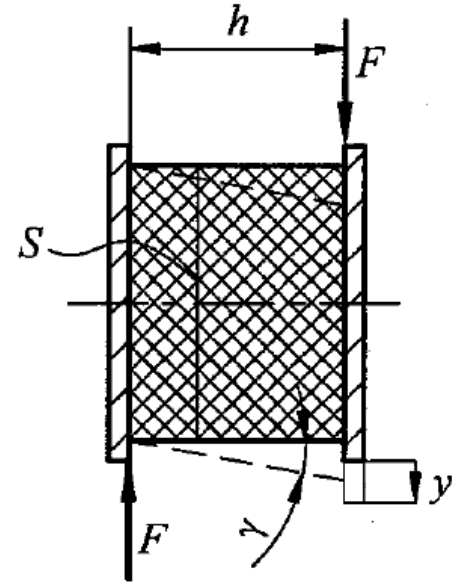
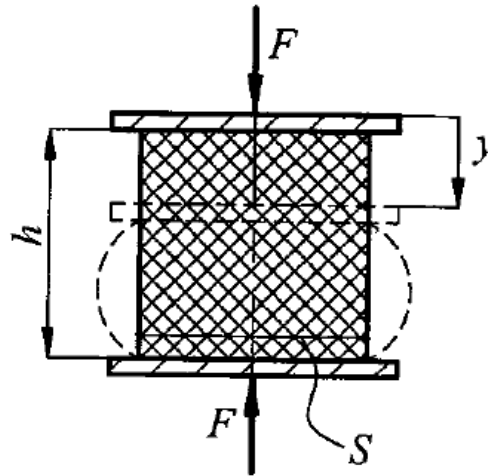
Povrchová úprava:

- Pozinkováno
- Bez PÚ

Pryžové pružiny

- Silentbloky válcové

Typy namáhání:

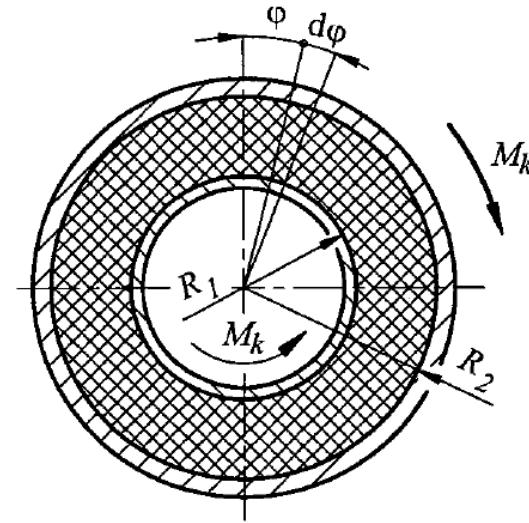
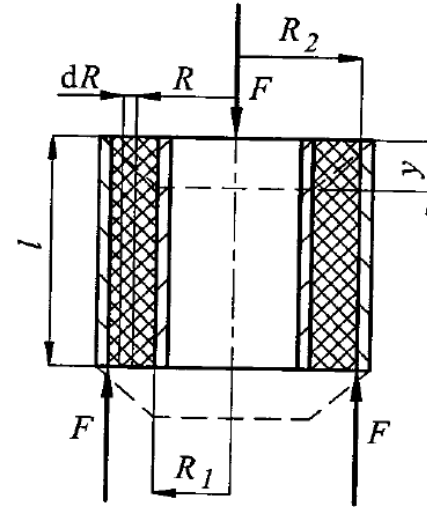
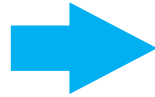
- *Tlak*
- *Smyk*

Pryžové pružiny

- Silentbloky pouzdrové

Typy namáhání:

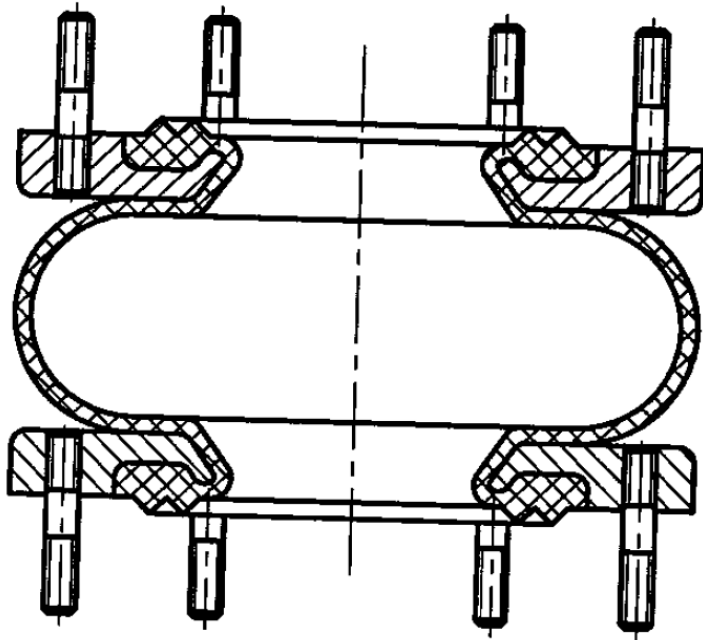
- *Smyk*
- *Krut*

Pneumatické pružiny

- Vlnovcová pneumatická pružina

Jednovlnnovcová

Typy namáhání:

- *Tlak*

Dvouvlnnovcová

Třívlnnovcová

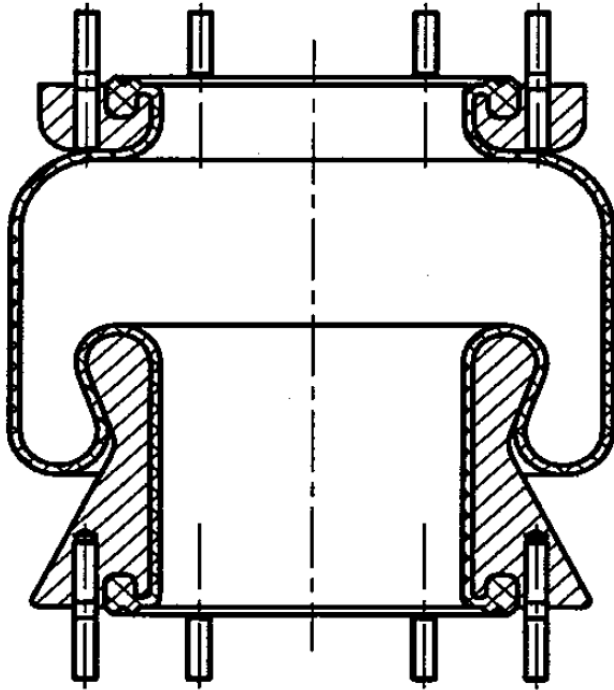

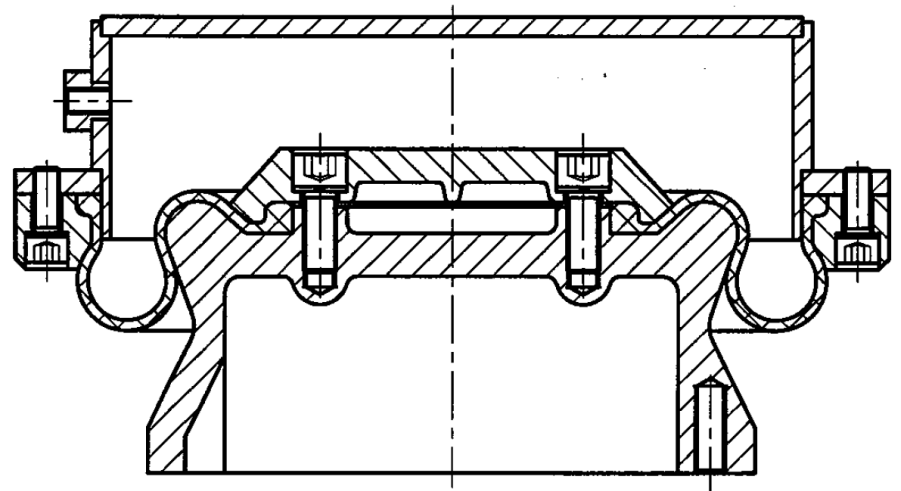

Pneumatické pružiny

- Vaková pneumatická pružina

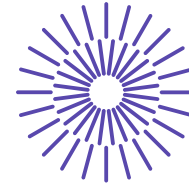

- Membránová pneumatická pružina

Typy namáhání:

- *Tlak*

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 13: Svarové spoje

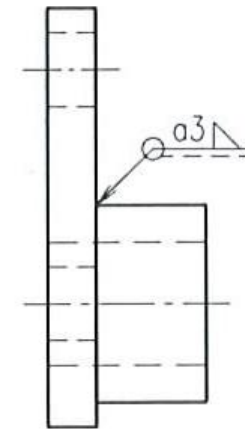
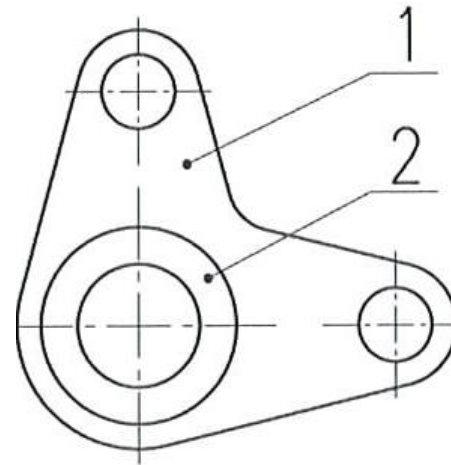
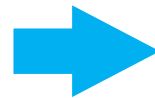
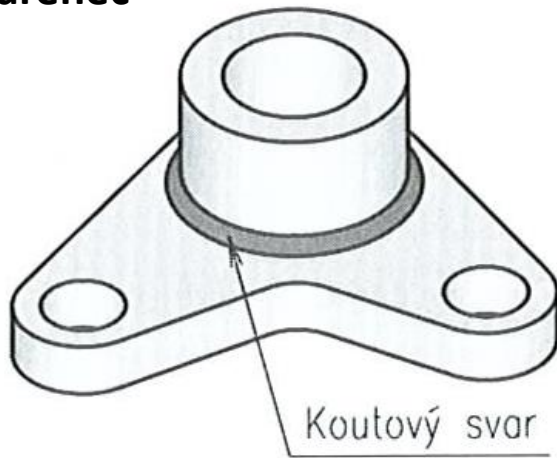
Ing. Radka Jírová, Ph.D.

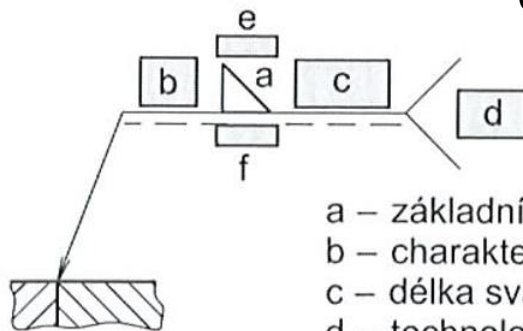
Svarové spoje

Podle ČSN EN 22553

Svařenec

Označování svarů

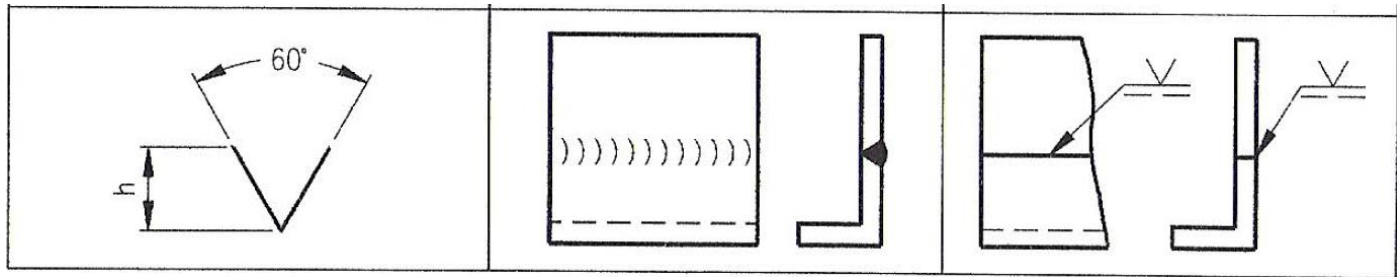
- a – základní značka svaru
- b – charakteristický rozměr svaru
- c – délka svaru
- d – technologie svařování
- e – doplňující značka povrchu svaru
- f – doplňující značka svaru

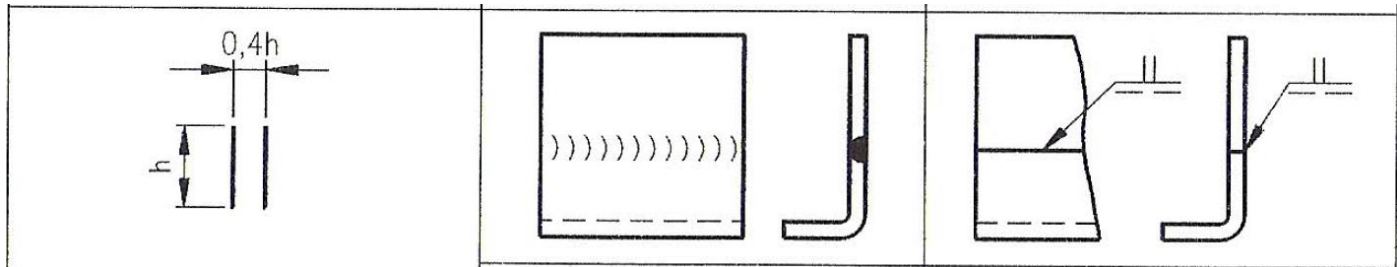
Svarové spoje

Podle ČSN EN 22553 – Druh svaru

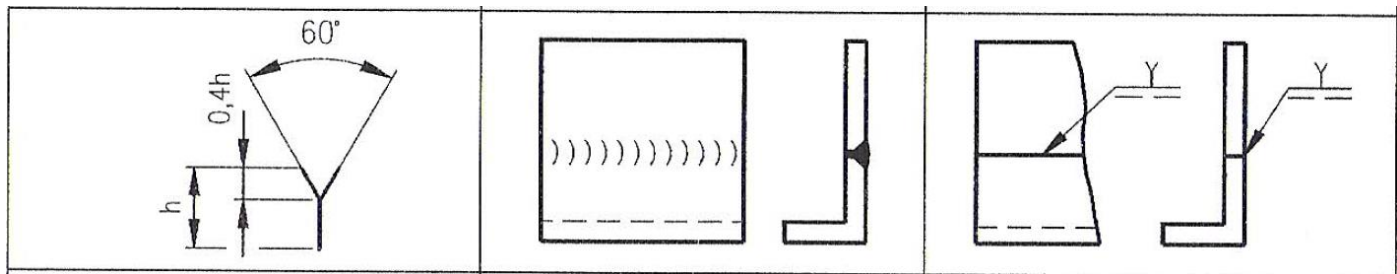
V svar

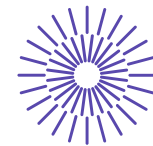

I svar

Y svar

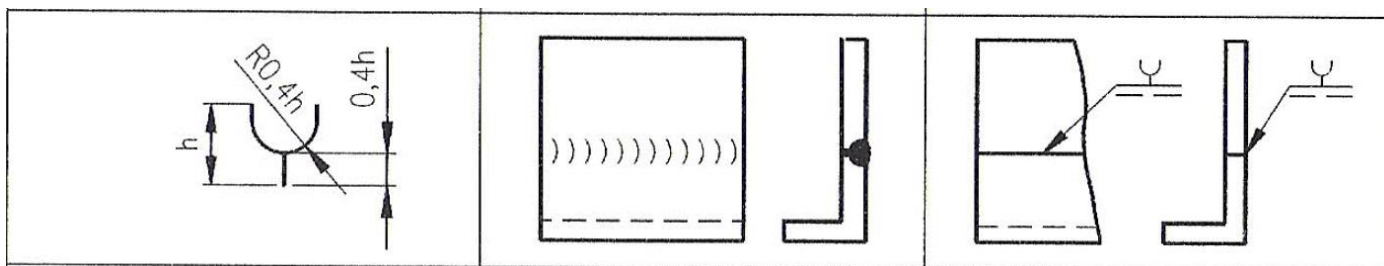

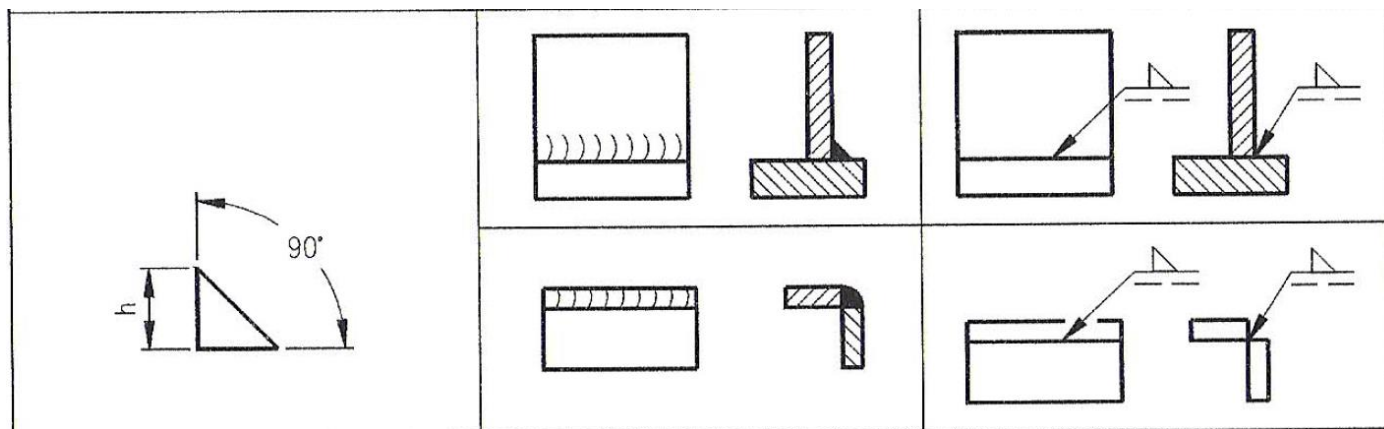
Svarové spoje

Podle ČSN EN 22553 – Druh svaru

U svar

Koutový svar

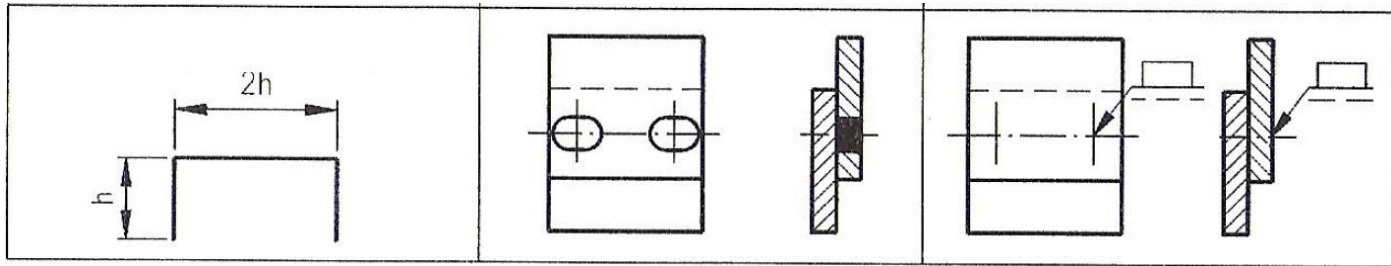

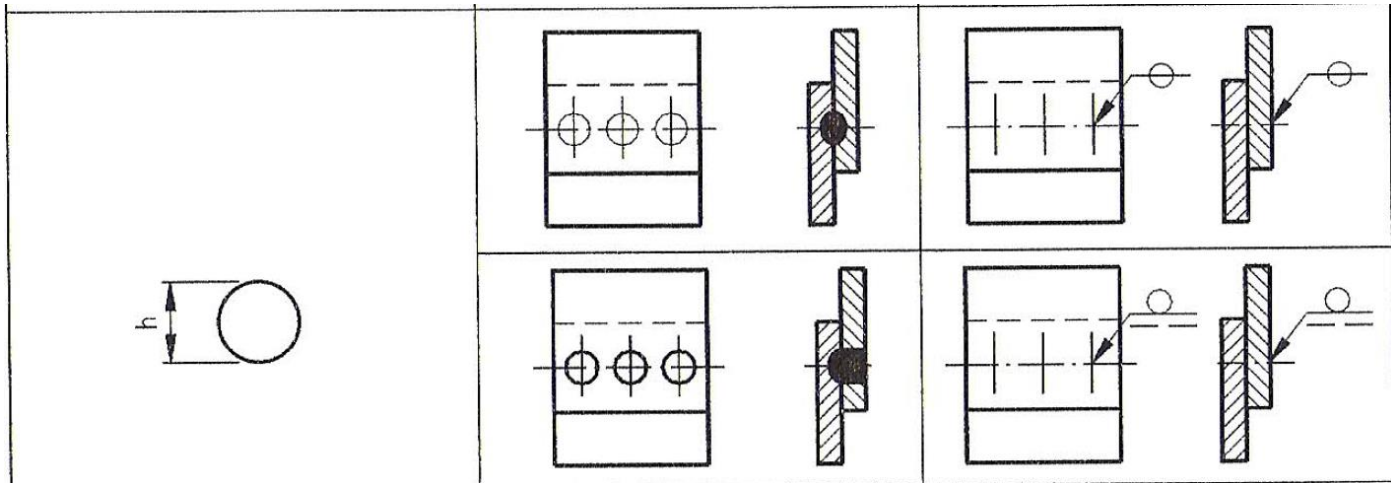
Svarové spoje

Podle ČSN EN 22553 – Druh svaru

**Děrový
svar**

**Bodový
svar**

Svarové spoje

Podle ČSN EN 22553 – Délka svaru

Průběžný svar – délka se nepředepisuje

Stehový svar

	<p>l: délka jednotlivých stehů e: mezera mezi stehy n: počet stehů</p>	$a \triangle nxl(e)$ $z \triangle nxl(e)$
		$\frac{a \triangle nxl}{a \triangle nxl} \begin{matrix} \nearrow \\ \searrow \end{matrix} \begin{matrix} (e) \\ (e) \end{matrix}$ $\frac{a \triangle nxl}{a \triangle nxl} \begin{matrix} \nearrow \\ \searrow \end{matrix} \begin{matrix} (e) \\ (e) \end{matrix}$

Svarové spoje

Podle ČSN EN 22553 – Délka svaru

Děrový svar

	<p>e: mezera mezi svary c: šířka otvoru l: délka svaru n: počet svarů</p>	$c \sqcap n \times l(e)$
	<p>d: průměr otvoru e: rozteč n: počet svarů</p>	$d \sqcap n(e)$

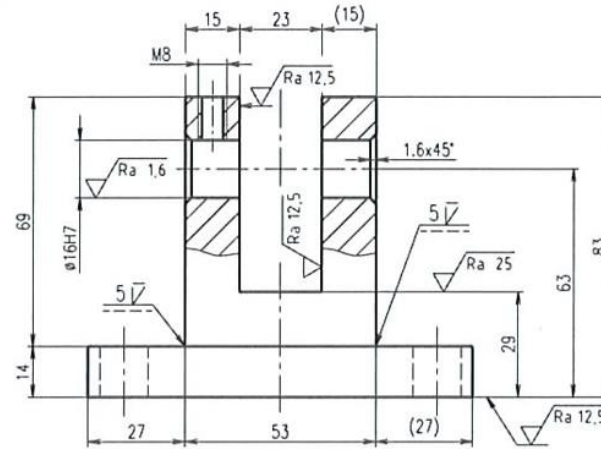
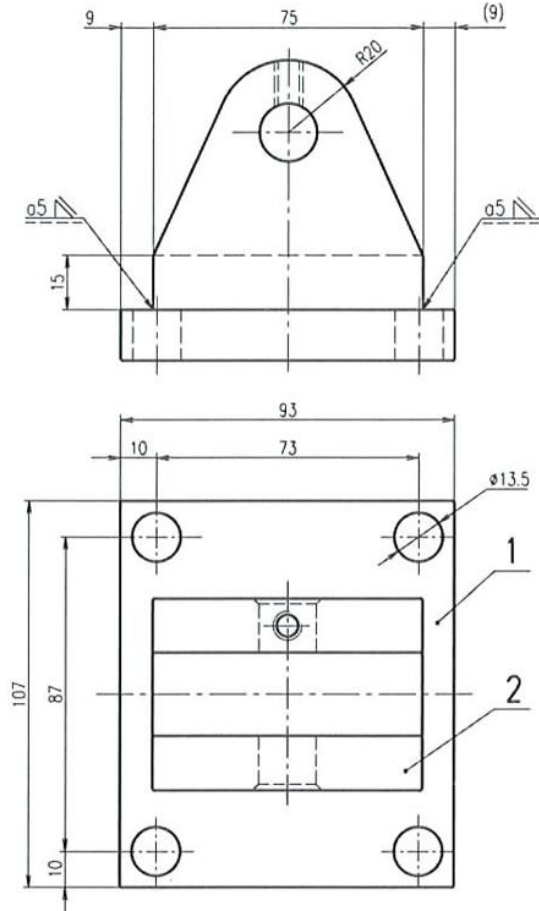
Bodový svar

	<p>d: průměr bodového svaru e: rozteč n: počet svarů</p>	$d \bigcirc n(e)$
--	--	-------------------

Výkres sestavení svařence

-	ELEKTRODA E 35 AA ČSN EN 499 (05 5005)	E-K 103			
2	VIDLICE 4HR 75-73 ČSN 42 5520.11	11 373.0	1	3,23	
1	DESKA PLO 110x16-98 ČSN 42 5522.11	11 373.0	1	1,35	
Číslo pol.	Název - označení	Výkres - norma	Množ. Jed.	Hmot. Jed.	[kg]
	Pololavor	Material			
MATERIAL		INDEX	ZNAČKA	DATA	POPIS
PŮLŮVOR					
TOLERANČNÍ ISO 8015		ANO			
PŘESNOSTI ISO 2768		m	k		
PROVITÁN					
KONSTR. NÁZEK	SCHAUL	HMOTNOST	4,58 kg	MĚŘITVO	1:1
KONTL. PŘÍKŮLA	DATA	12.1.2005	SESTAVA	2A-TEK-25.00	KUSOVNIK
			STARÝ V.	2A-TEK-25.00	
VOŠ SPŠ VOŠ a SPŠ Zdrav nad Sázavou		KONZOLA			
		ČÍSLO VÝKRESU 2A-TEK-25.01			
		1570 1571			

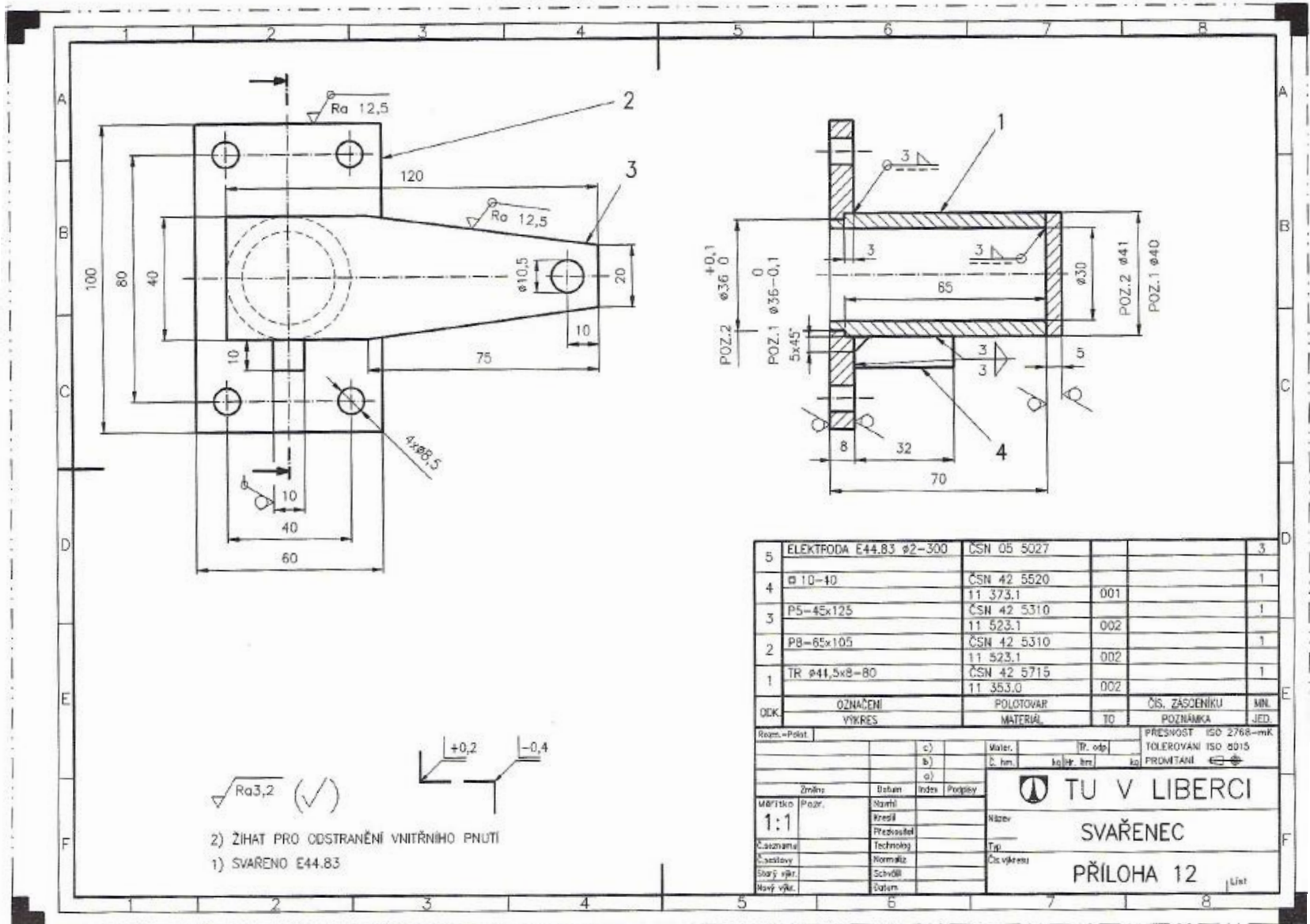
Jakost povrchu

Seznam položek

Popisové pole

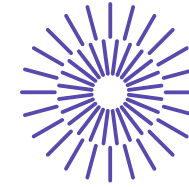
Výkres sestavení svařence

$\sqrt{Ra3,2}$ (✓) $\sqrt{+0,2}$ $\sqrt{-0,4}$

2) ŽIHAT PRO ODSTRANĚNÍ VNITŘNÍHO PNUTÍ
 1) SVAŘENO E44.83

5	ELEKTRODA E44.83 ø2-300	ČSN 05 5027			3
4	ø 10-40	ČSN 42 5520			1
3	P5-4x125	ČSN 42 5310	11 373.1	001	1
2	P8-65x105	ČSN 42 5310	11 523.1	002	1
1	TR ø41,5x8-80	ČSN 42 5715	11 523.1	002	1
		11 353.0	002		
ODK	OZNAČENÍ VÝKRES	POLOTOVAR MATERIÁL	TO	ČÍS. ZÁSEČNÍKU	MNL. POZNÁMKA JED.
Roam.-Polst.		c) Mater.	(R. odp.)	PŘESNOST ISO 2768-mK	
		b) Č. hm.	kol. hm.	ka	TOLEROVANÍ ISO 8015
		a) Pr.			PRŮMĚRANÍ
	Žrnitz	Stahm	Index	Průpisy	TU V LIBERCI SVAŘENEC
Měřítko	Popr.	Nazní	Kresl	Název	
Číslo zám.	Technol.	Přesnost		Typ	
Číslo výř.	Normiz	Schvál		Čís výkresu	PŘÍLOHA 12
Návr. výř.	Datum	Schvál			Lišt

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Předmět: Technická dokumentace

Přednáška č. 14: Ohýbané a lisované součásti

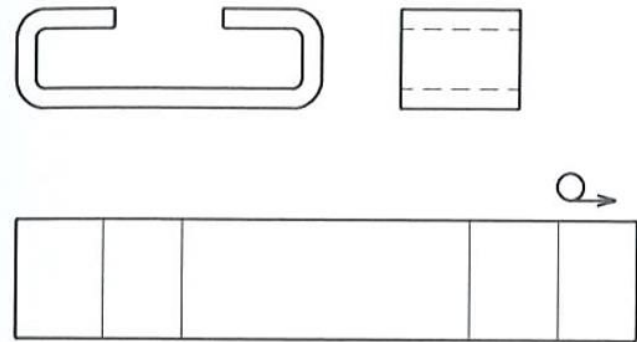
Ing. Radka Jírová, Ph.D.

Ohýbané a lisované součásti

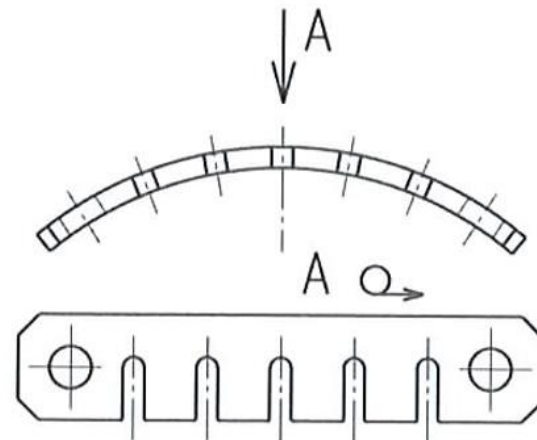
Podle ČSN ISO 128 (013114)

Rozvinutý pohled

Typy polotovarů:

- *Plech*
- *Tyč plochá*
- *Výpalek*

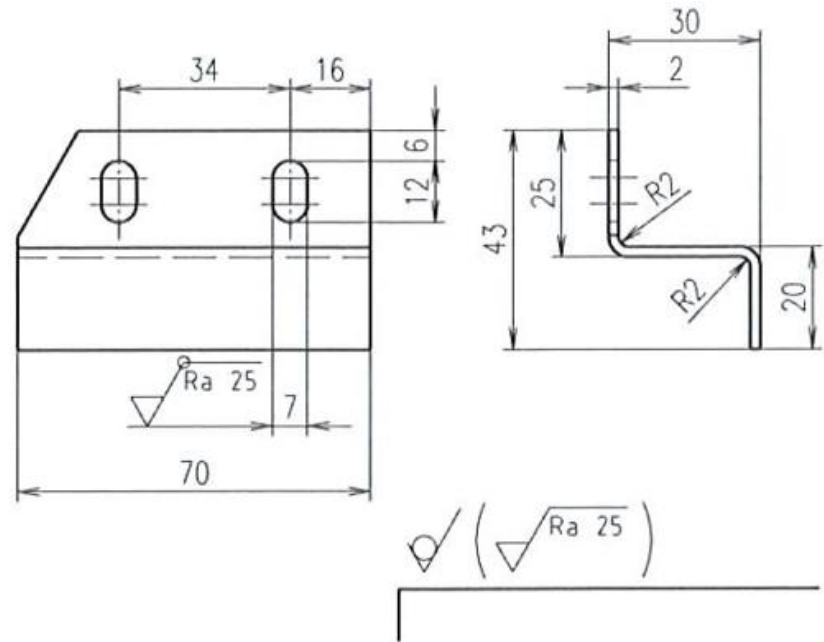
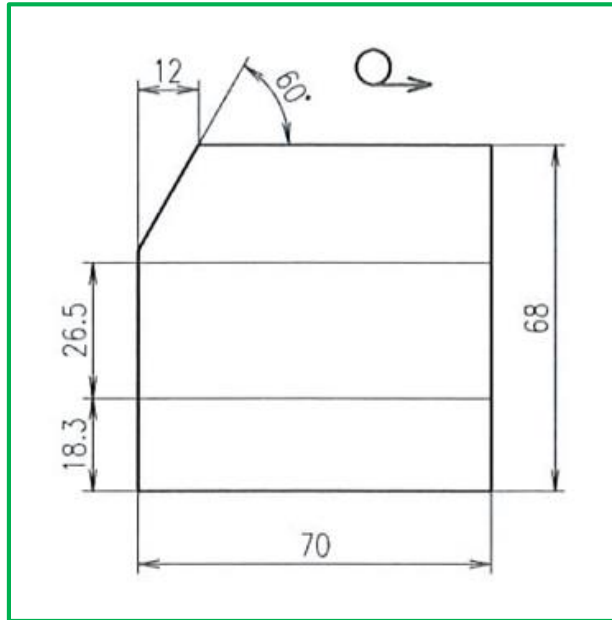

Ohýbané a lisované součásti

Zápis rozměru polotovaru

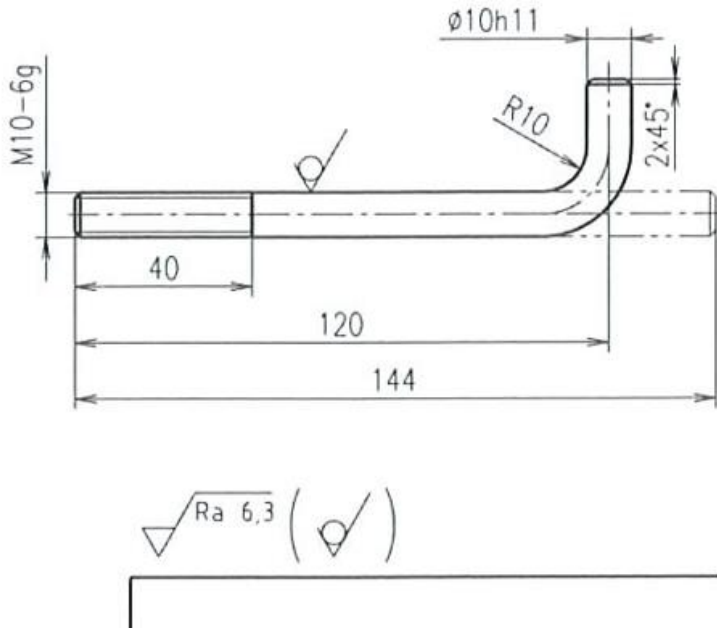
Rozvinutý tvar

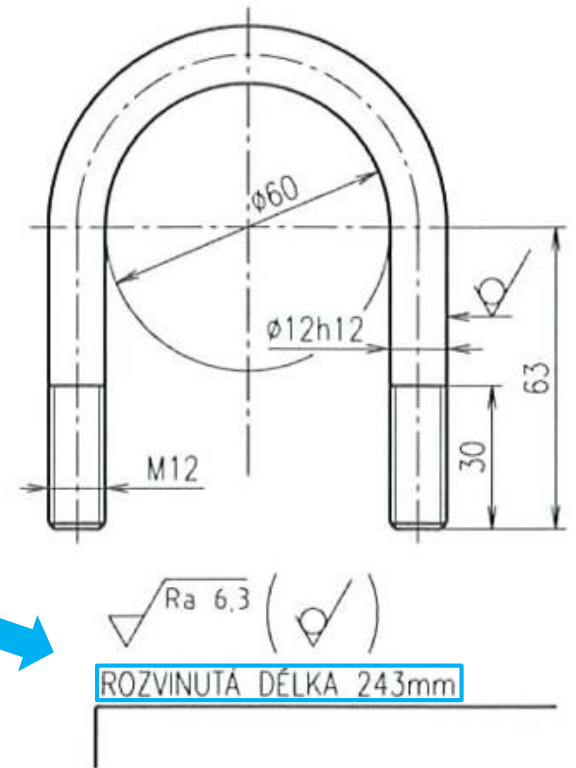

Ohýbané a lisované součásti

Zápis rozměru polotovaru

Dvojitě
čerchovanou
tenkou čarou

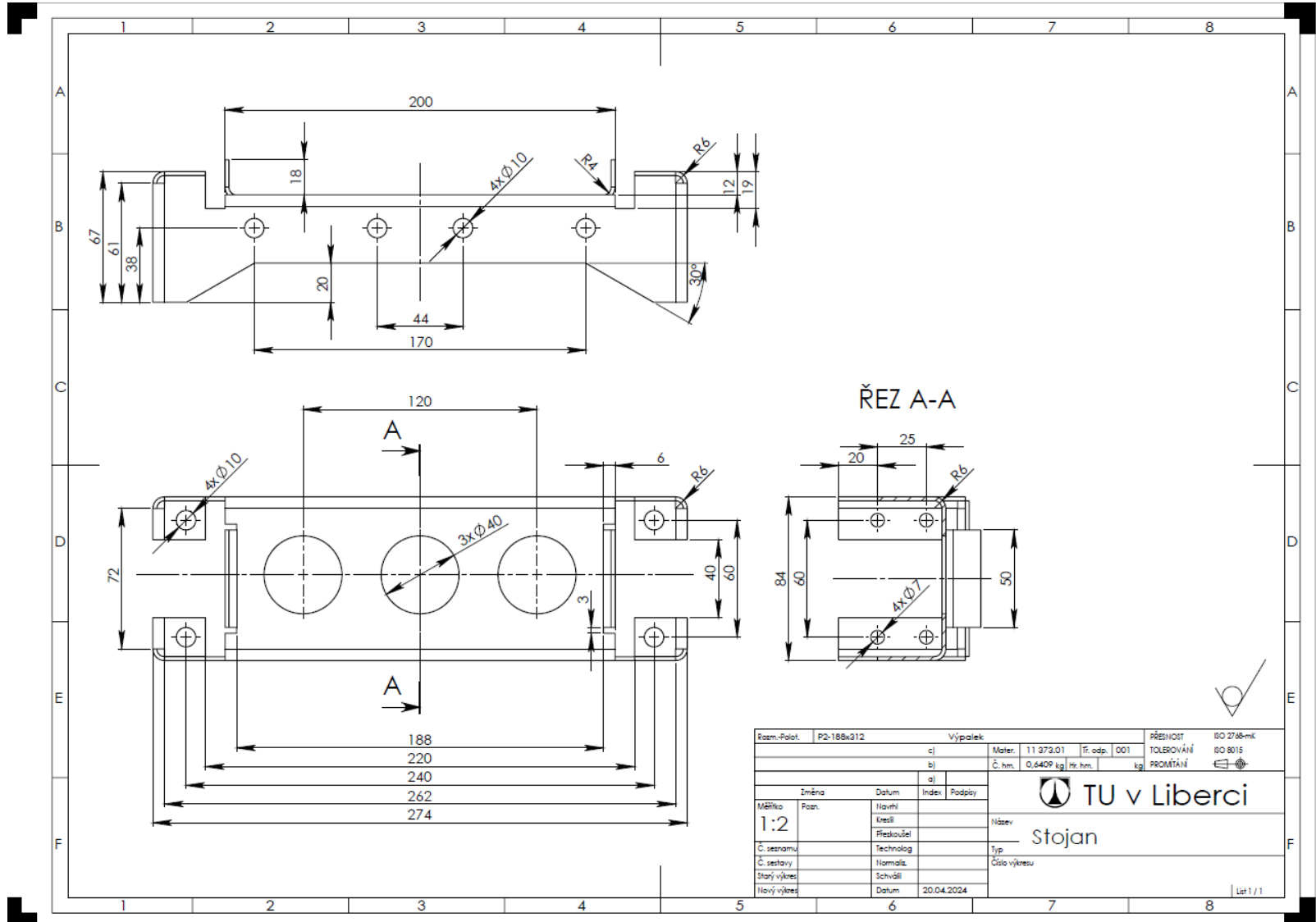
Nad popisovým
polem

ROZVINUTÁ DÉLKA 243mm

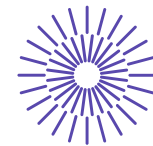

Ohýbané a lisované součásti

Výrobní výkres

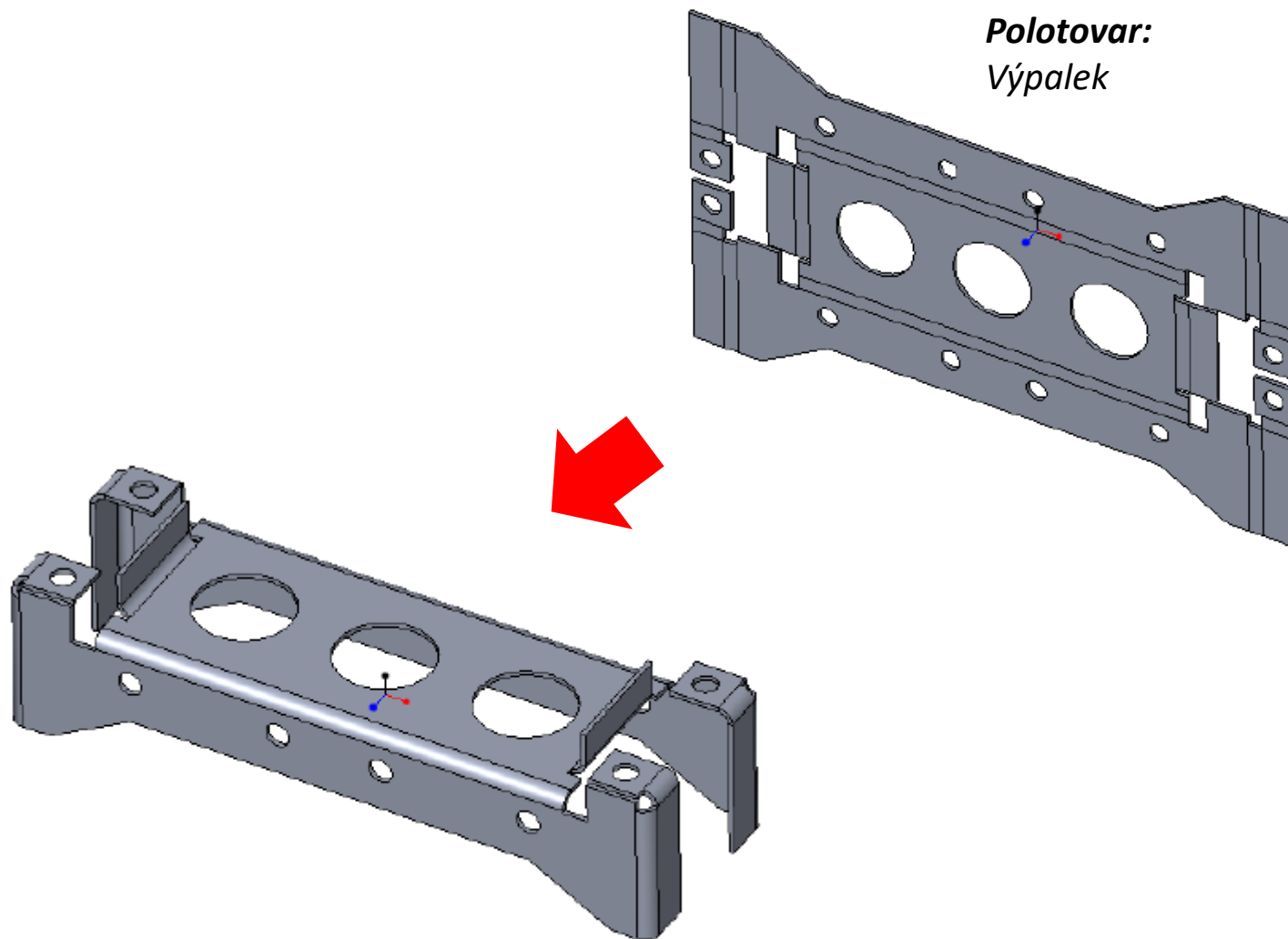

Roam.-Polot.	P2-188x212	Výpalek:			PRĚMĚR	ISO 2768-mK
		c)	Mater.	1.1 373.01	ř. odp.	001
		b)	Č. hm.	0,6409 kg	ř. hm.	kg
		a)			TOLEROVÁNÍ	ISO 8015
					PROMĚTÁNÍ	
Změna	Datum	Index	Podpis	 TU v Liberci		
MĚŘÍTKO 1:2	Návrh Leseňil					
Č. seznamu	Technolog			Typ		
Č. sestavy	Normaliz.			Číslo výkresu		
Starý výkres	Schválil					
Nový výkres	Datum	20.04.2024				

Ohýbané a lisované součásti

Výrobní výkres

Zdroje

- PUSTKA, Zdeněk. Základy konstruování: (tvorba výkresové dokumentace). Vydání 2. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2010. ISBN 978-80-7372-615-7
- PUSTKA, Zdeněk. Základy konstruování: (přesnosti na technických výkresech). Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009. ISBN 978-80-7372-529-7
- KLETEČKA, Jaroslav a Petr FOŘT. Technické kreslení. 3. vydání. Brno: Computer Press, 2021. Učebnice. ISBN 978-80-251-5028-3
- LEINVEBER, Jiří a Pavel VÁVRA. Strojnické tabulky: učebnice pro školy technického zaměření. Sedmé vydání. Úvaly: Albra, 2021. ISBN 978-80-7361-124-8
- PEŠÍK, Lubomír. Části strojů, 1. díl. 4. doplněné vydání. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2010. ISBN 978-80-7372-573
- Kuka AG, www.kuka.com/cs-cz (2022)
- Bosch Rexroth AG, www.boschrexroth.com/cs/cz (5/2023)
- Neugart GmbH, www.neugart.com/en (2022)
- Chiaravalli CZ a.s., www.chiaravalli.cz (2022)
- Makita s.r.o., www.makita.cz (2022)
- ŠKODA AUTO a.s., www.skoda-auto.cz (2022)
- Nissan Česká republika, www.nissan.cz (2022)
- Feron a.s., www.ferona.cz (2023)
- Briol s.r.o., www.briol.cz (12/2023)
- Sigma pumpy Hranice s.r.o., www.sigmashop.cz (2023)
- Prumex s.r.o., www.prumex.cz (1/2024)

Zdroje

- GMS hadice s.r.o., www.gms.cz (2023)
- Hennlich s.r.o., www.hennlich.cz (2023)
- Hostr Liberec s.r.o., www.hostr.cz (2023)
- Exvalos s.r.o., www.exvalos.cz (1/2024)
- MATEZA s.r.o., www.mateza.cz (1/2024)
- RAVEO s.r.o., www.raveo.cz (4/2023)
- KOVAZ s.r.o., www.kovaz.cz (4/2023)
- Conrad Electronic Česká republika s.r.o., www.conrad.cz (4/2023)
- ŘETĚZY VAMBERK s.r.o., www.retezy-vam.cz (4/2023)
- TYMA CZ s.r.o., www.tyma.cz (4/2023)
- ContiTech Roulunds Rubber A/S, www.roulundsrubber.com (2008)
- APEX DYNAMICS CZECH s.r.o., www.apexdynaczech.cz (12/2023)
- Adolf Würth GmbH & Co. KG, eshop.wuerth.de (2/2024)
- SKF, www.skf.com (5/2023)
- Schaffler Technologies AG & Co. KG, www.schaeffler.com (5/2023)
- ZKL a.s., www.zkl.cz (5/2023)
- Vlnovce Špís s.r.o., www.vlnovce-spis.cz (1/2024)